Strukturerad information om brott

STUK - Ett nytt sätt att koda brott
Slutrapport

September 2002

Brottsförebyggande rådet i samarbete med
Brottsoffermyndigheten, Domstolsverket, Kriminalvårdsstyrelsen,
Rikspolisstyrelsen, Riksåklagaren och Tullverket

Innehåll

1. Varför behövs en ny struktur för information om brott? 5

2. Syfte och mål 8

3. Nuvarande system 10

4. Vad är STUK? 14
   Allmänt om innehållet och strukturen 14
   Begränsad information om vissa författningar 17
   Begränsningar av den kriminologiska informationen 19

5. Innehållet i STUK 21
   Översikt över innehållet 21
   Beskrivning av den juridiska informationen 22
   Beskrivning av den kriminologiska informationen 32
   Verksamhetsinformation 43
   Myndighetsspecifika tillägg 44

6. Strukturen för information om brott 46
   Grundläggande principer 46
   Händelse 48
   Brott 53
   Brottsmisstanke 57

7. Spårbarhet 61
   Identiteter 61
   Regler för ändring av information om brott och brottsrubricering 64

8. Statistisk antalsräkning av brott 71
   Antalsräkningens betydelse 71
   Beräkningsgrunder för antalsräkningen i dagens system 73
   Antalsräkningen i STUK 77
   Nya möjligheter till alternativa beräkningar 81

9. Förvaltning 83
Vad ska förvaltas? 83
Versionshantering av stödtabeller 84
Uppdatering av stödtabeller och regler 85
Förvaltningsorganisation 87

10. Kommunikation 90
Att skicka information om brott 90
Format för informationsöverföring 92
Gemensam databas? 93

11. Implementering 96
Hur ska STUK implementeras? 96
Pågående systemutveckling 97
Implementeringsgrupp 99
Förberedelser inför ett införande 100
Idéskiss för införandet 104
Övergångsperioden 107
Kostnader för implementeringen 108

12. Begränsningar och möjligheter med STUK 110
Vinst eller kostnad? 110
Begränsningar i STUK 111
Möjligheter med STUK 116

13. Slutord 123

Referenser 125

Bilagor 128
Bilaga 1. Direktiv för arbetet med gemensamma begrepps-definitioner samt en ny struktur för kodning av brott
Bilaga 2. Förslag till struktur för den juridiska informationen
Bilaga 3. Förslag till lagrumsgrupper
Bilaga 4. Förslag till kriminologisk information
Bilaga 5. Jämförelser av dagens kod och informationen i STUK
Bilaga 6. Strukturen för antalsräkningen
Bilaga 7. Förslag till objektsmodell för STUK

Bilaga 8. Exempel på format för överföring av information i STUK
Bilaga 9. Exempel på statistikuppgifter i STUK
Bilaga 10. Beskrivning av prototypen

1. Varför behövs en ny struktur för information om brott?

Dagens sätt att koda information om brott i ärenden som hanteras av rättsväsendet uppfyller varken myndigheternas egna behov eller kraven på att kunna redovisa den information som efterfrågas av samhället. Detta projekt har därför arbetat fram ett förslag till en helt ny struktur för att beskriva den gemensamma informationsmängd om brott som hanteras av rättsväsendet.

Förslaget har arbetats fram gemensamt av rättsväsendets myndigheter.

I samhället finns ett stort behov av information om brott i många olika sammanhang. Rättsväsendets myndigheter behöver information om brott både i det operativa arbetet och för resultatredovisning, styrning och resursfördelning. Statsmakterna, liksom allmänheten, kräver att få en samlad bild av rättsväsendets resultat. Även inom forskningen behövs information om brott för att man ska kunna öka kunskapen om brottslighetens struktur och utveckling. Information om brott är dessutom en grund för det brottsförebyggande arbetet.

Rättsväsendet hanterar i dag en omfattande mängd information om brott, antingen i form av fritext eller strukturerat i form av en så kallad brottskod. I takt med att tekniken utvecklats har rättsväsendets myndigheter under senare år i allt större utsträckning tagit datortekniken till hjälp i den interna hanteringen av brottsärenden. Därmed har kraven på, men också möjligheterna till, en mer strukturerad information om brott ökat.

Ett problem med dagens brottskod är att den inte på ett tillräckligt precist sätt beskriver vilket brott som avses. Till exempel saknas för de flesta brott information om den person som utsatts för brottet. Det är också i princip omöjligt att följa ett brott genom rättskedjan på ett önskvärt sätt för att få en samlad bild av rättsväsendets resultat eller beräkna handläggningstider för olika brott. Rättsväsendets myndigheter har gjort bedömningen att dagens brottskodningssystem är alltför begränsat för att man ska kunna möta dagens och framtida behov av strukturerad information om brott. Dagens brottskod

anses inte heller kunna användas som utgångspunkt för en vidareutveckling. Mot denna bakgrund har myndigheterna inom rättsväsendet, genom verksamheten inom rättsväsendets informationsförsörjning (RIF-verksamheten), prioriterat arbetet med en helt ny struktur för information om brott.

Arbetet med en ny struktur för information om brott är en vidareutveckling av det principförslag som lades fram i december 1998 (Axelsson m.fl., 1998). Det nya projektet startade i september år 2000 och har bland annat haft till uppgift att utifrån principförslaget ta fram en helt ny struktur för information om brott, ett regelverk för denna struktur och förslag till konkret informationsinnehåll[1].

Förslaget har utarbetats av Maria Danielsson, projektledare från Brottsförebyggande rådet (BRÅ) och tillika representant för Kriminalvårdsstyrelsen, Peter Andersson, Brottsoffermyndigheten, Gabriella Bremberg och Leif Ptersson, båda Brottsförebyggande rådet, Karin Nacke (till och med 2001-01-31) och Eva-Charlotte Salvall (från och med 2001-02-01), båda Domstolsverket, Per-Olof Persson, Riksåklagaren, Lars Sjöberg (till och med 2000-10-30), Mats Hjelmgren (från och med 2000-12-01) och Anders Mattsson, samtliga Rikspolisstyrelsen, samt Jan-Ingmar Karlsson, Tullverket (Västsvenska regionen). Brottsförebyggande rådet har varit ansvarigt för projektet.

Dessutom har olika arbetsgrupper sammansatta av representanter för verksamheten inom rättsväsendet samt forskningen på detta område hjälpt till att utforma förslagen till det konkreta informationsinnehållet i den nya strukturen för information om brott. I tekniska frågor såsom utarbetande av datamodellen och prototypen har projektet anlitat Ulf Santesson, Tempogon AB. Projektet har även haft hjälp av andra experter, bland annat i olika juridiska frågor.

Genom denna slutrapport överlämnar projektet resultatet av sitt arbete – en ny struktur för information om brott, kallad STUK. Rapporten innehåller många detaljer och vänder sig därför i första hand till dem som har ingående kunskaper om dagens brottskod och hur ett ärende om brott hanteras inom rättsväsendet. Rapporten är tänkt att fungera som ”instruktion” för myn-

[1] Se bilaga 1, Direktiv för arbetet med gemensamma begreppsdefinitioner samt en ny struktur för kodning av brott.

digheterna inom rättsväsendet om det beslutas att den nya strukturen ska införas.

2. Syfte och mål

Syftet med detta projekt har varit att utveckla en ny struktur för klassificering av brott som på ett bättre sätt än dagens brottskod tillgodoser samhällets behov av information om brott. Den nya strukturen ska kunna användas inom hela rättsväsendet så att det blir möjligt att följa hanteringen av ett brott genom rättsväsendet.

Projektets uppgift har varit att utarbeta ett förslag på hur nuvarande brottskod kan ersättas av en helt ny struktur. Den ska på ett gemensamt och enhetligt sätt beskriva den informationsmängd om brott som rättsväsendets myndigheter behöver hämta från eller lämna till varandra. Förutom förslag till en ny struktur har uppgiften varit att ta fram regler som styr strukturen samt ett konkret förslag på vilken information strukturen ska innehålla.

Projektet har även haft till uppgift att beskriva de aktiviteter som krävs för att den föreslagna informationsstrukturen ska kunna införas i rättsväsendet.

Projektets uppdrag har varit att ta fram ett förslag på strukturerad information om brott. Detta ska motsvara de krav på information som bland annat rättsväsendets myndigheter, riksdag och regering samt forskare inom det kriminalpolitiska området ställer. Kravställarna har behov av att få en bättre bild av olika omständigheter kring brottet och att kunna följa hanteringen av ett brott genom rättsväsendet. Behovet är att kunna göra både en juridisk klassificering av brottet och en klassificering av andra uppgifter. Det kan vara uppgifter som hänför sig till miljö, tillvägagångssätt, utsatt och anmäld person etc.

Projektets uppgift har också varit att arbeta fram en struktur som kan användas av myndigheterna inom rättsväsendet för att dessa på ett mer strukturerat sätt ska kunna utbyta information om brott med varandra. Kraven på den nya informationsstrukturen har varit att den ska vara flexibel. Det ska vara enkelt att lägga till och ta bort information om brott men det ska även gå att vidareutveckla själva strukturen. Informationen om brott ska dessutom vara sökbar. Det har emellertid inte varit projektets uppgift att ta fram förslag till en struktur för sökmöjligheter och inte heller att lämna ett underlag för hur den statistiska presentationen bör utvecklas. Däremot har

krävts att informationen ska struktureras så att den blir enkel för användaren att hantera och att inte medför onödigt stor arbetsbelastning för den som ska registrera informationen. En uppgift ska i möjligaste mån registreras bara en gång.

Projektet har också haft till uppgift att ta fram ett konkret förslag på vilken information strukturen ska innehålla för olika typer av brott. Det kan till exempel vara olika våldsmetoder som är relevanta att registrera vid mord, eller olika typer av stulna objekt som är relevanta att registrera i samband med stöld. Kravet på informationen har varit att den i möjligaste mån ska vara relevant såväl för den operativa verksamheten som för planering och uppföljning. Målsättningen har varit att höja kvaliteten på den information som registreras om brott.

En viktig del av uppdraget har varit att ta fram ett förslag till ett regelverk för den nya strukturen för brottsinformation. Regelverket ska bland annat styra vilken information som ska kunna registreras och hur den ska kunna uppdateras eller ändras. Av förslaget ska det också framgå hur brottets identitet ska kunna byggas upp utifrån nuvarande brottsmisstankeidentitet för att det ska vara möjligt att följa rättsväsendets hantering av ett enskilt brott i ett ärende. Till regelverket hör även hur man statistiskt ska kunna räkna brott och hur detta ska kunna automatiseras i strukturen.

Informationsstrukturen ska kunna implementeras oberoende av vilken teknik myndigheterna använder i sina system. Det har däremot inte ingått i projektets att ta fram förslag till en teknisk lösning; varken på hur informationen bör skickas, lagras eller presenteras.

Att lämna förslag på hur den nya informationsstrukturen ska förvaltas och av vem har också ingått i projektet. En annan uppgift har varit att ta fram ett underlag som beskriver vilka ytterligare aktiviteter som krävs för att en ny struktur för information om brott ska kunna införas. Slutligen har ett krav varit att göra en analys av för- och nackdelar med en helt ny struktur för information om brott.

3. Nuvarande system

Genom dagens brottskod klassificeras påståenden om brott när den utredande myndigheten lägger upp ett nytt ärende, i dagligt tal registrerar en anmälan. Anmälan om brott klassificeras med hjälp av brottskoder samtidigt som man anger antalet brott för varje brottskod. Klassificeringen av brott och beräkningen av antalet brott bygger alltså i stort sett enbart på den information som finns tillgänglig vid anmälningstillfället.

Registreringen av en brottskod och antalet brott upplevs av många inom rättsväsendet som nödvändig enbart "för statistiken". Detta medför att det inte alltid finns en naturlig anledning att ändra koden när man fått in information som kan leda till en annan klassificering. Detta påverkar givetvis informationens kvalitet.

I domar och andra former av lagföringar används inte brottskoden utan en fritext eller en lagrumskod som anger den juridiska klassificeringen. Dessutom använder inte domstolarna den identitet och struktur för att beskriva brott som polis, tull och åklagarväsende använder för brottsmisstankar. Detta gör det i princip omöjligt att på annat sätt än manuellt följa hanteringen av ett brott genom rättsväsendet.

Dagens system för kodning av brott bygger på rutiner som skapades år 1965 i samband med att brottsbalken infördes. Koden är ursprungligen gjord för att klara en manuell hantering. Mängden information i brottskoden måste därför hållas på en för användaren hanterbar nivå. På uppdrag av SCB gjorde Leif G. W. Persson år 1973 en större översyn av kvaliteten på sta-tistiken samt ett klargörande av reglerna för antalsräkningen (Persson, 1973).

En händelse med påståenden om brott klassificeras när polisen, tullen och ibland åklagarväsendet lägger upp ett nytt ärende. Påståendena om brottet klassificeras med hjälp av en brottskod. Den som registrerar uppgifterna anger också antalet brott för varje brottskod. Klassificeringen av brott och beräkningen av antalet brott bygger alltså i stort sett enbart på den information som finns tillgänglig vid anmälningstillfället. Det förekommer att det vid anmälningstillfället inte finns tillräckligt med uppgifter för att göra bedömningen om den anmälda händelsen inrymmer ett visst misstänkt

brott. Situationen hanteras för närvarande på två sätt; antingen skjuts klassificeringen upp till senare tillfälle genom att man anger brottskoden 0000 eller uppges en ”riktig” brottskod i alla fall. En klassificering på det senare sättet ger en sämre kvalitet på statistiken över ”anmälda brott” och bristerna kan också påverka prioriteringen av utredningen.

Registreringen av en brottskod och antalet brott är en väl avgränsad aktivitet i samband med anmälningsupptagningen och upplevs därför av många som nödvändig enbart ”för statistiken”. Detta medför att det inte alltid finns en naturlig anledning att ändra koden när man fått in information som kan leda till en annan klassificering, vilket också påverkar informationens kvalitet. Exempelvis har nästan 100 av de totalt 200 fall som varje år anmäls som dödligt våld under utredningens gång visat sig vara något annat brott eller inte alls något brott (Rying, 2000). För huvuddelen av dessa utredningar ändras aldrig brottskoden.

Åklagarväsendet använder i sin handläggning av brottsärenden en något vidareutvecklad form av brottskoden. En av siffrorna i koden har ibland ersatts med en bokstav för att på så sätt ytterligare specificera brottets juridiska klassificering. Dessutom används ett särskilt system för att koda lagrum i strafföreläggande och åtalsunderlåtelser. Detta är enbart en juridisk klassificering.

Brottskoden används inte alls i domstolarnas brottmål. De lagrum som domstolarna anger i domsluten skrivs i form av texter. Dessa kodas om till lagrumskoder av Rikspolisstyrelsen innan uppgifterna skickas vidare till exempelvis belastningsregistret (BR) och den officiella rättsstatistiken. Lagrumskoden är enbart en beskrivning av vilket lagrum som tillämpats och säger inget om omständigheterna kring brottet. Detta innebär att det till exempel inte går att ta fram information om antalet domar som avsett misshandel mot kvinnor.

I domar och andra former av lagföringar används dessutom inte den identitet och struktur för att beskriva brott som den som polis, tull och åklagarväsende använder för brottsmisstankar. Detta gör det i princip omöjligt att på annat sätt än manuellt följa hanteringen av ett brott genom rättsväsendet.

Dagens brottskod består av en fyrställig sifferkod, där de två första siffrorna i koden anger en relativt grov juridisk klassifikation. Siffrorna 03 till 20 svarar mot kapitlen i brottsbalken och för speciallagstiftningen gäller nummerserien 30 till 50 samt 80. De två övriga siffrorna i koden anger annan information om brottet. Det kan röra sig om relationen mellan offer och gärningsman, ålder eller kön på offret, miljön för brottet, angripet objekt, tillvägagångssätt med mera. I vissa fall har flera av ovan nämnda faktorer kombinerats för att ange förutsättningarna för en kod. En brottskod för misshandel ger till exempel information om offrets ålder, kön och relation till gärningsmannen samt om brottet skett utomhus eller inomhus. För de flesta brott är det dock bara en eller två dimensioner som belyses.

Exempel
Stöld medelst inbrott i fritidshus innehåller två dimensioner (tillvägagångssätt och miljö).
Bedrägeri mot försäkringsbolag innehåller en dimension (typ av utsatt bransch).

Det finns för närvarande cirka 300 brottskoder. Det ursprungliga antalet koder var år 1965 cirka 100. En förteckning över alla aktuella brottskoder finns i publikationen ”Kodning av brott” (Brottsförebyggande rådet, 2002). Här finns även regler för hur antalet brott ska beräknas.

I samhället och bland rättsväsendets myndigheter finns det ett behov att få tillgång till *mer* sökbar information om brott än vad som är möjligt med dagens brottskod. För många typer av brott är uppgifterna om brottsoffret bristfälliga. Till exempel är det inte möjligt att särskilja brottsoffrets kön vid sexualbrott. För att det ska vara möjligt att lägga till mer information i dagens system måste nya brottskoder skapas.

Exempel
Systemet innehåller nästan 50 brottskoder som anger i vilken miljö en stöld har skett. För att enbart komplettera kodningen av stöldbrotten med information om till exempel stulna datorer och mobiltelefoner, skulle de 50 brottskoderna behöva bytas ut mot 150 nya brottskoder.
Dagens kod 0820 - Stöld medelst inbrott i kontor byts mot
082A Stöld av dator medelst inbrott i kontor
082B Stöld av mobiltelefon medelst inbrott i kontor
082C Stöld av annan egendom medelst inbrott i kontor
osv.

Uppbyggnaden av dagens brottskodningssystem är alltså inte tillräckligt flexibel för att det ska vara möjligt att tillgodose alla önskemål om ytterligare information. Brottskodningssystemet är inte heller alltid helt konsekvent. Flera koder kan vara aktuella för ett brott, men regeln säger att man bara med en särskild prioritet ska använda en av koderna, vilket gör att man inte fångar alla brott där en viss företeelse varit aktuell.

Exempel
Tre av brottskoderna för skadegörelse utgår från tre olika typer av information (dimensioner):

1201 Skadegörelse, grov skadegörelse, åverkan på motorfordon – ger information om utsatt objekt
1205 Skadegörelse, grov skadegörelse, åverkan mot stat, kommun eller landsting – ger information om utsatt person
1207 Skadegörelse, grov skadegörelse, åverkan genom klotter – ger information om tillvägagångssätt

Det innebär att dessa koder i vissa fall överlappar varandra. Om någon klottrat på en bil som ägs av kommunen, skulle i princip tre koder vara möjliga att ange, trots att bara ett brott begåtts. Koderna skulle behöva vara ömsesidigt uteslutande om det ska vara lätt att välja vilken kod som ska användas. I dagens system för brotts-kodning anges i stället i regelverket vilken kod som ska användas. Skadegörelse på motorfordon har högsta prioritet, mot stat, kommun och landsting andra och klotter tredje prioritet. Koden 1207 ger alltså uppgift om antalet skadegörelsebrott genom klotter som inte görs på motorfordon eller mot stat, kommun eller landsting.

I den förstudie avseende ny brottskodning som gjorde år 1998 konstaterades att dagens brottskod inte är tillräckligt flexibel för att kunna byggas ut så den motsvarar nuvarande och framtida krav på sökbar information om brott. I det principförslag som arbetades fram föreslog man därför att nuvarande brottskodningssystem skulle bytas ut mot ett helt nytt system för att klassificera brott.

4. Vad är STUK?

Allmänt om innehållet och strukturen

STUK – strukturerad information om brott – är tänkt som ett för hela rättsväsendet gemensamt regelverk för att samla in och strukturera sådan information om brott som myndigheterna behöver utbyta med varandra och som behövs för uppföljning och statistik. STUK är tänkt att ersätta dagens system för klassificering av brott.

Liksom dagens brottskod innehåller STUK både en juridisk och en kriminologisk klassificering, men består av betydligt mer information än koden.

Klassificeringen av brott görs genom ett nytt arbetssätt där informationsinsamlingen helt integreras med den ordinarie upptagningen av en anmälan. Klassificeringen blir därmed inte en särskild aktivitet. I stället för att som i dag arbeta med sifferkoder kommer den som klassificerar brottet att arbeta med val i klartext. Den särskilda antalsräkningen försvinner och ersätts av en automatisk beräkning.

STUK är tänkt att ersätta dagens brottskodningssystem samt de olika lagrumskoder som idag används av vissa myndigheter för att göra en juridisk klassificering av brottet. STUK är enkelt uttryckt ett nytt sätt att strukturerat beskriva den information om brott som ska kunna kommuniceras mellan och tolkas av rättsväsendets myndigheter och andra. I denna informationsstruktur kan mycket mer sökbar information om brott hanteras än vad som är möjligt med hjälp av det nuvarande brottskodningssystemet.

STUK är ett för rättsväsendet gemensamt regelverk för hur information om brott ska *samlas in och struktureras*. Alla myndigheter i rättskedjan ska kunna läsa och uppdatera informationen. För att få en enhetlig tolkning av informationen är det därför viktigt att informationen struktureras på ett enhetligt sätt. I STUK har informationen strukturerats kring tre nyckelbegrepp, händelse, brott och brottsmisstankar.

STUK ställer däremot inga krav på hur informationen ska lagras eller presenteras hos de enskilda myndigheterna. Kraven på lagring och pre-

sentation av brottsinformation är inte desamma hos alla myndigheter och måste därför kunna anpassas efter respektive myndighets behov och befintliga system.

STUK innehåller liksom dagens brottskod information om både en juridisk och en kriminologisk klassificering av brott. Kombinationen av uppgifter från den juridiska och kriminologiska klassificeringen ger olika brottstyper.

Exempel
Ett bostadsinbrott som ägt rum i en villa där egendom stulits kommer att bestå av den juridiska klassificering grov stöld och en kriminologisk klassificeringen som bland annat innehåller uppgifter om att gärningen ägt rum i en villa, att metoden var inbrott, vilka föremål som stals, vem som utsattes för brottet och vem som begick brottet.

Den juridiska och kriminologiska informationen bygger på uppgifter som rapporteras eller samlas in av de brottsutredande myndigheterna i samband med att en misstänkt brottslig gärning upptäcks och utreds. Tanken med den nya strukturen är att informationsinsamlingen helt ska integreras med den ordinarie anmälningsupptagningen och utredningsarbetet. Klassificeringen av brott ska inte längre vara en särskild aktivitet enbart för att redovisa statistik, som många i dag upplever det. Den juridiska och kriminologiska informationen kommer att vara en delmängd av all information som samlas in vid anmälningsupptagningen och utredningen av brottet. Det innebär att det inte kommer att vara lika tydligt för den enskilde utredaren vilken information som tillhör respektive inte tillhör den nya strukturen som det är i dagens brottskodningssystem.

Den juridiska och kriminologiska klassificeringen av den misstänkt brottsliga händelsen ska i den nya strukturen göras så fort tillräcklig information finns. Av kvalitetsskäl är det dock viktigt att inte tvinga utredaren att göra klassificeringar om informationen är otillräcklig. Till exempel kan det vara svårt att bestämma gärningsmannens uppsåt när en död person just hittats. Klassificeringen kan då göras på en mera över-gripande nivå. På detta sätt skulle till exempel denna händelse vid anmälan kunna klassificeras som dödligt våld men senare under utredningen preciseras som dråp. För att inte tappa information krävs dock viss information vid olika verksamhetshändelser. Styrande för detta är framför-allt de juridiska reglerna men i viss mån även de statistiska behoven.

I stället för att som i dag arbeta med sifferkoder kan den som klassificerar brottet arbeta med val i klartext. Utredaren väljer bland olika alternativ skrivna i klartext från ett antal stödtabeller (listor). Dessa innehåller juridisk och kriminologisk information och kommer att vara gemensamma för myndigheterna.

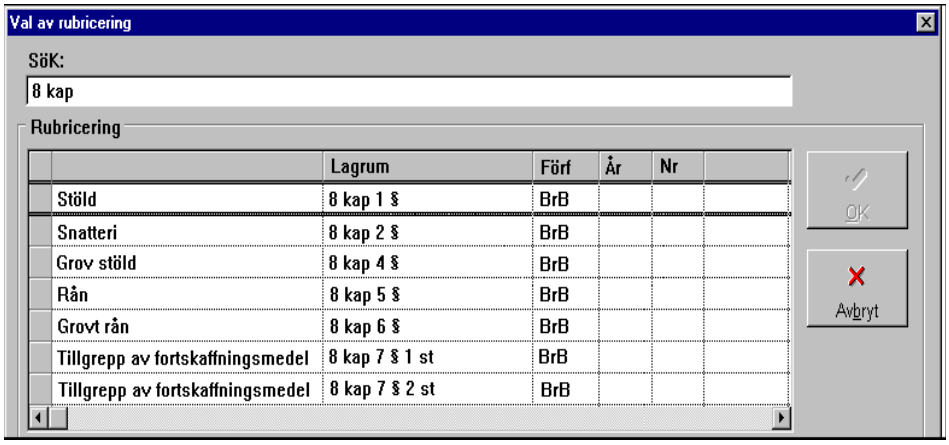

Figur 1. Illustration av stödtabell för rubriceringar.

Utredaren behöver inte längre göra en antalsräkning av brotten. Den statistiska beräkningen av antalet brott kan istället byggas upp utifrån den information som registrerats i den nya strukturen.

Uppgifter om brott ska så långt som möjligt registreras endast en gång. En förutsättning för detta är att informationen måste kunna överföras elektroniskt mellan myndigheterna. Detta kräver att samtliga myndigheter inom rättsväsendet kan hantera unikt identifierbara brott och brottsmisstankar. Denna identitet har byggts upp utifrån nuvarande brottsmisstankeidentitet. Information om brott bör så långt som möjligt generas utifrån annan information. Om personnummer är känt bör till exempel uppgifter om kön och ålder inte vara något som ska anges särskilt.

Eftersom STUK kommer att hantera mycket mer information om brott än dagens brottskod ställs krav på att informationen kan registreras på ett för användaren smidigt sätt i respektive myndighets system. Det kommer till exempel finnas behov av snabbval för mer frekventa eller enklare brott.

Tanken med STUK är att den information som samlas in också ska kunna komma till nytta i den operativa verksamheten. Till exempel ska den nya informationsstrukturen kunna ge en viss vägledning om vilken information som det är viktigt att registrera för själva utredningen av brott. Genom STUK får man en relativt detaljerad men samtidigt överblickbar sammanfattning av brottet. En strukturerad lagring av informationen innebär också att den kan presenteras grafiskt, vilket ytterligare kan öka överblickbarheten.

Den nya strukturen för brott kommer att ge Sverige unika möjligheter att hantera stora mängder information om brott genom rättskedjan på ett mycket flexibelt sätt. Projektet har inte kunnat hitta något liknade system utomlands. Vid Home Office i England har man haft liknande tankegångar men ännu inte utvecklat något system för detta.

Begränsad information om vissa författningar

STUK hanterar detaljerade juridiska och kriminologiska uppgifter för samtliga brott mot brottsbalken och miljöbalken samt mot ett antal centrala specialstraffrättsliga författningar.

För övriga författningar föreslås att registreringen av de juridiska uppgifterna inledningsvis begränsas till en övergripande nivå.

STUK kan bara bli praktiskt användbart om den personal som ska registrera informationen har tillgång till rättsväsendegemensamma stödtabeller (listor) över brottsrubriceringar i sina datorsystem. Även om registreringen av information i STUK är väl integrerad med anmälningsupptagningen krävs arbetsresurser både för registreringsarbetet och för arbetet med att upprätthålla stödtabellerna i STUK.

Det finns därför en praktisk begränsning i systemet. Det är knappast möjligt att vid varje tillfälle ha aktuella tabeller över *samtliga* brott i svensk lag; bara i trafiklagstiftningen finns hundratals bötesbrott i olika varianter. Man bör dessutom fråga sig om det finns ett sådant behov av detaljerad och strukturerad information om *alla* brott och förseelser, att det motiverar registrerings- och underhållsarbetet av informationen.

STUK kommer att innehålla detaljerade juridiska och kriminologiska uppgifter för ett stort antal brott. På grund av de praktiska begränsningarna föreslås dock att några brott inledningsvis enbart innehåller juridiska uppgifter på en övergripande nivå. Detta trots att det i STUK:s struktur inte finns några egentliga hinder att registrera detaljerad och strukturerad information om alla brott. Nyttoaspekter bör avgöra vilka brott i systemet som ska omfattas av en detaljerad klassificering.

För att ett brott skall omfattas av STUK:s detaljerade strukturerade information bör, enligt projektgruppen, åtminstone en av följande två förutsättningar vara uppfylld:

- Brottet begås i någon mera betydande omfattning och det finns intresse av detaljerad information för kommunikationen mellan två myndigheter eller för rättsstatistiken.
- Rikspolisstyrelsen har skyldighet att ta med brottet i utdrag med begränsat innehåll enligt förordningen (1999:1134) om belastningsregister, det vill säga kunna filtrera bort vissa brott i vissa utdrag.

Enligt projektets bedömning innebär detta att STUK:s strukturerade och detaljerade information ska omfatta samtliga brott mot:

- Brottsbalken
- Miljöbalken

- Trafikbrottslagen
- Narkotikastrafflagen
- Lagen om förbud mot vissa dopningsmedel
- Skattebrottslagen

- Smugglingslagen
- Alkohollagen
- Vapenlagen
- Utlänningslagen

Juridiska uppgifter på en övergripande nivå lämnas härigenom tills vidare för:

- alla ovanliga eller aldrig förekommande brott mot diverse speciallag-stiftning
- ett stort antal förseelser som visserligen begås i stor omfattning men där eventuella statistiska eller andra önskemål inte väger tillräckligt tungt för att motivera registreringsarbetet.

Begränsningar av den kriminologiska informationen

STUK är en grundläggande strukturerad beskrivning av brott. Det innebär att information som inte avser själva brottet lämnas utanför strukturen. Inte heller ingår information som är svår att samla in med god kvalitet eller är integritetskänslig. Dessutom har detaljerad information om ovanliga företeelser utelämnats.

Den kriminologiska delen i STUK kan innehålla betydligt mer information än den nuvarande brottskoden och strukturen är i princip obegränsat utbyggbar. Det har ändå varit nödvändigt att av olika skäl inledningsvis avgränsa informationsmängden på olika sätt. Avgränsningen innebär att STUK är en *grundläggande* strukturerad beskrivning av brott.

Fyra tydliga avgränsningar har gjorts, vilket innebär följande:

- STUK innehåller endast information som avser själva brottet. Därför ingår till exempel inte information om hur anmälan kom till rättsväsendets kännedom och vem som anmälde händelsen. Inte heller tas information om inblandade personers ageranden *efter* brottet med, till exempel skadeståndsyrkanden.
- Vissa typer av information, som bedömts vara alltför svår att fånga på ett konsekvent och tillförlitligt sätt, lämnas utanför strukturen, exem-pelvis uppgifter om den som utfört brottet varit drogpåverkad vid tillfället. Denna typ av information är bara tillgänglig i de fall gärnings-mannen grips på bar gärning.
- Sådan information om inblandade personer som kan uppfattas som känslig till exempel etnisk tillhörighet eller sociala förhållanden, samlas inte in.
- Detaljerad information om ovanliga företeelser samlas inte in.

För en första version av STUK ställs dock kravet att den kriminologiska informationen måste kunna innehålla minst samma uppgifter som dagens brottskod. Projektgruppen har tagit fram ett förslag till kriminologiska faktorer som uppfyller detta krav och dessutom tar hänsyn till ett antal ytterligare önskemål som särskilda arbetsgrupper tagit fram.

Ett antal förslag och önskemål avseende informationsinnehåll, som lämnats från olika håll under projektets arbete, har inte tagits med på grund av ovanstående avgränsningar. Förslagen och önskemålen är dock arkiverade i projektets akt som finns hos BRÅ, som ett underlag för eventuellt fortsatt utvecklingsarbete.

Detaljeringsgraden kan slutligen bara bestämmas av myndigheterna själva efter en avvägning mellan kostnaden för en hanteringen av informationen och nyttan i form av bättre information i rättskedjan.

5. Innehållet i STUK

Översikt över innehållet

STUK innehåller liksom den nuvarande brottskoden både juridisk och kriminologisk information. Mängden information kan dock vara betydligt större i STUK vars struktur i princip är obegränsat utbyggbar. Det finns också möjligheter att göra myndighetsspecifika tillägg.

Informationen i den nya strukturen, STUK, kan delas in i tre delar:

- juridisk information
- kriminologisk information
- verksamhetsinformation

Den juridiska och kriminologiska informationen ger uppgifter om den misstänkt brottsliga händelsen. Kombinationen av uppgifter från den juridiska och kriminologiska klassificeringen ger olika brottstyper. Möjligheten att kombinera de olika uppgifterna samt mängden information leder till att STUK kan generera betydligt mer information om brott än dagens brottskod.

De frågor om brottsligheten som kan besvaras genom STUK är sammanfattningsvis

juridiskt:
- vilka/vilket lagrum som överträtts
- brottsform
- medverkansform

kriminologiskt:
- när begicks brottet
- var begicks brottet
- vilka tillvägagångssätt användes vid brottet
- i vilka situationer (sammanhang) begicks brottet
- vilka effekter fick brottet
- vilka objekt utsattes

- mot vem eller vilka begicks brottet
- av vem eller vilka begicks brottet
- om brottet är hänförligt till något särskilt fokusområde som inte går att utläsa av övrig information.

Alla kriminologiska frågor besvaras inte för alla brott. För en del brott är till exempel tillvägagångssätt av litet intresse och andra brott är så sällsynta att det inte är meningsfullt att samla information om tillvägagångssättet.

Den kriminologiska informationen kan lätt byggas ut. Inom respektive kriminologisk del har varje myndighet möjlighet att göra egna tillägg som övriga myndigheter inte behöver ta del av. Detta gör att den nya strukturen i princip är obegränsat utbyggbar.

Verksamhetsinformation ger information om de juridiska och kriminologiska uppgifternas ursprung. De frågor som denna information ska ge svar på är sammanfattningsvis:

verksamhetsinformation:
- typ av verksamhetshändelse då uppgifterna genererades
- tidpunkt för verksamhetshändelsen
- organisatorisk enhet/myndighet där verksamhetshändelsen ägt rum.

Beskrivning av den juridiska informationen

STUK innehåller detaljerad och strukturerad juridisk information för ett stort antal brott – dock inte alla.

Det nya förslaget till juridisk klassificering bygger på principförslaget och det system som åklagarväsendet redan använder för att lämna uppgift om strafföreläggande och åtalsunderlåtelser till belastningsregistret och rättsstatistiken.

Sätten att strukturera beskrivningar av brott i författningar har varierat över tiden och finns därför i ett antal varianter. Det finns också några olika varianter på hur man i det vardagliga juridiska arbetet anger vilket lagrum man tillämpar eller åberopar. Författningsbestämmelser är dessutom ibland

så utformade att det inte med hjälp av traditionell lagrumsangivelse går att utläsa vilket brott som begåtts. Dessa förhållanden erbjuder svårigheter när man ska konstruera ett system som kan översätta traditionella textuella lagrumsangivelser till ett format som både är maskinläsbart och har ett entydigt innehåll. Mot denna bakgrund har det varit nödvändigt att ta fram såväl beskrivning av formatet på informationen som förslag till lösningar på hur informationen på ett rimligt sätt ska kunna tas fram i myndigheternas system[2].

Det nya vidareutvecklade förslaget till struktur för den juridiska informationen bygger i allt väsentligt på förslaget i förstudien avseende ett nytt brottskodningssystem. Strukturen har under några år varit i bruk inom åklagarväsendet och används där för att maskinellt rapportera tillämpade lagrum i vissa strafföreläggande och åtalsunderlåtelser till belastningsregistret och rättsstatistiken.

Som nämndes i kapitel 4, avsnittet Begränsad information om vissa författningar, föreslår projektgruppen att STUK ska omfatta detaljerade juridiska och kriminologiska uppgifter för ett stort antal författningar. För dessa ska lagrum anges *detaljerat och i strukturerad form*. För övriga författningar föreslås att man enbart ska redovisa uppgift om *i vilken författning* det aktuella brottet regleras.

Den juridiska klassificeringen ska göras med hjälp av olika stödtabeller (se figur 1, sidan 16). Dessa innehåller i klartext alla enskilda lagrum för de brott som ska anges i detaljerad och strukturerad form respektive alla författningar för de brott som enbart ska anges på detta sätt.

Den juridiska klassificeringen kommer att göras av såväl de brottsutredande myndigheterna som av domstolarna. Det är de brottsutredande myndigheterna som gör en första juridisk klassificering. Under rättsprocessen kan den juridiska klassificeringen komma att ändras eller preciseras av flera olika myndigheter.

[2] Se bilaga 2, Förslag till struktur för den juridiska informationen

De juridiska delarna

Ett stort antal författningar ska kunna anges i detaljerad och strukturerad form i STUK. Med detaljerade och strukturerade juridiska uppgifter menas att informationen är uppbyggd på ett sådant sätt att det maskinellt går att tolka exakt vilket brott som avses. För att detta ska vara möjligt måste STUK innehålla uppgifter om:

- författning
- kapitel
- paragraf
- olika underindelningar av paragrafen såsom moment, stycken och punkter
- medverkansform
- brottsform

Författning anges med de vedertagna bokstavsbeteckningarna för författningstyp (till exempel BrB för brottsbalken) samt för övriga SFS och rådsförordningar (EEG) med löpnummer i författningsserien.

Det är framförallt på paragrafnivå som det finns olika varianter för hur bestämmelserna är utformade. För att förenkla systemet och göra det oberoende av olika lagstiftningstekniker föreslås ett enhetligt system med ett löpnummer[3] för brott inom en paragraf. Löpnumret anger i vilken ordning brott *omnämns* i paragrafen.

Som brott i detta sammanhang kan ett avgränsat eller ett mer utvidgat synsätt användas. Det avgränsade sättet innebär att som brott anges ett beskrivet förfarande som endera har en egen i lagtexten angiven rubricering eller – som utan särskild rubricering – har fått en egen straffskala (till exempel ”Om brottet är grovt dömes till …”). Det utvidgade sättet innebär att som brott anges dessutom beskrivningar av förfaranden som lagstiftaren valt att ställa upp i punktform eller stycken utan egna rubriceringar. Det kan till exempel av statistiska skäl finnas behov av att särredovisa olika former av häleri- och narkotikabrott.

[3] I ett användargränssnitt kan det räcka med att den som registrerar uppgifterna ser texten och inte detta löpnummer.

Exempel
I 3 kap 5 § BrB regleras två brott, misshandel av normalgraden och ringa misshandel på följande sätt:

Den som tillfogar en annan person kroppsskada, sjukdom eller smärta eller försätter honom eller henne i vanmakt eller något annat sådant tillstånd, döms för *misshandel* till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, till böter eller fängelse i högst sex månader.

Det gängse juridiska sättet att ange lagrum för båda brotten är ”3 kap 5 § brottsbalken”. Därigenom går det av lagrumsangivelsen inte att utläsa om brottet varit av normalgraden eller ringa. I STUK anges löpnummer 01 för normalgraden och 02 för ringa brott.

Exempel
I 3 kap 8 § BrB regleras fyra brott på följande sätt:

Den som av oaktsamhet orsakar annan person sådan kroppsskada eller sjukdom som inte är ringa, döms för *vållande till kroppsskada eller sjukdom* till böter eller fängelse i högst sex månader.
Är brottet grovt, döms till fängelse i högst fyra år. Vid bedömande av om brottet är grovt skall särskilt beaktas
1. om gärningen har innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag, eller
2. om gärningsmannen, när det krävts särskild uppmärksamhet eller skicklighet, har varit påverkad av alkohol eller något annat medel eller annars gjort sig skyldig till en försummelse av allvarligt slag.

Det gängse juridiska sättet att ange lagrum för brotten i första stycket är ”3 kap 8 § 1 st brottsbalken” och andra stycket ”3 kap 8 § 2 st brottsbalken” Därigenom går det inte av lagrumsangivelsen att utläsa om det varit fråga om *vållande till kroppsskada* eller *vållande till sjukdom*, bara att det varit något av dem av normalgraden eller grovt. I STUK anges löpnummer 01 för vållande till kroppsskada, 02 för vållande till sjukdom, 03 för vållande till kroppsskada, grovt brott och 04 för vållande till sjukdom, grovt brott.

Ett konkret förslag på hur den detaljerad juridiska klassificeringen kan lösas i myndigheternas system finns i bilaga 2, Förslag till struktur för den juridiska informationen.

För de brott som inte omfattas av STUK-systemets detaljerade juridiska uppgifter bör det kunna skapas begränsad juridisk information. Med detta menas att de juridiska uppgifterna bara innehåller information om i vilken författning brottet är reglerat. Författningen anges på motsvarande sätt som i den detaljerade klassificeringen. I den övergripande juridiska klassi-

ficeringen utelämnas dock uppgifter om kapitel, paragraf, olika underindelningar av paragrafen, medverkansform och brottsform.

Medverkansform och brottsform

För att få en rättvisande bild av brottslighetens art men också av olika personers deltagande i samma brott bör man i strukturerad form inte bara kunna ange lagrum. Det ska dessutom vara möjligt att ange *dels* om den misstänkte medverkat till den brottsliga gärningen på annat sätt än genom fullt gärningsmannaskap, fortsättningsvis kallat ”medverkansform”, *dels* om brottet inte fullbordats utan begåtts i någon straffbar osjälvständig form, fortsättningsvis kallat ”brottsform”.

De olika medverkansformerna är:

- gärningsman (standardval)
- medhjälp
- anstiftan
- underlåtenhet att avslöja
- underlåtenhet att hindra.

De olika brottformerna är:

- fullbordat (standardval)
- försök
- förberedelse
- stämpling.

Medverkansform och brottsform ska kunna anges var för sig för ett brott, men också kombineras med varandra på ett korrekt juridiskt sätt, det vill säga med medverkansform tillsammans med brottsform enligt följande:

Exempel

Medhjälp till försök till stöld	8 kap 1 § och 12 § samt 23 kap 1 § och 4 § brottsbalken
Försök till stöld	8 kap 1 § och 12 § samt 23 kap 1 § brottsbalken
Medhjälp till stöld	8 kap 1 § samt 23 kap 4 § brottsbalken

De särskilda formerna av brottsdeltagande *Underlåtenhet att avslöja* och *Underlåtenhet att hindra* kan i systemet hanteras som medverkansformer

även om det i juridisk mening inte är helt korrekt. Dessa former torde nämligen inte bli aktuella att kombinera med någon annan medverkansform. Skulle så vara fallet får detta hanteras vid sidan av strukturen.

Systemet bör stödja en kontroll av vilka brottsformer som kan förekomma beträffande de olika brotten. Dessutom bör de konkreta lagrummen för medverkansform och brottsform för respektive brott kunna fås med hjälp av systemet.

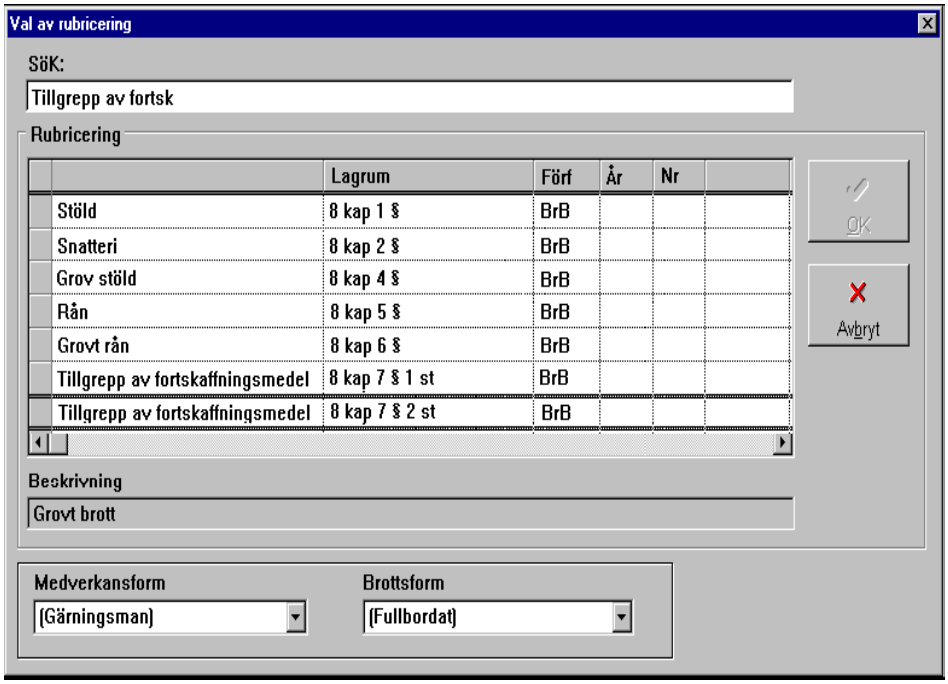

Figur 2. Illustration av stödtabell för rubriceringar med val av medverkansform och brottsform.

Lagrumsangivelse på övergripande nivå

Den som registrerar uppgifter ska inte tvingas att ta ställning till olika klassificeringsfrågor när informationen om brottet inte är tillräcklig.

Klassificeringen ska då kunna göras på en mera övergripande nivå, som i STUK kallas lagrumsgrupp. Systemet behöver därför kunna hantera denna klassificering.

I vissa fall kan en övergripande klassificering göras med hjälp av kapitelstrukturen. I den juridiska delen av STUK anges då koden för kapitel utan angivande av paragraf, vilket kan uttydas exempelvis ”Brott mot x kap brottsbalken”. Oftast behövs dock en något mera detaljerad indelning för att uppfylla kraven på en bra statistik.

Förslaget till lagrumsgrupper innebär att klassificeringen får göras för grupper av brott, se bilaga 3 Förslag till lagrumsgrupper. Högsta nivå för grupper av brott är kapitel eller, för icke kapitelindelade författningar, författningen. Kapitel eller författningar kan vid behov underindelas men däremot får brott i olika kapitel eller författningar inte slås samman i gemensamma grupper.

Exempel
Tredje kapitlet brottsbalken delas i tre delar

A Brott mot person som lett till döden
B Brott mot person som lett till kroppsskada eller sjukdom
C Övriga brott mot person

I den strukturerade informationen anges som kapitel beteckningen på gruppen av brott (A, B eller C).

Flera lagrum beträffande ett brott

Vissa lagstiftningstekniker är sådana att lagrumshänvisningen kräver hänvisning till flera lagrum. Hänvisar man bara till ett kan det många gånger vara omöjligt att förstå vilket brott som avses eller omfattningen av detsamma. Typfallet är de så kallade blankettstraffbuden, det vill säga den egentliga regeln står i en bestämmelse medan straffstadgandet står i en annan. Det förekommer också andra situationer där informationen om ”bakomliggande” brott behövs, till exempel för uppföljning. Av detta följer att det också i STUK måste vara möjligt att ange både flera lagrum till en rubricering och *varför* flera lagrum används.

I följande situationer torde det behövas en möjlighet att strukturerat ange flera lagrum för att beskriva ett brott och hur det ytterligare lagrummet tillämpas. Begreppen är i vissa fall skapade av projektet och gör inte anspråk på juridisk stringens.

- **Citering** – ett brott begånget *medelst* ett annat.

Exempel
Systemet måste kunna hantera strukturerad information om till exempel rubriceringen ”Grovt bedrägeri medelst urkundsförfalskning”.

- **Består av** – bakom vissa brottsrubriceringar döljer sig andra brott som det är viktigt att ha strukturerad information om. I annat fall får man bristfällig information om vad som egentligen hände vid brottet. ”Består av” kan ses som en dold citering, eftersom de underliggande brotten inte framgår av rubriceringen.

Exempel
Arbetsmiljöbrott, 3 kap 10 § BrB, består av brott mot 3 kap 7, 8 eller 9 §§ BrB det vill säga vållande till annans död, vållande till kroppsskada eller sjukdom samt framkallande av fara för annan. Utan koppling till ett av dessa underliggande lagrum kommer man av den strukturerade informationen inte att kunna förstå om en person skadats eller dödats i arbetslivet.

Exempel
Fridskränkningsbrotten i 4 kap 4a § BrB kan bestå av brott mot 3, 4 och 6 kap BrB, det vill säga brott mot liv och hälsa, brott mot frihet och frid och sexualbrott. Dessa brott är till sin karaktär helt olika. De underliggande brotten, vilka i många fall anmäls ett och ett fortlöpande, bör alltid registreras särskilt i strukturerad form och sedan knytas till ett fridskränkningsbrott. Utan en sådan koppling blir det bland annat svårt att förstå brottslighetens karaktär i juridisk mening och att samla in kriminologisk information med god kvalitet.

- **Alternativ** – ett brott är primärt rubricerat på ett visst sätt men också alternativt på ett annat, som man vill redovisa i till exempel en stämningsansökan.

Exempel
I åtalet rubriceras ett brott ”Skattebrott *alternativt* Vårdslös skatteuppgift”. Både i den strukturerade informationen om åtalsbeslutet och i den information som skickas till domstol bör det framgå att det finns ett alternativyrkande.

- **Kombination** – en rubricering kräver hänvisning till två lagrum vilket är fallet vid blankettstraffbud eller liknande lagtekniska konstruktioner.

Exempel
I olika punkter under 1 § i narkotikastrafflagen anges olika sätt att begå narkotikabrott och i 2 och 3 §§ regleras ringa respektive grova varianter av narkotikabrottet. Utan att ange 1 § 1 p tillsammans med 3 § narkotikastrafflagen kan man inte avgöra på vilket sätt ett grovt narkotikabrott förövades, nämligen i detta fall genom överlåtelse av narkotika.

Exempel
Utan att ange både lagrum i en rådsförordning (EEG) och lagrummet för dess svenska ansvarsbestämmelse i SFS kan man inte avgöra vilket brott som begicks.

Annorlunda uttryckt kan man säga att ett lagrum, som anges på något av ovan angivna sätt, står i en särskild relation till ett annat. Man skulle också kunna beskriva det så att ett lagrum är underordnat ett annat. I vissa fall framgår relationen av rubriceringen (citering och alternativ) i andra fall inte (består av, kombination).

Det kan även finnas andra situationer då man kan behöva hänvisa till fler än ett lagrum. Det skulle till exempel kunna vara olika former av konsumtion, som innebär att ett *brott* underordnas ett annat. Vid behov kan STUK utvidgas för att även täcka dessa situationer.

Olika tekniska lösningar

De olika lagrumskombinationerna är av olika karaktär och kommer därför att kräva olika tekniska lösningar i STUK:

Består av, Citering och Alternativ innebär att olika lagrum kopplas samman. Vid relationen ”består av” skulle det vara möjligt att i regelverket bygga in olika lagrum som enligt lagstiftningen kan kopplas ihop på detta sett (se exemplen ovan). Vid ”citering” och ”alternativ” är det inte möjligt att styra vilka lagrum som kan relateras till varandra eftersom det finns ett mycket stort antal kombinationsmöjligheter. Projektets uppfattning - för att förenkla systemet – är att användarna fritt bör kunna kombinera olika lagrum för dessa tre relationer.

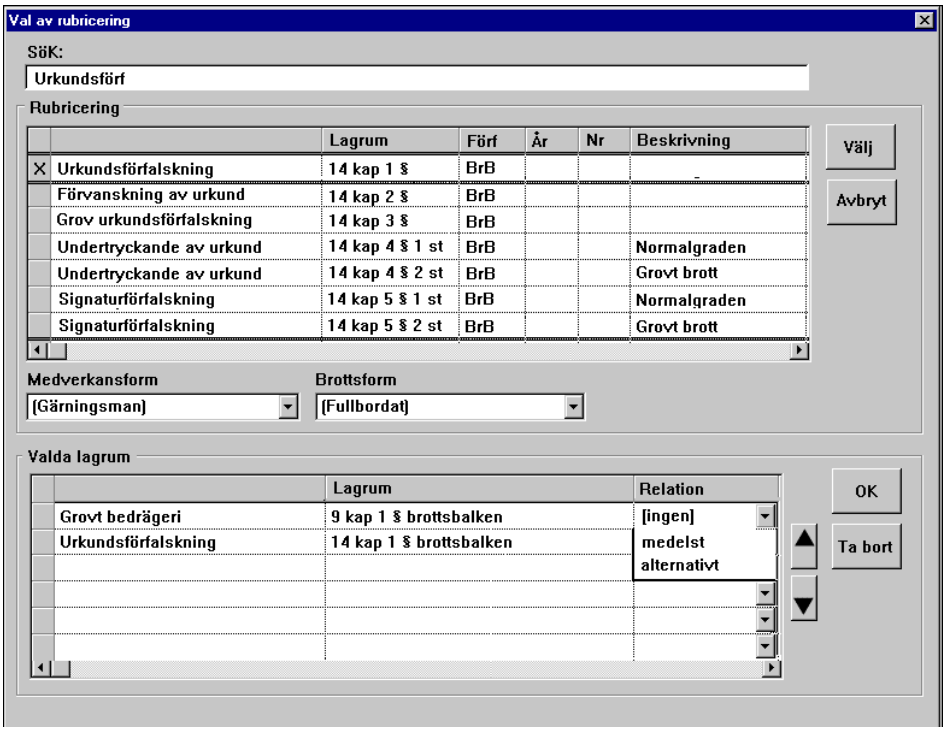

Figur 3. Illustration av stödtabeller och val av lagrumskombinationerna ”citering” och ”alternativt”.

Vid **kombination** finns det i lagstiftningen ett begränsat antal lagrum som är möjliga att kombinera. Användarna kommer därför i många fall ges tillgång till val bland ett antal ”färdiga” alternativ av två eller flera lagrum. Inom vissa författningar är dock antalet möjliga kombinationer så många att det också bör vara möjligt att fritt kombinera olika lagrum. Detta fria kombinerande skulle kunna begränsas till att få göras inom en författning (till exempel miljöbalken) eller mellan vissa utpekad författningar.

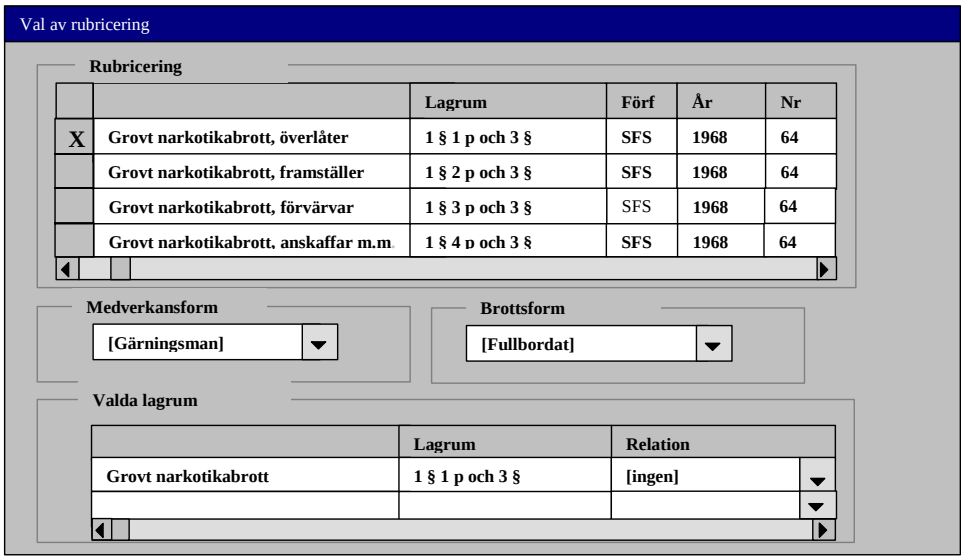

Figur 4. Illustration av stödtabeller för val av lagrumskombinationen ”kombination”.

Beskrivning av den kriminologiska informationen

Den information om brottet som samlas in vid sidan av den juridiska har projektet – möjligen något oegentligt – valt att kalla kriminologisk. Den kan innehålla information om när, var, hur, i vilken situation, avseende vilka föremål, mot vem och av vem begicks brottet liksom uppgifter om effekter och särskilda fokusområden.

Syftet med den kriminologiska klassificeringen är att fånga information som är relevant för att karaktärisera de enskilda brotten. Den kriminologiska informationen har delats in i olika delar - tid, geografisk belägenhet, fysisk miljö, tillvägagångssätt, situation, effekt, brottsobjekt, utsatt person, person som utfört brottet, relation mellan dessa personer och särskilt fokusområde.

Även den kriminologiska klassificeringen ska göras med hjälp av olika stöd-tabeller för respektive kriminologisk del. Dessa stödtabeller innehåller olika alternativ i klartext. Styrande för de kriminologiska stödtabellerna är vilken

rubricering som sätts på brottet. Avsikten med detta är att bara sådan kriminologisk information som är särskilt relevant för det aktuella brottet ska visas i stödtabellerna.

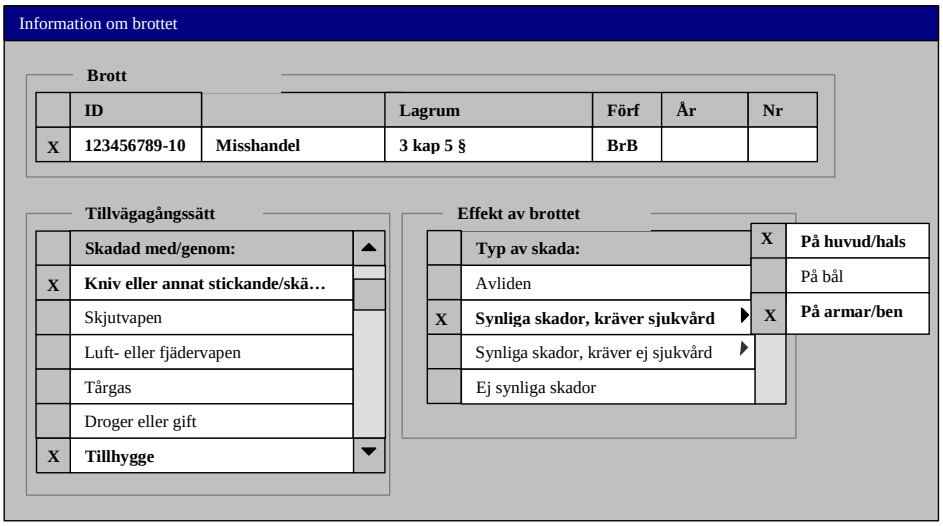

Figur 5. Illustration av stödtabell för kriminologisk information.

Den kriminologiska klassificeringen ska göras av den myndighet - polisen, tullen eller åklagarmyndigheten – som gör den första juridiska klassificeringen. Den kriminologiska informationen ska sedan uppdateras av de brottsutredande myndigheterna under utredningsprocessen. Domstolarna skulle – om det uppstod ett behov av det – kunna uppdatera den kriminologiska informationen. Andra myndigheter såsom kriminalvårdsmyndigheterna och brottsoffermyndigheten kommer inte att ha möjlighet att uppdatera den kriminologiska informationen eftersom de inte gör någon bedömning av brottet. De bör däremot ha möjlighet att läsa informationen.

I bilaga 4, Förslag till kriminologisk information, finns förslag till kriminologiska basuppgifter. Där anges också för vilka lagrum som de olika faktorerna är aktuella.

De kriminologiska delarna

Tid

Tidpunkt för brottet anges med hjälp av

- klockslag
- datum
- veckodag (fås av datum).

Tiden kan också anges som intervall för att ange då brottet påbörjades respektive avslutades alternativt första möjliga tidpunkt för när brottet kan ha påbörjats och sista möjliga tidpunkt för då brottet kan ha avslutats.

Exempel
Ett brott har inträffat söndagen den 16 december 2001 klockan 12.00 eller fr.o.m. lördag den 14 december 2001 klockan 11.00 t.o.m. klockan 14.20.

Plats

Platsen där brottet begicks delas upp i *geografisk belägenhet* och *fysisk miljö.*

- ***Geografisk belägenhet*** anger om brottet begicks i Sverige, annat land eller på internationellt luftrum/vatten. Inom Sverige anges uppgifter om kommun och län. Vid behov kan ytterligare lokala indelningar göras. Geografisk belägenhet för brottet kan vara okänt.

Exempel
En fickstöld som skedde i Södertälje centrum kodas ”I Sverige – Stockholms län – Södertälje kommun”, medan om den skedde i centrala Helsingfors kodas ”Utomlands – Finland”.

- ***Fysisk miljö*** anger typ av plats för brottet.

Exempel
Exempel på fysiska miljöer för brottet är bostad, transport och fritid. Även olika typer av förvaringsutrymme kan anges, till exempel låst värdeskåp eller bil.

Tillvägagångssätt

Tillvägagångssätt beskriver hur förövaren har gått till väga. I vissa fall kan man dra slutsatser av vilken metod som kommit till användning med hjälp av tillämpat lagrum (till exempel i 1 § 1 p narkotikastrafflagen anges att narkotikabrottet skett genom tillvägagångssättet överlåtelse). Om den juridiska klassificeringen omfattar tillvägagångssätt fås informationen genom denna klassificering i stället.

Exempel
Vid stöld kan ett typiskt tillvägagångssätt vara ”fickstöld”, vid hot kan den vara ”med skjutvapen”.

Situation

Situation anger i vilket sammanhang eller under vilka omständigheter brottet inträffade.

Exempel
Ekonomiska brott kan begås i samband med konkurs eller genom skalbolag.

Effekt

Effekt anger vilka konsekvenser brottet ledde till.

Exempel
Vid misshandel kan de fysiska skador den utsatta personen fått vara effekter av brottet.

Särskilt fokusområde

Här avses information om att brottet begåtts i ett sammanhang som inte går att utläsa av övrig juridisk eller kriminologisk information men som det finns ett särskilt intresse av att följa. Klassificeringen kan också användas för att prioritera ärenden.

Exempel
Organiserad brottslighet, MC-gäng, gängbrottslighet och ekonomisk brottslighet är exempel på särskilda områden som inte kan registreras på annat sätt än genom särskilt fokusområde.

Ibland kan man se att en händelse tillhör ett visst fokusområde därför att det angivna lagrummet i sig avser exempelvis ett ekonomiskt brott. Detta är

dock inte möjligt om brottet begåtts som resultat av till exempel rasistiska uppfattningar eller homofobi. Det är inte heller möjligt när ett lagrum innehåller både ekonomiska brott och inte ekonomiska brott (till exempel vid bedrägeribrott). Sådana uppgifter ska då särskilt kunna anges.

Bedömningen av om ett brott ska anses vara begånget inom något särskilt fokusområde måste – för att hålla kvalitet på uppgifterna – ske med stöd av tydliga definitioner och regler, som kan implementeras i myndigheternas datorsystem. Ett exempel är de definitioner som internationellt gäller för *organiserad brottslighet*[4]. För att uppfylla kriterierna för organiserad brottslighet ska ett antal frågor besvaras jakande. Liknande system med definitioner bör införas för övriga fokusområden.

Brottsobjekt

Brottsobjekt är den egendom eller liknande som varit föremål för brott. Brottsobjekt är till exempel intressant för brottstyper som skadegörelse eller stöld. För vissa typer av objekt specificeras antal eller annan kvantitet, till exempel kg eller ml.

Så långt det är möjligt ska uppgifterna kunna hämtas från andra system, till exempel den registrering av gods som kommer att kunna görs i anmälan med hjälp av polisens kommande godssystem.

Exempel
Brottsobjekt kan vara dator, lösöre, mobiltelefon, fordon och djur, men skulle också kunna vara immaterialrätter såsom upphovsrätt, licenser och liknande.

Utsatt person

Utsatt person är den *fysiska eller juridiska* person som varit utsatt för brottet. En utsatt person kan – beroende på hur långt utredningen hunnit – vara identifierad eller oidentifierad.

Projektet har med avsikt valt att inte använda något av begreppen *brottsoffer* eller *målsägande*. Brottsoffer används både i rättsväsendet och i internationella sammanhang som en beteckning enbart på fysiska personer som utsatts för brott. Vem som i juridisk mening är målsägande regleras i 20 kap

---

Se bilaga 4, Förslag till kriminologisk information.

8 § rättegångsbalken och kan inte utan vidare användas som beteckning på en person som anser sig vara utsatt för brott.

För *identifierade fysiska personer* ska följande information finnas:

- personidentitet (i vissa fall)
- kön
- ålder (vid brottstillfället)
- i egenskap av
- bransch.

För vissa ändamål bör själva personidentiteten (personnumret eller samordningsnumret) kunna ingå i STUK, till exempel för statistiska undersökningar om upprepad utsatthet för brott. Då kan även ytterligare uppgifter om personen normalt hämtas från folkbokföringen via personnumret. Roll är den utsattes yrke eller liknande om det är relevant för brottet. I vissa fall är bransch som den utsatte arbetar i lika intressant infor-mation som rollen.

Exempel
Rollen ”Polis” är relevant vid brottet Våld mot tjänsteman. Rollen ”Cyklist” är relevant vid brotten Vårdslöshet i trafik och Vållande till kroppsskada. Branschen ”Taxi” är relevant vid brottet misshandel av en person med rollen yrkeschaufför.

Om den *fysiska personen är oidentifierad* finns det uppgifter om

- kön
- ålder (vid brottstillfället) inom ett uppskattat åldersintervall.

Även en *grupp av oidentifierade fysiska personer* skall kunna anges. I dessa fall anges ett antal personer inom olika intervall.

För en *juridisk person* anges

- associationsform (aktiebolag, handelsbolag, enskild näringsidkare osv.)
- bransch på den del av verksamheten som berörs av händelsen.

Uppgifterna om associationsform kan normalt hämtas från organisationsnumret, om detta är känt. Projektet ser dock inga skäl att kunna lagra organisationsnummer i STUK.

Exempel
Vid skadegörelse anges som utsatt person ”enskild näringsidkare som bedriver pälsdjursuppfödning”.

Anmäld person

En anmäld person är en person som anmälaren påstår har begått ett visst brott[5]. Uppgiften huruvida så är fallet är många gånger osäker eftersom någon bedömning ännu inte gjorts i anslutning till beslut om utredning (förundersökning eller förenklad utredning).

Till skillnad från de övriga beteckningarna på person som utfört brottet kan beteckningen anmäld person innehålla både juridiska personer och okända fysiska personer (se nästa avsnitt, Personer som utfört brottet). Det innebär att alla fysiska personer, oavsett ålder eller om de är identifierade eller ej, och alla juridiska personer kan tas upp som anmälda i STUK. Även grupper av oidentifierade fysiska personer ska kunna tas upp. Samma uppgifter som för utsatt person registreras för anmäld person.

Person som utfört brottet

Person som utfört brottet är samlingsbeteckningen för de olika roller som kan innehas av den som är misstänkt för att ha utfört ett brott. Dessa uppgifter har till skillnad från uppgifter om anmäld person bedömts av rättsväsendet i samband med brottsutrednings- eller lagföringsprocessen.

För de personer som utfört brottet kan man i STUK enbart registrera uppgifter för fysiska, identifierade personer som är straffmyndiga. De uppgifter som kan registreras är:

- personidentitet (i vissa fall)
- kön
- ålder (vid brottstillfället)
- i egenskap av
- bransch.

Person som utfört brottet kan i STUK ges olika beteckningar av de myndigheter som handlägger ärendet/målet:

[5] I polisens RAR-system kallas den anmälda personen för utpekad person.

- ***Misstänkt person***
  När en person är misstänkt har en brottsutredande myndighet gjort en bedömning av misstankens styrka.

  Misstankegrad anges med följande gängse beteckningar:
  - *person som kan misstänkas*
  - *skäligen misstänkt person*
  - *på sannolika skäl misstänkt person.*

- ***Tilltalad***
  Sedan den misstänkte åtalats betecknas han *tilltalad*.

- ***Förelagd (SF/Obot[6])***
  Förelagd är en misstänkt för vilken polis eller åklagare sänt ett föreläggande men där ansvarsfrågan inte är avgjord eftersom föreläggandet inte är godkänt.

- ***Förelagd (godkänt SF/Obot)***
  Förelagd (godkänt) är den person som godkänt föreläggandet och som därmed inte längre är föremål för brottsutrednings- eller lagförings-processen.

- ***Dömd***
  Dömd är en misstänkt person som dömts i domstol, utan att domen ännu vunnit laga kraft.

- ***Dömd (laga kraft)***
  Dömd (laga kraft) är en misstänkt person som dömts i domstol enligt en lagakraftvunnen dom (en dom som inte längre är möjlig att överklaga med normala rättsmedel) och som därmed inte längre är föremål för brottsutrednings- eller lagföringsprocessen.

Relation

Uppgifter om en utsatt persons eventuella relation till den person som utfört brottet ska kunna registreras; i första hand om personerna är bekanta eller

[6] SF = strafföreläggande, Obot = ordningsbot

obekanta. Är de bekanta anges vidare uppgift om på vilket sätt de är bekanta. Utgångspunkten för att ange relation är alltså den utsatte personen.

Exempel
Om den utsatte är bekant med den misstänkte anges om den misstänkte till exempel är förälder, partner, anställd eller vän/nära bekant till den utsatte.

Stödtabellerna för de kriminologiska delarna

Val ur stödtabeller

Klassificeringen av de olika kriminologiska delarna ska göras med hjälp av stödtabeller (se figur 5, sidan 33) som innehåller olika alternativ för respektive kriminologisk del. Den juridiska klassificeringen av brottet styr de kriminologiska alternativen så att endast den kriminologiska information som är relevant för det aktuella brottet visas. Det innebär att när den juridiska klassificeringen är gjord blir dels alla relevanta kriminologiska delar tillgängliga men även rätt stödtabell för brottet visas för respektive kriminologisk del. De kriminologiska delar som inte är relevanta kommer inte att vara tillgängliga. Med juridisk klassificering menas även den övergripande juridiska klassificering som redovisades i kapitel 5, avsnittet Lagrumsangivelse på en övergripandenivå.

Till skillnad från det nuvarande brottskodningssystemet finns det inte några begränsningar i möjligheten att ange *flera olika* kriminologiska uppgifter. Det är möjligt att ta med uppgifter om olika kriminologiska delar som misstänkt person, miljö, omständigheter och utsatt person förutsatt att uppgifterna är relevanta för det aktuella brottet. Det är också möjligt att ta med flera uppgifter inom samma kriminologiska del till exempel flera brottsobjekt eller flera miljöer.

Exempel
För brottet stöld anges när (2 maj), var (Södertälje kommun, villa), hur (inbrott), vad (stulen TV, video och datorutrustning), mot vilken/vilka personer (man, 72 år) och av vilken/vilka personer (man, 23 år).

Exempel
Vid misshandel anges även när (2 maj), var (Södertälje kommun, villa), mot vilken/vilka personer (man, 72 år) och av vilken/vilka personer (man, 23 år). Däremot anges inte brottsobjekt så detta inte är relevant information för detta brott. I stället

anges effekter (synliga skador som kräver sjukvård) samt ”hur” (med kniv och annat tillhygge).

Informationen i stödtabellerna kan vid behov vara strukturerad i flera nivåer för att underlätta sökandet av rätt alternativ.

Exempel

Smuggling	Transportmedel	Container	Lönnrum Ej lönnrum
		Trailer	Lönnrum Ej lönnrum
		Lastbil	Lönnrum Ej lönnrum
		Buss	Lönnrum Ej lönnrum
		Personbil	Lönnrum Ej lönnrum
		Annat:……..	Lönnrum Ej lönnrum
	Resande	I bagage	Dubbelbottnad Ej dubbelbottnad
		På kroppen	Insytt i kläder Ej insytt i kläder
		I kroppen Övrigt: ……..	
	Postförsändelse Okänd metod Annan metod: …….		

I myndigheternas system kan de olika kriminologiska variablerna registreras under dynamiska rubriker för att hjälpa den som registrerar informationen att fylla i rätt alternativ.

Exempel
Tillvägagångssätt anges för Förargelseväckande beteende under rubriken ”Typ av beteende” medan tillvägagångssätt för brottet Hot mot tjänsteman har rubriken ”Hotad med/genom”.

Om ett brott klassificeras med hjälp av flera lagrum (undantaget brottsform och medverkansform), som beskrivs i kapitel 5, avsnittet Flera lagrum beträffande ett brott, kan den kriminologiska klassificeringen enbart göras för ett lagrum. Ett lagrum kommer då att vara överordnat de andra lagrummen. Det överordnade lagrummet styr vilken kriminologisk stödtabell som är

relevant för brottet. För de olika lagrumskombinationerna är följande lagrum överordnade och därmed styrande för den kriminologiska klassificeringen:

- Vid alternativyrkanden är förstahandsyrkandet överordnat lagrum.
- Vid citering är det överordnade lagrummet det lagrum som anges efter medelst.
- Vid tillfällen då flera lagrum anges för att redovisa vilka brott som ett annat brott består av är det de underliggande brotten som är de överordnade lagrummen.
- Vid kombinationer behövs inget överordnat lagrum. Eftersom de olika kombinationerna är ett begränsat antal ”färdiga” alternativ kommer de enskilda lagrumskombinationerna att styra vilka kriminologiska faktorer som är relevanta .

Exempel

- Vid alternativyrkandet ”skattebrott alternativt vårdslös skatteuppgift” är skattebrottet det överordnade lagrummet (förstahandsyrkandet).
- Vid citeringen ”grovt bedrägeri medelst urkundsförfalskning” är urkundsförfalskningen det överordnade lagrummet.
- Vid ”arbetsmiljöbrott, (*består av)* vållande till annans död” är vållandet till annans död det överordnade lagrummet.
- Vid kombinationen ”grovt narkotikabrott , överlåtelse” är inget lagrum överordnat det andra.

Fritext

Under de flesta kriminologiska faktorerna ska alternativet ”övrigt” eller ”annat” finnas med som ett tillgängligt val. Där ska man ha möjlighet att skriva in egen fritext. Det finns flera anledningar till detta. Genom alternativen ”övrigt” eller ”annat” tvingas man inte att välja ett alternativ som inte är relevant. Den andra anledningen är att man med hjälp av fritexten kan fånga vad som avses när man angivit alternativet ”övrigt” och därigenom hitta information som används ofta men saknas i stödtabellerna. Denna information bör därför läggas till vid underhåll av systemet. En ytterligare anledning är att eftersom uppgifterna ska vara användbara i det operativa arbetet måste den enskilda tjänstemannen ha möjlighet att precisera sina uppgifter på ett för honom betydelsefullt sätt.

Fritexten ska enbart användas när det inte finns något alternativ i stödtabellen som överensstämmer med omständigheterna för det aktuella brottet.

Fritexten ska alltså inte användas när man vill precisera ett alternativ som redan finns i stödtabellen.

Exempel
En stödtabell för stulna fordon skulle kunna innehålla följande alternativ:
Bil
Båt
Cykel
Övrigt: …….

Vid alternativet övrigt finns det möjlighet att skriva in en fritext. Det är då möjligt att i fritexten för alternativet ”övrigt” ange flygplan eller motorcykel. Det är däremot inte korrekt att i fritexten ange elbil eller mountainbike eftersom dessa två fordon är preciseringar av de befintliga alternativen bil respektive cykel.

För precisering av befintliga alternativ i stödtabellerna se kapitel 5, avsnittet Myndighetsspecifika tillägg.

Verksamhetsinformation

Till STUK:s juridiska och kriminologiska uppgifter knyts uppgifter om från vilken verksamhetshändelse uppgifterna är hämtade. Sådana verksamhetshändelser är till exempel när utredning inleds eller när en person anhålls.

Verksamhetsinformation ger information om de juridiska och kriminologiska uppgifternas ursprung. Verksamhetsinformation används för att ”märka upp” den juridiska och kriminologiska informationen vid olika verksamhetshändelser.

Den verksamhetsinformation som ska anges i STUK är:
- typ av verksamhetshändelse som genererat uppgifterna
- tidpunkt (datum och klockslag) för verksamhetshändelsen
- organisatorisk enhet/ myndighet där verksamhetshändelsen ägt rum.

Med verksamhetshändelse avses olika myndighetsaktiviteter under rättsprocessen. Den kriminologiska och juridiska informationen ska vara levande under hela utredningsprocessen vilket medför att en hel del förändringar kan göras mellan olika verksamhetshändelser. Uppgifterna om tidpunkt och organisatorisk enhet/myndighet skulle därför kunna användas inte bara för

att ”märka upp” den juridiska och kriminologiska informationen vid olika verksamhetshändelser utan även så fort informationen förändras – om det behövs för verksamheten eller statistiken.

De verksamhetshändelser som är viktiga för uppföljning och rättsstatistik är för närvarande följande:

- när anmälan registrerats
- när beslut fattas om utredning (förundersökning eller förenklad utredning)
- när beslut fattas om åtal, strafföreläggande eller åtalsunderlåtelse
- när de olika domstolsinstanserna dömer
- när ett avgörande vinner laga kraft.

Det är dock fullt möjligt att vid behov komplettera med fler verksamhetshändelser.

Myndighetsspecifika tillägg

STUK tillåter att myndigheterna gör egna tillägg till informationen under förutsättning att information med överenskommet innehåll kan skickas vidare i rättskedjan.

Även om STUK kan innehålla betydligt mer information än det nuvarande brottskodningssystemet kan de begränsningar som ändå finns göra STUK otillräckligt för något särskilt ändamål inom någon av rättsväsendets myndigheter. Kanske vill någon lägga till ytterligare författningar i stödtabellerna eller specificera den kriminologiska informationen ytterligare. Vid implementeringen av systemet bör man ta hänsyn till detta. Systemet ska vara så flexibelt att man kan lägga till egna underkategorier utan att detta påverkar andra myndigheter. Den myndighet som lagt till uppgifter måste därför se till att de uppgifter som är obligatoriska i STUK, oavsett de tillägg som gjorts, kan skickas vidare till andra myndigheter.

Exempel
En lokal myndighet kan vilja dela upp den kriminologiska faktorn ”restaurang” under

Miljö i lokala namn på olika restauranger. Detta kan göras under förutsättning att de uppdelade uppgifter kan summeras av den myndighet som gjort tillägget och redovisas som ”restaurang” i den information som redovisas till andra myndigheter.

6. Strukturen för information om brott

Grundläggande principer

Tre nyckelobjekt – händelse, brott och brottsmisstanke – används i STUK för att strukturera brottsinformationen på ett för rättsväsendet enhetligt sätt. Detta är nödvändigt för att skapa ett oberoende i förhållande till de olika sätt som myndigheterna internt använder för att strukturera sina ärenden i form av ”anmälan”, ”diarieblad” och ”mål”.

Utgångspunkten för den juridiska och kriminologiska information som ingår i STUK är de uppgifter som gör att en brottsutredande myndighet, som oftast är polisen men också kan vara tull- och åklagarmyndighet, får an-ledning att agera och starta ett nytt ärende. Det vanligaste sättet som myn-digheterna uppmärksammas på brottslighet är genom en ”anmälan”. Infor-mationen kan också komma till myndighetens kännedom på annat sätt, till exempel genom uppgifter i massmedier, en skrivelse från konkursförvaltare eller iakttagelser av polis- eller tulltjänsteman.

Den information som rapporterats ska efter att den registrerats kunna läsas och uppdateras av flera olika myndigheter under rättsprocessen. För att få en enhetlig tolkning av informationen måste de grundläggande uppgifterna därför struktureras på samma sätt oavsett *vilken myndighet* som får information om ett antaget brott och *på vilket sätt* det sker. I STUK bortses därför från myndigheternas sätt att strukturera och beteckna sina ärenden i form av ”anmälan”, ”diarieblad”, ”mål” med mera, till förmån för ett gemensamt synsätt. Skälen är i huvudsak två, nämligen att informationen om brott

- måste ha samma struktur hos samtliga myndigheter för att kunna kommuniceras
- får en högre kvalitet om man tydligt skiljer *mellan själva sakinformationen* om en händelse som föranleder ett ärende hos en brottsutredande myndighet *och de olika bedömningar* som myndigheterna gör av händelsen under utredningstiden.

För att lösa detta har projektet valt att samla informationen kring de tre nyckelobjekten:

- händelse
- brott
- brottsmisstanke.

Avsikten med objektet händelse är att registrera den första informationen om ett misstänkt brottsligt händelseförlopp utifrån de uppgifter som allmänheten rapporterat. Den information som registreras i samband med en händelse är början till den kriminologiska klassificeringen. När den brottsutredande myndigheten tagit ställning till om handlingarna i händelseförloppet är att ses som brottsliga övergår registreringen av information i stället kring begreppet brott. Genom händelsen kan man också få en bild över vilka brott som skett i ett sammanhang.

Det är utifrån brottet som den första juridiska klassificeringen görs. Den juridiska klassificeringen styr i sin tur vilken kriminologisk information som är viktig att registrera för just detta brott. När man kan konstatera vilka personer som är misstänkta för brottet (brottsmisstankar) görs ytterligare en bedömning av den juridiska klassificeringen utifrån vilka handlingar respektive person gjort i händelseförloppet och dessas uppsåt eller oaktsamhet.

STUK är inte som tidigare enbart en kod för själva informationen utan även en struktur och ett regelverk. För förståelsen av strukturen i STUK är det nödvändigt att ytterligare beskriva de tre grundläggande nyckelobjekten. Strukturen ska inte uppfattas som en beskrivning av krav på hur myndigheterna ska strukturera sin information internt. Dock måste myndigheterna både kunna samla in från och lämna vidare till en annan part i rättskedjan den information som är strukturerad på det beskrivna sättet.

Händelse

Som beteckning på påstådda eller verkliga brottsliga skeenden som anmäls eller på annat sätt kommer de brottsutredande myndigheterna till kännedom använder vi begreppet ***händelse****.*

En händelse är normalt ett skeende, avgränsat genom ett tidsmässigt samband. Även andra naturliga orsakssamband kan bidra till att avgränsa en händelse.

Händelse är det objekt som utgör grunden för informationsstrukturen. Det knyter samman övriga objekt, så att man till exempel kan se vilka brott som begåtts i något slags sammanhang eller vilka personer som agerat gemensamt.

Brottsutredande myndigheter har skyldighet att agera när något som kan vara brottsligt, eller påstås vara det, inträffat eller påstås ha inträffat. Agerandet kan vara allt ifrån att bara göra en notering om att någon påstår att något inträffat till att ex officio starta en utredning. Som beteckning på sådana påstådda eller verkliga skeenden som anmäls eller på annat sätt kommer till de brottsutredande myndigheternas kännedom använder vi begreppet *händelse*. Det är med detta synsätt alltid händelser, inte brott, som anmäls. Huruvida händelsen innefattar brott är något som den brottsutre-dande myndigheten, och slutligen domstol, får bedöma.

Här går en skarp skiljelinje mellan uppgifter om vad som eventuellt har inträffat och den rättsliga bedömningen av händelsen.

Händelse är det grundläggande informationsobjektet i den strukturerade brottsinformationen. Till detta knyts ytterligare strukturerad information på olika nivåer.

En händelse är ett skeende med ett viss sammanhang.

Exempel

Det kan till exempel vara
a) en person som stulit i butik, grips och som därvid angriper den som utför gripandet
b) en person som anmäls försvunnen
c) att det under en konkurs visar sig att bokföring saknas för viss tid
d) att en kvinna har misshandlats och hotats av sin sambo upprepade gånger under ett veckoslut
e) att en misstänkt smugglare grips rattfull tre mil från Sveriges gräns efter en ”biljakt”.

En händelse inträffar vid en viss tidpunkt eller inom en tidsperiod. Denna behöver inte vara mera noggrant angiven än vad som känns naturligt.

Exempel
I föregående exempel skulle händelserna ha kunnat inträffa
a) vid lunchtid den 13 december 2001
b) från och med den 16 december 2001
c) från och med en 1 januari 2000 till och med den 30 juni 2000
d) från och med den 14 december 2001 kl 11.00 till och med den 16 december 2001 kl 12.00
e) den 16 december 2001 kl 14.20.

En händelse är alltså normalt ett skeende som avgränsas genom ett tidsmässigt samband. Men också andra naturliga orsakssamband kan utgöra en händelse.

En händelse kan, men behöver inte, ha inträffat på en viss plats eller på flera platser.

En händelse kan avse en eller flera personer, såväl fysiska som juridiska personer. Dessa kan ha rollerna anmäld och utsatt. Personerna kan både vara okända och kända.

Händelsen kan ha inträffat i ett sammanhang som av olika skäl kräver särskild handläggning eller kräver särskild statistik. Det är detta som projektet betecknar *särskilt fokusområde*.

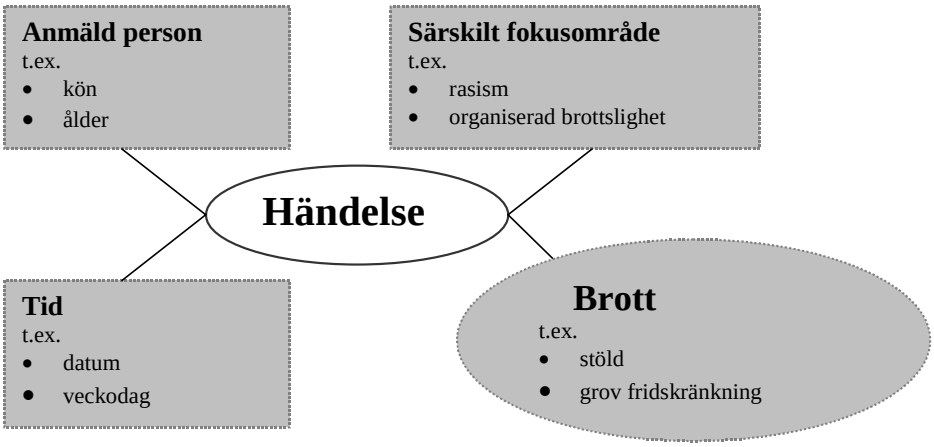

Figur 6. Förenklad objektmodell av händelse.

En händelse *kan* innefatta misstanke om ett eller flera brott. Detta är ett ställningstagande som den brottsutredande myndigheten gör. Genom händelsen kan man hålla samman flera brott som skett i ett sammanhang. Syftet med detta är dels att skapa en möjlighet att på ett enkelt sätt operativt hantera sammanhängande brottslighet, dels att man ska kunna se samman-hängande brottslighet statistiskt.

Exempel
En händelse där en person som stulit i butik, upptäcks av butikspersonalen och som därvid angrips kan bedömas vara både stöld och misshandel. Genom händelsen kan man statistiskt se vid hur många butiksstölder det också förekommer misshandel av butikspersonal (ibland benämnt motvärnsrån).

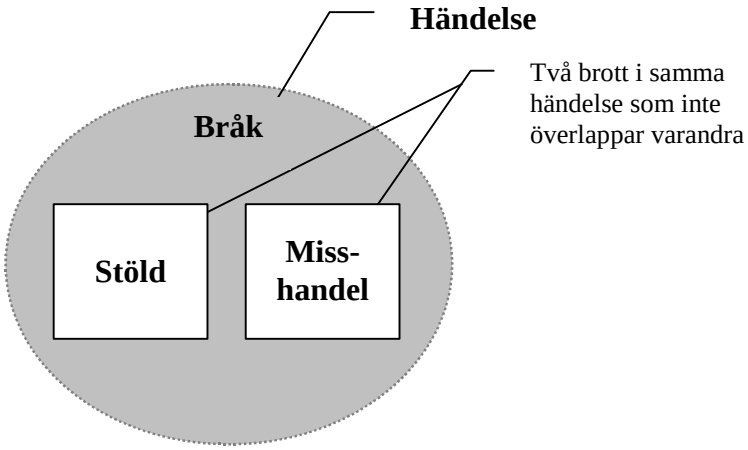

Figur 7. Schematisk bild över händelse och brott.

En händelse kan även användas för att sammanföra flera händelser som på något sätt har ett samband med varandra.

Exempel
En kvinna har vid två olika tillfällen anmält att en okänd man ringt ”otäcka” samtal. Hon har dessutom vid ett tillfälle anmält att hon fått ett ”obehagligt brev” troligen från samma man. Vid det fjärde tillfället som kvinnan anmäler ett ”otäckt” samtal bedömer polisen att de olika händelserna sammantaget bör ses som olaga hot. De tre tidigare händelserna kan då ”sammanföras” med den nya händelsen som nu innehåller brottet olaga hot.

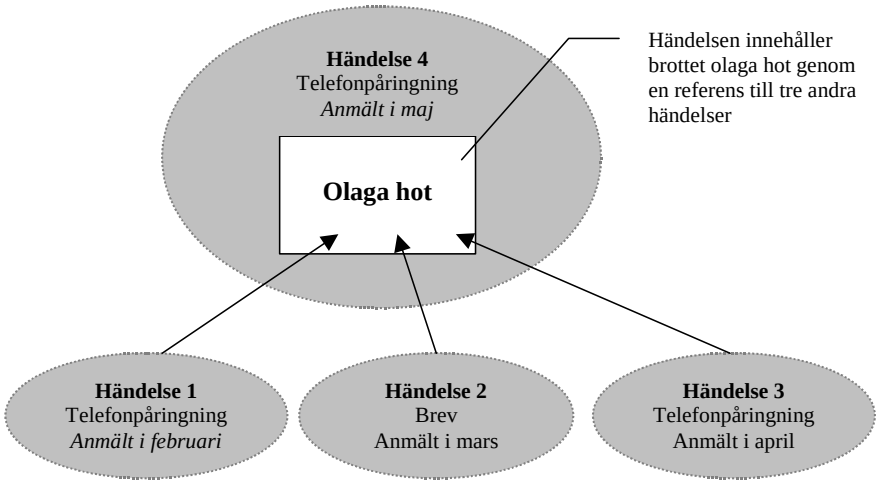

Figur 8. Schematisk bild över olika händelser som har en gemensam brottsrubricering.

Exempel
En kvinna har vid tre olika tillfällen anmält att hennes före detta sambo har slagit och hotat henne vid tre olika veckoslut. Detta innebär att polisen har registrerat tre olika händelser. När kvinnan kommer in en fjärde gång för att anmäla den före detta sambon bedömer polisen att de olika händelserna sammantaget ska bedömas som grov kvinnofridskränkning. De fyra olika händelserna kan då ”sammanföras” med hjälp av en ny händelse som innehåller brottet grov kvinnofridskränkning.

Även om händelsen inte kan misstänkas innefatta brott finns det en fördel med att strukturera information om andra händelser på samma sätt. Vissa händelser, som till en början inte bedöms som brottsliga, kan vid ett senare tillfälle bli aktuella att behandla som brott, till exempel en försvunnen person. Den redan inhämtade informationen ska då kunna återanvändas under brottsutredningsfasen utan att uppgifterna behöver registreras om.

Om man i myndigheternas olika system ger en händelse en benämning genom arbetsnamn, ärendemening eller liknande är detta inte någon brottsrubricering i juridisk mening som ingår i STUK, även om den skulle komma att innehålla beteckningen på ett brott.

Exempel
Ärendemeningarna som inte är att betrakta som rubriceringar av brott är exempelvis ”försvunnen person”, ”anmälan om borgenärsbrott i AB Snickeri & Trä” eller ”smuggling av cigaretter på MS Freja”.

”Mordet på NN” skulle kunna vara arbetsnamnet på en händelse även om ingen ännu tagit ställning till vilket brott som kan vara begånget eller vilka brottsmisstankar som kan föreligga.

Brott

När den utredande myndigheten bedömer att det vid händelsen finns misstanke om en eller flera brott ska en juridisk och kriminologisk klassificering göras. I den fortsatta handläggningen inom rättskedjan kommer olika myndigheter att göra ytterligare bedömningar av händelsen som kan påverka den juridiska och kriminologiska klassificeringen av brottet.

När en händelse väl har kommit till en brottsutredande myndighets kännedom åligger det myndigheten att göra en bedömning av om det kan misstänkas att händelsen helt eller delvis är brottslig. En på detta sätt bedömd del av en händelse kallar vi brott. En händelse kan innehålla ett eller flera brott. Bedömningen är ett naturligt led i beslut om hur händelsen ska hanteras.

En första juridisk klassificering av brottet eller brotten ska göras så fort det finns tillräcklig information för att bedöma om händelsen innehåller brott. Den juridiska klassificeringen kan anges antingen med ett eller flera lagrum på en detaljerad eller övergripande nivå. En juridisk klassificering på övergripande nivå görs om man kan klassificera händelsen som ett eller flera brott, men är osäker på exakta lagrum. Utredaren ska inte tvingas att ange en exakt rubricering eftersom det ger en sämre kvalitet på statistiken över ”anmälda brott” och bristerna kan också påverka prioriteringen av utredningar.

Exempel
Vid osäkerhet om brottet är stöld, grov stöld eller snatteri klassificeras det som ”tillgreppsbrott”. Osäkerhet om ett brott ska bedömas som misshandel eller vållande till kroppsskada gör att det klassificeras som ”våld mot person”.

Enligt projektet bör denna första bedömning av händelsen göras genom ett yttre betraktande av händelsen utan hänsyn till eventuella subjektiva förhållanden som provokationer, förekomst av misstänkt gärningsman eller dennes uppsåt/oaktsamhet. Den rubricering som åsätts brottet får inte förväxlas med den rubricering som ges en brottsmisstanke (se nästa avsnitt, Brottsmisstanke).

Ett brott ingår alltid i en händelse. Det innebär att brottet kan ”ärva” ett antal kriminologiska uppgifter av den händelse där brottet ingår, till exempel tidpunkt. En mer fullständig kriminologisk klassificering av brottet kan dock inte göras förrän den juridiska klassificeringen gjorts åtminstone på en övergripande nivå. Detta beror på att den juridiska klassificeringen i vissa fall styr vilken kriminologisk information som är relevant för det aktuella brottet.

Den kriminologiska klassificeringen görs enbart utifrån brottet. Till brottet knyts då ett antal ytterligare uppgifter om vad som hänt, hur det hänt etc. En förenklad modell över brott och dess egenskaper framgår av figur 9. En fullständig objektsmodell finns i bilaga 7, Förslag till objektsmodell för STUK.

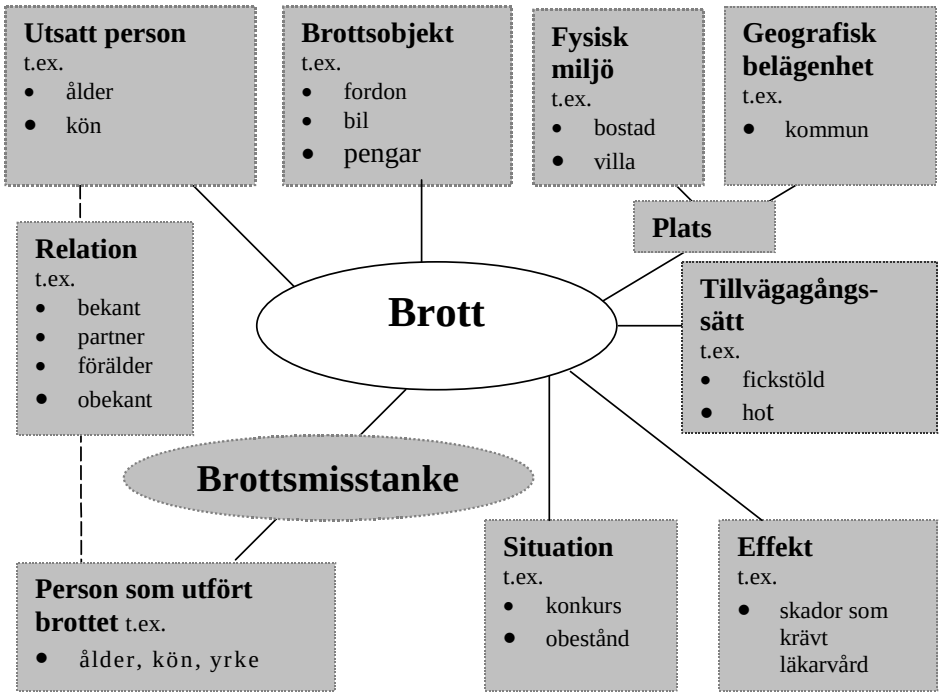

Figur 9. Förenklad objektmodell av brott.

Den kriminologiska klassificeringen ska göras så fort en juridisk klassificering gjorts av brottet. Även för den kriminologiska klassificeringen kan det inledningsvis saknas så många uppgifter att utredaren inte kan ta ställning till de olika kriminologiska alternativen. I dessa fall finns då möjlighet att avvakta med klassificeringen.

Exempel
Det kan vara svårt att bedöma dödsorsak direkt när en död person hittats. Om en bil som stulits har återfunnits eller inte är ytterligare ett exempel på kriminologisk information som man normalt inte har i ett inledningsskede.

Även om klassificeringen ska göras så fort man har tillräcklig information ställer STUK krav på att viss juridisk och kriminologisk information ska vara registrerad vid vissa verksamhetshändelser. Orsaken till detta är att information inte ska gå förlorad genom att man glömmer bort att den ska fyllas i vid ett senare tillfälle. Hur mycket av den juridiska och krimino-logiska

informationen som ska registreras varierar beroende på i vilket sta-dium av rättsprocessen brottsutredningen befinner sig. Styrande för detta är framförallt de rättsliga reglerna men också kravet på att den officiella rätts-statistiken ska vara jämförbar bakåt i tiden och ge en helhetsbild.

Enligt projektets bedömning ska den juridiska och kriminologiska informationen lämnas in senast vid följande verksamhetshändelser:

- Vid beslut om utredning (förundersökning eller förenklad utredning) ska en första juridisk klassificering vara gjord:
  - Om beslutet är att ej inleda utredning ska åtminstone en övergripande juridisk klassificering vara gjord liksom den tillhörande kriminologiska klassificering som är möjlig att göra.
  - Om beslutet däremot är att inleda utredning ska beroende av brott en specifik författning alternativt en eller flera detaljerade lagrum anges för brottet, liksom den tillhörande kriminologiska klassificering som är möjlig att göra.
- Händelser som inte bedöms vara brott behöver överhuvudtaget inte klassificeras, vilket är en skillnad mot dagens brottskodningsregler.
- Vid beslut om att lägga ned alternativt avsluta utredning ska all kriminologisk klassificering vara gjord.

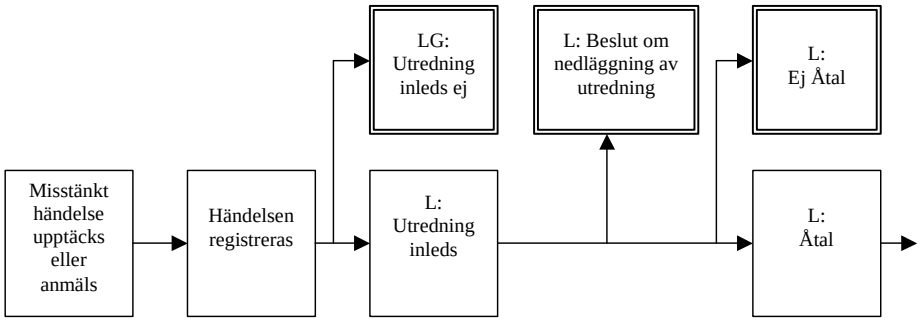

LG = Lagrumsgrupp måste anges
L = Lagrum måste anges

Figur 10. Schematisk bild över hur olika verksamhetshändelser styr registreringen av informationen om brott.

Det ska dock alltid vara möjligt att registrera mera detaljerade uppgifter om brottet än vad som krävs vid de olika verksamhetshändelserna. Det är också önskvärt att så görs. Grundregeln är att så fort man har tillgång till en uppgift ska den registreras i STUK.

Exempel
Om man redan vid det tillfälle då en död person upptäcks tror sig veta dödsorsak ska det vara möjligt att registrera denna information trots att det inte krävs att detta görs förrän utredningen avslutas.

Genom att inte tvinga fram en klassificering redan ”vid anmälan” kan man få en bättre kvalitet på informationen bland annat genom att man får mer tid att samla in information om vad som hänt. I de flesta fall är det en relativt liten tidsfördröjning av klassificeringen som kommer att ske. För att höja kvaliteten på statistiken över anmälda brott bör man överväga att så långt som möjligt inhämta information om brottets klassificering utifrån den bedömning som gjorts vid beslut om utredning.

Brottsmisstanke

Till brottet kan en eller flera misstänkta personer knytas. Kopplingen mellan brottet och den misstänkte personer kallas för brottsmisstanke. Om två personer är misstänkta för samma brott kommer de brottsutredande myndigheterna att arbeta med två brottsmisstankar.

Eftersom olika personer kan göras straffrättsligt ansvariga på olika sätt för en brottslig gärning är det inte tillräckligt att ange rubricering enbart för brott. Särskilda rubriceringar måste också kunna göras för varje brottsmisstanke utifrån den misstänktes uppsåt, oaktsamhet och/eller delaktighet..

När utredning för ett brott inletts föreligger ofta misstanke av någon styrka mot en eller flera personer. I STUK kopplas då en misstänkt person ihop med brottet genom en *brottsmisstanke*. Varje misstänkt får en unik koppling till brottet det vill säga en unik brottsmisstanke. Två personer som är misstänkta för brottet ger alltså två brottsmisstankar. En misstänkt kan inte ha två eller fler brottsmisstankar kopplat till ett och samma brott, däremot kan den misstänkte ha två eller fler misstankar kopplade till helt olika brott. Genom att utveckla brottsmisstankeidentiteten (se kapitel 7, avsnittet Identiteter) ska

det i STUK även vara möjligt att få information om flera personer är misstänkta för ett och samma brott i en händelse.

Olika personer kan göras straffrättsligt ansvariga på olika sätt för en brottslig gärning. Det räcker därför inte med att göra en juridisk klassi-ficering av brottet utan även brottsmisstanken måste ges en juridisk klassificering. Vanligtvis får brottet och brottsmisstanken samma rubri-cering. Om flera personer (kända eller okända) är misstänkta för samma brott kan det dock visa sig att den ena gärningsmannens deltagande i ett brott är så begränsat i förhållande till medgärningsmannen att det påverkar rubriceringen av misstanken. Begränsningen kan innebära att hans del-tagande bedöms som medhjälp eller anstiftan till huvudbrottet. Det kan också vara så att hans uppsåt eller oaktsamhet inskränker sig till en del av de moment som huvudbrottet består av och därför är att bedöma som ett annat brott. En brottsmisstanke kan alltså ha en annan rubricering än sitt ”huvudbrott”.

Exempel.
En död kvinna anträffas och omständigheterna tyder på att hon uppsåtligen dödats av två män. Dessa grips och anhålls såsom på sannolika skäl misstänkta för mord. Efter ingående förhör och annan utredning visar det sig att den ene av gärningsmännen uppsåtligen dödat kvinnan genom flera hårda slag med ett tillhygge mot hennes huvud och han åtalas därför för mord. Medgärningsmannens deltagande visar sig vara inskränkt till att ha kört den andre till kvinnans bostad och ha tillhandahållit ett baseboll-trä, fullt medveten om att hans kamrat skulle ”ge kvinnan en rejäl omgång”. Han åtalas därför för medhjälp till grov misshandel.

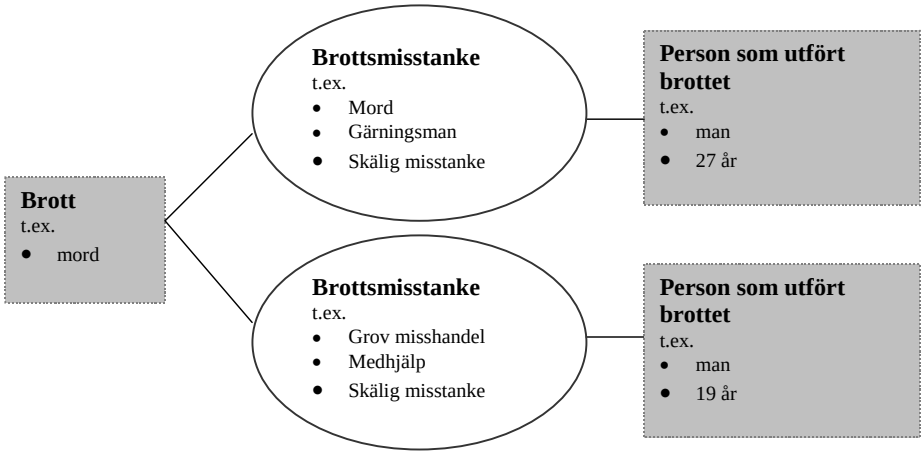

Figur 11. Förenklad objektmodell av brottsmisstanke.

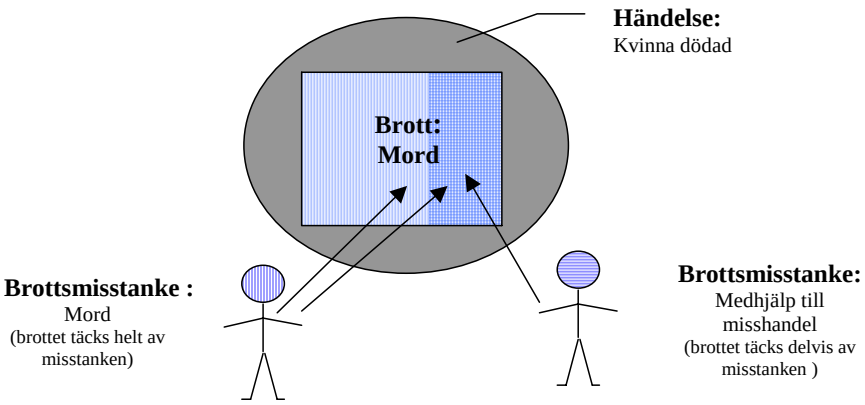

Figur 12. Schematisk bild över brottsmisstankar som täcks av samma brott.

Projektets uppfattning är att det är nödvändigt att det av den strukturerade informationen framgår att medhjälp till misshandel är en del av mordgärningen och inte medhjälp till ett självständigt misshandelsbrott. Skulle man registrera att ett nytt brott begåtts vid händelsen vid sidan av mordet, det vill säga misshandel, där den enes deltagande rubriceras till medhjälp till misshandel skulle kopplingen till mordgärningen gå förlorad. Det skulle också se ut som om det var två separata brott. Projektet har därför valt en lösning i vilken det är möjligt att rubricera brottsmisstanken mot en viss person fristående från rubriceringen av brottet.

Möjligheten att i det enskilda fallet rubricera brottsmisstanken fristående från rubriceringen av brottet förutsätter dock att de handlingar som den deltagande personen gjort sig skyldig till helt täcks av huvudbrottet. Om så inte är fallet har gärningsmannen gjort sig skyldig till ett annat brott.

Exempel.
Ett inbrott i en villa där en TV-apparat stulits rubriceras som ett grovt stöldbrott vid anmälan. Strax efteråt påträffas TV-apparaten som är stöldmärkt i en bil, som ägs av en 25-årig man, när han försöker sälja TV-apparaten. Det går inte att bevisa att mannen medverkat i själva inbrottet och stölden av TV-apparaten. Mannen misstänks istället för häleri. Stölden omfattar inte brottet häleri. Brottsmisstanken häleri ska därför inte kopplas ihop med stölden. Stölden är fortfarande ouppklarad och

misstanken mot mannen är ett annat brott. Det nya brottet häleri måste därför registreras innan mannens brottsmisstanke kan ”kopplas” på.

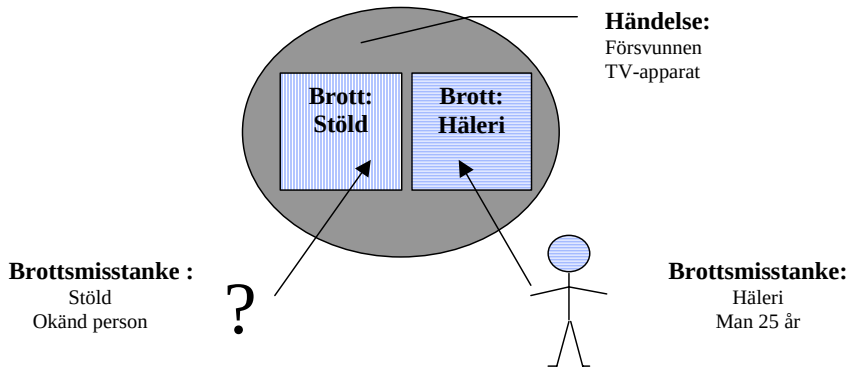

Figur 13. Schematisk bild över brottsmisstankar som täcks av olika brott.

Brottsmisstanken kan inte ha en kriminologisk klassificering. Detta beror på att den kriminologiska klassificeringen beskriver själva brottet och inte den misstänkte personen. Den kriminologiska klassificeringen av brottet omfattar därför kriminologisk information som ”uppstått” på grund av flera personers olika handlande.

Exempel.
De skador som en misshandlad person kan ha fått under en misshandel har uppstått dels på grund av att en person har slagit denna med ett tillhygge och en annan person skjutit honom i benet. Den kriminologiska klassificeringen av misshandeln kommer då att innehålla skador som uppstått på grund av vapnet ”tillhygge” och vapnet ”skjutvapen”. I STUK går det alltså att se att två personer deltagit i en misshandel där tillhygge och skjutvapen använts, men det går inte att genom STUK-informationen säga vem som gjort vad.

7. Spårbarhet

Identiteter

För att kunna identifiera ett brott på teknisk väg i rättskedjan bör ett system som motsvarar den nuvarande brottsmisstankeidentiteten (bmid) för misstankeregistret (MR) användas. Systemet med bmid måste dock utvecklas så att man kan knyta samman brott som begåtts samtidigt, personer som utfört brott tillsammans samt utsatta personer.

De olika id-nummer som tilldelas händelse, brott och brottsmisstanke ska vara bestående genom hela rättskedjan och användas även av domstol.

Införandet av MR innebar att det äldre sättet att registrera brott, via personblad, upphörde. Till skillnad från person- och belastningsregistret kräver inte MR att en person som ska registreras har personnummer eller samordningsnummer. För att brottsmisstankar mot vissa personer ändå ska kunna individualiseras infördes brottsmisstankeidentiteten.

Nuvarande struktur

Brottsmisstankeidentiteten (bmid) är en tolvsiffrig teckensträng som består av tre delar utformad så att de olika myndigheterna oberoende av varandra ska kunna skapa unika identiteter.

Exempel
Bmid 503A00001234

503A00001234	De fyra första tecknen talar om hos vilken myndighet anmälan om brottet först registrerades. I övervägande antalet fall är registrerande myndighet en polismyndighet. I exemplet anges en åklagarmyndighet, vilket framgår av att fjärde tecknet är en bokstav.
503A***00***001234	Tecken fem och sex anger vilket år bmid skapades, i exemplet år 2000.
503A00***001234***	De återstående siffrorna är ett löpnummer för myndigheten och året. Den innehåller ingen tolkningsbar information.

Brottsmisstänkta personer registreras i MR under förutsättning att de är åtminstone skäligen misstänkta. Varje brott som den misstänkte är misstänkt för registreras under en unik identitet.

En ny brottsmisstanke registreras under nästa lediga bmid i en myndighets löpnummerserie. Det betyder att två brottsmisstankar mot en person kan få löpnummer direkt efter varandra förutsatt att de registreras vid samma tillfälle. Det blir dock helt olika om de registreras med några timmar eller dagars mellanrum. Motsvarande gäller om två personer begått ett brott gemensamt men registreras som misstänkta vid olika tillfällen.

Systemet gör att man enkelt kan följa en unik brottsmisstanke från dess första registrering till dess beslut fattas hos en brottsutredande myndighet om hur den ska hanteras. Det kan till exempel vara att utredning inleds/inleds inte/nedläggs och åtal väcks/väcks inte/strafföreläggande utfärdas /åtalsunderlåtelse beslutas.

Systemet har från rättskedjesynpunkt ett antal nackdelar:

- Det inte går att följa brottsmisstanken från åklagares beslut till domstols avgörande eftersom domstolar inte hanterar bmid.
- Det går inte att koppla samman brott som begåtts vid samma tillfälle.
- Med hjälp av bmid kan man inte se att två personer är misstänkta för samma brott eftersom bmid är ett rent tekniskt löpnummer.
- Bmid saknar koppling till utsatt person och det går därför inte att samlat följa de brott som en viss person utsatts för inom en händelse.
- Det skapas ett nytt bmid om man återupptar utredningen av ett brott i ett avskrivet ärende när en ny person blir misstänkt för brottet. Det finns då ingen koppling mellan den gamla och den nya brottsmisstanken.

Förslag till förändring

Brottsmisstankeidentiteten kommer att kunna användas på i princip samma sätt för informationen strukturerad med STUK. Den måste dock förändras något så att det blir möjligt att se:

- att olika brott ingår i samma händelse
- att flera personer tillsammans begått ett brott
- att en utsatt person är berörd av flera brott vid en och samma händelse

- att flera utsatta personer utsatts för samma brott.

Den nya identiteten för brott måste utgå från *händelse* och skulle exempelvis kunna göras på nedanstående sätt. Observera att beskrivningen inte är ett färdigt förslag till hur identiteterna ska utformas rent tekniskt, utan endast ett exempel för att beskriva sambanden.

Händelse

En anmäld händelse ges en egen identitet. Den skulle kunna vara utformad som den nuvarande brottsmisstankeidentiteten.

Exempel
503A 00 001234

Brott

Varje brott som bedöms ha förekommit vid händelsen ges en egen identitet som består av händelseidentiteten med tillägg för löpnummer. Som exempel tar vi två brott.

Exempel
503A 00 001234 *B001*
503A 00 001234 *B002*

Brottsmisstanke

Varje person som misstänks för brott knyts till brottet via en brottsmisstanke, som har sin egen identitet – den nya brottsmisstanke-identiteten – med ett ytterligare löpnummer. Den misstänktes löpnummer är unikt för händelsen. På motsvarande sätt skulle man kunna knyta utsatta personer direkt till brottet.

Exempel
503A 00 001234 B001 *M001*
503A 00 001234 B001 *M002*
503A 00 001234 B002 *M001*

Identitetsbegreppet visar att två brott begåtts vid det aktuella tillfället och att två personer är misstänkta för det första brottet men bara en för det andra. Misstänktlöpnumret visar att det är ”misstänkt 1” som misstänks för två brott.

Regler för ändring av information om brott och brottsrubricering

Flera myndigheter i rättskedjan kommer att påverka den information som lagras i STUK. För att informationen ska kunna tolkas på ett enhetligt sätt av alla inblandade är det viktigt att det finns ett enhetligt regelverk för hur man registrerar och uppdaterar densamma. Regelverket måste självfallet ta hänsyn till att myndigheterna i många fall har olika sätt att betrakta informationen.

Under rättsprocessen kommer informationen om brottet, den utsatte och den misstänkte i flertalet fall att läsas och uppdateras av flera olika myndigheter; allt utifrån de bedömningar som de olika myndigheterna gör.

Exempel
Vid ett anmält inbrott saknas en cykel och polisen rubricerar detta som grov stöld. Efter utredning omrubricerar åklagaren brottet till egenmäktigt förfarande, då det visat sig att en granne till ägaren lånat cykeln utan tillåtelse. Domstolen kan i sin tur göra en annan bedömning.

För att informationen ska kunna tolkas på ett enhetligt sätt av alla inblandade är det viktigt att det finns ett enhetligt regelverk för hur man registrerar och uppdaterar densamma. Ett sådant regelverk får samtidigt inte påverka de olika myndigheternas möjligheter att själva bestämma hur informationen ska användas, presenteras och lagras i de egna systemen.

Fokus under rättsprocessen

De brottsutredande myndigheterna – polis, tull och åklagare – å den ena sidan och domstolarna å den andra, har olika sätt att se på information om brott och brottsmisstänkta. De brottsutredande myndigheterna utgår från det brott som ska klaras upp och till detta kopplas misstänkta personer. Hos domstolen ligger fokus istället på den brottsmisstänkte och den brottsmisstanke som åklagaren presenterar i sin gärningsbeskrivning som ska lagföras.

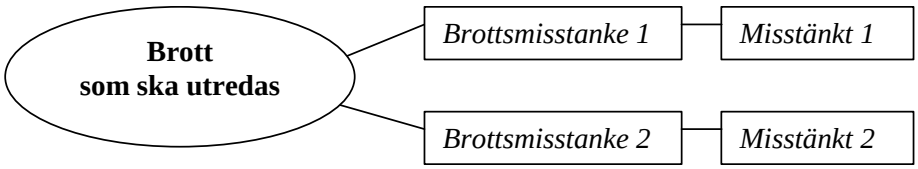

Figur 14. Fokus hos brottsutredande myndighet.

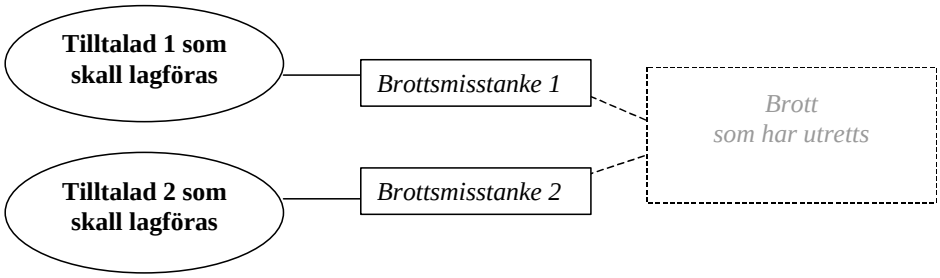

Figur 15. Fokus hos domstol.

Detta medför att det måste finnas olika hanteringsregler vid omrubriceringar under en pågående brottsutredning och under en rättegång, vilket kan illustreras på följande sätt:

En omrubricering av ett brott under brottsutredningen innebär att såväl brottet som brottsmisstanken får en ny rubricering. Vid rättegångförförandet är det snarare brottsmisstanken i form av åklagarens gärningsbeskrivning som bedöms. Omrubriceringen görs därför av brottsmisstanken. Genom identiteten på brottsmisstanken kan man ändå spåra omrubriceringen.

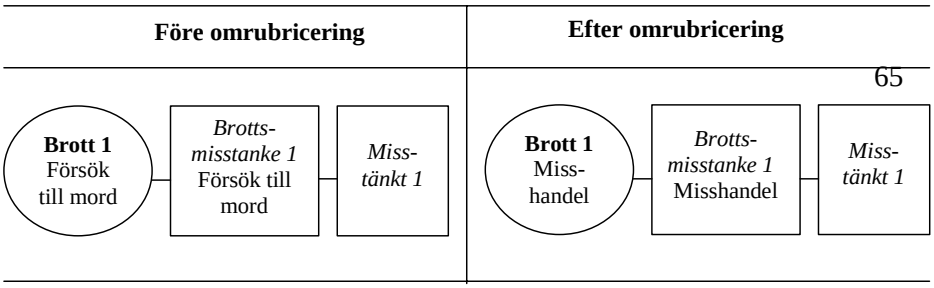

*Figur 16. Omrubricering **från en** rubricering **till en** under brottsutredning.*

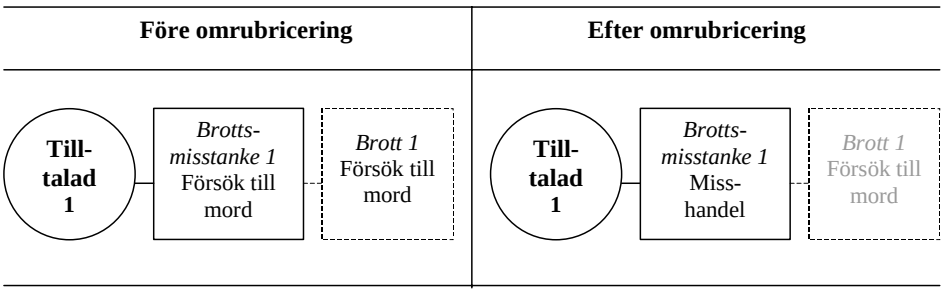

*Figur 17. Omrubricering **från en** rubricering **till en** annan under rättegång.*

Däremot kompliceras hanteringen när ett brott omrubriceras från *en* rubricering till *två* rubriceringar. Här blir hanteringen olika för de brotts-utredande myndigheterna och domstolarna beroende på att hos de brotts-utredande myndigheterna är brottet i fokus medan den tilltalade personen är i fokus hos domstolarna. Regeln hos de brottsutredande myndig-heterna är att ett brott enbart kan omrubriceras från en rubricering till en annan rubri-cering. Den andra rubriceringen ska ses som ett nytt brott varför det både måste läggas upp ett nytt brott och en ny brottsmisstanke för varje misstänkt person.

Exempel
Om ett rån som anmälts till polisen omrubriceras till stöld och olaga hot hos åklagaren innebär detta att åklagaren omrubricerar rånet till en stöld och lägger upp ett nytt brott och ny misstanke för det olaga hotet.

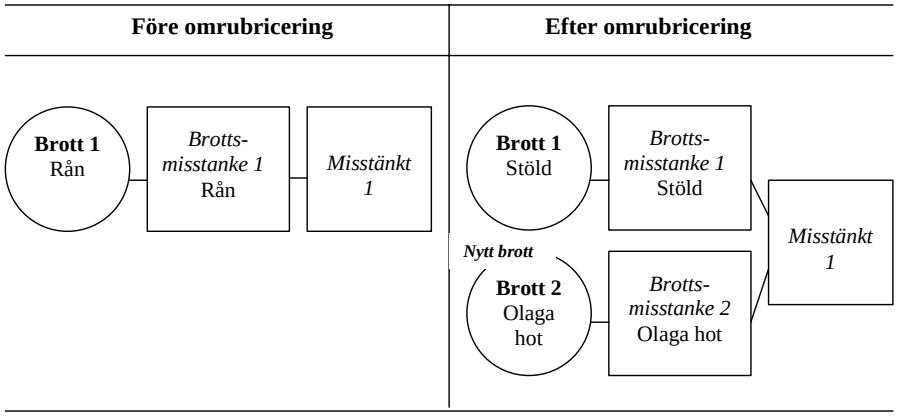

Figur 18. Omrubricering från en rubricering till två andra under brottsutredning.

Hos domstolarna ser regeln annorlunda ut. Eftersom man utgår från en brottsmisstanke måste man kunna ange flera olika rubriceringar för *samma brottsmisstanke*. Det innebär att domstolarna i stället för att lägga upp ett nytt brott enbart omrubricerar brottet med hjälp av två nya rubriceringar.

Exempel
Om en åklagare lämnar in en stämningsansökan på en person, som är misstänkt för rån, kan detta leda till att domstolen omrubricerar rånet till en stöld och ett olaga hot, det vill säga brottsmisstanken får två rubriceringar. Inget nytt brott och ingen ny brottsmisstanke läggs upp.

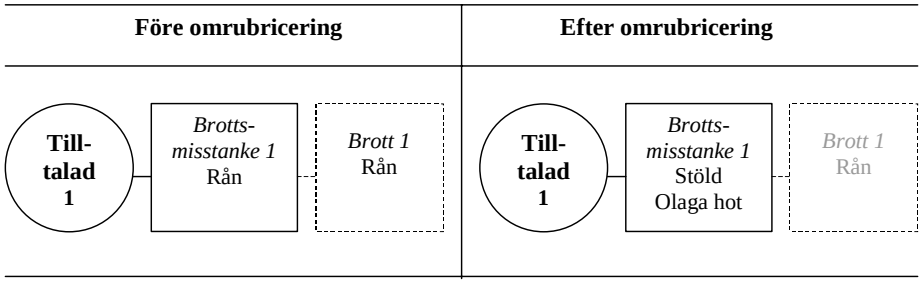

*Figur 19. Omrubricering **från en** rubricering **till två** andra under rättegång.*

Om förhållandet är det motsatta, det vill säga att två brott omrubriceras från var sin rubricering till en ”gemensam”, är regeln för de brottsutredande myndigheterna att det ena brottet/brottsmisstanken läggs ned med beslutet

konsumtion och det andra brottet omrubriceras. I domstolarna däremot läggs brottsmisstankarna samman till en brottsmisstanke, som för spårbarhetens skull båda refererar till de båda åtalade brotten.

Exempel
En stöld och ett olaga hot omrubriceras till rån. Hos de brottsutredande myndigheterna omrubriceras stölden till rån medan olaga hotet utgår på grund av konsumtion. Hos domstolarna läggs de två brottsmisstankarna om stöld och olaga hot samman till en brottsmisstanke som omrubriceras till rån.

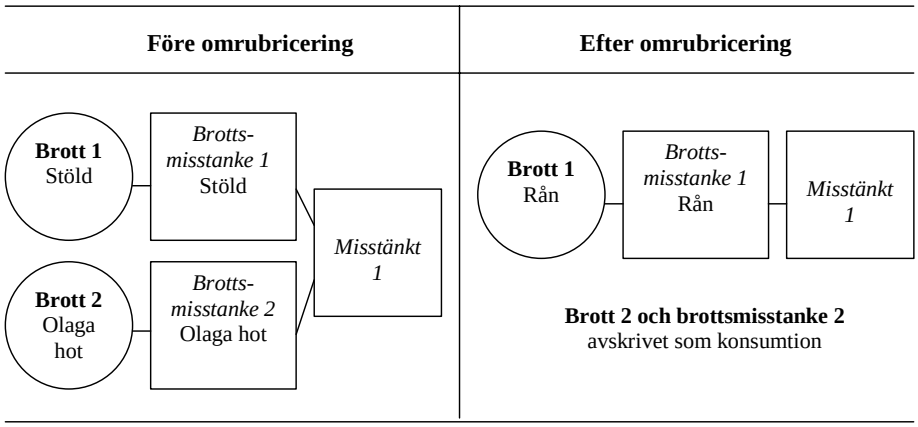

*Figur 20. Omrubricering **från två** rubriceringar **till en** annan under brottsutredning.*

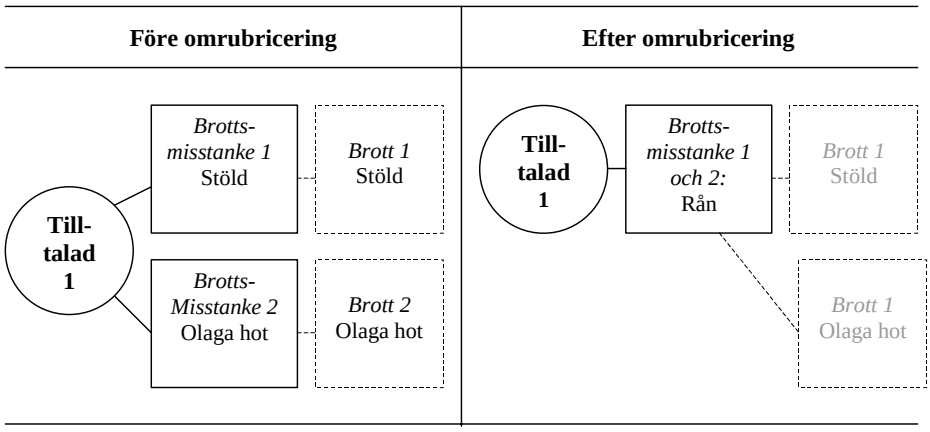

*Figur 21. Omrubricering **från två** rubriceringar **till en** annan under rättegång.*

De båda exemplen i skisserna ovan får inte förväxlas med den situation då man under utredningen gör bedömningen att också ett annat brottsligt handlande förekommit vid samma händelse. Regeln i dessa fall är att man alltid, det vill säga både hos de brottsutredande myndigheterna och domstolarna, lägger upp ett eller fler nya brott och låter utredningen av det ”gamla” brottet fortsätta eller avslutas på något sätt.

Påverkan av kriminologisk information vid omrubriceringar

Eftersom det är det tillämpade lagrummet som styr vilken kriminologisk information som ska anges kan omrubriceringar leda till att tidigare angiven kriminologisk information inte längre är relevant eller ens möjlig att ange. Informationen måste då kompletteras enligt samma regler som gäller när ett nytt brott registreras.

Exempel

Ett brott som tidigare rubricerades som rån, omrubriceras till *stöld* och *olaga hot.* I STUK innebär detta tekniskt att rånbrottet rubriceras om till stöld och att ett nytt brott – olaga hot – läggs till händelsen. För rån kan tillvägagångssätt till exempel vara *kniv* men för stöld är kniv inte ett relevant val. Denna information bör därför automatiskt tas bort.

Det är inte säkert att domstolarna kommer att hantera den kriminologiska informationen. Om så är fallet kommer de inte att kunna uppdatera den kriminologiska information när de ändrar den rubricering som åklagaren gjort.

Återupptagen utredning om brott eller brottsmisstanke

Om utredningen beträffande ett brott eller av en persons deltagande (brottsmisstanke) återupptas efter att tidigare har varit avslutad måste samma tekniska identiteter som tidigare användas. Detta betyder att infor-mation om brott och brottsmisstankar inte får tas bort från myndigheternas system till följd av olika beslut. Av integritetsskäl bör naturligtvis direkt felaktiga registreringar inte sparas.

8. Statistisk antalsräkning av brott

Antalsräkningens betydelse

Antalsräkningen är regler för att identiska händelser ska leda till att antalet brott, som det brottsliga beteendet genererar, beräknas och tolkas på ett och samma sätt. Enhetliga regler är viktiga för att man ska kunna göra jämförelser av antalet anmälda brott över tid och mellan olika regioner. Utan antalsräkningen skulle man inte veta om skillnader över tid eller mellan olika områden berodde på olika beräkningsregler eller en faktisk förändring av antalet anmälda brott.

Antalsräkningen har inte så stor betydelse för de flesta brott eftersom majoriteten av anmälningarna innehåller enbart ett brott. För att även i framtiden kunna göra jämförelser av antalet anmälda brott måste dock antalsräkningen behållas. Däremot föreslår projektet att den nuvarande manuella rutinen ersätts av en automatiserad rutin.

I dagens brottskodningssystem räknas antalet brott för varje brottskod efter skriftliga instruktioner. De skriftliga instruktionerna för beräkning av antalet brott ska tolkas av den som mottagit eller handlägger en anmälan om en påstådd brottslig händelse. Detta gör att det finns utrymme för, ibland felaktiga, individuella tolkningar av reglerna.

Dagens instruktioner för antalsräkningen har även en viss betydelse för vilka *olika* brottskoder som kan registreras på en enskild anmälan. De legala reglerna för konsumtion är styrande för när fler än en brottskod ska registreras för ett brottsligt beteende. Genom den turordning i vilken brottskoderna räknas upp får man dock hjälp med vilken brottskod som ska registreras. I princip ska, med ett fåtal undantag, enbart den brottskod som kommer först i listan registreras.

Antalsräkningen är regler för att de som registrerar identiska händelser ska beräkna antalet brott, som det brottsliga beteendet generar, på ett enhetligt sätt. Ett huvudskäl till detta är att det ska vara möjligt att tolka antalet brott på ett enhetligt sätt oavsett vem som registrerat uppgifterna och när detta

skett. Enhetliga regler är bland annat viktigt för att man ska kunna göra jämförelser av antalet anmälda brott över tid och mellan olika regioner.

Exempel
Har antalet anmälda rån ökat eller minskat? Hur har utvecklingen varit för anmälda misshandelsbrott? Har den anmälda brottsligheten ökat eller minskat i storstäder? Har det anmälts fler cykelstölder (per invånare) i Södertälje kommun jämfört med Gotlands kommun?

Om det inte fanns enhetliga regler skulle det var svårt att veta om en skillnad i antalet anmälda brott mellan två områden eller under en period berodde på att det anmälts olika många brott eller att man beräknat brotten på olika sätt. När man gör jämförelser över tid är det dessutom viktigt att reglerna för antalsräkningen inte förändras från år till år.

Antalsräkningen är alltså inte något som behövs enbart ”för kriminalstatistiken”. Tack vare antalsräkningen är det möjligt att göra olika jämförelser i samband med verksamhetsplanering och uppföljning. Antalsräkningen har en stor betydelse bland annat för att verksamheten, forskningen och beslutsfattarna ska kunna göra både regionala och tidsmässiga jämförelser av antalet brott.

Reglerna för antalsräkningen utgår från en tolkning av vad som i lagstiftningen avses med ett enskilt brott för olika brottsliga beteenden. Reglerna har dessutom anpassats till statistiskt lämpliga beräkningsgrunder.

Ur statistisk synvinkel är det viktigaste normalt inte att mäta ett exakt antal brott i juridisk mening. Det viktigaste är att veta hur antalsräkningen gått till så att man kan bedöma utvecklingen utifrån detta. Något tillspetsat skulle man kunna säga att ur statistisk synpunkt är det inte så viktigt hur reglerna skapas bara beräkningarna sker på samma sätt oavsett vem som gör beräkningen eller när den sker.

I sammanhanget är det viktigt att komma ihåg att majoriteten av brottsanmälningarna omfattar enstaka brott som ur ett antalsräkningsperspektiv juridiskt sett är okomplicerade. Under 1990-talet har det totalt sett gjorts knappt 1,1 miljoner anmälningar per år. Om man tar hänsyn till att dessa anmälningar kan innehålla flera brottskoder får man cirka 1,15 miljoner anmälda brottskoder per år. Om hänsyn dessutom tas till antalet brott per

brottskod får man cirka 1,2 miljoner anmälda brott per år under 1990-talet. Det betyder att det i genomsnitt är cirka 1,1 brott per anmälan eller tio procent flera brott än anmälningar.

Det absolut vanligaste är alltså ett brott per anmälan. Antalsräkningen har i det stora hela därmed inte så stor betydelse. Vissa brott påverkas dock mer än andra av reglerna för antalsräkningen. De brott där dagens regler för antalsräkningen har stor betydelse är bland annat våldsbrott, häleri, trolöshet mot huvudman, förfalskningsbrott, narkotikabrott, varusmuggling, skattebrott, brott mot utlänningslagen och alkohollagen samt överträdelser av besöksförbud.

Det finns stora fördelar med att utgå från brott för att få en enhetlig enhet att beräkna och därmed möjligheter att kunna göra jämförelser. Brott är ett begrepp som är definierat av lagstiftningen och som används av alla myndigheterna inom rättsväsendet till skillnad från andra begrepp. Anmälan är till exempel inte ett lika väldefinierat begrepp och används främst av polisen.

För att det även i framtiden ska gå att göra jämförelser måste antalsräkningen av brott behållas. Däremot föreslår projektet att den manuella antalsräkningen tas bort och ersätts med en automatiserad beräkning av antalet brott utifrån den information som registreras i STUK.

Beräkningsgrunder för antalsräkningen i dagens system

Antalsräkningen avser att spegla lagstiftningen och utgår från en tolkning av denna. Reglerna har dock anpassats till statistiskt lämpliga beräkningsgrunder. För olika typer av brott används olika beräknings-grunder, till exempel antal tillfällen och/eller antal utsatta personer. De faktorer som är aktuella för antalsräkningen av ett visst brott multipliceras och resultatet ger antalet brott.

Reglerna för antalsräkningen försöker spegla vad som juridiskt sett är ett enskilt brott i olika sammanhang. Reglerna har även anpassats för att få ett mått på bland annat utvecklingen av brott. Det innebär att reglerna har

anpassats så att de är statistiskt meningsfulla men samtidigt praktiskt möjliga att tillämpa.

Att bestämma hur många brott som genereras av ett visst brottsligt beteende är komplicerat. Brottsliga beteenden som hänför sig till ett och samma lagrum kan var relativt olika händelser som kräver olika beräkningssätt. Det innebär att de nuvarande brottskoderna, som ibland täcker flera lagrum, kan innehålla ännu mer skilda händelser. I princip är bedömningen av vad som är ett enskilt brott något som måste göras från fall till fall.

Det behövs dock enhetliga regler. För att man ska få en enhetlig regel för antalsräkningen och en så bra beskrivning av verkligheten som möjligt utgår regeln från ”normalfallet” för varje brottskod. Antalsräkningen kan alltså te sig märklig i några enskilda fall, men blir mer begriplig om man tittar på flera brott av samma brottstyp.

För olika brott gäller olika beräkningsgrunder. Oftast är det flera av de olika beräkningsgrunderna som bestämmer antalet brott för ett specifikt brott. Grunderna i dagens system för att räkna antalet brott är följande:

- Antal tillfällen
  I första hand vill man mäta antalet tillfällen som en händelse har inträffat. Antalet tillfällen kan därmed sägas utgöra den grundläggande regeln för antalsräkning. Vanligen är det ett nytt brott för varje tillfälle. Det är antalet preciserade tillfällen som ska räknas. För till exempel narkotikabrott är det till och med endast styrkta tillfällen som ska räknas. Regeln måste ofta kompletteras med någon annan regel. Vid exempelvis misshandel räknas antalet utsatta personer och varje tillfälle.

- Antal utsatta personer
  För vissa brott räknas antalet utsatta personer då det är detta som lagstiftningen avser att skydda. I vissa fall kan även grupper av personer som utsatts för brott räknas. Antalet utsatta personer räknas normalt sett för alla brott mot person.

- Antal gärningsmän

Det kan också vara antalet gärningsmän som ska beräknas, vilket är fallet för de flesta sexualbrott och mened. Utgångspunkten för denna regel är att för dessa brott ses vars och ens handlande som ett självständigt agerande och inte som en kollektiv gärning.

- Antal utsatta objekt
  För några brott räknas antalet objekt. Objekt anger den egendom eller liknande som varit föremål för brott. Antalet objekt räknas framförallt för förfalskningsbrott. Ett brott är i dessa fall varje förfalskat föremål. Även i samband med stöldbrott och skadegörelse är ibland objekt intressant att räkna. Det gäller framförallt fordon, till exempel antalet stulna bilar eller antalet bilar som utsatts för skadegörelse.

- Antal ställen
  Ett annat skyddsobjekt som ofta räknas är antalet ställen. Besittningsområdets enhet används som definition av ställe. För stöldbrott kan man säga att det är besittningsområdets enhet man vill skydda. Exempel på detta är källarinbrott i ett hyreshus där varje källarförråd normalt är ett besittningsområde med en ägare. I dessa fall är man inte intresserad av antalet objekt som stulits för antalsräkningen.

- Antal verksamheter
  I dagens regler för antalsräkning räknar man också ibland antalet verksamheter som avses. Man räknar då per sammanhängande verksamhet. Detta kan vara aktuellt för till exempel tillverkning av alkohol och koppleri.

De faktorer som är aktuella för antalsräkningen av ett visst brott multipliceras och resultatet ger antalet brott.

Exempel

Typ av brott	**Antal brott**
Två mobiltelefoner stjäls vid samma tillfälle	Ett brott (ett tillfälle, objekt räknas ej)
Två bilar stjäls vid samma tillfälle	Två brott (ett tillfälle * två objekt)
Vid samma tillfälle görs inbrott i två lägenheter bredvid varandra	Två brott (ett tillfälle * två besittningsområden)
Fem personer misshandlar två andra vid två olika tillfällen	Fyra brott (två angripna personer * två tillfällen, gärningsmän räknas ej)

Vad som ska räknas för varje specifikt brott finns specificerat i bilaga 6, Strukturen för antalsräkningen.

Svårigheter med antalsräkningen

För några brott är det mycket svårt att ange en bra regel för att räkna antalet brott. Denna svårighet finns även i STUK. Svårigheterna gäller vissa brott i vissa situationer som kan ha pågått under en längre tid till exempel häleri, bedrägeri, misshandel och narkotikabrott. Här måste en rimlighetsbedömning göras i varje enskilt fall.

Exempel

Fem personer ertappas med två kg narkotika i den gemensamma bilen.

Ingen erkänner	leder till ett brott med fem misstänkta
Fem personer erkänner gemensamt	leder till ett brott med fem misstänkta
Fem personer erkänner var för sig en del av narkotikan	leder till fem brott med en misstänkt per brott

En annan svaghet med antalsräkningen är att brott mot samma lagrum som har olika omfattning normalt sett inte återspeglas i antalsräkningen. En illegal spritfabrik med en omfattande verksamhet under lång tid är ett brott mot samma lagrum som det brott som en enskild person begår vid en hembränning för ”sitt husbehov” under en kort period. Här visar antalsräkningen bara att två brott har begåtts. För att få en bättre bild av brottets omfattning måste man ta del av annan information om brottet, till exempel antal liter sprit som beslagtagits och påföljd.

Ytterligare en svårighet med antalsräkningen är att avgöra vilka *olika* brott som ska registreras i de fall flera skulle kunna vara aktuella för en enskild händelse – det som juridiskt kallas för konsumtion. Enligt nuvarande regler ska man i normalfallet bara ange en brottskod (ett brott). Det är dock svårt

att med säkerhet säga hur dessa regler efterlevs. Exempelvis ska en stöld som medfört skadegörelse endast kodas som en stöld. Vid kontroll av anmälningar från år 2000 fanns det cirka 3 500 anmälningar där både koden för stöld ur motorfordon och skadegörelse av motorfordon fanns med. Man kan inte med säkerhet säga att dessa anmälningar är felkodade eftersom det kan ha varit ett fordon som utsatts för stölden och ett annat för skadegörelsen. Om samtliga var felkodade skulle man i dagens statistik få en överskattning av antalet skadegörelsebrott på motorfordon med cirka 10 procent. Detta problem kommer sannolikt att kvarstå i STUK, även om vissa brott kan påverkas vid ett införande av STUK.

Antalsräkningen i STUK

I STUK kommer antalsräkningen att automatiseras utifrån den information som registrerats. Genom automatiseringen av antalsräkningen beräknas alla uppgifter på ett mer enhetligt sätt, vilket i sin tur leder till en bättre och säkrare jämförbarhet.

Samtliga beräkningsgrunder förutom ställen och verksamheter kommer att återfinnas i STUK. Verksamhet och ställe kommer därför inte att vara en särskild beräkningsgrund. Borttagandet av dessa beräkningsgrunder kommer sannolikt att påverka statistiken i mindre omfattning varför de får utgå till förmån för ett mer strukturerat och förenklat sätt att räkna brott.

I STUK kommer den nuvarande skriftliga instruktionen för antalsräkningen att ersättas av en automatiserad antalsräkning som utgår från den information som registrerats för de olika beräkningsgrunderna. Den objektmodell som byggts upp med juridisk information och kriminologiska faktorer är anpassad för att det ska vara möjligt att automatisera antalsräkningen.

Vid en automatisering av antalsräkningen försvinner utrymmet för enskilda personers tolkning av de skriftliga reglerna inklusive de felaktiga tolkningarna som dessutom kan variera över tid. Exempelvis leder den manuella beräkningen till att vissa felaktigt räknar antalet rån efter hur många personer som utsatts för brottet medan andra räknar mer korrekt, det vill säga enbart antalet råntillfällen. Med automatiseringen av antalsräkningen blir antalet

brott därför beräknat på ett mer enhetligt sätt. Även om detta sannolikt påverkar statistikens jämförbarhet i samband med att STUK införs får man på sikt ett mer stabilt system för antalsräkningen och därmed en bättre och säkrare jämförbarhet i statistiken.

En nackdel med en mer automatiserad antalsräkning är dock att mindre hänsyn kan tas till olika nyanser inom ett lagrum avseende vad som är ett enskilt brott. Eftersom antalsräkningen är uppbyggd efter ”normalhändelsen” bör de nyanser som ”faller bort” framförallt avse mer ovanliga brott och därmed påverka statistiken i mindre omfattning. Därför har några nyanser fått utgå till förmån för en större säkerhet i att alla uppgifter är beräknade på samma sätt.

Beräkningsgrunderna för antalsräkningen kommer att hanteras på följande sätt i STUK:

- Antal tillfällen
  En händelse kommer normalt att avse ett tillfälle och därigenom behöver man inte särskilt ange antalet tillfällen. Om flera brott har begåtts vid en och samma händelse, ska vart och ett av brotten redovisas.

  Exempel
  När en man misshandlat och hotat sin fru två söndagar i rad efter sportnyheterna registreras detta som två olika händelser som skett vid två olika tillfällen och sammantaget lett till fyra olika brott.
  Händelse 1, 14 april år 2002: Brott 1 – Misshandel, Brott 2 – Olaga hot
  Händelse 2, 17 april år 2002: Brott 3 – Misshandel, Brott 4 – Olaga hot

  Den enda situation då antalet tillfällen ska anges särskilt är när man vet att den brottsliga händelsen inträffat vid flera tillfällen men man inte känner till tidpunkten för de enskilda händelserna. För information om antalsräkningen i dessa fall se kapitel 8, avsnittet Antalsräkning av okända brottstillfällen.

- Antal utsatta personer
  Antalsräkningen sker på samma sätt oberoende av hur användaren väljer att registrera en händelse med flera utsatta personer. Antingen registreras detta som ett brott för varje utsatt person, vilket är mer korrekt eller registreras detta som ett brott med flera utsatta personer. Oavsett hur upp-

gifterna registreras kan antalet brott antingen räknas utifrån hur många brott som registreras eller kan antalet brottsutsatta personer räknas automatiskt.

Exempel
Om två män misshandlats av en annan man utanför en krog vid ett och samma tillfälle kan detta registreras antingen som en händelse, ett brott och två utsatta personer eller en händelse två brott och en utsatt person för varje brott. Oavsett vilket beräknas antalet anmälda misshandelsbrott automatiskt till två.

- Antal gärningsmän
  Antalet gärningsmän räknas automatiskt efter hur många gärningsmän som registrerats.

  Exempel:
  Om två män våldtar en kvinna vid ett och samma tillfälle registreras detta som en händelse och ett brott. När kvinnan anmäler brottet registreras dessutom de två männen som två utpekade personer. Antalet brott beräknas då automatiskt till två brott.

- Antal utsatta objekt
  Antalet utsatta objekt kommer att beräknas automatiskt efter antalet föremål som registreras. Om en automatisk antalsräkning ska ske av antalet utsatta objekt beror dock på vad det är för typ av utsatta objekt.

  Exempel
  Antalet cyklar som stulits vid ett och samma tillfälle används som beräkningsgrund för antalet brott. Däremot räknas inte antalet brott efter till exempel hur många mobiltelefoner som stulits vid ett inbrott i en telebutik.

- Antal ställen
  Antal ställen kommer inte att vara en särskild information som ska anges i STUK. Detta gör att antalet ställen tas bort som särskild antalsräkningsgrund i STUK. Projektets bedömning är att detta inte kommer att påverka antalet brott i någon större utsträckning. Eftersom en ägare av ett visst besittningsområde normalt anmäler brottet leder detta i sig till ett enskilt brott. Det blir även naturligt att registrera varje ställe som ett enskilt brott eftersom man måste koppla samman utsatt person och objekt som stulits inom dennes besittningsområde.

  Exempel

Vid ett tillfälle har någon brutit sig in i tre olika källarförråd och stulit olika saker. Eftersom det är olika lägenhetsinnehavare som äger källarförråden bör tre olika brott registreras. I STUK kommer det däremot inte vara möjligt att särskilt räkna antalet källarförråd.

- Antal verksamheter
  Inte heller antal verksamheter kommer att vara en särskild information som ska anges i STUK. Detta påverkar sannolikt inte heller antalet brott i någon större utsträckning. Det torde vara ganska ovanligt att flera verksamheter av samma slag ingår i samma händelse och därmed avser samma tidsperiod. Dessutom är det enbart ett fåtal brott där antalet verksamheter ska räknas. Denna nyanserade bild av verkligheten får också utgå till förmån för ett mer strukturerat och förenklat sätt att räkna brott.

  Exempel
  Om två personer som man misstänker bedriver varsin koppleriverksamhet grips vid ett och samma tillfälle bör två olika brott registreras. I STUK kommer det inte att vara möjligt att registrera de enskilda ”koppleriverksamheterna”.

Även om antalsräkningen kan automatiseras måste den person som registrerar anmälan även fortsättningsvis ha juridiska kunskaper om brott som konsumeras. Det är nödvändigt för att man ska veta vilka olika brott som ska registreras vid en misstänkt brottslig händelse. Eftersom man tidigare fått viss hjälp av antalsräkningen bör personalen få kunskap om detta på annat sätt; eventuellt genom en enklare lathund för juridiska spörsmål.

Exempel
Den skadegörelse som uppstår på grund av en inbrottsstöld konsumeras av stölden.

Antalsräkning av okända brottstillfällen

Varje händelse ska, så långt det är möjligt, enbart omfatta ett enskilt tillfälle. Det gör att man normalt sett inte behöver registrera antalet tillfällen. Det är dock inte alltid möjligt att ange en serie brott med en mer exakt tidsangivelse än en tidsperiod. Det är fullt möjligt att döma en person för misshandel vid ett flertal tillfällen under en viss tidsperiod utan att man vet tidpunkten för de enskilda tillfällena. Projektgruppen har därför ansett att det bör finnas möjlighet att undantagsvis registrera ett antal tillfällen som skett under en tidsperiod om man inte kan ange tidpunkten för de enskilda brottstillfällena.

Efter hand som utredningen fortlöper ska så långt som möjligt de opreciserade brotten brytas ur den osäkra angivelsen och definieras så exakt som möjligt.

Exempel
Vid anmälan registreras en händelse H1 som inträffat under tiden 1 februari – 15 oktober 2001 med cirka tio brott.

Utredningsresultatet leder till tre händelser (två preciserade och en opreciserad).

Händelse 1.1: 4 februari (ett brott)
Händelse 1.2: 31 mars (ett brott)
Händelse 1.3: 1 april – 15 oktober (cirka åtta brott)

Opreciserade tillfällen ska inte räknas idag, men att detta ändå görs syns tydligt i vissa fall. Det är dock svårt att veta i hur stor utsträckning oprecisa antal anges. Det är viktigt att denna ”öppning” som ges i STUK inte leder till sämre kvalitet på de registrerade uppgifterna.

Nya möjligheter till alternativa beräkningar

Eftersom antalsräkningen i STUK byggs upp utifrån den information som registrerats kan antalet brott mycket lätt ändras för särskilda ändamål. Strukturen för antalsräkningen i STUK ger alternativa möjligheter att räkna antalet brott och bättre möjligheter att bedöma brottets omfattning än dagens manuella antalsräkning.

Eftersom antalet brott i dagens antalsräkning fås genom en manuell beräkning måste en ny beräkning göras om man vill räkna antalet brott på ett annat sätt. I STUK kommer det däremot att vara mycket lättare att göra alternativa beräkningar av antalet brott. Reglerna för antalsräkningen kan lätt ändras för särskilda ändamål eftersom antalet i STUK har byggts upp utifrån den detaljerade och strukturerade information om brott som re-gistrerats. Vill man istället för tillfällen räkna utsatta personer är det lätt att göra denna ändring.

Det är heller inte bara antalet brott som kan räknas med hjälp av STUK, utan även andra faktorer såsom

- antal brottsliga händelser

- antal personer som utfört brott per brott
- antal utsatta personer per brott
- antal utsatta objekt.

När man dessutom har tillgång till unika identiteter för personerna kan man också räkna till exempel antalet personer som misstänks för brott eller antalet som utsätts för olika typer av brott. Detta ger helt nya möjligheter till en nyanserad bild av omfattningen av brott i olika avseenden. Exempel på detta finns redovisade i bilaga 9, Exempel på statistikuppgifter i STUK.

Informationen i STUK kan användas för att utveckla antalsräkningen. Som tidigare nämnts ger dagens regler för antalsräkningen i vissa fall en dålig bild av brottets omfattning. Genom den kriminologiska informationen i STUK ges även möjligheter att väga in olika mått för brottets omfattning i beräkningarna.

Exempel
För brott mot alkohollagen kan mängden alkohol ge en indikation på brottets omfattning. Likaså kan antalet varor eller värdet på dessa ge en indikation på omfattningen av ett häleribrott.

9. Förvaltning

Vad ska förvaltas?

Brottskodning med hjälp av STUK kräver stödtabeller med lagrum och kriminologiska faktorer. Dessa bör lagras, distribueras och underhållas datorbaserade i myndighetsgemensamma tabeller. Innehållet i dessa tabeller ska förvaltas så att de enkelt och snabbt kan utökas när ny lagstiftning träder i kraft eller behov uppkommer av annat skäl. Förvaltningen måste också ske av de begrepp, definitioner och regler som används i STUK, liksom själva modellen för systemet.

Ansvaret för förvaltningen måste läggas på myndigheterna i rättsväsendet.

Det föreslagna nya systemet kommer att bli både omfattande och komplext. Myndigheterna blir mer beroende av varandra när mer information skickas mellan datasystemen. Det är då viktigt att alla använder samma struktur och följer samma regler för informationen om brott.

Tabellernas innehåll måste vara detsamma hos de olika myndigheterna vid varje givet tillfälle. Detta kräver att förändringar i tabellernas innehåll distribueras på ett annat sätt än det nuvarande. I dag sker detta genom en tryckt förteckning över gällande koder.

STUK kommer att användas till åtskilligt mer än underlag för den officiella rättstatistiken. Detta kräver aktivt deltagande från rättsväsendets myndigheter vid beslut om ändringar av innehållet i tabellverket. I systemet måste det också finnas någon form av versionshantering, det vill säga ett sätt att beskriva att en del av innehållet i stödtabellerna har upphört, förändrats eller är nytt.

Ansvaret för den faktiska förvaltningen, att verkställa beslutade tabelländringar och distribuera dessa, måste läggas på någon av rättsväsendets myndigheter. Det behöver inte vara samma myndighet som förvaltar och distribuerar de juridiska respektive de kriminologiska tabellverken. Det kommer vidare att krävas förvaltning och utveckling av begrepp, definitioner och regler som används i STUK.

Slutligen måste också själva modellen för systemet – ingående objekt och relationer – ägas och förvaltas av någon av myndigheterna. Denna behöver inte vara densamma som den eller de myndigheter som förvaltar och distribuerar tabellverket.

Versionshantering av stödtabeller

Det behövs en versionshantering av den juridiska och kriminologiska informationen för att man ska veta vilken stödtabell som är den aktuella. Informationen i stödtabellerna ska därför innehålla ett datum för när den infördes liksom datum för när den upphörde att gälla. Eventuellt behövs även ett versionsnummer.

Juridisk del

Eftersom brott kan tas upp till utredning fram till preskription, den längsta tiden är 25 år, måste också systemet kunna hantera upphävd eller ändrad lagstiftning. Detta kräver att de lagrum som finns i den juridiska delens stödtabeller måste innehålla uppgifter om första och sista giltighetsdag.

För varje lagrum i stödtabellerna ska anges från och med vilket datum det gäller. För lagrum som upphört att gälla ska också ett till och med datum anges. Datumen används för två ändamål: dels för att man ska få fram rätt urval av lagrum när man ska registrera ett brott (de lagrum som gäller vid tiden för händelsen), dels för att det ska framgå att ett lagrum som är upphävt eller ändrat vid tiden för beslutet har tillämpats.

Exempel

Den 1 juli 2000 infördes ett nytt tredje stycke i 4 § i en sedan länge gällande författning. Det tidigare tredje stycket behåller sin lydelse men blir till följd av ändringen fortsättningsvis fjärde stycket. I systemen kommer att finnas möjlighet att välja ”4 § tredje stycket i dess lydelse före den 1 juli 2000” eller ”4 § tredje stycket” (underförstått i gällande lydelse), beroende på datum för händelsen. Har händelsen inträffat under en tidsperiod när båda bestämmelserna var tillämpliga kan båda alternativen användas.

Vid sidan av ovanstående datum behöver ett lagrum i stödtabellen eventuellt ett versionsnummer.

Kriminologisk del

Det kommer säkerligen att finnas många önskemål om löpande förändringar både vad gäller kriminologiska uppgifter som bör tas bort och sådana som bör läggas till. För att få en möjlighet till statistisk jämförbarhet måste det därför finnas regler för vilken version av en kriminologisk stödtabell som ska användas.

Också de kriminologiska uppgifterna i stödtabellerna måste förses med datum för när de infördes respektive upphörde att gälla. Kriminologiska uppgifter som har upphört att gälla ska till skillnad från de juridiska uppgifterna inte kunna väljas vid registrering av nya uppgifter.

Att urvalet av kriminologiska uppgifter som ska kunna användas vid registrering av ett nytt brott bör vara de som gäller när brottet registreras, inte när det begicks, torde både ur statistisk och operativ synpunkt vara det enklaste förfaringssättet. Det är tveksamt om det är möjligt att hantera motsatsen, det vill säga att använda de uppgifter som gäller vid gärningstillfället. Det skulle bland annat vara förvillande för användaren om olika stödtabeller kommer upp beroende på när brottet begicks.

Exempel
Antag att man vid gärningstillfället skulle ha kodat att brottet begåtts med hjälpmedlet *dator*. Vid anmälningsupptagandet ett år senare används inte längre faktorn *dator*, utan denna har delats upp i *kontorsdator* och *speldator*. Det är då dessa val som gäller.

Vid sidan av ovanstående datum behöver den kriminologiska informationen i stödtabellen eventuellt ett versionsnummer.

Uppdatering av stödtabeller och regler

Brottskodning med hjälp av STUK kräver att medverkande myndigheters system kan uppdateras automatiskt med stödtabeller över lagrum och kriminologiska faktorer samt tillhörande regelverk.

För att kunna sköta systemet behövs en eller flera datorapplikationer.

Eftersom flera myndigheter kommer att använda STUK måste förändringar i systemet införas samtidigt hos alla användare. En myndighet kan i annat fall komma att få information skickad till sig som man inte kan tolka, och systemet upphör att fungera.

Förändringar i stödtabellerna med tillhörande regelsystem för den juridiska delen av STUK måste kunna ske relativt omgående. Denna del av systemet kommer att användas operativt av flera myndigheter varför felaktigheter eller ofullständigheter måste kunna åtgärdas snabbt. I annat fall är risken att till exempel en domstol inte kan skriva ut en dom på ett korrekt sätt, bara för att stödtabellernas innehåll är bristfälligt. Denna typ av uppdatering måste kunna ske med någon dags fördröjning och göras samtidigt i alla medverkande system.

För den kriminologiska delen av STUK tror projektgruppen inte att det kommer att ställas samma krav på exakthet i det operativa arbetet. Därför föreligger det inte samma krav på snabba förändringar. Däremot måste även dessa förändringar kunna göras samtidigt i alla medverkande system.

Kravet på att samtliga aktörer samtidigt inför samma tabell- och regelförändringar medför att ändringarna måste kunna göras oberoende av andra systems versioner. Att sådana uppdateringar ska göras samtidigt vid alla myndigheter bör framgå av åtaganden från myndigheterna eller regleras i författning.

Den nya strukturen med dess informationsinnehåll är betydligt mer omfattande och komplex jämfört med dagens brottskod. Detta gör att det inte går att sköta underhållet på det manuella sätt som görs idag med grunden i en tryckt publikation över alla brottskoder. Regler för strukturen och själva informationsinnehållet måste kunna skickas mellan myndig-heterna i ett elektroniskt format så att det går enkelt och snabbt att uppdatera strukturen.

Komplexiteten av strukturen och omfattningen av informa-tionsinnehållet gör att det behövs en stödapplikation för underhållet av STUK.

Stödapplikationen ska kunna hantera förvaltningen av såväl stödtabeller, relationer dem emellan som de regler som styr dessa. Applikationen ska också innehålla funktioner för att distribuera förändrade, nya och upphörda koder. Applikationen ska skapa ”paketversioner” av stödtabellerna och sända ut dessa till de system som prenumererar på uppdateringar. För varje uppgift i stödtabellerna, juridiska och kriminologiska, ska det anges i vilken version av uppdateringarna den distribueras.

Förvaltningsorganisation

Ansvaret för förvaltningen läggs på myndigheterna i rättsväsendet. Projektet föreslår att BRÅ ges det övergripande ansvaret. Övriga centrala myndigheter inom rättsväsendet och den externa forskningen deltar i förvaltningen via en förvaltningsgrupp. Projektet föreslår att Domstolsverket förvaltar den juridiska delen med stödtabeller och regelverk. Övriga delar av förvaltningen, det vill säga den kriminologiska delen, objektmodell, begrepp och definitioner och förvaltningsapplikation föreslår projektet sköts av BRÅ.

BRÅ förvaltar det nuvarande brottskodningssystemet i sin egenskap av statistikansvarig myndighet inom rättsväsendet. Projektet föreslår att BRÅ i denna egenskap blir ägare och övergripande ansvarig för STUK och dess objektmodell samt tillhörande begrepp och definitioner. Eftersom STUK kommer att användas operativt på ett helt annat sätt än det nuvarande brottskodningssystemet måste rättsväsendets myndigheter involveras i förvaltningen i mycket större utsträckning än i dag. Detta bör ske på två olika sätt.

BRÅ:s övergripande ansvar bör stödjas genom en fast förvaltningsgrupp bestående av företrädare för domstolsväsendet, åklagarväsendet, polisen, tullen, BRÅ och för extern forskning. Alla frågor om förändringar i datamodell, begrepp och definitioner bereds och beslutas i denna förvaltningsgrupp.

Större förändringar bör remitteras till en förutbestämd krets intressenter såsom Brottsoffermyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvårdsstyrelsen och Riksskatteverket.

Förvaltning av den juridiska delen

Förvaltningen av denna del kan antas bli relativt okomplicerad eftersom stödtabellerna och reglerna därtill bara är en beskrivning av gällande lag i teknisk form. Det kommer emellertid att uppkomma större frågor om vilka författningar som ska omfattas av kodningen, om tidpunkter för uppdateringar av respektive datorsystem med de nya koderna samt om kostnader. Sådana frågor bör beredas och beslutas i förvaltningsgruppen. Däremot bör rättelser och mindre förändringar såsom införandet av ny lagstiftning kunna beslutas och verkställas direkt av den förvaltande myndigheten.

Projektet föreslår att förvaltningen av den juridiska delen ska skötas av Domstolsverket. Skälet är främst att brister och felaktigheter i systemet sannolikt upptäcks lättast i den dömande verksamheten. Denna ställer sannolikt också högst krav på precision i lagrumsangivelserna och förvaltningen av tabellerna får därmed automatiskt en prioritet som motsvarar kraven. Nästan samma krav ställs av åklagarmyndigheterna. Alternativt skulle därför denna förvaltning kunna skötas inom åklagarväsendet.

Övriga myndigheter bör inte sköta förvaltningen helt enkelt av det skälet att deras operativa verksamhet inte kommer att ställa samma krav på korrekthet och precision som domstolar eller åklagarmyndigheter. Risken är då att förvaltningen inte får tillräcklig prioritet.

Den juridiska och den kriminologiska delen av STUK påverkar givetvis varandra i hög utsträckning. När en lag ändras eller kommer till måste en översyn göras av den kriminologiska delen. Detta kräver naturligtvis ett nära samarbete med förvaltaren av den kriminologiska delen liksom tydliga ansvarsgränser.

Förvaltning av den kriminologiska delen

Till skillnad från den juridiska delen kan förvaltningsarbetet i denna del antas bli relativt omfattande. Förutom frågor om kostnader och tidpunkter

för uppdateringar av respektive datorsystem kommer säkert många önskemål och krav på förändringar av tabellernas innehåll att behöva behandlas. Dessa önskemål kommer sannolikt inte bara från rättsväsendet utan även från bland annat intresseorganisationer, politiker, föreningar och allmänheten. Samtliga sådana frågor bör beredas och beslutas i förvaltningsgruppen. Något behov av att omedelbart kunna utföra rättelser eller ändringar torde normalt inte föreligga.

Projektet föreslår att denna förvaltning ska skötas av BRÅ. Skälet är främst att brister och felaktigheter i systemet sannolikt upptäcks lättast i BRÅ:s verksamhet för analys av rättsstatistiken. Alternativt skulle denna förvaltning kunna skötas av polisen.

Förvaltningskostnader

För BRÅ är kostnaden uppskattad till motsvarande två årsarbetskrafter under själva uppbyggnadsperioden. Troligen kommer experter inledningsvis att behöva anlitas för uppbyggnaden av systemförvaltningen. När systemet är etablerat borde omfattningen kunna stanna vid en årsarbetskraft. Domstolsverkets insats beräknas uppgå till mindre än en halv årsarbetskraft. Övriga kostnader är eventuella licenskostnader för programvara samt kostnaderna för förvaltningsgruppernas medverkan.

10. Kommunikation

Att skicka information om brott

STUK är inte någon ”kod” i ordets egentliga mening, utan en beskrivning av hur information om brott ska vara strukturerad för att den ska kunna kommuniceras mellan och tolkas av rättsväsendets myndigheter och forskningen.

En pappersmässig hantering av informationen är inte möjlig i den nya strukturen eftersom denna innehåller betydligt mer information än dagens brottskod. Informationen i STUK måste därför kommuniceras i ett ”elektroniskt format”. Däremot ställer STUK inga krav på kommunikationslösning. Kommunikationen kan därför även fortsättningsvis skötas via bilaterala överenskommelser mellan myndigheterna.

Den nya strukturen är ett regelverk för hur informationen ska struktureras när den skickas mellan dessa så att myndigheterna kan tolka informationen på ett enhetligt sätt. Strukturen ställer dock inga krav på kommunikationslösning. Det är i princip möjligt att använda dagens kommunikationsvägar som i princip innehåller olika lösningar för varje bilateral kommunikation.

Den nya strukturen är mycket komplex och innehåller betydligt mer information om brott än dagens brottskodningssystem. Det är därför inte möjligt att välja en kommunikationslösning som bygger på en pappershantering. Informationen måste åtminstone finnas i ett ”elektroniskt format” även om några myndigheter väljer att inte sköta själva överföringen genom databaskommunikation. Däremot skulle det underlätta mycket om man på ett enhetligt och standardiserat sätt överför information mellan myndigheter och olika system.

Inom STUK skapar man en gemensam informationsmängd som kan hämtas och lämnas av alla i en viss form. Det är myndigheterna själva som måste anpassa sina befintliga och kommande system för att kunna ta emot och skicka vidare information om brott enligt STUK-formatet. STUK ger en grund för hur informationen ska skickas men myndigheterna måste själva

komma överens om när informationen ska skickas och vilken information som ska sändas. Så länge kommunikationslösningarna är bilaterala måste även dessa överenskommelser vara bilaterala.

Överenskommelserna måste vara att den information som ska utbytas ska följa STUK-formatet. Däremot kan det finnas behov av att göra individuella anpassningar till myndigheternas behov men även av säkerhetsskäl, till exempel om en myndighet av någon anledning inte ska få tillgång till all information i STUK. Om en myndighet exempelvis inte har rätt att ta del av personnummer skulle man kunna skicka information om ålder och kön i stället. Vissa myndigheter vill kanske ha information om varje ändring som görs för en händelse eller ett brott medan andra myndigheter bara vill ha information om händelsen eller brottet vid specifika verksamhetshändelser. Vad som hänt mellan dessa verksamhetshändelser har man inget behov av att veta. Myndigheterna måste dock även ta hänsyn till vilken information som andra myndigheter i sin tur kräver av dem. En myndighet kan därför bli tvungen att inhämta information om brottet, som man själv inte har intresse av, bara för att någon annan myndighet ”senare” i rättskedjan behöver denna information. Dagens kommunikationslösning kan därför innebära att en myndighet blir tvungen att fungera enbart som ”bärare” av viss information.

Vem som äger informationen är viktigt vid utbyte av information som ska hanteras av flera olika myndigheter mer eller mindre samtidigt. I utredningen kan flera myndigheter vara involverade, vilket kan leda till att flera myndigheter i princip samtidigt vill uppdatera informationen om brott. Det måste då finnas gemensamma regler för vem som är informationsägare vid en given tidpunkt; till exempel bör förundersökningsledaren vara informationsägare när utredningen pågår. Övriga aktörer som vill tillföra information om brottet skulle då kunna göra detta på förslag som dock alltid ska godkännas av informationsägaren.

STUK ställer krav på hur uppgifterna om brott ska struktureras när de kommuniceras för att alla ska kunna tolka informationen. Uppgifterna kan däremot även fortsättningsvis lagras och presenteras på olika sätt hos myndigheterna. Varje myndighet måste kunna anpassa lagringen och presentationen av brottsinformationen efter myndighetens system. Dessutom ställer olika verksamheter olika krav på hur informationen bäst presenteras och lagras för att möta verksamhetens behov. Myndigheterna styrs även av olika

sekretessregler vilket innebär att informationen av detta skäl inte får presenteras på samma sätt utan måste anpassas efter de individuella krav som ställs på myndigheten.

Detta innebär också att myndigheterna själva ansvarar för att informationen presenteras på ett användarvänligt sätt. Det kan exempelvis hos vissa myndigheter finnas behov av kopiering av brott. Anledningen kan vara att underlätta registreringen av seriebrottslighet, snabbrutiner för vanliga brott och överföring av den kriminologiska informationen vid omrubriceringar. Det är dock viktigt att systemen kan läsa och skapa den gemensamma strukturen.

Format för informationsöverföring

Projektet har tagit fram ett exempel på en teknisk lösning, baserat på XML (Extensible Markup Language), som skulle kunna användas i STUK. Detta eller något liknade format bör användas för överföring av informationen om brott samt strukturen och reglerna i STUK mellan myndigheternas olika system.

Den framtagna objektmodellen (bilaga 7, Förslag till objektsmodell för STUK) samt reglerna i STUK måste översättas till ett av datorer läsbart format för att det ska vara möjligt att realisera informationsöverföringen, utan att tappa spårbarhet. Den statistiska bearbetningen och överföringen av informationen kan underlättas om informationen kodas. Koden är dock inget som användaren behöver se. STUK innehåller ännu inget förslag på tekniskt format för överföring av informationen.

För att illustrera hur informationsöverföringen kan gå till har projektet tagit fram exempel på en teknisk lösning, baserat på objektmodellen, som kan användas för informationsöverföring mellan datorsystem (se bilaga 8, Exempel på format för överföring av information i STUK). Exemplet är baserat på det standardiserade formatet XML (Extensible Markup Language). XML är ett överföringsformat som används när man vill flytta strukturerad information mellan olika typer av system. XML skulle alltså kunna användas på rättsväsendets informationssystem som karaktäriseras av olika myndighetsdatabaser med sinsemellan olika strukturer. Exemplet ska dock inte ses som om projektet tagit ställning till vilken teknisk lösning som *ska*

användas för överföring av informationen i STUK. XML eller något liknade format bör dock användas för överföring av strukturen och reglerna i STUK samt själva informationen mellan myndigheternas olika system.

Gemensam databas?

Den nya strukturen ställer inte något krav på särskild kommunikationslösning. Informationshanteringen i den nya strukturen skulle dock underlättas om det fanns en gemensam databas där uppgifterna kunde lagras.

Den nya strukturen ställer inte något krav på särskild kommunikationslösning. Man skulle kunna använda dagens kommunikationslösningar som består av bilaterala lösningar mellan olika myndigheter. Dessa kommunikationslösningar ser mycket olika ut, allt från papper som skickas per post till elektroniskt överförd information. Man skulle kunna likna dagens kommunikationslösningar vid ett nätverk av ”lianer” illustrerat i figuren nedan.

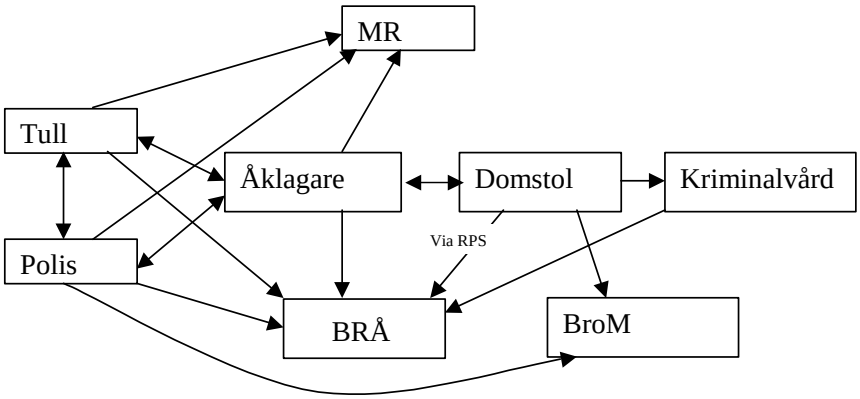

Figur 22. Schematisk bild över dagens kommunikation av information om brott, via teknisk ”överföring” och papper.

Ett problem med denna kommunikationslösning är att det ibland uppstår situationer som leder till att myndigheternas olika register inte innehåller samma information om ett brott trots att de borde göra det. Varje myndighet äger den information som finns i deras system. Problemet uppstår när samma information samtidigt finns hos flera myndigheter. Skillnader i informationsinnehållet mellan myndigheternas system har flera olika orsaker bland annat att myndigheterna har olika kvalitetskrav. De kan också bero på att uppgifterna läses in i fel ordning, uppdateras av flera personer samtidigt och att de olika kommunikationslösningarna ger olika ”tidsfördröjningar” i informationsöverföringen. En myndighet kan ha mer aktuell information än en annan enbart beroende på att man valt olika kommunikationslösningar.

Ett annat problem är att det har byggts upp ett relativt komplicerat nätverk där ändringar i kommunikationen indirekt kan påverka informationsöverföringen till andra myndigheter än de involverade i en bilateral överenskommelse. Om det görs en ändring i överföringen av information mellan två myndigheter kan detta i sin tur påverka den information som en tredje myndighet hanterar senare i rättskedjan. En ändring i en myndighets kommunikation med en annan myndighet kan alltså i sin tur få konsekvenser för den information som andra myndigheter behöver tillgång till.

Dessa problem skulle kunna lösas om man använde sig av en central databas för STUK-informationen. Med en sådan konstruktion skulle varje myndighet kunna hämta information för att läsa den medan uppgifterna och ändringar av dessa skulle lagras i en gemensam databas (se figur 23).

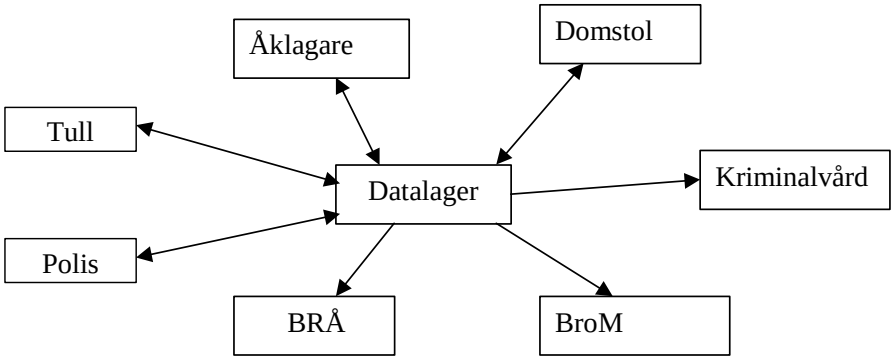

Figur 23. Schematisk bild över idé till framtida kommunikation av information om brott.

Klara regler för vem som äger informationen är lika viktig i denna lösning som i dagens brottskodningssystem för att veta vem som har rätt att uppdatera informationen och vilken uppgift som är mest aktuell. En gemensam databas skulle dock till exempel avsevärt minska risken att myndigheterna har olika information om ett brott trots att den borde vara densamma. Det skulle även vara enklare att konstruera, underhålla och ändra informationsöverföringen eftersom man slipper komplicerade bilaterala överenskommelser.

Projektgruppen har inte närmare diskuterat detta, men vill ändå lyfta frågan för kommande diskussioner.

11. Implementering

Hur ska STUK implementeras?

För att STUK ska ge önskade vinster måste även införandet av den nya strukturen ses som ett gemensamt rättskedjeprojekt.

Projektet föreslår att en implementeringsgrupp får till uppgift att driva och samordna de gemensamma implementeringsfrågorna.

Införandet av den nya strukturen måste ses som ett gemensamt rättskedjeprojekt eftersom den medför vinster inte bara för hela rättsväsendet utan även för andra intressenter i samhället. Om strukturen inte kan införas i alla delar av rättsväsendet förlorar man möjligheten att få en övergripande bild av rättsväsendets resultat.

Införandet hos respektive myndighet måste skötas av myndigheten själv. Däremot är det viktigt att de gemensamma frågorna samordnas och drivs gemensamt. Projektet föreslår därför att en implementeringsgrupp med representanter från rättsväsendets myndigheter får till uppgift att driva och samordna de gemensamma implementeringsfrågorna.

Inom rättsväsendet pågår både utveckling och planering av nya system som kommer att behöva ett strukturerat sätt att skicka information om brott. Detta är därför ett gyllene tillfälle att avveckla det gamla brotts-kodningssystemet och inte bygga in det i ytterligare en generation dator-system. Samtidigt har en del av det pågående systemutvecklingsarbetet kommit relativt långt, vilket gör att det brådskar med ett ställningstagande. Det är de pågående projektens status som i allt väsentligt kommer att styra i vilken ordning och omfattning strukturen kan införas.

Införandet av strukturen kan ske i ett antal steg. Projektet har arbetat fram en idéskiss för hur detta kan gå till. Det behövs dock en mer detaljerad analys av införandefrågorna.

Pågående systemutveckling

Inom rättsväsendet pågår flera utvecklingsprojekt avseende system som hanterar information om brott. Införandet av den nya strukturen bör ske i samband med de pågående utvecklingsprojekten hos polisen, tullen, domstolarna och kriminalvården.

Åklagarväsendet har påbörjat planeringen av nästa generations systemstöd. Däremot har BRÅ inget pågående systemutvecklingsprojekt förutom de aktiviteter som övriga myndigheters utvecklingsprojekt kommer att medföra. Hos dessa två myndigheter krävs därför särskilda aktiviteter vid ett införande av den nya strukturen.

Inom rättsväsendet och inom forskningen används det nuvarande brottskodningssystemet i många sammanhang och i ett stort antal datorsystem. Efter kontakter med systemförvaltare och andra berörda har projektet gjort uppskattningen att omkring 30 system eller projekt påverkas av den nya strukturen. Införandet av STUK kommer därför att bli en stor och komplex fråga. De flesta system påverkas dock enbart som mottagare av informationen. Antalet system där man måste kunna registrera och ändra informationen är betydligt färre.

Det är inte troligt att implementering kommer att ske i samtliga system som myndigheterna i dag använder. Men både inom polisen och domstolsväsendet liksom inom tullverket, kriminalvården och åklagarväsendet pågår eller planeras utveckling av nya datorsystem. Det är i samband med utvecklingen av dessa som den nya strukturen måste införas.

Följande systemutveckling pågår eller planeras hos respektive myndighet inom rättsväsendet:

- Domstolarnas nya verksamhetsstöd, Vera, som i en första version ska hantera brottmålsprocessen i domstol, beräknas vara klart år 2003 med successivt införande till år 2005.

- För polisens nyutvecklade avrapporteringsrutin, UAR, är tidsplanen ännu inte fastställd. Modellering av det nya systemet har påbörjats under våren 2002.

- Tullen har nyligen påbörjat planeringen av ett nytt ärendesystem och har därför ännu inte fastställt tidsplanen för detta arbete.

- Kriminalvårdsstyrelsen håller på att utveckla ett nytt system, KVR, för att hantera domar med mera. Systemet beräknas vara klart våren 2003.

- Inom åklagarväsendet har man påbörjat att definiera nästa generations systemstöd för verksamheten. Åklagarväsendet har redan infört den juridiska delen av den nya strukturen enligt principförslaget. Ytterligare ändringar behövs, men inte i så stor utsträckning som för övriga aktörer. Däremot behöver större förändringar göras för att åklagarväsendet ska kunna hantera den kriminologiska delen av STUK.

- BRÅ har inte något pågående utvecklingsarbete av själva produktionssystemet för statistiken. Däremot måste BRÅ göra anpassningar för att kunna ta emot uppgifter om domar från domstolarnas nya system Vera samt uppgifter om anmälningar och misstankar från polisens nya system, UAR, och tullens nya ärendesystem. Eftersom BRÅ får uppgifter om brott från flera olika system måste relativt stora anpassningar göras av produktionssystemet för statistiken. BRÅ måste även göra anpassningar och kompletteringar av statistikpresentationen för att redovisa den ”nya” information som kommer att registreras i STUK.

För att få den övergripande bilden av rättsväsendets resultat är det viktigt att man inom myndigheternas utvecklingsprojekt arbetar gränsöverskridande så att informationen kan överföras mellan myndigheterna. Myndigheternas tidsplaner för utvecklingen av respektive system är dock inte helt samstämmiga. En kritisk del för strukturens införande i hela rättsväsendet är om man hinner få med STUK i domstolarnas verksamhetsstöd, Vera, från början. Man kan inte räkna med att några större strukturella förändringar, som STUK innebär, kan göras när ett nytt system väl har införts.

Implementeringsgrupp

För att bevaka och hålla samman frågor om strukturen under implementeringsfasen föreslås en implementeringsgrupp bildas med representanter från de berörda myndigheterna. Gruppen föreslås även ta hand om vissa förberedelser inför ett införande.

Arbetet bör styras av en beslutsgrupp bestående av representanter från de berörda myndigheterna.

Eftersom informationen i STUK inte är en isolerad företeelse utan en delmängd av informationen om brott, kan inte heller implementeringen ske som ett isolerat projekt. Det är viktigt att man på ett övergripande plan verkar för och samordnar strukturens införande. En implementeringsgrupp bör därför omgående tillsättas om berörda myndigheter beslutar att strukturen ska införas i deras system.

Implementeringsgruppen föreslås ha till uppgift att aktivt bevaka, hålla samman och besluta i de gemensamma implementeringsfrågorna kring den föreslagna strukturen. Den viktigaste uppgiften blir att säkerställa att den datamodell som tagits fram av projektet införs och tolkas på samma sätt inom hela rättsväsendet. Gruppen föreslås även hålla i vissa delar av de förberedelser som behöver göras inför en implementering (se nästa avsnitt, Förberedelser inför ett införande). Sannolikt behövs en särskild analys av införandefrågor, något som det inte funnits tid att göra inom STUK-projektet.

Information föreslås vara en viktig uppgift för implementeringsgruppen. För att skapa förståelse för hela rättsväsendets och andra intressenters övergripande behov av strukturerad information om brott är det viktigt att de nya tankegångarna presenteras för användarna i ett tidigt skede. Även i samband med införandet av den nya strukturen är information givetvis av stort värde. För detta ändamål har projektet tagit fram enkel prototyp av STUK, se bilaga 10, Beskrivning av prototypen.

Det är viktigt att arbetet i implementeringsgruppen samordnas av en myndighet. Projektet föreslår att BRÅ ansvarar för implementeringsgruppen eftersom BRÅ är en av kravställarna på information om brott från *samtliga* övriga berörda. Implementeringsgruppen föreslås bestå av företrädare för domstolsväsendet, åklagarväsendet, polisen, tullen och BRÅ. Till detta kan en referensgrupp kopplas bestående av övriga aktörer som har ett intresse i den nya strukturen. Kostnaderna för arbetet bör delas mellan myndigheterna som ingår i gruppen.

Enligt projektet bör arbetet styras av en beslutsgrupp med representanter från berörda myndigheter. Representanterna ska ha möjlighet att gemensamt fatta beslut i strategiska frågor kring införandet. Alla större eller strategiska förändringar som behöver göras i strukturen under implementeringen bör också beslutas av beslutsgruppen.

Förberedelser inför ett införande

Vid ett beslut om att införa den nya strukturen hos rättsväsendets myndigheter bör vissa förberedande aktiviteter genomföras i implementeringsgruppen eller hos de berörda myndigheterna.

Projektet anser att det finns behov av att testa den nya strukturen för att finslipa detaljer i förslaget och att arbeta vidare med definitionerna av de begrepp som används i strukturen. Projektet har även funnit att det finns behov av se närmare på lagstiftningsfrågor samt att utveckla en stödapplikation för underhåll av den nya strukturen och informationsinnehållet. För att myndigheterna ska kunna ta hand om den nya informationen, som kommer att registreras på ett strukturerat sätt, är det även angeläget att påbörja arbetet med att förbättra statistikpresentationen och sökmöjligheterna i respektive myndighets system.

Vidareutveckling av prototypen

Den nya strukturen innebär stora strukturella och innehållsmässiga förändringar jämfört med dagens brottskod. Projektet har därför arbetat med att på olika sätt kvalitetssäkra strukturen och informationsinnehållet i denna. Bland annat har olika experter deltagit i arbetet med att definiera infor-

mationen i strukturen[7]. Strukturen har även testas genom ett antal testfall och den prototyp av STUK som projektet tagit fram[8]. Genom de teoretiska test som gjorts hittills är det dock svårt att få en fullständig test av struk-turen, dess regler och innehåll.

Innan STUK förs in i något operativt system bör detta testas. Ett sådant test är viktigt för att finslipa strukturens uppbyggnad, regler och innehåll. Testet skulle även kunna ge information om strukturen är användarvänlig och hur mycket statistiken skulle påverkas vid en övergång till den nya strukturen.

Projektets bedömning är att en utvecklad version av den prototyp av STUK som projektet tagit fram skulle kunna användas för dessa tester. Prototypen måste bland annat kompletteras med innehållet i samtliga stödtabeller som finns för STUK. Dessutom behöver prototypen utvecklas så att den stödjer det föreslagna regelverket.

Ett test kan ske på olika sätt. Ett sätt att testa strukturen och dess innehåll skulle kunna vara att sitta bredvid en anmälningsupptagare och registrera uppgifter parallellt. Ett annat sätt kan vara att någon myndighet själv testar systemet, antingen med parallelldrift eller i skarpdrift för vissa brott. Testet skulle antingen kunna genomföras gemensamt av rättsväsendets myndigheter inom implementeringsgruppens arbete eller i samband med respektive myndighets systemutveckling.

Definitioner av begrepp

I en verksamhet där många människor och flera myndigheter – som i rättskedjan – är inblandade är det viktigt att vara ense om betydelsen av de begrepp som används och relationerna mellan begreppen.

I de olika delarna, som den nya strukturen består av, förekommer delvis nya begrepp och delvis begrepp som redan används inom rättsväsendet. De olika begreppen - brottsplats, situation, tillvägagångssätt med mera - som själva strukturen är uppbyggd av, har definierats av projektet. Dessutom har en

---

[7] Arbetet har bland annat utförts i olika arbetsgrupper med representanter från forskningen och de inblandade myndigheterna – se avsnittet Kontaktpersoner. Varje arbetsgrupp har koncentrerat sig på olika grupper av brott.
[8] Se bilaga 10, Beskrivning av prototypen.

objektsmodell som beskriver relationerna mellan de olika objekten tagits fram.

Det finns begrepp i själva informationsinnehållet för respektive brott som projektet inte hunnit definiera men som behöva definieras närmare; till exempel vad som bör räknas som skjutvapen respektive tillhygge i samband med misshandel.

Förutom en enhetlig beskrivning av respektive begrepp måste det även beslutas om en ”teknisk förpackning” som beskriver innehållet i strukturen och dess regler på ett gemensamt sätt vid utbyte av information. Projektet har inte haft till uppgift att arbeta fram detta men har visat ett exempel på hur detta skulle kunna se ut. Exemplet redovisas i bilaga 8, Exempel på format för överföring av information i STUK. Dessutom behöver nuvarande brottsmisstankeidentitet utvecklas så att det bland annat blir möjligt att se om flera personer är misstänkta för ett och samma brott (se kapitel 7, avsnittet Identiteter).

Samtidigt med detta projekt har det inom ramen för RIF-verksamheten pågått ett särskilt projekt för definition av rättsväsendets begrepp, RGB-projektet. Projektet har så långt det varit möjligt stämt av arbetet mot RGB-projektet. En mer detaljerad avstämning mellan projekten skulle dock behövas innan den nya strukturen implementeras.

Lagstiftningen

I STUK blir det möjligt att bearbeta betydligt mer detaljerad information än dagens brottskod, till exempel relationen mellan anmäld person och den som blivit utsatt för brottet samt uppgifter om personernas roll vid ett brott. Etiska problem kan uppstå när mer information om brott blir sökbar. Kombinationer av uppgifter kan göra att man kan identifiera en enskild person även i de fall personnumret eller annan identifikation inte redovisas. Eftersom STUK ger enorma sökmöjligheter bör man se över vilka begränsningar som behöver införas av integritetsskäl. Det kan krävas begränsningar både beträffande sökmöjligheter och vilka uppgifter som ska föras vidare mellan myndigheterna.

Ändringar i lagstiftningen på grund av vilka uppgifter som får finnas i respektive myndighets system och överföras mellan myndigheterna hanteras

lättast i samband med respektive myndighets systemutveckling. Eftersom implementeringen av STUK i de flesta fall är en del av myndigheternas nya eller vidareutvecklade system bör även behovet av lagstiftningsförändringar knytas till dessa systemutvecklingsprojekt.

Det kan däremot finnas behov av författningsbestämmelser eller överenskommelser för skyldigheten att lämna eller hämta sådan information som lagrats i STUK, samt för det myndighetsgemensamma arbetet med förvaltning och underhåll av strukturen. En förordning eller en överenskommelse bör tas fram för att säkerställa att STUK införs och fortlever med ett gemensamt synsätt.

Utveckling av en stödapplikation för underhåll

I kapitel 9, avsnittet Uppdatering av stödtabeller och regler, nämns att det behövs en stödapplikation för att sköta underhållet av stödtabellerna och reglerna i STUK. En sådan stödapplikation behöver utvecklas innan den nya strukturen implementeras.

Om BRÅ ska ha det övergripande ansvaret för den nya strukturen ska BRÅ, i enlighet med projektets förslag, även utveckla stödapplikationen för underhållet. Utvecklingen bör göras i nära samarbete med implementeringsgruppen, men framförallt med Domstolsverket, som enligt förslaget behöver använda applikationen för underhåll av den juridiska delen av strukturen. Tydliga regler för de två myndigheternas ansvar och behörighet måste också utarbetas.

Enligt projektets mening är det knappast möjligt att utveckla separata stödapplikationer för den juridiska respektive kriminologiska delen. Eftersom det finns en koppling mellan de olika delarna måste de hållas ihop.

Statistik och analysmöjligheter

Den nya strukturen innebär att större mängder av information om brott blir sökbar. Detta ökar möjligheterna till bättre analys och uppföljning av verksamheten liksom möjligheterna att utveckla statistikpresentationen i den officiella rättsstatistiken. Projektets uppdrag har varit att strukturera informationen om brott så att den blir sökbar. Att ta fram förslag på en struktur för sökmöjligheter och att lämna ett underlag för hur den statistiska

presentationen av brott bör utvecklas har däremot inte ingått i uppdraget. Samtliga aktörer måste därför själva arbeta med att utveckla statistikredovisningen i sina system för att den nya informationen som registreras ska komma till nytta.

Det är viktigt att utvecklade sökmöjligheter och en utvecklad statistik finns tillgänglig relativt snart efter det att den nya strukturen har införts. Bättre statistik och ökande sökmöjligheter är en del av den nytta som verksamheten kan få av den nya strukturen och som kan leda till en kvalitetshöjning avseende tillförlitligheten på de registrerade uppgifterna. Att utveckla statistikpresentationen är ett omfattande arbete. Det är därför angeläget att detta arbete påbörjas så fort som möjligt. Projektet har tagit fram några exempel på vilka möjligheter det finns att i olika sammanhang utveckla statistiken. Dessa exempel redovisas i bilaga 9, Exempel på statistikuppgifter i STUK.

Idéskiss för införandet

Själva införandet av den nya strukturen kan ske i olika steg. Införandet följer myndigheternas pågående systemutveckling, vilket innebär att den juridiska delen bör införas före den kriminologiska.

Projektgruppen uppfattning är att det i viss mån finns möjlighet att dela på införandet av de juridiska och kriminologiska delarna av strukturen och därigenom föra in den nya strukturen i olika steg. Förslaget till de olika stegen är anpassade till pågående systemutveckling hos polisen, tullen och domstolarna. En uppdelning av införandet skulle innebära att åklagarväsendet måste hantera två olika system; man måste anpassa sig både till ledet före och efter i rättskedjan. Redan i dag hanterar åklagarväsendet två system för information om brott, brottskoder och lagrumskoder.

BRÅ hanterar information om brott från flera olika myndigheter. En uppdelning av införandet av den juridiska och kriminologiska delen skulle därför innebära att även BRÅ måste använda två olika system för information om brott. Den officiella rättsstatistiken bygger redan i dag på olika system för olika statistikområden, brottskoder och lagrumskoder. BRÅ är beroende av alla andra aktörers utvecklingsperioder och måste därför arbeta med framförhållning på bred front och göra anpassningar i samtliga steg.

BRÅ:s system måste vara så klara att man inte bara kan ta emot information utan också kan presentera den.

Steg 1

Den juridiska delen av den nya strukturen bör införas först om man vill få med denna i domstolsväsendets nya verksamhetsstöd som beräknas vara klart år 2003. En annan orsak till att inleda införandet med denna del är att åklagarväsendet i stort sett redan använder den juridiska delen av den nya strukturen för sin rapportering av lagföringar till belastningsregistret (BR) och den officiella statistiken som produceras av BRÅ.

I samband med utvecklingen av domstolarnas nya verksamhetsstöd, Vera, har önskemål framförts om att uppgifter från åklagare ska kunna skickas elektroniskt på ett strukturerat sätt. Detta skulle öka möjligheterna att följa ett brott genom rättsväsendet och spara in mycket manuellt registrerings-arbete. Så snart åklagarväsendet kan börja använda elektronisk informations-överföring till domstolarna bör uppgifter om brottsmisstankeidentitet och åberopade lagrum därmed ges STUK:s struktur.

Domstolarna måste i sin tur kunna skicka strukturerade uppgifter om lagföringar direkt till RPS, BRÅ, Kriminalvården och andra intressenter. Dessa myndigheter måste därför anpassa sina system så att de kan ta emot uppgifterna.

Det är inte nödvändigt, åtminstone inte inledningsvis, att den kriminologiska delen av informationen skickas från åklagarväsendet till domstolarna. Att domstolarna hanterar den kriminologiska informationen är en utveckling av nuvarande system och kan därför tillföras senare om behov finns. Till dess att åklagarväsendet kan hantera den kriminologiska informationen måste dock den gamla brottskoden behållas eftersom den behövs både för MR, ett antal polisiära system och den officiella rättsstatistiken som BRÅ producerar.

Steg 2

Nästa steg blir att så snart som möjligt införa STUK:s juridiska del av strukturen i den befintliga kommunikationen från polis- och tullväsendet till

åklagarväsendet. Detta kan göras före eller samtidigt med införandet av den kriminologiska delen av den nya strukturen hos polis- och tullväsendet.

Ett krav för att implementeringen av den kriminologiska delen ska kunna starta är att polisen kan registrera uppgifter på det nya sättet och att åklagarväsendet och BRÅ kan ta emot dem. Införandet av den nya strukturen i tullens ärendehantering bör helst göras samtidigt som hos polisen.

Steg 3

När det gäller möjligheterna att kunna föra vidare den kriminologiska delen till domstolen, kriminalvården och eventuella andra intressenter är det inte lika kritiskt eftersom detta inte är ersättning av några nuvarande rutiner. Man bör därför vänta med denna överföring tills alla övriga delar fungerar.

Övergångsperioden

På grund av preskriptionsregler måste man kunna hantera uppgifter som registrerats på det gamla sättet under en relativt lång period. För att kunna upphöra med denna hantering inom en rimlig tid krävs att viss omregistrering görs för anpassning till STUK.

För att klara statistikredovisningen under ett övergångsskede måste BRÅ när det gäller vissa delar översätta ny information till den gamla koden.

Under en övergångsperiod måste både den gamla brottskoden och den nya strukturen kunna hanteras samtidigt av rättsväsendet. Hur lång övergångsperioden blir beror dels på hur lång tid det tar att införa den nya strukturen i hela rättsväsendet, dels på hur lång tid det tar innan huvuddelen av de brott som anmäls har avslutats och inte längre är ”aktuella” i rättsväsendets hantering. Ett brott som anmälts till eller upptäckts av en brottsutredande myndighet kan på grund av preskriptionstider vara aktuellt för rättsväsendets handläggning under relativt lång tid. Det innebär att rättsväsendet under en relativt lång tid måste hantera de pågående ärenden som en gång registrerades och kategoriserades med hjälp av nuvarande brottskoder. Det gäller även om den nya strukturen införs under en relativt kort period.

Det är angeläget att denna övergångsperiod inte blir för lång eftersom det innebär ett extraarbete att registrera och hantera de båda systemen. Tiden får inte heller bli för kort eftersom det då skulle behövas läggas ned ett stort arbete på att registrera om uppgifterna.

För att kunna upphöra med hanteringen av den nuvarande brottskodningen inom en rimlig tid krävs att viss omregistrering görs hos de brottsutredande myndigheterna. För att inte få dubbletter vare sig i statistiken eller de olika ärendesystemen är det mycket viktigt att det blir just en omregistrering och inte något som ser ut som en nyregistrering av ett ärende.

För närvarande är det inte möjligt att beräkna övergångsperiodens längd eftersom inte alla myndigheter är klara med sina planer för den pågående systemutvecklingen och implementering av de nya systemen. Projektet har

däremot uppskattat att cirka 90 procent av de anmälningar om brott som tas upp avslutas på något sätt inom ett år. Projektet har därför gjort bedömningen att de anmälda brott som inte avslutats inom ett år efter att strukturen har införts ska registreras om. De ärenden som återupptas bör dock registreras om så snart den nya strukturen har införts. Det bör även finnas en möjlighet både för poliser och åklagare som vill omregistrera uppgifterna att kunna göra detta direkt när den nya strukturen införts.

Eftersom de nuvarande brottskoderna och den nya strukturen ska existera parallellt under implementerings- och övergångsperioden måste BRÅ när det gäller vissa delar översätta ny information till den gamla koden för att klara av statistikredovisningen. Projektet har i bilaga 5, Jämförelse av dagens brottskod och informationen i STUK, gett exempel på hur informationen i den nya strukturen kan översättas till nuvarande brottskod. En fullständig översättningslista behöver dock tas fram. Projektet föreslår att detta blir en uppgift för implementeringsgruppen.

Kostnader för implementeringen

Det är svårt att beräkna kostnaderna för införandet av den nya strukturen eftersom det är svårt att särskilja kostnaderna för införandet från övriga kostnader hos de myndigheter som har ett pågående systemutvecklingsarbete. RÅ och BRÅ har inget pågående systemutvecklingsarbete och får därför särskilda kostnader för implementeringen av den nya strukturen. Varje myndighet måste själv uppskatta sina kostnader för implementeringen.

Implementeringen av den nya strukturen kommer med största sannolikhet att vara en del av utvecklingen av nya datasystem hos polisen, tullen och domstolarna. Det är därför svårt att särskilja de eventuella merkostnader som dessa myndigheter får vid en implementering av STUK.

Åklagarväsendet och BRÅ kommer däremot att få särskilda kostnader vid en implementering av den nya strukturen. Åklagarväsendet måste bland annat finansiera uppbyggnaden av elektroniska stämningsansökningar och möjligheten att kunna ta emot den kriminologiska delen från polisen. BRÅ måste

finansiera både anpassningen av själva produktionssystemet och vidare-utvecklingen av statistikpresentationen.

Om, till exempel kriminalvården med flera, vill läsa den kriminologiska informationen kommer även detta att medföra vissa kostnader för att dessa myndigheter ska kunna anpassa sina befintliga och kommande system.

Under övergångsperioden kommer den som registrerar uppgifterna att göra ett visst dubbelarbete eftersom information om brott ska registreras både i den nya strukturen och med hjälp av den nuvarande brottskoden. Omfattningen av och kostnaden för detta arbete är svårt att uppskatta. En tidsstudie av omfattningen och en uppskattning av kostnaden bör därför göras i samband med att strukturen testas.

Det framstår dock klart att vissa myndigheter kommer att få bära en större kostnad för införandet av den nya strukturen än andra. Kostnaderna måste emellertid vägas mot de sammanlagda vinster detta kan leda till såväl för rättsväsendets myndigheter som för andra intressenter i samhället.

12. Begränsningar och möjligheter med STUK

Vinst eller kostnad?

Den nya strukturen innebär framförallt förbättrade analys- och uppföljningsmöjligheter. Dessa vinster måste ställas mot bland annat det merarbete som det innebär att ta fram den strukturerade informationen om brott samt den försvårade jämförbarheten bakåt i tiden vad gäller statistiken för vissa brott. Projektets bedömning är dock att fördelarna med STUK på sikt kommer att överväga dessa nackdelar och kostnader.

Den nya strukturen innebär att mer strukturerad information om brott kan komma olika aktörer till nytta i flera olika sammanhang, inte minst när det gäller förbättrade analys- och uppföljningsmöjligheter. Den nya strukturen ger även vissa vinster i det operativa arbetet som i sin tur påverkar uppgifternas tillförlitlighet på ett positivt sätt. Dessa fördelar kan leda till effektiviseringar av rättsväsendets arbete. Mer strukturerad information om brott innebär samtidigt ökade arbetsinsatser för registrering, förvaltning och framtagandet av statistik och därmed ökade kostnader. Den utökade informationsmängden och de utbyggda analysmöjligheterna måste dessutom vägas mot att jämförelser bakåt i tiden för vissa brott kommer tillfälligtvis att försvåras.

Varken den nytta eller de kostnader som den nya strukturen skulle kunna medföra kan på ett enkelt sätt kvantifieras i kronor och ören. Hur värderas till exempel att beslutsfattare på ett enklare sätt kan räkna ut handläggningstider för olika brott? Eller, hur värdefullt är det för handläggaren att kunna söka på inbrott liknande det som han just handlägger? Vilka effektivitetsvinster kan de förbättrade analysmöjlig-heterna leda till? Vad är kostnaden för att statistikens jämförbarhet bakåt i tiden gällande en brottstyp försämras? I detta avsnitt redovisas några av de möjligheter och begränsningar som STUK kan medföra jämfört med dagens brottskodningssystem. Kvantifieringen av dessa är mer schablonmässiga och i de flesta fall utelämnade.

Sammantaget kommer det sannolikt att kosta mer än i dag att få fram den utökade och förbättrade informationen om brott. Detta måste dock ställas i relation till de kostnader som kan sparas in om den utökade informationen leder till en effektivare handläggning, bättre service, effektivare brottsförebyggande arbete och bättre planering.

Begränsningar i STUK

Den nya strukturen för brott kommer att innebära ett merarbete när det gäller rättsväsendets hantering av informationen, vilket i sin tur leder till ökade kostnader. Dessutom försvåras under en övergångsperiod möjligheterna till jämförelser bakåt i tiden vad gäller vissa brott.

Eventuellt merarbete för registrering av information

Den nya strukturen innebär ett helt nytt sätt att registrera informationen så att den blir sökbar. Det är osäkert vilken arbetsbelastning den nya strukturen medför för dem som ska registrera uppgifterna.

En del av den information som den nya strukturen kommer att innehålla skrivs i dag i fritext. Målet är att en del information i den nya strukturen ska kunna ersätta delar av denna fritext, åtminstone för de enklare typerna av brott. I annat fall blir det ett betydande merarbete att registrera informationen i STUK. Projektets bedömning är att den nya strukturen medför en ökning av arbetet när det gäller uppgiftsregistrering och därmed en ökning av kostnaderna.

Arbetet med att registrera uppgifterna och därmed kostnaderna är dock beroende av hur den nya strukturen implementeras hos respektive myndighet. Då det är relativt mycket information om brottet som ska registreras i den nya strukturen ställs stora krav på ett användarvänligt gränssnitt. Det är viktigt att uppgifterna så långt som möjligt registreras endast en gång; till exempel genom att information, som redan finns i andra system, i så stor utsträckning som möjligt inhämtas till STUK. Detta är något som myndigheterna själva ansvarar för när den nya strukturen implementeras i nya eller befintliga system.

Ökade kostnader för förvaltning, analys med mera

Trots att den nya strukturen ersätter både dagens brottskodningssystem och de kodsystem som rättsväsendets myndigheter använder för lagrum är den betydligt mer komplex än dagens kodsystem. Detta innebär i sin tur att arbetet med att förvalta den nya strukturen kommer att vara mer omfattande än dagens förvaltning.

För att den nya informationen ska komma till nytta är det viktigt att uppgifterna presenteras både i den officiella rättsstatistiken från BRÅ och i den brottsstatistik som andra myndigheter tar fram. Den befintliga statistikpresentationen behöver utvecklas och kompletteras. Även nya sökmöjligheter behöver utarbetas. Den utökade mängden information om brott påverkar sannolikt komplexiteten i uppbyggnaden av dessa funktioner. Projektets bedömning är att det bör avsättas resurser för att ta fram lösningar som är enkla och pedagogiska för användaren.

Förutom för arbetet med att bygga upp ny statistik och nya sökmöjligheter behövs även resurser för att kontinuerligt kunna producera statistiken och förvalta sökfunktionerna. För den officiella rättsstatistiken innebär detta att det behövs extra resurser både för att utveckla statistiken och för att kontinuerligt producera den.

Projektets bedömning är att rättsväsendets kostnader för förvaltning, analyser, sökningar av information och statistikproduktion ökar när mer information om brott blir tillgänglig.

En försämrad integritet?

Att mer information om brott blir sökbar kan vara till nackdel för den enskilde medborgarens integritet. Risken för identifiering av enskilda personer ökar både i statistiken och i andra sammanhang när ytterligare sökbara uppgifter tillförs.

Sekretessreglerna vid framställning och presentation av den officiella rättsstatistiken är redan i dag mycket strikta (se Sekretesslagen, 9 kap 4 §). Uppgifter om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden får endast lämnas ut för forsknings- och statistikändamål när det står klart att uppgiften kan lämnas ut utan att den enskilde eller någon till denne närstående lider skada eller men.

Det är ändå ytterst viktigt att se över hur den enskildes integritet kan skyddas i den nya strukturen. Detta skulle till exempel kunna ske genom att begränsa sökmöjligheterna för olika användargrupper eller begränsa den information som skickas vidare mellan myndigheterna.

Statistikens jämförbarhet över tid

För analyser av brottsligheten är det mycket viktigt att statistiska definitioner inte förändras över tid. Om sättet att redovisa ett brott i statis-tiken förändras blir det svårt att bedöma om det beror på den förändrade statistiken eller en reell förändring av brottsligheten. Den nya strukturen innebär en stor förändring av hur informationen om brott struktureras. Det är en svår uppgift att genomföra så stora förändringar som den nya strukturen innebär och samtidigt behålla fullständig jämförbarhet bakåt i tiden.

Det är framförallt tre strukturförändringar i brottskodningssystemet som kan komma att påverka statistikens jämförbarhet:

- Förändringar i själva informationsinnehållet kan påverka möjligheterna till jämförbara brottstyper.
- Övergången från den manuella antalsräkningen till en automatisk beräkning kan påverka antalet brott.
- De nya möjligheterna att avvakta med brottsklassificeringen kan påverka vilka händelser som kommer med i statistiken.

Den nya strukturen påverkar sannolikt statistikens jämförbarhet, kanske inte så mycket totalt sett, men för vissa brottstyper kan jämförbarheten försämras betydligt. Det är en omöjlig uppgift att utan en provdrift, där nuvarande och föreslagna system fungerar parallellt, beräkna hur mycket jämförbarheten påverkas av dessa förändringar. Försämringen i jämförbarhet måste vägas mot den utökade information som den nya strukturen ger.

Nytt informationsinnehåll

I den nya strukturen införs betydligt fler kategorier av information om brott. I vissa fall är dessa kategorier inte helt jämförbara med tidigare indelning av informationen. Skillnaderna mot den information som fås med dagens brottskodningssystem kommer att vara olika för olika typer av brott. I de

enklaste fallen, till exempel vid cykelstölder, blir det ingen skillnad. En närmare beskrivning av dessa skillnader finns i bilaga 5, Jämförelser av dagens brottskod och informationen i STUK.

Exempel
Exempel på divergens mellan det gamla och det nya systemet är begreppen inomhus/utomhus som finns i det gamla brottskodningssystemet i samband med bland annat brottet misshandel. Denna indelning förekommer inte alls i den nya strukturen där man istället delat upp de olika alternativen i olika miljöer. Dessa är inte helt översättningsbara till kategorierna inomhus och utomhus. Till exempel kan miljön idrottsanläggning i den nya strukturen vara antingen inomhus eller utomhus, vilket dock inte anges i den nya strukturen.

Ändrad antalsräkning

Antalsräkningen är en statistisk tolkning av lagstiftningens intentioner av vad som är *ett* brott (se vidare kapitel 8, avsnittet Beräkningsgrunder för antalsräkningen i dagens system). Antalsräkningen i den nya strukturen bygger på samma regler och principer som dagens brottskodningssystem. Skillnaden ligger till största delen i hur man praktiskt går till väga för att beräkna antalet brott. Dagens brottskodningssystem bygger på en manuell rutin där den enskilde handläggaren gör en beräkning utifrån hur han tolkar reglerna. I den nya strukturen görs antalsräkningen så långt det är möjligt automatiskt av systemet utifrån de uppgifter som registrerats. Detta innebär att det finns ett mycket mindre utrymme för individuella tolkningar av reglerna. Antalet brott räknas därmed på ett mer enhetligt sätt för varje brott i den nya strukturen. Nackdelen är dock att det inte går att skapa regler för alla situationer som nuvarande regler föreskriver.

För att veta om detta leder till fler eller färre brott i statistiken måste man känna till hur dagens regler tillämpas i praktiken. Det finns inga studier på detta, varför det inte med säkerhet går att säga hur väl dagens regler efterlevs och tolkas. Olika brott påverkas antagligen olika mycket. Vissa brott kommer att öka i antal medan andra minskar på grund av det förändrade systemet.

Exempel
Förskingring och personrån är två brott som troligen räknas för högt i dagens system. Vid rån räknas ibland antalet personer som rånats vid ett och samma tillfälle. Enligt

reglerna för antalsräkningen ska varken utsatta personer eller antal gärningsmän vid samma råntillfälle räknas. Vid förskingring räknas ibland antalet tillfällen som en och samma person har förskingrat pengar från en annan person. Enligt reglerna för antalsräkningen ska enbart antalet missbrukade förtroende-förhållanden räknas.

Våldtäkter är å andra sidan ett brott som troligen räknas för lågt. Här räknas ibland ett brott när en person blir våldtagen av två eller fler personer vid ett och samma tillfälle. Enligt reglerna för antalsräkningen ska även antalet gärningsmän räknas.

Generellt sett påverkar antalsräkningen det totala antalet brott relativt litet. Om antalsräkningen skulle slopas, det vill säga om brott av samma typ i en anmälan skulle räknas som *ett* brott, skulle det totala antalet brott minska med 5 procent. Våldsbrott, som ofta begås mot bekanta personer, skulle däremot minska med mellan 10 och 20 procent. Detsamma gäller för häleri, trolöshet mot huvudman, förfalskning, narkotikabrott, varusmuggling, skattebrott, brott mot utlänningslagen och alkohollagen. Mest skulle bedrägerier och brott mot besöksförbud påverkas. Dessa brott skulle mer än halveras.

I den nya strukturen kommer dock inte antalsräkningen att tas bort varför detta är maxskattningar på hur statistiken skulle kunna påverkas. Effekten kommer sannolikt att bli betydligt mindre.

Fördröjd brottsklassificering

Projektets bedömning är att den strukturförändring som mest påverkar utsikterna att kunna jämföra dagens brottskod med den nya strukturerade informationen är de brottsutredande myndigheternas möjlighet med att vänta med brottsklassificeringen. I dagens system görs brottskodningen i princip när en anmälan upprättas. Då föreslås en brottskod som sedan ska godkännas av behörig person. Den statistiska sammanställningen görs utifrån den godkända brottskoden. För att höja kvaliteten på informationen om brott i den nya strukturen föreslås att den som registrerar uppgifterna ska kunna vänta med att kategorisera brott tills beslut tas om utredningen (se kapitel 6, avsnittet Brott). Syftet är att inte tvinga handläggaren att ta ställning till sådant som man vid anmälningstillfället saknar information om och som bara leder till dålig kvalitet på uppgifterna.

Redan idag har de brottsutredande myndigheterna möjlighet att avvakta med brottskodningen genom att åsätta den förmodade brottsliga händelsen brottskoden 0000. Denna kod används i dag för cirka 6 500 händelser. Det största problemet med dagens 0000 kod är att den inte uppdateras till en ”riktig” kod.

Det är svårt att veta vad effekten blir av att ändra tidpunkten för registrering av uppgifterna. Effekten är naturligtvis beroende av hur lång tid man väntar. I en tidigare, mindre studie har BRÅ undersökt effekten på några våldsbrott och stöldbrott (Sonefors, 1999). Studien visade att antalet brott mycket grovt uppskattat skulle minska från allt mellan någon procent till nästa 20 procent om man väntade tills utredningen avslutades innan informationen inhämtades. Dessa siffror är inte helt jämförbara med förslaget eftersom det där föreslås att brottsklassificeringen ska göras vid beslut om att *inleda* utredning.

Möjligheter med STUK

Den nya strukturen kommer att leda till flera nya möjligheter. Den största vinsten med STUK är de förbättrade analys- och uppföljningsmöjligheter som fås av den detaljerade och strukturerade informationen om brott och möjligheten att följa ett enskilt brott genom rättskedjan. STUK kommer även att medföra vissa fördelar i det operativa arbetet liksom förutsättningar för att förbättra servicen till den enskilda medborgaren som behöver ta del av informationen i ett enskilt ärende. STUK kan sannolikt medföra förbättringar i uppgifternas tillförlitlighet. Till skillnad från dagens brottskodningssystem är STUK flexibelt i den meningen att det finns stora möjligheter att utöka systemet med ytterligare information.

Nya möjligheter för analys och uppföljning

En av de största vinsterna med STUK är att det kommer att finnas betydligt mer sökbar information om olika brott jämfört med i dag. Detta är information som idag oftast finns med i en fritext men som i framtiden struktureras och görs sökbar. Detta gör det möjligt att ta fram mer statistik som kan användas för analyser av brottsligheten i olika sammanhang. Exempelvis ska det vara möjligt att söka eller göra statistik på vilka objekt som stjäls, lika väl som i vilken typ av miljö stölden skett samt vem som

utsatts för brotten. I dag går det enbart att få fram uppgifter om miljön där stölden begåtts.

Den nya strukturen innebär att det inte bara är möjligt att räkna antalet brott utan även bland annat antalet brottsliga händelser, antalet personer som utfört brott per brott, antal utsatta personer per brott samt antal utsatta objekt per typ av objekt.

STUK gör det också möjligt att följa ett brott genom hela rättskedjan. Detta skapar bättre förutsättningar för analyser av rättsväsendets samlade resultat. Hur brotten avslutas, tidsåtgången och stockningar kan lättare beräknas. Vidare finns stora möjligheter till återkopplingar. Det blir till exempel möjligt att undersöka i vilken mån den juridiska bedömningen av ett brott förändras under den rättsliga hanteringen.

De förbättrade analysmöjligheterna kan komma många olika aktörer till godo i olika sammanhang. Uppgifterna blir en central informationsbas för forskare inom olika discipliner. För det brottsförebyggande arbetet kan den utökade informationen direkt eller indirekt via forskningen ge beslutsfattare bättre underlag både på lokal och nationell nivå.

Utökade statistik- och analysmöjligheter kommer även rättsväsendet till nytta i planeringen och uppföljningen av arbetet. Polisväsendet skulle till exempel kunna få bättre möjligheter att göra analyser av brottslighetens struktur och utveckling på lokal nivå. Detta skulle i sin tur kunna användas för att planera eller utvärdera insatser. Likaså skulle åklagarväsendet och domstolarna kunna använda informationen för att följa upp sin verksamhet. Man vill kanske veta hur långa de olika myndigheternas handläggningstider är för ärenden som rör rasistiska brott eller brott mot kvinnor i nära relationer.

Inom kriminalvården skulle man kunna använda informationen för att göra bättre skattningar av vilka och i vilken omfattning olika behandlingsprogram behövs, olika analyser av klientelet eller för att analysera återfall. Så länge den kriminologiska informationen inte uppdateras i samband med domen kommer däremot inte informationen att vara säkerställd så att den kan användas som klientinformation på det individuella planet.

Nytt stöd i det operativa arbetet

Den nya sökbara informationen om brottet skulle kunna användas för att fördela olika typer av ärenden till olika grupper eller utredare. Det kan till exempel finnas ett behov av att fördela ärenden till personer som är experter på en viss typ av brottslighet eller ge vissa typer av ärenden förtur. Det skulle till exempel kunna vara våld mot barn som man vill fördela till vissa utredare på ett enkelt sätt.

För en utredning är det viktigt att rätt information om brottet samlas in. STUK skulle kunna ge en viss vägledning om vilken typ av information som det är speciellt viktigt att registrera för själva utredningen av brottet. I dag anges detta i klartext, vilket gör att användaren inte får något stöd för vilken information som är viktig för utredningen av olika typer av brott. Den information om brottet som registreras i STUK ger dessutom en relativt detaljerad men samtidigt överblickbar sammanfattning av brottet.

När man kan följa enskilda brott och brottsmisstankar genom rättskedjan är det möjligt att utveckla funktioner så att utredaren får feedback på vad som hänt ”hans” ärende. En bättre återkoppling till handläggaren kan på sikt ge kunskaper som förbättrar utredningen av brott. Detta är något som varje myndighet själv får utveckla.

Informationen om brott i den nya strukturen kan också vara till nytta i polisens spanings- och underrättelseverksamhet; till exempel när man söker information om tidigare stölder liknande den man håller på att utreda.

Det finns även en fördel med att förvaltningen av den nya strukturen sköts centralt av endast två myndigheter (i förslaget BRÅ och Domstolsverket). I dag sköter varje myndighet sin egen uppdatering av brotts- och lagrumskoder. Detta innebär att det görs ett visst dubbelarbete, vilket framförallt har betydelse för det arbete som läggs ned på att uppdatera lagrumskoder. Genom en central förvaltning av den nya strukturen kan kostnaderna för förvaltning minska hos vissa myndigheter. De minskade kostnaderna är dock marginella eftersom myndigheterna i dag inte lägger ned några större resurser på förvaltning av dagens system för brotts- och lagrumskoder.

Förutsättningar för förbättrad service till den enskilda medborgaren

Myndigheterna inom rättsväsendet ska liksom övriga myndigheter underlätta för medborgarna att få tillgång till information – om möjligt elektroniskt. Exempelvis bör man underlätta medborgarens möjligheter att kunna följa och elektroniskt kommunicera i ett enskilt ärende.

Ett problem med dagens ärendehantering inom rättsväsendet är att alla myndigheterna inte använder samma definition på ärende. Därigenom försvåras möjligheten att följa vad som händer med en enskild anmäld händelse i rättsprocessen. I en myndighet kan ett brott i ett ärende sammanföras med eller splittras upp i andra ärenden när det överlämnas till en annan myndighet. I den nya strukturen ska istället ett enskilt brott i ett ärende kunna följas genom rättsväsendet. I stället för ärende blir den gemensamma nämnaren identiteten på brottet eller brottsmisstanken. STUK underlättar därmed möjligheterna att följa ett enskilt brott eller brottsmisstanke genom rättsväsendet.

I den nya strukturen ingår inte lösningar för att förbättra informationen till de personer som är inblandade i brottet. Den ger dock förutsättningar för att utveckla en informationsservice som innebär att de inblandande personerna i rättsprocessen ska kunna få reda på i vilken fas av utredningen ”deras” brott befinner sig.

Förutsättningar för förbättrad internationell statistik

Den nya strukturen kan komma till nytta även i internationella sammanhang. Ett ständigt problem är här jämförbarheten av uppgifter om brott från olika länder. Jämförbarheten försvåras bland annat av att man använder olika sätt att beräkna brott men även av att definitionen av brottstyper skiljer sig åt. Till exempel skiljer sig definitionen av bostadsinbrott mellan olika länder beroende på vilka utrymmen (garage, skjul, lada, stall med mera) som räknas till bostaden. En annan skillnad är att man samlar in uppgifterna vid olika tillfällen, till exempel när anmälan registreras eller när beslut tas om utredning.

Det internationella samarbetet inom rättsväsendet för att förbättra statistikens jämförbarhet har ökat markant under de senaste åren. Framför-allt är det

inom EU som frågan är uppe på dagordningen. Ett nätverk för brottsförebyggande arbete har etablerats, där frågan om internationella jämförelser har diskuterats. I samarbetet inom Europol diskuteras också definitioner för olika typer av brott och där man redan idag har vissa gemensamma definitioner.

Genom STUK skulle Sverige få bättre möjligheter att anpassa statistiken till eventuellt kommande internationella standarder för en jämförbar kriminalstatistik. Genom den nya strukturen kan definitionerna på brottstyper ändras på ett helt annat sätt än vad som är möjligt i dag. Med STUK finns det också möjligheter att välja vid vilket läge i utredningsprocessen som mätningen ska göras. Den nya strukturen för brott kommer dessutom att ge Sverige unika möjligheter att följa vad som händer med ett enskilt brott genom rättskedjan.

Mer tillförlitliga uppgifter

Dagens brottskod utgör grunden för kategoriseringen av brott i statistiken över anmälda och uppklarade brott samt misstänkta personer. Förutom för vissa brottstyper finns det ingen aktuell undersökning hur tillförlitliga dessa uppgifter är. En brottstyp där felfrekvensen är exceptionellt hög är dödligt våld (Rying, 2000). Nästan 50 procent av det anmälda dödliga våldet visar sig under utredningens gång vara bland annat självmord, olyckor eller överdoser, men även rena felkodningar. Oftast ändras inte den felaktiga koden under utredningen.

Under mitten av 1970-talet (Statistiska Centralbyrån, 1978) gjordes en mer heltäckande studie av andelen felkodade brott i statistiken över anmälda brott. I denna undersökning framkom att cirka tio procent av anmälningarna var felkodade. I de flesta fall hade man dock kodat rätt kapitel i Brottsbalken; endast tre procent av anmälningarna hade kodats under fel kapitel. Felfrekvensen varierade för olika brottsgrupper.

Utan att testa modellen i verkligheten är det svårt att veta om den nya strukturen bidrar till att förbättra tillförligheten på kategoriseringen av brott och i så fall hur mycket. Den nya strukturen innebär helt nya rutiner för hur uppgifterna ska registreras och användas. Projektets bedömning är att det nya tillvägagångssättet leder till en betydligt bättre kvalitet på uppgifterna.

Rutinen för hur uppgifterna registreras ser helt annorlunda ut i den nya strukturen. Bland annat ska man kunna vänta med att definiera brottet tills man anser sig ha tillräckligt bra underlag att utgå från. Detta bör höja kvaliteten både på uppgifterna och på den automatiska antalsräkningen (se kapitel 8, avsnittet Antalsräkningen i STUK).

Om informationen kan bli till nytta för den operativa verksamheten och inte bara ses som en statistisk information leder detta också sannolikt till en kvalitetshöjning. Enligt projektet kan den nya strukturen på flera sätt fungera som ett stöd i det operativa arbetet. Detta bör i sin tur leda till att uppgifterna på ett mer naturligt sätt uppdateras under utredningen. En ytterligare anledning att uppdatera uppgifterna är att de kommer att användas genom hela rättskedjan. Detta borde påverka kvaliteten på uppgifterna i positiv riktning.

Utvecklingsmöjligheter

Dagens brottskodningssystem är oflexibelt i den meningen att det i princip är omöjligt att komplettera systemet med mer information om brottet. Det är inte heller möjligt att på lokal nivå lägga till information som är av intresse för den lokala bilden av brottsligheten.

Den nya strukturen erbjuder däremot stora möjligheter att lägga till information både på nationell och på lokal nivå. Om exempelvis riksdag och regering särskilt vill följa homofobiska brott kan detta läggas till som ett alternativ i området särskilda fokusområden. Ett annat exempel är att om en polismyndighet behöver följa vilka djurarter det rör sig om vid ”olovlig befattning av djur och växtarter” kan de själva komplettera strukturen med de djurarter man vill särskilja. Andra myndigheter har inte dessa lokala kategorier och tvingas inte heller registrera denna information.

Det är även möjligt att bygga ut själva strukturen. Man skulle till exempel på sikt kunna lägga till en del i strukturen som innehåller uppgifter om vem som anmälde eller upptäckte brottet. Strukturen erbjuder även möjligheter att bygga ut eller koppla ihop strukturen med information om följderna av brottet. Det kan vara uppgifter om påföljd, utdömt skadestånd, beslut om avgifter, företagsbot etc.

Tanken med den nya strukturen är att den på sikt ska kunna ”byggas ihop” med de uppgifter om olika händelser som registreras i samband med att polisen kallas till en plats. Det skulle då bli möjligt att ”återanvända” informationen i de händelser som senare visar sig vara brottsliga. Det skulle även vara möjligt att använda delar i den nya strukturen för att registrera icke brottsliga gärningar eller händelser som till exempel försvunna personer eller bränder där det inte förekommit ett brott.

13. Slutord

Projektets bedömning är att den föreslagna strukturen för information om brott på ett bättre sätt än dagens brottskod tillgodoser både rättsväsendets men även andra intressenters behov av mer information om brott och möjligheten att följa ett brott i rättskedjan.

Projektet har genom denna rapport tagit fram förslag på en ny struktur för information om brott samt ett regelverk för att rättsväsendets myndigheter ska kunna utbyta denna information med varandra. Projektet har även tagit fram ett första förslag på vilken information som kan vara intressant att registrera för olika typer av brott. Denna information innehåller juridisk information om brottet men även andra uppgifter som till exempel miljö, tillvägagångssätt samt anmälda och utsatta personer. Förslaget innehåller betydligt mer strukturerad information om brott än dagens brottskod. Projektets bedömning är att förslaget på ett bättre sätt än dagens brottskod tillgodoser både rättsväsendets men även andra intressenters behov av att kunna ta fram statistik om omständigheter kring olika brott.

Projektets bedömning är att förslaget dessutom ger en grundförutsättning för att tillgodose kravet på att kunna ta fram statistik om handläggningstider och flödet genom rättsväsendet. De rättsväsendegemensamma enheter och identiteter som projektet föreslagit skapar förutsättningar för att kunna följa vad som händer med ett brott genom rättskedjan. Strukturen tillgodoser också kravet på att informationen om brott ska vara sökbar.

Projektet anser att den föreslagna strukturen tillgodoser kravet på att i framtiden kunna utöka den sökbara och strukturerade informationen om brott både för att möta enskilda myndigheters behov och kommande nationella behov. Ambitionen för projektet har varit att genom detta förslag höja kvaliteten på informationen om brott och förenkla för den som registrerar uppgifterna. Detta sker bland annat genom att informationen han-teras i klartext samt att antalsräkningen automatiseras. Kravet på att struk-turen ska vara oberoende av myndigheternas olika systemlösningar tillgodoses av förslaget.

Projektet har på olika sätt kvalitetssäkrat arbetet. Både förslaget till struktur och informationsinnehåll behöver dock testas och finslipas gemensamt av rättsväsendets myndigheter förslagsvis i samband med pågående utvecklingsprojekt.

Projektet har även tagit fram ett förslag på hur STUK ska förvaltas, en beskrivning av aktiviteter som krävs för att strukturen ska kunna införas samt en analys av för- och nackdelar med den föreslagna strukturen. Även om visst arbete återstår innan strukturen kan införas anser projektet att förslaget är en bra grund för att kunna få bättre information om brott. Projektets uppfattning är att de fördelar som STUK kommer att medföra genom att informationen om brott förbättras, på sikt kommer att uppväga kostnaderna för att ta fram denna information.

Referenser

Axelsson, C. m.fl. (1998). *Förslaget till principer för kodning av brott.* Stockholm: Brottsförebyggande rådet, Arbetsgruppen för brottskodning.

Brottsförebyggande rådet (2001). *Kriminalstatistik 2000*. BRÅ-rapport 2001:16. Stockholm: Brottsförebyggande rådet. Fritzes.

Brottsförebyggande rådet (2002). *Kodning av brott 2002.* BRÅ:s webbplats: www.bra.se. Stockholm: BRÅ.

Home Office (1998). *Home Office counting rules for recorded crime*. Home Office webbplats: www.homeoffice.gov.uk. London: Home Office Research & Statistics Directorate.

Home Office (2001). *Review of Crime Statistics: A Disussion Document.* Home Office webbplats: www.homeoffice.gov.uk. London: Home Office.

Jareborg, N. (1995). *Straffrättens gärningslära.* Göteborg: Nordstedts juridik.

Leijonhufvud, M. och Wennberg, S. (1997). *Straffansvar*. *Femte upplagan.* Stockholm: Juristförlaget, Nordstedts Juridik.

Persson, L.G.W. (1973). *Om antalsräkning av brott. Juridisk doktrin och statistisk lämplighet. Några synpunkter på ett tvärvetenskapligt problem.* SCB-promemoria 1973:11. Stockholm: Statistiska Centralbyrån.

Rigspolitichefen (1997). *Journalplan*. Danmark.

Rying, M. (2000). *Dödligt våld i Sverige 1990-1998. En deskriptiv studie.* Akademisk avhandling. Stockholm: Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet.

Sonefors, M. (1999). *Internationella jämförelser av kriminalstatistiken.* PM. BRÅ:s webbplats: www.bra.se. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Statistiska Centralbyrån (1978). *Fel vid kontroll av brott. Kvalitetskontroll av brottsstatistiken.* SCB-promemoria 1978:1. Stockholm: Statistiska Centralbyrån.

Statskontoret (2000). *Vad är XML?* Rapport 2000:30. Stockholm: Statskontoret publikationsservice.

Kontaktpersoner

Avseende datamodell, prototyp och andra IT-tekniska frågor

Ulf Santesson	Tempogon AB

Avseende kriminologiska faktorer

Martin Bergqvist	Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet
Janne Flyghed	Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet
Helena du Rees	Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet
Marie Torstensson	Avdelningen för psykiatri, Lunds Universitet
Johannes Knutsson	Polishögskolan, Oslo
Peter Billinger	Finansinspektionen
Leif Persson	Riksskatteverket
Ulf Guttormsson	Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN)
Anders Kassman	Ungdomsstyrelsen
Gunnar Andersson	Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI)
Thomas Lekander	Vägverket
Jan Ahlberg	Brottsförebyggande rådet
Lars Dolmén	Brottsförebyggande rådet
Lars Korsell	Brottsförebyggande rådet
Peter Lindström	Brottsförebyggande rådet
Bo Ulriksson	Brottsförebyggande rådet
Joakim Airaxin	Ekobrottsmyndigheten
Gunilla Dersand Holmberg	Ekobrottsmyndigheten
Riitta Tirkkonen	Ekobrottsmyndigheten
Jan Wengle	2:a Åklagarkammaren i Stockholm
Agnetha Hilding Qvarnström	2:a Åklagarkammaren i Stockholm
Birgitta Tholander Werne	5:e åklagarkammaren i Stockholm
Nils Lundberg	7:e åklagarkammaren i Stockholm

Barbro Jönsson	Riksåklagaren, Miljöbrottsenheten
Henrik Forssblad	Rikskriminalpolisen, Miljöbrottsenheten
Leif Arnshoff	Polismyndigheten i Uppsala län
Håkan Börjesson	Polismyndigheten i Västra Götaland
Hans-Olof Selhammer	Polismyndigheten i Uppsala län
Per Håkansson	Polismyndigheten i Stockholms län
Hans Strindlund	Polismyndigheten i Stockholms län
Ulla Wittrock	Polismyndigheten i Stockholms län
Anders Olofsson	Finanspolisen
Jonas Karlsson	Gränsskyddsenheten, Operativa funktionen, Tullverket

Bilagor

Bilagor

Bilaga 1. Direktiv för arbetet med gemensamma begreppsdefinitioner samt en ny struktur för kodning av brott.

Brottförebyggande rådet 2000-04-14

Direktiv för arbetet med gemensamma begreppsdefinitioner samt en ny struktur för kodning av brott

Bakgrund

För att åstadkomma en effektivare, snabbare och säkrare överföring av information mellan myndigheterna som deltar i brottmålsprocessen har RIF-verksamheten satt upp som mål att ta fram en gemensam kommunikationslösning för dessa myndigheter. En av grundstenarna för att kunna åstadkomma en gemensam kommunikationslösning är att den information som skall överföras mellan myndigheterna är definierad på samma sätt oavsett vilken myndighet som för tillfället äger informationen. I dagsläget finns liten eller ingen samordning av de begrepp som används av myndigheterna inom brottmålsprocessen, vilket försvårar eller till och med förhindrar informationsöverföringen mellan myndigheterna. Detta försämrar även tillförlitligheten hos Sveriges officiella rättsstatistik som bygger på uppgifter som kommer från dessa myndigheter.

Ett annat problem för rättsväsendet är att ett brott inte kan följas genom rättsflödet bland annat eftersom strukturen för att kategorisera brott skiljer sig åt mellan olika myndigheter inom rättsväsendet. Det finns även forskarintressen som inte kan tillgodoses med nuvarande kodningssystem. Forskningen har till exempel behov av att följa brott som riktas mot vissa typer av brottsoffer, en möjlighet som är starkt begränsad i nuvarande system för kodning av brott.

Hur brott definieras och kategoriseras har stor betydelse för såväl den operativa verksamheten som för planering och uppföljning av verksamheten inom myndigheterna. Nuvarande system för kodning av brott ger inte tillräckliga möjligheter för rättsväsendets myndigheter att särskilja alla typer av brott som man har behov av. Behovet ser olika ut för olika myndigheter. För t.ex. polis, åklagare, kriminalvård m.fl. kan det vara viktigt att både kunna göra en juridisk och kriminologisk klassificering för att t.ex. kunna särskilja kvinnomisshandel och brott med rasistiska inslag. Domstolarna har å andra sidan ingen nytta av att vare sig ange eller korrigera den kriminologiska delen av koden. För domstolarna är det framför allt viktigt att det finns en enhetlig struktur för den juridiska klassificeringen.

Mål och syfte

Arbetet delas upp i två delprojekt:

Begreppsdefinitioner
Syftet med arbetet är att ta fram en gemensam begreppsstruktur för att kunna följa flödet inom rättsväsendet. Detta görs för att skapa bättre verktyg för planering och uppföljning av verksamheten samt för att höja kvaliteten på brottmålshanteringen.

Målet med detta arbete är att ta fram gemensamma definitioner på centrala begrepp inom brottmålsprocessen, definitioner som kommer att vara gemensamma för rättsväsendets myndigheter. Projektet angränsar till RIF-verksamhetens arbete med att ta fram en gemensam kommunikationslösning vilket, tillsammans med övrigt RIF-arbete, har som mål att möjliggöra kortare genomströmningstider för brottmålsärenden, rationellare och smidigare handläggning av ärenden, bättre och ökad service åt medborgaren och på sikt även minskade kostnader för rättsväsendets IT-stöd (se visionen "Den framtida informationsförsörjningen för brottmålshanteringen inom rättsväsendet").

Tidsmässigt är målet att arbetet med gemensamma begreppsdefinitioner skall vara avslutat under år 2000.

Kodning av brott
Syftet med arbetet är att definiera en ny struktur för kodning av brott som bättre stämmer överens med de behov som rättsväsendets myndigheter samt forskare inom det kriminalpolitiska området har för att särskilja olika brottstyper.

Målet med arbetet är att skapa utökade möjligheter att kategorisera brott. De nya kodningsstrukturen förväntas ge de brottsutredande myndigheterna mer detaljerad information om brottets struktur, vilket i sin tur kan leda till bättre utredningsunderlag och bättre kunskap om hur olika brott skall förebyggas. Den nya kodningsstrukturen skall även vara flexibel. Detta för att enkelt och snabbt kunna genomföra förändringar. En mer detaljerad och flexibel brottskodning förväntas ge förbättrade möjligheter för planering och uppföljning av rättsväsendets verksamhet, vilket leder till större möjligheter att följa upp verksamhetsmålen både på nationell och lokal nivå. För forskare förväntas den nya strukturen för att koda brott ge större möjligheter att följa upp brottsutvecklingen och brottsstrukturen kring fler typer av brott.

Tidsmässigt är målet att arbetet med brottskodningsstrukturen samt tillhörande definitioner och regler skall vara klart i mars år 2001. Detta innebär att de myndigheter som har möjligheter kan påbörja en implementering under år 2001.

Riktlinjer för arbetet – avgränsningar och krav

Begreppsdefinitioner
Arbetet med begreppsdefinitioner skall utgå från de begrepp som är centrala och gemensamma inom anmälnings-, utrednings-, domstols- och verkställighetsprocessen avseende brottmål. Informationen bör användas av åtminstone två myndigheter som har behov av uppgifter om brottmålsprocessen. Med brottmålsprocessen avses i detta sammanhang tiden från att ett brott anmäls till att en verkställighet har fullföljts och /eller den tidpunkt då brottsoffret får ersättning för den skada han eller hon lidit till följd av brottet. Verkställighetsprocessen begränsas i ett första skede till verkställighet inom kriminalvården samt verkställighet av böter. I ett första skede utelämnas även den del av skadeståndsprocessen som rör betalning av skadestånd. De begrepp som används inom tvångsmedelshanteringen är en särskild del av utrednings- och domstolsprocessen som däremot skall ingå i arbetet. I arbetet skall man framför allt koncentrera sig på de begrepp

som används av RIF-myndigheterna. I arbetet bör man i andra hand även ta hänsyn till begrepp inom brottmålsprocessen som har beröring med andra myndigheter t.ex. Vägverket.

I de fall då ett begrepp som avser samma företeelser inte definieras på samma sätt hos myndigheterna skall förslag lämnas på en gemensam definition. Det är viktigt att definitionen stämmer bra överens med verksamhetens uppfattning.

För forskningen är det viktigt att man kan följa olika företeelser över tid. Vid definitionsarbetet skall man därför i så stor utsträckning som möjligt ta hänsyn till möjligheterna att redovisa uppgifter som används i Sveriges officiella rättstatistik (t.ex. anmälda brott) bakåt i tiden, innan en definition ändras. För att kunna följa upp olika företeelser inom rättsväsendet är det viktigt att man har samma definition på ett begrepp genom hela rättsflödet.

Utgångspunkten för arbetet är det arbete som man gjort inom flödesprojektet hos Brottsförebyggande rådet, myndigheternas arbete med begrepp samt RIF-verksamhetens arbete med begrepp inom brottmålsprocessen.

Kodning av brott
Med brottskod avses en kombination av uppgifter om en juridisk och kriminologisk klassificering av brott.

Utgångspunkten för arbetet är det principförslag som utarbetats av en arbetsgrupp med representanter för rättsväsendets myndigheter under BRÅ:s ledning. Enligt förslaget skall kodningssystemet bygga på en juridisk klassificering och en kriminologisk klassificering. Den juridiska klassificeringen har utformats med tydlig koppling till det traditionella sättet att ange lagrum. Den kriminologiska klassificeringen utgår från att brottet klassificeras utifrån fem basuppgifter: miljö, brottsoffer, gärningsman, brottsobjekt och tillvägagångssätt/hjälpmedel. Enligt förslaget skall den kriminologiska klassificeringen handhas av de brottsutredande myndigheterna och åklagare.

Arbetet med en ny struktur för kodning av brott avgränsas till framtagandet av en struktur, definitioner av begrepp som används i denna struktur samt gemensamma principer och regler för kodningen. Myndigheterna inom rättsväsendet har olika system. Respektive myndighet inom rättsväsendet ansvarar därför själv för implementering av den nya strukturen i myndighetens system.

En ny struktur för att koda brott skall kunna användas av hela rättsväsendet i respektive ärendesystem för den operativa verksamheten eller vid planering och uppföljning av verksamheten. Brottskodningen (juridisk och kriminologisk indelning) skall därför utformas så att en och samma brottstyp skall kunna identifieras av samtliga myndigheter inom rättsväsendet. Strukturen skall byggas upp så att eventuell statistikframställning underlättas.

Det är viktigt att kodningssystemet är ändamålsenligt och enkelt att använda för att de inmatade uppgifterna skall hålla hög kvalitet. En uppgift skall endast kodas in en gång men skall kunna ändras om den är felaktig av de brottsutredande myndigheterna och åklagarna.

Kodningssystemet skall kunna integreras i myndigheternas normala ärendehanteringssystem så att det arbete som kodningen kräver minimeras. Kodningsstrukturen skall vara användarvänlig för alla som utför kodningsarbete. Informationen skall kunna anges i klartext och skall vara ändamålsenlig och anpassad efter varje brottslighet. Informationen skall vara väl definierad och avgränsad.

Det är viktigt att ett nytt brottskodningssystem skall kunna implementeras hos alla myndigheter inom rättsväsendet. Kodningssystemet skall därför vara teknikoberoende så till vida att det skall kunna integreras i olika typer av ärendehanteringssystem och vid olika tidpunkter. Det är viktigt att uppgifter om brottets kategorisering kan överföras elektroniskt mellan myndigheterna. En uppgift skall endast kodas in en gång men skall kunna ändras om den är felaktig. En annan viktig del i arbetet är att se över hur antalsräkningen av brott skall utformas. Antalsräkningen bör om möjligt skötas per automatik.

Den nya strukturen för kodning av brott skall i så stor utsträckning som möjligt även tillgodose de behov som forskare inom det kriminalpolitiska området har för att kunna följa upp olika typer av brott. Brottskodningen skall utformas så att det framtida framtagandet av statistik över flödet inom rättsväsendet underlättas. Man bör även i så stor utsträckning som möjligt kunna följa brottstyper som finns inom nuvarande kodningssystem tillbaka i tiden. Kodningsstrukturen skall anpassas så att tillförlitligheten i de inmatade uppgifterna kan höjas eller åtminstone hållas på samma nivå som tidigare.

Metod

Begreppsdefinitioner:
Arbetet bör inledas med att identifiera de begrepp som anses vara centrala och myndighetsgemensamma inom brottmålsprocessen. Därefter görs en kartläggning av hur begreppen definieras i olika myndigheter. I kartläggningen skall man även identifiera och definiera vilken information som är viktig i anslutning till dessa centrala begrepp. I arbetet ingår även en kartläggning av vem som skapar informationen, vem som behöver ha tillgång till informationen och vem som äger informationen vid olika skeden inom brottmålsprocessen. Arbetet skall leda fram till en dokumentation över samtliga gemensamma begrepp och ett förslag på en gemensam definition då myndigheter har olika definitioner på samma begrepp.

Kodning av brott:
Utredningsarbetet bör dels koncentreras kring frågor avseende uppbyggnaden av själva strukturen för kodning av brott, dels frågor avseende implementering av en ny struktur.

Arbetet avseende implementeringen av en ny struktur skall innehålla en analys av för- och nackdelar med en ny brottskodningsstruktur, kostnader, besparingar och eventuella hinder, samt hur och när ett nytt kodningssystem kan implementeras hos rättsväsendets myndigheter. Av särskild vikt i detta sammanhang är att studera vad en ny struktur för kodning av brott skulle innebära för domstolsväsendet. Enligt gällande regler anges inte varje enskilt brott i domslutet. Bland övriga frågor som rör införandet av en ny struktur och som bör belysas i detta arbete är vem som skall vara ägare och förvaltare av en ny kodningsstruktur och vilka lagändringar som kommer att krävas vid implementeringen av

denna. I detta sammanhang är det viktigt att belysa hur förändringar av bl.a. den juridiska klassificeringen skall hanteras. Arbetet bör vidare bedrivas så att en enhetlig kod kan användas för olika syften i rättsväsendet, t.ex. för utdrag ur belastningsregistret.

Analysarbetet avseende uppbyggnaden av en ny struktur för kodning av brott skall mynna ut i ett tabellverk med regler och riktlinjer för hur respektive brottstyp skall kategoriseras och antalsräknas. Begreppen i detta tabellverk skall noggrant definieras. Gemensamma regler och riktlinjer för hur detta tabellverk skall byggas upp för att kunna implementeras i respektive myndighets befintliga ärendesystem skall även tas fram. Dessa regler bör bland annat innefatta hur identiteten på ett brott skall byggas upp utifrån nuvarande brottsmisstankeidentitet för att man skall kunna följa ett enskilt brott genom rättsväsendet. Arbetet i detta projekt skall stämmas av mot arbetet med en gemensam kommunikationslösning. Övriga viktiga frågor att belysa i detta sammanhang är bland annat hur förändringar i klassificeringen skall implementeras i systemet samt hur övergången från den gamla till den nya brottskodningsstrukturen skall hanteras.

Förväntat resultat

Begreppsdefinitioner
Resultatet av arbetet skall dokumenteras i en promemoria. Promemorian skall innehålla en förteckning med definitioner på alla myndighetsgemensamma och centrala begrepp inom brottmålsprocessen. Dessutom skall förslag ges på gemensamma definitioner på de begrepp som avser samma företeelse men där myndigheterna inom RIF-verksamheten idag har olika definitioner. Slutligen skall promemorian innehålla förslag på hur en gemensam begreppsstruktur skall kunna förvaltas.

Kodning av brott
Resultatet av arbetet skall dokumenteras i en promemoria. Promemorian skall innehålla en beskrivning av strukturen som skall styra kodningen av brott, principerna för antalsräkningen av brott samt regler och riktlinjer för hur kodningen skall gå till. För varje brott skall det finnas konkreta förslag på hur respektive brott skall antalsräknas och kategoriseras med avseende på juridisk och kriminologisk klassificering. De begrepp som ingår i denna kategorisering skall definieras. Promemorian skall även innehålla en analys av hur strukturen skall kunna implementeras och förvaltas. I detta ingår även en analys av för- och nackdelarna med en ny kodningsstruktur.

Organisation

Arbetet bedrivs gemensamt av myndigheterna inom RIF-verksamheten. Brottsförebyggande rådet ansvarar för ledningen av arbetet. Brottsförebyggande rådet utser en projektledare som ansvarar för planering, dokumentation, sammanställningar med mera. En projektgrupp med representanter för rättsväsendets myndigheter (se bilaga 1 för deltagarlista) bildas för att bistå projektledaren med information och ställningstaganden från respektive myndighet. Representanten ansvarar för att organisera arbetet inom sin myndighet så att projektledaren får den information och de ställningstaganden som krävs för att kunna bedriva arbetet skyndsamt. Representanten ansvarar för inhämta synpunkter och förankra arbetet i den egna myndigheten. Projektansvarig är Ann-Marie Begler, generaldirektör på BRÅ. Arbetsgruppen rapporterar arbetets fortskridande och kostnader

för projektet kontinuerligt till RIF-gruppen som utgör referensgrupp för arbetet och som i sin tur vid behov för vidare information eller beslutsunderlag till RIF-rådet.

Tidsplan

Projektet skall ta fram en tidsplan för arbetet.
Arbetet skall vara avslutat i mars år 2001.

Kostnader

En projektledare projektanställs av BRÅ för att driva arbetet år 2000. Kostnaden för detta arbete beräknas uppgå till cirka 500 tkr. I samband med arbetsseminarier kan specialkompetens behöva köpas in motsvarande cirka 15 arbetsdagar vilket beräknas uppgå till en kostnad av 140 tkr. Totalkostnaden för projekten som skall fördelas mellan myndigheterna beräknas därför uppgå till cirka 640 tkr. Arbetet med framtagande av underlag hos respektive myndighet, möten med mera bekostas av respektive myndighet. Dessutom beräknas deltagande i projektet från BRÅ till 40 persondagar, RPS och RÅ till 30 dagar samt från övriga RIF-myndigheter som deltar i arbetsgruppen till 15 persondagar.

Kostnaderna för projektet fördelas på följande sätt:

Fördelning av kostnader för delprojekten gemensamma begreppsdefinitioner samt en ny struktur för kodning av brott, tkr

Myndighet	**Begreppsdefinitioner**		**Brottskodning**		**Båda projekten**	**Person-**
	Kostnad	**Andel**	**Kostnad**	**Andel**		**dagar**
RPS	72,0	22,5%	80,0	25%	152,0	30
RÅ	72,0	22,5%	64,0	20%	136,0	30
DV	48,0	15,0%	32,0	10%	80,0	15
KVS	40,0	12,5%	19,2	6%	59,2	15
Tv	32,0	10,0%	19,2	6%	51,2	15
RSV	32,0	10,0%	19,2	6%	51,2	0
BRÅ	17,6	5,5%	80,0	25%	97,6	40
BroM	6,4	2,0%	6,4	2%	12,8	15
Summa	**320,0**	**100%**	**320,0**	**100%**	**640,0**	**160**

Bilaga 2. Förslag till struktur för den juridiska informationen

Stödtabellernas struktur

Stödtabellerna för rubriceringen innehåller information om

- lagrummet och rubriceringen i klartext
- giltighetstid
- lagrummet i kodform
- regelverk för brottsform

Dessutom finns stödtabeller för medverkansform och brottsform.

Lagrummet och rubriceringen i klartext är de val som användaren har att välja mellan när ett brott ska rubriceras. Giltighetstiden är till för att hjälpa användaren att välja ett lagrum som var giltigt när brottet begicks. Endast lagrum som är aktuella när brottet begicks ska visas för användaren. Används ett lagrum som gällde vid brottet men inte längre är giltigt tolkas det som att man tillämpat bestämmelsen i en tidigare lydelse. Lagrum i kodform är till för att man inte ska behöva skicka långa textsträngar som är svåra att tolka datormässigt när informationen ska utbytas mellan olika myndigheter och för att det ska vara lätt att bearbeta uppgifterna för till exempel statistik. Koden behöver aldrig visas för användaren. Regelverket för brottsform styr vilka brottsformer som kan förekomma för olika brott.

Strukturen i stödtabellerna är en vidareutveckling av det system som åklagarväsendet använder och som i sin tur bygger på principförslaget. Projektet föreslår att följande struktur för stödtabellerna avseende rubriceringen används i STUK:

Uppgift	Format
Identitetsnummer (nyckel)	Sifferkod
Rubricering i klartext	Text
Lagrum i klartext	Text
Förklaringstext till rubriceringen	Text
Beteckning på författning	Treställig bokstavsbeteckning [1)]
SFS-år	Årtal
SFS-nummer	Löpnummer i SFS
EEG-nummer	Nummer och årtal på rådsförordning avskiljda med snedstreck
Kapitel	Treställig sifferkod
Paragraf	Fyrställig beteckning
Underindelning av paragraf	Tvåställigt löpnummer för brott inom paragraf [2)]
Brottsform	Enställig bokstavsbeteckning för andra tillåtna brottsformer än fullbordat brott[3)]
Brottsformsbestämmelse	Text som anger eventuell bestämmelse för brottsform
Giltig från och med	Datum
Giltig till och med	Datum
Version	Löpnummer

[1)] För att ange författning anges de vedertagna bokstavsbeteckningarna för författningstyp, det vill säga:
SFS – Svensk författningssamling
BRB – Brottsbalken
MB – Miljöbalken
EEG – Rådets förordning.

[2)] Ett brott i detta sammanhang kan bestämmas på ett avgränsat och ett mera utvidgat sätt;

- Avgränsat: som brott avses ett beskrivet förfarande som endera har en egen i lagtexten angiven rubricering eller - som utan särskild rubricering - har en egen straffskala (t ex ”Om brottet är grovt dömes till…”)
- Utvidgat: som brott avses dessutom beskrivningar av förfaranden som lagstiftaren valt att ställa upp i punktform eller stycken utan egna rubriceringar. Detta kan till exempel av statistiska skäl finnas behov av att särredovisa olika former av t ex häleri och narkotikabrott.

[3)] Följande bokstavsbeteckningar kan exempelvis användas:
F – försök
Ö – förberedelse
S – stämpling

För att visa hur strukturen för denna stödtabell skulle kunna se ut i ett konkret fall har ett exempel för delar av 9 kapitlet i Brottsbalken tagits fram. Exemplet bygger på åklagarväsendets nuvarande lösning där stödtabellen är uppdelad i två deltabeller. Uppdelningen på två deltabeller behövs för de fall det till en rubricering är knutet två lagrum, som exempelvis vid blankett-straffbud då den egentliga regeln står i en bestämmelse och straffstadgandet i en annan (se kapitel 5, avsnittet Flera lagrum beträffande ett brott).

Identiteten på rubriceringen är i exempeltabellerna åklagarväsendets modifierade brottskod (N1) samt två löpnummer (N2 och N3). Det andra löpnumret (N3) används för att koppla ihop två lagrum till samma rubricering. (I exemplet förekommer inga sådana fall.)

Exempel 1 – Stödtabell 1 för delar av 9 kap brottsbalken

N1	**N2**	**Rubrik**	**Förklarande text**	**Giltig fr o m**	**Giltig t o m**
0910	1	Bedrägeri	grundform	1999-01-01	
0910	2	Bedrägeri	datorbedrägeri	1999-01-01	
0910	3	Bedrägligt beteende	grundform	1999-01-01	
0910	4	Bedrägligt beteende	snyltning	1999-01-01	
0910	5	Grovt bedrägeri		1999-01-01	
0907	1	Utpressning	normalgrad	1999-01-01	
0907	2	Utpressning	ringa	1999-01-01	
0907	3	Utpressning	grov	1999-01-01	
0907	4	Ocker	grundform	1999-01-01	
0907	5	Ocker	kreditgivning	1999-01-01	
0907	6	Ocker	grundform, grov	1999-01-01	
0907	7	Ocker	kreditgivning, grov	1999-01-01	
0930	1	Häleri	normalgrad	1999-01-01	
0930	2	Häleri	normalgrad	1999-01-01	
0930	3	Häleri	normalgrad	1999-01-01	
0930	4	Häleri	normalgrad	1999-01-01	
0930	5	Häleri	normalgrad	1999-01-01	
0930	6	Häleri	näringshäleri, normalgrad	1999-01-01	
0930	7	Häleri	grovt	1999-01-01	
0930	8	Häleri	grovt	1999-01-01	
0930	9	Häleri	grovt	1999-01-01	
0930	10	Häleri	grovt	1999-01-01	

N1	N2	Rubrik	Förklarande text	Giltig fr o m	Giltig t o m
0930	11	Häleri	grovt	1999-01-01	
0930	12	Häleri	näringshäleri, grovt	1999-01-01	
0930	13	Häleriförseelse		1999-01-01	
0930	14	Häleriförseelse		1999-01-01	
0930	15	Häleriförseelse		1999-01-01	
0930	16	Häleriförseelse		1999-01-01	
0930	17	Häleriförseelse		1999-01-01	
0930	18	Häleriförseelse	näringshäleri	1999-01-01	
0930	19	Häleriförseelse		1999-01-01	
0930	20	Häleriförseelse		1999-01-01	
0930	21	Häleriförseelse		1999-01-01	
0930	22	Häleriförseelse		1999-01-01	
0930	23	Häleriförseelse		1999-01-01	
0930	24	Häleriförseelse		1999-01-01	
0930	25	Häleriförseelse		1999-01-01	
09A9	1	Oredligt förfarande		1999-01-01	

Exempel 1 – Stödtabell 2 för delar av 9 kap brottsbalken

N1	N2	N3	Lagrum	Förf-typ	Sfs-år	Sfs-nr	EEG-nr	Kap	Par	Löp	Br-form	Försök
0910	1	1	9 kap 1 § 1 st	BRB				009	0001	01	F Ö	11 §
0910	2	1	9 kap 1 § 2 st	BRB				009	0001	02	F Ö	11 §
0910	3	1	9 kap 2 § 1 st	BRB				009	0002	01		
0910	4	1	9 kap 2 § 2 st	BRB				009	0002	02		
0910	5	1	9 kap 3 §	BRB				009	0003	01	F Ö	11 §
0907	1	1	9 kap 4 § 1 st	BRB				009	0004	01	Ö	11 §
0907	2	1	9 kap 4 § 1 st	BRB				009	0004	01	Ö	11 §
0907	3	1	9 kap 4 § 2 st	BRB				009	0004	02	Ö	11 §
0907	4	1	9 kap 5 § 1 st	BRB				009	0005	01	F Ö	11 §
0907	5	1	9 kap 5 § 2 st	BRB				009	0005	02	F Ö	11 §
0907	6	1	9 kap 5 § 1 st	BRB				009	0005	03	F Ö	11 §
0907	7	1	9 kap 5 § 1 st	BRB				009	0005	04	F Ö	11 §
0930	1	1	9 kap 6 § 1 st 1 p	BRB				009	0006	01		
0930	2	1	9 kap 6 § 1 st 2 p	BRB				009	0006	02		
0930	3	1	9 kap 6 § 1 st 3 p	BRB				009	0006	03		

N1	N2	N3	Lagrum	Förf-typ	Sfs-år	Sfs-nr	EEG-nr	Kap	Par	Löp	Br-form	Försök
0930	4	1	9 kap 6 § 1 st 4 p	BRB				009	0006	04		
0930	5	1	9 kap 6 § 1 st 5 p	BRB				009	0006	05		
0930	6	1	9 kap 6 § 2 st	BRB				009	0006	06		
0930	7	1	9 kap 6 § 1 st 1 p och 3 st	BRB				009	0006	07		
0930	8	1	9 kap 6 § 1 st 2 p och 3 st	BRB				009	0006	08		
0930	9	1	9 kap 6 § 1 st 3 p och 3 st	BRB				009	0006	09		
0930	10	1	9 kap 6 § 1 st 4 p och 3 st	BRB				009	0006	10		
0930	11	1	9 kap 6 § 1 st 5 p och 3 st	BRB				009	0006	11		
0930	12	1	9 kap 6 § 2 st och 3 st	BRB				009	0006	12		
0930	13	1	9 kap 7 § 1 st och 6 § 1 st 1 p	BRB				009	0007	01		
0930	14	1	9 kap 7 § 1 st och 6 § 1 st 2 p	BRB				009	0007	02		
0930	15	1	9 kap 7 § 1 st och 6 § 1 st 3 p	BRB				009	0007	03		
0930	16	1	9 kap 7 § 1 st och 6 § 1 st 4 p	BRB				009	0007	04		
0930	17	1	9 kap 7 § 1 st och 6 § 1 st 5 p	BRB				009	0007	05		
0930	18	1	9 kap 7 § 1 st och 6 § 2 st	BRB				009	0007	06		
0930	19	1	9 kap 7 § 2 st 1 p	BRB				009	0007	07		
0930	20	1	9 kap 7 § 2 st 2 p och 6 § 1 st 1 p	BRB				009	0007	08		
0930	21	1	9 kap 7 § 2 st 2 p och 6 § 1 st 2 p	BRB				009	0007	09		
0930	22	1	9 kap 7 § 2 st 2 p och 6 § 1 st 3 p	BRB				009	0007	10		
0930	23	1	9 kap 7 § 2 st 2 p och 6 § 1 st 4 p	BRB				009	0007	11		
0930	24	1	9 kap 7 § 2 st 2 p och 6 § 1 st 5 p	BRB				009	0007	12		
0930	25	1	9 kap 7 § 2 st 3 p och 6 § 1 st 1 p	BRB				009	0007	13		

Informationsinnehållet

När informationen om enskilda brott skickas mellan myndigheterna behöver man enbart överföra själva koden eftersom denna kan tolkas med hjälp av stödtabellerna. Detta innebär till exempel att den information som skickas om ett enskilt brott inte behöver innehålla textbaserad information såsom rubriceringar och lagrum i fritext som är svåra att tolka datormässigt.

Information om brott skulle kunna skickas mellan myndigheterna i kodform enligt nedanstående format:

Uppgift	**Format**
Beteckning på författning	Treställig bokstavsbeteckning
SFS-år	Årtal
SFS-nummer	Löpnummer i SFS
EEG-nummer	Nummer och årtal på rådsförordning avskiljda med snedstreck
Kapitel	Treställig sifferkod
Paragraf	Fyrställig beteckning
Underindelning av paragraf	Tvåställigt löpnummer för brott inom paragraf
Medverkansform	Enställig bokstavsbeteckning [1)]
Brottsform	Enställig bokstavsbeteckning [2)]
Lydelse-före-datum [3)]	Datum

[1)] Medverkansform är en egen stödtabell. Följande bokstavsbeteckningar kan exempelvis användas:
G - gärningsman
A - anstiftan
M - medhjälp.
U – underlåtenhet att avslöja
H – underlåtenhet att hindra

[2)] Brottsform är en egen stödtabell. Följande bokstavsbeteckningar kan exempelvis användas:
U – fullbordat brott
F – försök
Ö – förberedelse
S – stämpling

[3)] Har ett äldre lagrum tillämpats anges här sista giltighetsdagen från stödtabellen, vilket innebär att lagrummet i dess lydelse före det angivna datumet har tillämpats.

I exempel 2 visas hur ”STUK-datat” skulle kunna se ut för två brott ur 9 kap brottsbalken när informationen ska skickas vidare mellan myndigheterna.

Exempel 2 – ”STUK-data” för två brott i 9 kap brottsbalken

Uppgift	**Bedrägeri enligt 9 kap 1 § 2 st (sk datorbedrägeri)**	**Medhjälp till näringshäleri, grovt enligt 9 kap 6 § BrB**
Beteckning på författning	BRB	BRB
SFS-år		
SFS-nummer		
EEG-nummer		
Kapitel	009	009
Paragraf	0001	0006
Underindelning av paragraf	02	12
Medverkansform [1)]	G	M
Brottsform [2)]	U	U
Lydelse-före-datum		

[1)] G – gärningsmannaskap, M - medhjälp.
[2)] U – fullbordat brott

Bilaga 4. Förslag till kriminologisk information

Detta är ett förslag på vilken information vid sidan av den juridiska informationen som ska registreras i STUK för olika typer av brott, det vill säga de alternativ som de så kallade stödtabellerna ska innehålla för olika typer av brott. Informationen kallas – möjligen något oegentligt – för kriminologisk information. Den kan innehålla information om när, var, hur, i vilken situation, avseende vilka föremål, mot vem och av vem brottet begicks liksom uppgifter om effekter och särskilda fokusområden. En mer detaljerad beskrivning av den kriminologiska informationen ges i kap 5, avsnittet De kriminologiska delarna.

Förslaget har tagits fram med hjälp av arbetsgrupper sammansatta av representanter för verksamheten inom rättsväsendet samt forskningen på detta område. Dessutom har förslaget på olika sätt kvalitetsgranskats. Det måste ändå konstateras att förslaget helt och hållet har byggts upp på teoretiska grunder. Förslaget måste därför praktiskt testas av användarna på ett större antal brottsliga händelser som inträffat och därefter finslipas. Ett sådant användartest kan förslagsvis göras antingen som en parallelldrift eller som en omregistrering av tidigare upptagna anmälningar. Detta förslag bör därför ses som ett **första utkast** till vilken kriminologisk information som skulle kunna vara intressanta att registrera för olika typer av brott.

Generella eller skräddarsydda stödtabeller?

Förslagen till dessa stödtabeller har byggts upp efter två olika principer. Den ena principen är att stödtabellerna i princip är gemensamma för samtliga brott. Detta gör att det i stödtabellerna finns alternativ som inte är relevanta för alla typer av brott. Tabellerna kan dessutom innehålla relativt många alternativ. Fördelen är dock att den som registrerar uppgifterna känner igen sig i stödtabellen oavsett vilket brott som ska registreras, vilket skulle kunna tänkas underlätta registreringsarbetet. Denna princip har till exempel tillämpats för de kriminologiska faktorerna ”fysisk miljö” och ”objekt”, se avsnitt 2.2 och 7 nedan. Den andra principen är att stödtabellerna endast innehåller de alternativ som är mest relevanta för det enskilda brottet. Detta gör att stödtabellerna kommer att se olika ut för olika brott. Fördelen är dock att stödtabellerna innehåller få alternativ för varje brott, vilket skulle kunna tänkas underlätta registreringsarbetet. Denna princip har till exempel tillämpats för den kriminologiska faktorn ”tillvägagångssätt”, se avsnitt 3 nedan. En viktig faktor vid valet av stödtabellernas utformning är även sekretessfrågan. För vissa brott bör man inte registrera allt för detaljerade uppgifter eftersom det kan leda till en identifiering av enskilda personer vid en statistisk presentation. De mer generella stödtabellerna kan därför utifrån denna aspekt i vissa fall vara mer olämpliga. Vilken princip som är bäst för den som ska registrera uppgifterna eller om det är möjligt att använda båda principerna bör testas i det användartest som föreslagits.

Stödtabellernas uppbyggnad

De flesta stödtabellerna är uppbyggda i två eller flera nivåer utifrån en hierarkisk ordning. Vissa nivåer bör vara obligatoriska att registrera andra kan vara frivilliga. Vad som bör vara obligatoriskt eller ej har inte tagits fram i detta förslag men bör framkomma vid en vidareutveckling av förslaget utifrån ett användartestet.

Stödtabellerna innehåller även möjligheter till viss fritext i samband med alternativen som övrigt och annat. Anledningen till detta är att det för den som registrerar uppgifterna ska vara möjligt att registrera relevant information om händelsen även om alternativet inte finns upptaget i stödtabellen. Denna information kan även användas för att vidareutveckla innehållet i stödtabellerna.

För vissa stödtabeller innehåller förslaget även stödrubriker för att vägleda den som ska registrera informationen. För den kriminologiska faktorn tillvägagångssätt har rubriken ”dödad, skadad med eller genom” används för brotten mord, dråp samt misshandel. Nyttan med denna typ av rubriker och om detta i så fall behöver vidareutvecklas för samtliga stödtabeller bör utvärderas i det föreslagna användartestet.

Nedan följer förslaget på stödtabeller för den kriminologiska informationen uppdelat på tio olika faktorer:

1. Tid

Tid avser den tid då brottet begicks:

Datum (fr.o.m. - t.o.m.)	
Klockslag (fr.o.m. - t.o.m.)	
Veckodag (fr.o.m. - t.o.m.)	Genereras automatiskt via datum.

2. Plats

Plats avser brottsplats, det vill säga den plats där brottet begicks. Plats anges dels som den *geografiska belägenheten* (2.1 nedan) och dels den *fysiska miljön* (2.2 nedan).

2.1 Geografisk belägenhet

Geografisk belägenhet anger om brottet begicks i utomlands eller i Sverige och i så fall var.

Nivå 1	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**
I Sverige	Län	Kommun	Delområde
Utomlands	Land Internationellt luftrum Internationellt vatten		

Indelning i lämpliga delområden görs lokalt. Det kan vara närpolisområden, stadsdelar, eller mindre geografiska områden. När delområde anges genereras automatiskt uppgift om kommun och län. I de fall uppgift om delområde saknas anges istället kommun.

Vid behov kan landet anges i det fall brottet skett utomlands. Internationellt luftrum och vatten behandlas som ett annat land.

Vid till exempel ekonomiska brott inom ett företag skulle man kunna tänka sig att brottet registrerat i den kommun som företaget har sitt huvudkontor. Detta ger en sned bild över omfattningen av denna typ av brott i olika delar av landet. Framför allt kommer Stockholm att vara överrepresenterat eftersom många har sitt huvudkontor där. Detta medför självfallet att geografisk belägenhet blir mindre intressant för denna typ av brott. Geografisk belägenhet skulle därför istället kunna användas för att ange om brottet är begånget enbart i Sverige eller om det även har kopplingar till utlandet. Brottet kan både ha skett fysiskt i ett annat land men även abstrakt (via datorkommunikation).

2.2. Fysisk miljö

Fysisk miljö anger vilken typ av miljö brottet begicks. För de flesta brott är den fysiska miljön intressant. Till exempel är den fysiska miljön viktig för våldsbrott, inbrottsstölder, snatterier, hot och kränkningar, trafikbrott, miljöbrott och narkotikabrott. För vissa andra brott som till exempel ekonomiska brott är denna information mindre relevant.

I vissa fall är informationen om den fysiska miljön likartad med informationen om bransch för den person som utsätts för brottet (se avsnitt 8). Om en person rånas på en restaurang är den fysiska miljön restaurangen men det behöver inte vara restaurangen (det vill säga en anställd på restaurangen) som utsätts för brottet. Det kan vara en privatperson som befinner sig som gäst på restaurangen som rånas. De utsatta personerna är i dessa fall olika. Likaså behöver inte ett rån som begås mot restaurangen (det vill säga den anställda på restaurangen) ske i den fysiska miljön restaurang utan kan ske på gatan i samband med att intäkterna för en kväll transporteras till banken. Det finns dock en stor risk för dubbelregistrering av information i samband med uppgifter om fysisk miljö och bransch för den utsatta personen registreras. Justeringar av dessa stödtabeller kan därför bli nödvändiga utifrån denna aspekt. Ett användartest är viktigt för att kontrollera detta.

Den föreslagna stödtabellen är gemensam för alla brott även om vissa alternativ inte är relevanta eller ovanliga i samband med vissa brott. Aktuellt lagrum anges därför inte för respektive alternativ.

För de brott där miljö är aktuellt finns det möjlighet att ange en eller flera miljöer för samma brott. Den fysiska miljön anges med högst fyra nivåer. Då förvaringsutrymme anges ska även den yttre fysiska miljön anges. Förvaringsutrymme är inte uppdelat i nivåer.

Nivå 1	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Bostad och byggnader i anslutning därtill	Flerbostadshus	Lägenhet	Offret och gärnings-mannens gemen-samma hem	I *bostad* ingår även tillhörande trädgård. Information om vem som bor i bostaden är framförallt intressant vid våldsbrott. *Enfamiljshus* t.ex. villa, radhus. *Fritidshus* - om en person är folkbokförd i huset räknas det inte som fritidshus. *Garage* och *förråd* avser både när dessa ligger i anslutning till och friliggande från bostadshuset.
			Gärningsmannens hem	
			Offrets hem	
			Annans hem: …..	
		Tvättstuga		
		Källare, vind, annat förrådsutrymme		
		Garage, p-plats		
		Soprum		
		Övrig del av huset:…..		
	Enfamiljshus	Bostadsdel	Offret och gärnings-mannens gemen-samma hem	
			Gärningsmannens hem	
			Offrets hem	
			Annans hem: …..	
		Förråd		
		Garage		
		Trädgården och annan del av huset: …..		
	Fritidshus o.l.			
	Övrig bostad:…..			
Mat- och över-nattningsställe samt områden i anslutning därtill	Hotell	Hotellrum		
		Hotellrestaurang	Med tillstånd för alkohol	
			Utan stillstånd för alkohol	
		Hotellkonferensrum		
		Annan del av hotell:…..		

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning matställen m.m.	Vandrarhem			
	Campingplats, stugby o.l.			
	Annat övernattningsställe:…..			
	Konferensanläggning (ej i anslutning till hotell)			
	Restaurang (ej i anslutning till hotell)	Med tillstånd för alkohol		
		Utan stillstånd för alkohol		
	Pub, bar, danslokal, nattklubb o.l.	Med tillstånd för alkohol		
		Utan stillstånd för alkohol		
	Kö till restaurang, pub, bar, danslokal, nattklubb o.l.			
	Café, fik			
	Korvkiosk, hamburgerbar			
	Personalmatsal, centralkök			
	Annat matställe: …..			
Rekreations-, kultur och sportanläggning	Sportanläggning	Badhus, simhall o.l.	Omklädningsrum	
			Annan lokal: …..	
		Ridhus, trav- och galoppbana	Omklädningsrum	
			Annan lokal: …..	
		Motorbana		
		Golfbana		
		Skidsportanläggning		
		Skjutbana		
		Sporthall, idrottsplats och annan sportanläggning: …	Omklädningsrum	
			Annan lokal: …..	
	Föreningslokal för sport-, idrottsförening			
	Spelhall, spel- och vadhållningsbutik			
	Biograf och annan filmvisningslokal			
	Teater, dans- och konserthus			
	Nöjespark, festplats			
	Fritidsgård			
	Bibliotek, arkiv, museum och annan kulturminneslokal			
	Botanisk trädgård, djurpark och naturreservat			
	Annan kultur- eller rekreationsanläggning: …..			

Nivå 1	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Butik och affärslokal	Affärsgalleria, köpcentrum			Med *privata serviceinrättningar* avses till exempel frisörssalong, skomakarbutik, skrädderi och kemtvätt.
	Varuhus, stormarknad			
	Specialiserade butiker, affärslokaler och privata serviceinrättningar			
	Kiosk, mindre servicebutik			
Penninginrättning o.l..	Bank			*Bank och post* inkluderar de fall då denna service sköts i butik. Eventuellt inkludera värdebefodran som egentligen inte är en fysisk miljö utan snarare en situation.
	Post			
	Växelkontor			
	Pantbank			
	Låneinstitut			
	Värdetransport			
	Övrig penninginrättning:…..			
Vård- och omsorgs-anläggning o.l.	Öppenvårdsmottagning			*Öppenvårdsmottagning* avser t.ex. hälso- och sjukvårdsmottagning såsom sjukhus och vårdcentraler.
	Slutenvårdsklinik, sjukhem	Patientrum		
		Övrig lokal:…..		
	Tandläkarmottagning			
	Veterinärklinik			
	Servicehus, service-lägenhet, ålder-domshem	Bostadsrum		
		Övrig lokal: …..		
	Gruppbostad för psykiskt utvecklings-störda	Bostadsrum		
		Övrig lokal: …..		
	Hem för vård och boende	Avseende barn och ungdomar		
		Avseende missbrukare		
		Avseende övriga: …..		
	Inackorderingshem			
	Flyktingförläggning			
	Förskola, fritidshem, familjedaghem o.l.			
	Socialkontor			
	Övrig vård- och omsorgsanläggning…..			
Kriminalvårdsanstalt, häkte, polisarrest				

Nivå 1	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Utbildningsan-läggning eller lokal	Grundskola, gymnasieskola			*Övrig utbildningslokal* t.ex. lokal för AMU-center, studieförbund, utbildningsföretag, kommunal vuxenskola, trafikskola.
	Högskole- och universitetslokal			
	Övrig utbildningslokal eller anläggning:…..			
	Skolgård			
Civil och militär myndighetsanläggning, kyrkor och föreningslokaler o.dyl..	Civil myndighetslokal			
	Ambassad, konsulat			
	Kyrka, församlingshem			
	Föreningslokal (ej sport- och idrottsförening)			
	Militäranläggning, totalförsvarsobjekt	Vapenförråd, sprängämnesförråd		
		Annat militärförråd		
		Annan del av militäranläggning: …..		
Transport- och kommunikations-medel och områden i anslutning därtill	Yrkestrafik	Taxibil		
		Taxihållplats, taxikö		
		Buss, spårvagn		
		Buss-, spårvagnshållplats, kö		
		Tåg	Personvagn	
			Godsvagn	
		Tågstation		
		Tunnelbanevagn		
		Tunnelbanestation		
		Båt , fartyg	Godsutrymme	
			Personhytt	
			Övrigt utrymme: …..	
		Väntsal för båttrafik		
		Hamnområde		
		Lastbil		
		Flygplan		
		Flygplats		
		Övrigt transportmedel för yrkestrafik: …….		
		Godsterminaler		

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning transportmedel m.m.	Privat transport	Bil		
		Båt		
		Husvagn		
		Övrigt transportmedel för privatbruk:…..		
		P-hus, p-plats, p-garage (ej i samband med bostad)		
Industri-, kontorsanläggning	Industri- och fabrikslokal			
	Kontorslokal			
	Arbetsförråd	Sprängmedelsförråd		
		Övrigt förråd		
	Arbetsbod			
	Byggarbetsplats			
	Gruvor, täktområde			
	Soptipp			
	El- , gas-, värme- och vattenverk			
	Reningsverk			
	Övrig industribyggand, övrigt industriområde: …..			
Mark, vatten och luft	Jordbruksmark			
	Skogsmark			
	Övrig terräng: ….			
	Bebyggelseområde			
	Vatten	Hav	Inre vatten	
			Territorialhav	
			Ekonomisk zon	
			Övrig del av havet:..…	
		Sjö, vattendrag		
	Strandområde, badplats			
	Luft			
Väg, gata o.l.	Väg	Europaväg		Information om vägtyp kan fås genom vägnummer.
		Riksväg		
		Länsväg		
		Övriga vägar:…..		

Nivå 1	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Fortsättning väg	Gata, gatuutrymmet	Cykelled, cykelväg, cykelbana		*Gaturummet i övrigt* avser område utomhus inom tätbebyggt område dit allmänheten har tillträde. *Park* t.ex. inklusive lekpark
		Trottoar, gångbana, gångväg		
		Gångtunnel		
		Torg		
		Bilväg, gatuutrymmet i övrigt		
	Parkområde, lekplats			
	Begravningsplats			
Övrig fysisk miljö	Inomhus:…..			
	Utomhus:…..			

Nivå 1	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Förvarings-utrymme	Bankomat, servicebox o.d.			*Övriga automater* t.ex. parkerings-, telefon-, varu-, frimärks-, biljett-, tvättstugs-, toalett-, spel-, mynt-sedel- och bensinautomat.
	Övriga automater (ej bankomat)			
	Kassaskåp, kassavalv			
	Brevlåda, postgirolåda			
	Postförvaringsskåp			
	Vapenskåp			
	Vapenkassun			
	Telefonstation, kopplingsskåp			
	Telefonkiosk			
	Låst värdeskåp, förvaringsbox eller annat förvaringsutrymme			
	Container			
	Väska			
	Garderob			
	Övrigt förvaringsutrymme:…..			

3. Tillvägagångssätt

Tillvägagångssätt beskriver hur förövaren gått till väga vid brottet. Tillvägagångssätt anges inte när detta framgår av lagrum, vilket är vanligt för t.ex. ekonomiska brott. Fler tillvägagångssätt kan anges för varje typ av brott, till exempel vid misshandel kan en person både bli skadad med ”kniv eller annat stickande eller skärande föremål” och genom ”slag, sparkar eller annat fysiskt våld”.

I förslaget har stödtabellen för tillvägagångssätt anpassats efter respektive brott, det vill säga lagrum och rubricering i tabellen nedan anger för vilka brott som respektive alternativ är aktuella. Dessutom har rubrikerna till respektive stödtabell anpassats efter innehållet i tabellen för att vägleda den som registrerar uppgifterna, till exempel ”dödad/skadad med/genom” samt ”fara framkallad med”. Tillvägagångssätt anges inte för de brott som inte är angivna i nedanstående tabell.

Huvuddelen av informationen om tillvägagångssätt anges senast vid beslut om att inleda utredning eller ej. I vissa fall kan det dock vara befogat att vänta tills utredningen avslutats för att höja kvaliteten på uppgifterna. Till exempel information om hur en person mördats kan inhämtas via rättsläkarens dödsbevis senast när åklagaren redovisar utredningen.

De olika alternativen för tillvägagångssätt, såsom metod och hjälpmedel, som redovisas för de ekonomiska brotten är inte fullständiga. Det förslag som lämnats behöver ytterligare bearbetas av experter för att få en mer heltäckande bild av tillvägagångssätt för respektive lagrum som kan hänföras till de ekonomiska brotten.

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Kommentar**
BrB 3 kap 1 § BrB 3 kap 2 § BrB 3 kap 3 § BrB 3 kap 5 § BrB 3 kap 6 § BrB 3 kap 7 § BrB 3 kap 8 §	Mord Dråp Barnadråp Misshandel Grov misshandel Vållande till annans död Vållande till kroppsskada eller sjukdom	*Dödad, skadad med, genom:*			Vid mord, dråp anges endast den huvud-sakliga dödsorsaken. Kan vara under-liggande brott till grov fridskränkning, grov kvinnofrids-kränkning.
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Luft- eller fjädervapen			
		Tårgas			
		Droger eller gift			
		Tillhygge			
		Kvävning, strypning			
		Slag, sparkar eller annat fysiskt våld			
		Påkörd, överkörd av motorfordon			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 3 kap 9 §	Framkallande av fara för annan	*Fara framkallad med:*			
		Skjutvapen			
		Motorfordon			
		Annat sätt: …..			
BrB 3 kap 10 §	Arbetsmiljöbrott	*Typ av försummelse:*			
		Avsaknad av skyddsanordning			
		Avsaknad av instruktioner, skyddsföreskrifter			
		Övrig försummelse: ……			
BrB 4 kap 1 §	Människorov	*Tillvägagångssätt:*			
		Med utpressningshot			
		Utan utpressningshot			
BrB 4 kap 4 § BrB 4 kap 5 §	Olaga tvång Olaga hot	*Tvingad, hotad med, genom:*			*Skriftlig meddelande* kan även avse bild, film och video.
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Luft- eller fjädervapen			
		Skjutvapenattrapp			
		Tillhygge			
		Verbalt	Utpekad tar direktkontakt		
			Ombud tar direktkontakt		
			Utpekad tar kontakt via telefon e.d.		
			Ombud tar kontakt via telefon e.d.		
		Skriftligt meddelande (brev, e-post etc.)			
		Annat sätt: …..			
BrB 4 kap 7 §	Ofredande	*Ofredad med, genom:*			*Skriftlig meddelande* kan även avse bild, film och video.
		Spott			
		Knuff eller annan berörning			
		Kastat föremål			
		Verbalt	Utpekad tar direktkontakt		
			Ombud tar direktkontakt		
			Utpekad tar kontakt via telefon e.d.		
			Ombud tar kontakt via telefon e.d.		
		Skriftligt meddelande (brev, e-post etc.)			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 4 kap 8 § BrB 4 kap 9 § BrB 4 kap 9a § BrB 4 kap 9c §	Brytande av post- eller telehemlighet Intrång i förvar Olovlig avlyssning Datorintrång	*Bereder sig tillgång:*			
		Via datorförbindelse	Missbruk av egen behörighet		
			Missbruk av annans behörighet		
			Teknisk manipulation		
			Annat sätt: …..		
		Via telefonförbindelse	Missbruk av egen behörighet		
			Missbruk av annans behörighet		
			Teknisk manipulation		
			Annat sätt: …..		
		Genom att bryta sig in i utrymme			
		Annan metod:…..			
BrB 6 kap 1 § BrB 6 kap 2 § BrB 6 kap 3 § BrB 6 kap 4 § BrB 6 kap 6 §	Våldtäkt, grov våldtäkt Sexuellt tvång, grovt sexuellt tvång Sexuellt utnyttjande, grovt sexuellt utnyttjande Sexuellt utnyttjande av under-årig, grovt sexuellt utnyttj-ande av underårig Sexuellt umgänge med av-komling, sexuellt umgänge med syskon	*Tvingad, hotad med, genom:*			
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Tårgas			
		Droger eller gift			
		Tillhygge			
		Slag, sparkar och annat fysiskt våld			
		Verbalt			
		Annat sätt: …….			
BrB 6 kap 7 §	Sexuellt ofredande	*Ofredad genom:*			*Skriftlig meddelande* kan även avse bild, film och video.
		Berörning			
		Blottning			
		Verbalt	Utpekad tar direktkontakt		
			Ombud tar direktkontakt		
			Utpekad tar kontakt via telefon e.d.		
			Ombud tar kontakt via telefon e.d.		
		Skriftligt meddelande (brev, e-post etc.)			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 8 kap 1 § BrB 8 kap 2 § BrB 8 kap 4 § BrB 8 kap 7 §	Stöld Snatteri Grov stöld Tillgrepp av fortskaffningsmedel	*Stöldmetod:*			
		Medelst inbrott	Bryter, slår sönder	Fönster ovan markplan	
				Källarfönster	
				Entrédörr	
				Källardörr	
				Balkong, altandörr	
			Dyrkar, låser upp, startar (med nyckel, kod) e.d.		
			Kör in med bil eller annat fordon		
			Spränger		
			Annat sätt: …..		
		Medelst intrång			
		Ej medelst inbrott eller intrång	På innehavaren	Väskryckning	
				Fickstöld	
				Annan sätt: ...	
			I innehavarens direkta närhet (under uppsikt)		
			Ej i innehavarens närhet		
BrB 8 kap 5 § BrB 8 kap 6 §	Rån Grovt rån	*Skadad, hotat med, genom:*			
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Luft- eller fjädervapen			
		Skjutvapenattrapp			
		Tårgas			
		Tillhygge			
		Slag, sparkar och annat fysiskt våld			
		Verbalt			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 8 kap 8 §	Egenmäktigt förfarande	*Metod:*			
		Olovligt nyttjande av annans parkering			
		Annat sätt: …..			
BrB 9 kap 1 § BrB 9 kap 2 § BrB 9 kap 3 §	Bedrägeri Bedrägligt beteende Grovt bedrägeri	*Metod:*			*Missbrukat automat* innebär att lurat automaten genom att använda sådant föremål som automaten ej varit avsedd för.
		Saluhållit, sålt fiktiv vara, tjänst	Annonstjänst		
			Hantverkstjänst		
			Annan tjänst: ….		
			Vara: …..		
		Saluhållit, sålt felaktig eller bristfällig vara, tjänst	Tjänst:		
			Vara: …..		
		Utgett sig för att vara annan	Genom annans eller falsk id-handling		
			Annat sätt:…..		
		Lämnat oriktiga, ofullständiga uppgifter om sig själv, sakförhållanden			
		Bytt prislappar			
		Underlåtit att erlägga kontant betalning (snyltningsbrott)			
		Övertrasserat eget konto			
		Missbrukat automat			
		Använt annans eller falsk kontokort			
		Påverkat datorbehandlad information	Ändrat indata		
			Ändrat, undertryckt utdata		
			Ändrat programvara		
		Annat sätt: ……			
BrB 9 kap 4 §	Utpressning	*Utpressad, hotad med, genom:*			
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Luft- eller fjädervapen			
		Skjutvapenattrapp			
		Tillhygge			
		Verbalt	Via direktkontakt		
			Via telefonkontakt		
		Skriftligt meddelande (brev, e-post etc)			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 10 kap 7 §	Olovligt brukande	*Typ av brukande:*			
		Olovligt ringer på annans telefon			
		Följt med i stulen bil			
		Använt förhyrd egendom efter uthyrningstidens slut			
		Annat sätt: …..			
BrB 11 kap 5 §	Bokföringsbrott	*Metod:*			
		Räkenskapsmaterial saknas helt			
		Räkenskapsmaterial saknas delvis			
		Löpande bokföring saknas			
		Årsbokslut, redovisning saknas			
		Oriktiga uppgifter lämnats i bokföring			
		Annat: …..			
BrB 12 kap 1 § BrB 12 kap 2 § BrB 12 kap 3 §	Skadegörelse Åverkan Grov skadegörelse	*Skadan uppkomst:*			
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Tillhygge			
		Brand			
		Klotter			
		Färg (ej klotter)			
		Sprängmedel			
		Överkörd, söndersliten med hjälp av fordon			
		Datorintrång			
		Annat sätt: …..			
BrB 13 kap 1 § BrB 13 kap 2 §	Mordbrand Grov mordbrand	*Brandorsak:*			
		Elektronik			
		Brännbart material, vätska			
		Annan orsak: …..			
BrB 13 kap 6 §	Allmänfarlig vårdslöshet	*Typ av vårdslöshet:*			
		Vållande av brand			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 14 kap 1 § BrB 14 kap 2 § BrB 14 kap 3 § BrB 14 kap 9 §	Urkundsförfalskning Förvanskning av urkund Grov urkundsförfalskning Brukande av det förfalskade	*Förfalskningsmetod:*			*Förfalskningsmetod* anges oavsett om den utpekade brukat det förfalskade eller gjort förfalskningen.
		Undertecknat med annans namnunderskrift e.d.			
		Framställt falsk urkund			
		Ändrat i äkta urkund			
		Annat sätt: …..			
BrB 14 kap 6 §, 9 §	Penningförfalskning/ brukande	*Tillverkningssätt:*			
		Kopiering			
		Tryckning			
		Annat sätt: …..			
BrB 15 kap 12 §	Missbruk av urkund	*Urkund missbrukats genom:*			
		Utger sig för att vara annan person			
		Lånar ut urkund för missbruk			
		Använder falsk kopia va original urkund			
		Annat sätt: …..			
BrB 16 kap 8 §	Hets mot folkgrupp	*Metod:*			*Skriftlig meddelande* kan även avse bild, film och video.
		Verbalt			
		Skriftligt meddelande (brev, e-post etc.)			
		Gester			
		Annat sätt: …..			
BrB 16 kap 10a §	Barnpornografibrott	*Metod:*			
		Framställning av bild			
		Spridning av bild via Internet			
		Spridande av bild på annat sätt: …..			
BrB 16 kap 13 §	Djurplågeri	*Typ av djurplågeri:*			
		Vanvård av djuret, djuren			
		Överanstränger, pressar djuret, djuren			
		Fysiskt våld mot djuret, djuren			
		Annat: …..			
BrB 16 kap 15 § 1 st	Falskt larm	*Typ av larm:*			
		Bombhot			
		Annan oriktig uppgift: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 16 kap 15 § 3 st	Missbruk av larmanordning	*Typ av larmanordning:*			*Nödsignal* t.ex. inklusive nödraket.
		Nödsignal			
		Nödbroms			
		Brandalarm			
		Annan larmanordning:…..			
BrB 16 kap 16 §	Förargelseväckande beteende	*Typ av beteende:*			
		Oljud			
		Urinering			
		Annat beteende: …..			
BrB 17 kap 1 § BrB 17 kap 5 §	Våld mot tjänsteman	*Skadad, hotad med, genom:*			
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Luft- eller fjädervapen			
		Tårgas			
		Tillhygge			
		Slag, sparkar och annat fysiskt våld			
		Påkörd, överkörd av motorfordon			
		Annat sätt: …..			
BrB 17 kap 1 § BrB 17 kap 5 § BrB 17 kap 2 § BrB 17 kap 5 §	Hot mot tjänsteman Förgripelse mot tjänsteman	*Hotad med, genom:*			*Skriftlig meddelande* kan även avse bild, film och video.
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Luft- eller fjädervapen			
		Skjutvapenattrapp			
		Tillhygge			
		Verbalt	Genom direktkontakt med utpekad		
			Genom direktkontakt med ombud		
			Via telefon o.d..		
		Skriftligt meddelande (brev, e-post etc.)			
		Annat sätt: …..			
BrB 20 kap 1 §	Tjänstefel	*Felaktigt myndighetsutövning genom:*			
		Agerat motstridigt mot regler, föreskrifter			
		Underlåtit att agera enligt regler, föreskrifter			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 17 kap 7 §	Bestickning	*Tillvägagångssätt:*			
		Utlovar eller erbjuder muta			
		Lämnar muta			
BrB 17 kap 10 §	Övergrepp i rättssak	*Våld, hot med, genom:*			*Skriftlig meddelande* kan även avse bild, film och video.
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Tillhygge			
		Slag, sparkar eller annat fysiskt våld			
		Verbalt			
		Skriftligt (brev, e-post etc.)			
		Annat sätt: …..			
SFS(1988:688) 24 §	Lagen om besöksförbud	*Bryter besöksförbudet genom:*			*Skriftlig meddelande* kan även avse bild, film och video.
		Person som har förbud tar direktkontakt			
		Annan person (ombud) tar direktkontakt			
		Uppehållit sig i förbjudet område			
		Telefonkontakt			
		Skriftligt meddelande (brev, e-post etc.)			
		Annat sätt: …..			
SFS (1971:69) 2 § SFS (1971:69) 3 § SFS (1971:69) 4 § SFS (1971:69) 5 §	Skattebrott Skatteförseelse Grovt skattebrott Vårdslös skatteuppgift	*Typ av överträdelse:*			
		Lämnat oriktig uppgift i deklaration	Oredovisade inkomster		
			Felaktigt kostnadsavdrag		
			Felaktigt värderade balansposter		
			Annat: ….		
		Lämnat oriktig kontrolluppgift			
		Lämnat annan oriktig föreskriven uppgift			
		Underlåtit att lämna deklaration			
		Underlåtit att lämna kontrolluppgift			
		Underlåtit att lämna annan föreskriven uppgift			
SFS (1971:69) 7 § SFS (1971:69) 8 §	Skatteredovisningsbrott Vårdslös skatteredovisning	*Typ av överträdelse:*			Med annan avses t.ex. arbetsgivare, uttdragsgivare.
		Lämnat oriktig uppgift till skattemyndighet			
		Lämnat oriktig uppgift till annan			
		Underlåtit att lämna uppgifter till skattemyndighet			
		Underlåtit att lämna uppgifter till annan			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
SFS (1971:69) 10 §	Försvårande av skattekontroll	*Typ av överträdelse:*			
		Underlåtit att bokföra			
		Ej bevarat räkenskaper			
		Lämnat oriktig uppgift			
		Annat: …..			
SFS (1996:67) 9 kap 1-3 §§	Brott mot vapenlagen	*Typ av överträdelse:*			
		Ej tillstånd inneha vapen m.m.			
		Lånar ut, överlåter till obehörig person			
		Tillstånd att inneha men missbrukat föreskrifter			
		Driver handel utan tillstånd			
		Annat: …..			
SFS (1988:254) 4 §	Brott mot Lagen om förbud beträffande knivar m.m. - ”Olaga innehav, överlåtelse eller saluhållande av knivar m.m.”	*Metod:*			
		Innehav på allmän plats			
		Överlåtelse			
		Saluhållande			
		Annan metod: …..			
SFS (1993:1617) 2 kap 29 § 3 kap 22 §	Brott mot ordningslagen	*Metod:*			
		Saknar tillstånd			
		Bryter mot villkor i tillstånd			
		Lämnar oriktig uppgift			
		Annat: …..			
MB 29 kap 1 § MB 29 kap 2 § MB 29 kap 3 §	Miljöbrott, grovt miljöbrott Vållande till miljöstörning Miljöfarlig kemikaliehantering	*Metod för miljöbrottet:*			
		Förorenar genom utsläpp	Av olja		
			Av annat gift, smittämne: …..		
		Förorenar genom överproduktion			
		Bristande säkerhet	Vid förvaring, hantering av avfall och andra farliga ämnen		
			Vid handel, transport av avfall och andra farliga ämnen		
		Orsakar buller, skakningar eller strålning			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
MB 29 kap 4 §	Otillåten miljöverksamhet	*Metod:*			
		Saknar tillstånd			
		Bryter mot villkor i tillstånd			
MB 29 kap 5 § MB 29 kap 6 §	Försvårande av miljökontroll Bristande miljöinformation	*Typ av informationsbrist:*			
		Ej lämnat uppgifter			
		Lämnat oriktiga uppgifter			
MB 29 kap 8 § MB 29 kap 9 §	Övrig brott mot Miljöbalken	Innehåller många olika typer av miljöbrott. Kräver genomgång av ärenden för att kunna gruppera olika metoder.			
SFS (1993:787), 37-42 §§	Brott mot fiskelagen	*Metod:*			Vid behov kan typ av tillåtet redskap specificeras t.ex. nät, ryssja, bur , ljuster, snara och sax.
		Ej tillåtet redskap, tillåten metod			
		Ej tillåten tid			
		Ej tillåten art			
		Ej tillåtet vatten			
		Saknar tillstånd			
		Hindrat kontroll			
		Annat sätt: …..			
SFS (1987:259) 43-45 §§	Brott mot Jaktlagen	*Metod:*			Vid behov kan typ av tillåtet redskap specificeras. .
		Ej tillåtet redskap, tillåten metod			
		Ej tillåten tid			
		Ej tillåten art			
		Ej tillåtet område			
		Saknar tillstånd			
		Hindrat kontroll			
		Annat: …..			
SFS (1994:1738) 10 kap 1 §, 1a §, 2-7 §§	Brott mot Alkohollagen	*Typ av överträdelse:*			
		Olovlig tillverkning			
		Olovlig anskaffande till för ung person			
		Olovlig anskaffande till annan ej behörig person			
		Försäljning till för ung person			
		Försäljning till annan ej behörig person			
		Olovlig försäljning, ej tillstånd			
		Olovlig försäljning, bryter mot regler i tillstånd			
		Olovligt innehav			
		Annat sätt: ……			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
SFS (2000:1225) 3 §, 4 §, 5 §, 6 § 1 st, 6 § 2 st, 6 § 3 st, 7 §	Smuggling Ringa smuggling Grov smuggling Narkotikasmuggling Ringa narkotikasmuggling Grov narkotikasmuggling Olovlig införsel, Olovlig utförsel	*Metod för smuggling:*			
		Transportmedel	Container	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Trailer	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Lastbil	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Buss	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Personbil	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Husvagn, släpkärra	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			MC, Moped	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Fritidsbåt	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Handelsbåt	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Flyg	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Tåg	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Annat:…..	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
		Resande	I bagage	Dubbelbottnad	
				Ej dubbelbottnad	
			I barnvagn		
			I rullstol		
			På kroppen	Insytt i kläder	*I kroppen*, inklusive proteser.
				Ej insytt i kläder	
			I kroppen		
			Övrigt: ……..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Fortsättning smuggling m.m.	Fortsättning smuggling m.m.	Postförsändelse			*Postförsändelse*, ej kurirföretag
		Okänd metod			
		Annan metod: …..			
SFS (2000:1225) 8 § 9 § 10 §	Tullbrott Ringa tullbrott Grovt tullbrott	*Metod för tullbrottet:*			
		Felaktig deklarationsuppgift			
		Ej deklarerat			
SFS (1989:529) 10 kap. 2, 2a, 3-5 §§	Brott mot utlänningslagen	*Metod:*			
		Uppehåller sig olagligt i Sverige			
		Arbetar utan tillstånd			
		Anställer person utan arbetstillstånd			
		Överträder föreskrifter för tillåten vistelse			
		Lämnar oriktiga uppgifter, underlåter att lämna uppgifter			
		Hjälper person att komma till Sverige mot betalning			
		Hjälper person att komma till Sverige ej mot betalning			
		Hindrar utvisning, avvisning			
		Annat sätt: …..			

4. Situation

Situation anger i vilket sammanhang eller under vilka omständigheter brottet begicks. Normalt anges en situation per typ av brott. Flera situationer kan dock anges.

I förslaget har stödtabellen för situation anpassats efter respektive brott, det vill säga lagrum och rubricering i tabellen nedan anger för vilka brott som respektive alternativ är aktuella. Dessutom har rubrikerna till respektive stödtabell anpassats efter innehållet i tabellen för att vägleda den som registrerar uppgifterna. Situation anges inte för de brott som inte är angivna i nedanstående tabell.

Huvuddelen av informationen om situation anges senast vid beslut om att inleda utredning eller ej. I vissa fall kan det dock vara befogat att vänta tills utredningen avslutats.

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Kommentar
BrB 9 kap 5 §	Ocker	*I samband med:*		
		Kreditgivning		
		Andra sammanhang: …..		
BrB 11 kap 1 § BrB 11 kap 2 §	Oredlighet mot borgenär Grov oredlighet mot borgenär	*Typ av situation:*		
		Konkurs		
		Offentligt ackord		
		Skuldsanering		
		Exekutiv förrättning		
		Fara för obestånd		
BrB 15 kap 1 §	Mened	*I samband med:*		
		Brottmål	Vittnesed	
			Tolked	
			Sakkunniged	
			Annan ed: …….	
		Tvistemål	Vittnesed	
			Tolked	
			Sakkunniged	
			Annan ed: …….	
		Förvaltningsmål	Vittnesed	
			Tolked	
			Sakkunniged	
			Annan ed: …….	
		Konkursmål och dylikt	Vittnesed	
			Tolked	
			Sakkunniged	
			Annan ed: …….	
		Domstolsärende	Vittnesed	
			Tolked	
			Sakkunniged	
			Annan ed: …….	

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Kommentar
BrB 17 kap 10 §	Övergrepp i rättssak	*I samband med:*		
		Anmälan, förundersökning	Hindra rättsprocess	
			Annan orsak: …..	
		Domstolsförhör	Hindra rättsprocess	
			Annan orsak: …..	
		Övrigt: ……..	Hämnd för rättsprocess	
			Hindra rättsprocess	
			Annan orsak: …..	
SFS (2000:1086), 2-7, 9 §§	Brott mot insiderstrafflagen	*I samband med:*		
		Uppköpserbjudande		
		Prognosförändring		
		Erhållna order		
		Marknadsinformation		
		Ränteförändring		
		Annat: ….		
Trafikbrottslagen SFS (1951:649) 1 §, 3 §, 4 §, 4a §	Vårdslöshet i trafik Olovlig körning, grov olovlig körning Rattfylleri Grovt rattfylleri	*Typ av fordon:*		
		Personbil	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	
		Buss	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	
		Lätt lastbil	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	
		Tung lastbil	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Kommentar
Fortsättning trafikbrottslagen	Fortsättning trafikbrottslagen	Lätt motorcykel	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	
		Tung motorcykel	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	
		Moped – klass 1		
		Moped – klass 2		
		Terrängskoter		
		Terrängvagn		
		Traktor		
		Motorredskap		
		Spårvagn		
		Annat fordon: …..		
Trafikbrottslagen SFS (1951:649) 5 §	Smitning från olycksplats	*Smitning från:*		
		Trafikolycka med personskada som kräver sjukvård		
		Trafikolycka med personskada som ej kräver sjukvård		
		Trafikolycka utan personskada		
		Parkeringsskada eller liknande		
		Annat: …..		
SFS (1998:1276) SFS (1975:1313) SFS (1978:594) SFS (1972:594) SFS (1972:595) 11, 66, 83-85, 87, 90, 93 §§ SFS (1986:1386)	Brott mot Trafikförordningen Brott mot Terrängkörningslagen Brott mot Terrängkörningsförordningen Brott mot Terrängtrafikkungörelsen Brott mot Fordonskungörelsen Brott mot Bilavgaslagen	*Typ av fordon:*		Anpassningar till de enskilda lagrummen kan behöva göras för att underlätta registreringen av fordonstyper som är aktuella för det enskilda brottet.
		Personbil	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	
		Buss	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Kommentar
SFS (1991:1481)	Brott mot Bilavgasförordningen	Lätt lastbil	Svenskregistrerat	Fortsättning
			Ej svenskregistrerad	
SFS (1998:488)	Brott mot Körkortslagen		Registrering saknas	
SFS (1998:980)	Brott mot Körkortsförordningen		Okänt	
SFS (2001:558)	Brott mot Lagen om vägtrafikregister	Tung lastbil	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
SFS (2001:650)	Brott mot Förordning om vägtrafikregister		Registrering saknas	
			Okänt	
SFS (1998:490)	Brott mot Yrkestrafiklagen	Lätt motorcykel	Svenskregistrerat	
SFS (1998:779)	Brott mot Yrkestrafikförordningen		Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	
SFS (1994:1297)	Brott mot Förordningen om vilotider inom landet	Tung motorcykel	Svenskregistrerat	
(EEG 3820/85,	Brott mot Förordningen om behöriga myndigheter		Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
(EEG 3821/85)	Brott mot Om kör- och vilotider och färdskrivare vid transporter		Okänt	
		Moped – klass 1		
		Moped – klass 2		
SFS (1975:1410)	Brott mot Trafikskadelagen	Cykel		
SFS (1988:327)	Brott mot Fordonsskattelagen	Terrängskoter		
SFS (1993:1028)	Brott mot Fordonsskatteförordningen	Terrängvagn		
		Traktor		
SFS (1974:681)	Brott mot Kungörelsen om internationella vägtransporter	Motorredskap		
		Husvagn		
SFS (1998:492)	Brott mot Lagen om biluthyrning	Trailer		
		Tunnelbana		
SFS (1998:780)	Brott mot Förordningen om biluthyrning	Spårvagn		
SFS (1982:821)	Brott mot Lagen om transport av farligt gods	Annat fordon: …		
SFS (1982:923)	Brott mot Förordningen om transport av farligt gods			

5. Effekt

Effekt anger vilka konsekvenser brottet lett till. Flera effekter kan dock anges, till exempel om skador finns både på huvudet och armar.

I förslaget har stödtabellen för effekt anpassats efter respektive brott, det vill säga lagrum och rubricering i tabellen nedan anger för vilka brott som respektive alternativ är aktuella. Dessutom har rubrikerna till respektive stödtabell anpassats efter innehållet i tabellen för att vägleda den som registrerar uppgifterna. Effekt anges inte för de brott som inte är angivna i nedanstående tabell.

Huvuddelen av informationen om effekt anges senast vid beslut om att inleda utredning eller ej. I vissa fall kan det dock vara befogat att vänta tills utredningen avslutats.

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Kommentar**
BrB 3 kap 1 § BrB 3 kap 2 § BrB 3 kap 3 § BrB 3 kap 5 § BrB 3 kap 6 § BrB 3 kap 7 § BrB 3 kap 8 §	Mord Dråp Barnadråp Misshandel Grov misshandel Vållande till kroppsskada eller sjukdom Vållande till annans död	*Typ av skada:*		
		Avliden		
		Ej avliden, synliga skador, kräver sjukvård	På huvud, hals	
			På bål	
			På armar, ben	
		Ej avliden, synliga skador, kräver ej sjukvård	På huvud, hals	
			På bål	
			På armar, ben	
		Ej avliden, ej synliga skador		
BrB 4 kap 8 § BrB 4 kap 9 § BrB 4 kap 9a § BrB 4 kap 9c §	Brytande av post- eller telehemlighet Intrång i förvar Olovlig avlyssning Datorintrång	*Effekt av intrång:*		
		Informationen har enbart lästs		
		Informationen har läckt ut, stulits		
		Informationen har ändrats, utplånats		
		Systemet har förstörts		
		Annat: …..		
BrB 6 kap 1 § BrB 6 kap 2 § BrB 6 kap 3 § BrB 6 kap 4 §	Våldtäkt, grov våldtäkt Sexuellt tvång, grovt sexuellt tvång Sexuellt utnyttjande, grovt sexuellt utnyttjande Sexuellt utnyttjande av underårig, grovt sexuellt	*Typ av skada:*		
		Synliga skador, kräver sjukvård	På huvud, hals	
			På bål	
			På armar, ben	
		Synliga skador, kräver ej sjukvård	På huvud, hals	
			På bål	
			På armar, ben	

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Kommentar
BrB 6 kap 6 §	utnyttjande av underårig Sexuellt umgänge med avkomling, sexuellt umgänge med syskon	Ej synliga skador		Fortsättning
BrB 8 kap 1 § BrB 8 kap 2 § BrB 8 kap 4 § BrB 8 kap 7 §	Stöld Snatteri Grov stöld Tillgrepp av fortskaffningsmedel	*Resultat:*		Anges enbart när det stulna, tillgripna objektet är bil och MC.
		Återfunnen	Plats: …. Tidpunkt: ….	
		Ej återfunnen		
BrB 8 kap 1 § BrB 8 kap 2 § BrB 8 kap 4 § BrB 8 kap 7 § BrB 9 kap 1 § BrB 9 kap 2 § BrB 9 kap 3 § BrB 9 kap 6 § BrB 9 kap 6a § BrB 9 kap 7 § BrB 9 kap 7a §	Stöld Snatteri Grov stöld Tillgrepp av fortskaffningsmedel Bedrägeri Bedrägligt beteende Grovt bedrägeri Häleri Penninghäleri Häleriförseelse Penninghäleriförseelse	*Värde på det tillgripna:*		Uppskattat värde på det tillgripna. Klasserna på det tillgripna bör motsvara relevanta brytpunkter i straffmätningen
		0-999 kr		
		1 000-9 999 kr		
		10 000-99 999 kr		
		100 000 kr eller mer		
BrB 10 kap 1 § BrB 10 kap 2 § BrB 10 kap 3 §	Förskingring Undandräkt Grov förskingring	*Effekt av brottet:*		Värdet och beloppet kan anges i olika klasser
		Sakförskingring	Värde på förskingrad sak: …..	
		Penningförskingring	Förskingrat belopp: …..	
BrB 11 kap 1 § BrB 11 kap 2 § BrB 11 kap 3 § BrB 11 kap 4 §	Oredlighet mot borgenär Grov oredlighet mot borgenär Vårdslöshet mot borgenär Mannamån mot borgenär	*Effekt av brottet:*		
		Obestånd	Konkurs	
			Offentligt ackord	
			Skuldsanering	
			Exekutiv förrättning	
		Fara för obestånd		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Kommentar
BrB 8 kap 5 § BrB 8 kap 6 § BrB 17 kap 1 § BrB 17 kap 5 §	Rån Grovt rån Våld mot tjänsteman	*Typ av skada:*		
		Synliga skador, kräver sjukvård	På huvud, hals	
			På bål	
			På armar, ben	
		Synliga skador, kräver ej sjukvård	På huvud, hals	
			På bål	
			På armar, ben	
		Ej synliga skador		
SFS (1971:69) 2 § SFS (1971:69) 3 § SFS (1971:69) 4 § SFS (1971:69) 5 §	Skattebrott Skatteförseelse Grovt skattebrott Vårdslös skatteuppgift	*Effekt av brottet:*		
		Skatt undandras det allmänna	Belopp: …..	
		Skatt felaktigt tillgodoräknad	Belopp: …..	
		Skatt felaktigt återbetald	Belopp: …..	
SFS (1951:649) 1 §, 3 §, 4 §, 4a §	Vårdslöshet i trafik Olovlig köring Rattfylleri Grovt rattfylleri	*Typ av skada:*		
		Personskada som kräver sjukvård		
		Personskada som ej kräver sjukvård		
		Sakskada		

6. Särskilt fokusområde

Med särskilt fokusområde avses sådana brott som begåtts i ett särskilt sammanhang som det finns ett särkilt intresse av att följa men som det inte är möjligt att särskilja med hjälp av övrig information. Det kan till exempel finnas behov av att använda fokusområde för att särskilja olika typer av händelser som avser ett och samma lagrum. För att till exempel kunna särredovisa miljöbrott måste en bedömning av varje enskilt fall göras när det gäller brott mot Jaktlagen, Lagen om straff för smuggling, Brottsbalkens 13 kap 7-9 §§, Brottsbalkens 16 kap 13 §, Djurskyddslagen och Fiskelagen samt i vissa fall andra lagrum i Brottsbalken. Däremot är samtliga händelser, som är brott mot Miljöbalken och Lagen om åtgärder för förorening från fartyg, miljöbrott. Dessa bör då ”automatiskt” märkas upp som miljöbrott.

Det är möjligt att ange fler fokusområden för ett och samma brott inom en händelse.

Antalet fokusområden bör begränsas för att inte belasta den som ska registrera uppgifterna mer än nödvändigt.

Bedömningen av om ett brott ska anses vara begånget inom något särskilt fokusområde bör – för att hålla kvalitet på uppgifterna – ske med stöd av tydliga definitioner och regler. Ett exempel på en sådan definition som skulle kunna användas i STUK är den internationella definitionen på organiserad brottslighet, se nedan.

Exempel på definition av det särskilda fokusområdet organiserad brottslighet

Följande exempel på definition skulle kunna tillämpas för fokusområdet organiserad brottslighet. Definitionen används inom ett samarbetsprojekt mellan polisen, tullen, Riksåklagaren och ekobrottsmyndigheterna för att identifiera organiserad brottslighet. Exemplet lyfts fram i detta sammanhang för att visa på en metod för hur olika fokusområden skulle kunna identifieras. Liknade system med definitioner bör tas fram för övriga fokusområden. Däremot har STUK-projektet inte tagit ställning till själva definitionen. Lämpliga definitioner måste tas fram av de som är experter på respektive fokusområde.

Principen för att identifiera den organiserade brottslighetens kännetecken är att svara på ett antal frågor. För att uppfylla kriterierna för organiserad brottslighet ska ett antal frågor besvaras jakande. Formuläret är uppbyggt på följande sätt:

Den organiserade brottslighetens kännetecken
Följande frågor är till för att urskilja kriminella grupper/nätverk som har sådana egenskaper att deras struktur och verksamhet kan betraktas som organiserad brottslighet. Gå igenom följande frågor och besvara var och en med avseende på den identifierade kriminella gruppen/nätverket. Vid insamling av data inom Sverige för nationell analys av organiserad brottslighet skall frågorna 1, 2 och 3 vara besvarade med ja. För brottsligheten skall anses vara organiserad och rapporteras till EU skall dessutom fråga 4 och ytterligare två valfria frågor vara besvarade med ja.

1. *Förekommer samarbete mellan tre personer eller fler?*

- De aktuella personerna skall utföra, främja eller stödja brottslig verksamhet. De kan antingen ingå i en fast grupp eller tillhöra ett löst organiserat nätverk.

Ja Nej Vet ej

2. *Föreligger misstanke om allvarlig brottslig verksamhet?*

- Brott för vilket är föreskrivet fängelse i två år eller därutöver, seriebrottslighet och andra brott som kan åsamka samhället stor skada. Exempelvis genom att
    - de sammantaget leder till snedvriden konkurrens på legala ekonomiska marknader
    - allvarliga miljöskador uppstår
    - allmänheten tappar förtroende för offentliga institutioner (korruption genom t.ex. mutor, bestickning eller odlande av vänskapsband)
    - de hotar den svenska skattebasen eller i övrigt utgör ett hot mot grundläggande system eller regelverk (t.ex. utnyttjande av skatteparadis i syfte att undgå beskattning).

Ja Nej Vet ej

3. *Är den brottsliga verksamheten återkommande eller har en lång utsträckning i tiden?*

- Kriteriet hänför sig till gruppens/nätverkets stabilitet och potentiella varaktighet. Gruppen/nätverket skall antingen ha bedrivit sin brottsliga verksamhet under lång tid eller vara uppbyggda på sådant sätt att det finns anledning att anta att avsikten är att bedriva brottslig verksamhet under lång tid.

Ja Nej Vet ej

4. *Är motivet för den brottsliga verksamheten strävan efter vinning?*

- Vinning avser en ökning av tillgångar i ekonomiskt, materiellt eller immateriellt hänseende. Här ingår också tillgångar som inte kan eller är avsedda att realiseras ekonomiskt på en legal eller illegal marknad, men som ändå för innehavaren representerar ett värde t.ex. barnpornografi, konst eller utrotningshotad flora/fauna.

Ja Nej Vet ej

5. *Har gruppen/nätverkets medlemmar personligt tillfördelade arbetsuppgifter?*

Ja Nej Vet ej

6. *Förekommer någon form av disciplin och kontroll?*

- Disciplin och kontroll är medel för att åstadkomma lydnad och lojalitet i syfte att hålla samman gruppen/nätverket. Det kan ske i en hierarkisk struktur eller genom familjeband och avse positiva och negativa sanktioner. Positiva sanktioner kan t.ex. innebära att gruppen tar på sig ett ansvar för att ekonomiskt stödja en fängslad medlems familjemedlemmar. Negativa sanktioner kan t.ex. innebära att illojalitet bestraffas med våld.

Ja Nej Vet ej

7. *Bedriver gruppen/nätverket brottslig verksamhet på internationell nivå?*

- Verksamheten anses som internationell om varor, tjänster, personer eller kapital i ett kriminellt sammanhang överskrider Sveriges gränser i någon riktning (tjänster kan t.ex. avse s.k. turistrånare eller yrkesmördare). Kriteriet avser inte ursprung och nationalitet på medlemmar i kriminella grupper/nätverk.

Ja Nej Vet ej

8. *Använder gruppen/nätverket våld och/eller hot i sin brottsliga verksamhet?*

- Skall vara riktad mot personer utanför den egna kriminella gruppen/nätverket. Ett hot kan också vara förtäckt.

Ja Nej Vet ej

9. *Utnyttjar gruppen/nätverket kommersiella eller affärsmässiga strukturer i sin brottsliga verksamhet?*

- Innebär att bolag, stiftelse, ekonomisk förening eller annan association används i syfte att nå vinning av kriminell verksamhet, dölja kriminell verksamhet eller skydda kriminellt åtkomna pengar.

Ja Nej Vet ej

10. *Ägnar sig gruppen/nätverket åt penningtvätt?*

Ja Nej Vet ej

11. *Utföra gruppen/nätverket inflytande/makt på politik, medier, offentliga förvaltning, rättsliga myndigheter eller på ekonomin?*

- Kan ske genom korruption (t.ex. mutor, bestickning eller odlande av vänskapsband), våld, hot om våld eller PR-aktiviteter. Aktiviteterna kan ofta vara direkt riktade mot enskilda personer, även om syftet är att påverka de institutioner där dessa personer är verksamma.

Ja Nej Vet ej

Nedan listas några *förslag* på tänkbara fokusområden. Förklaringen är *inte* en verdertagen definition utan en beskrivning av vilka händelser som dessa fokusområden *kan tänkas* innefatta. Definitioner för respektive fokusområde måste tas fram av experter. En del av fokusområdena bygger på problemområden som idag finns definierade av Rikspolisstyrelsen.

Fokusområde	**Förklaring**
Miljöbrottslighet	Miljöbrott är alla brott som har sin utgångspunkt i överträdelser av de materiella miljöreglerna i miljöbalken, dess förordningar och föreskrifter som utfärdats med stöd av dessa och /eller har sin utgångspunkt i angrepp på den yttre miljön eller den biologiska mångfalden. Det innebär att alla brott mot Miljöbalken, Lagen om föroreningar från fartyg är att betraktas som miljöbrott. Brott mot Jaktlagen, Lagen om straff för smuggling, Djurskyddslagen, Fiskelagen och 13 kap 7-8 §§ BrB samt 16 kap 13 § BrB måste bedömas från fall till fall om det är miljöbrott.

<table>
<tr><th colspan="2">Fokusområde</th><th>Förklaring</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Ekonomisk brottslighet</td><td>Företagsbrottslighet (Corporate crime)</td><td rowspan="2">Ekonomisk brottslighet är vanligtvis vinningsbrott (direkt eller indirekt) som sker inom ramen för en näringsverksamhet för dess eller ägarnas intresse. Även vinningsbrott som sker inom organisationer kan behandlas som ekobrott. En definition på ekobrott bör även fånga upp vinningsbrott som är riktade mot den egna arbetsgivaren eller uppdragsgivaren. Vanligtvis räknas brott mot 9 kap BrB (bedrägeribrott, penninghäleri), 10 kap BrB (förskingring och trolöshet), 11 kap BrB (borgenärsbrott), BrB 17 kap 7 § (bestickning), BrB 20 kap 2 § (mutbrott), Aktiebolagslagen, Skattebrottslagen, Arbetsmiljölagen och Insiderlagen som ekobrott. Samtliga händelser inom dessa lagrum är inte att betrakta som ekonomiska brott. Det finns även flera hundra brott mot framförallt specialstraffrätten som kan vara ekonomisk brottslighet, framförallt de bestämmelser som reglerar näringsverksamhet.</td></tr>
<tr><td>Yrkesrelaterad brottslighet (Occupational crime)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Aktivistrelaterade brott/aktivism</td><td>Brott som begås av personer som försöker förhindra t.ex. legal handel med djur, vapen och pornografi.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Huliganism</td><td>Våld och vandalism som kan kopplas ihop med supportergrupper till olika idrottslag.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Handel med stulna fordon</td><td>Brottsliga händelser som kan kopplas ihop med en brottslig verksamhet som bland annat innefattar stöld, kapning och häleri av personbilar, lastbilar och dess last, bussar, motorcyklar, husvagnar, jordbruksfordon, fordonsreservdelar och dylikt.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Människohandel</td><td>Brottsliga händelser som kan kopplas ihop med brottslig verksamhet där män, kvinnor och barn utnyttjas för bland annat prostitution.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rasistiska brott</td><td>Brott där kränkande ord eller handling begås mot någon på grund av dennes ras, hudfärg, nationella eller etiska ursprung eller trosbekännelse. Det kan till exempel vara våldsbrott, fridsbrott eller skadegörelse.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Homofobiska brott</td><td>Brott där kränkande ord eller handling begås mot någon på grund av dennes sexuella läggning. Det kan till exempel vara våldsbrott, fridsbrott eller skadegörelse.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ungdomsgängsbrottslighet</td><td>Brott som begås av ungdomar inom ramen för ett ungdomsgängs verksamhet.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Organiserad brottslighet</td><td>MC-gäng</td><td rowspan="2">Se ovan formuläret om den organiserade brottslighetens kännetecken.</td></tr>
<tr><td>Anda grupper</td></tr>
<tr><td colspan="2">Åldringsbrott</td><td>Brott där gärningsmannen utnyttjat att den person som utsatts för brottet har nedsatt motståndskraft till exempel på grund av hög ålder, fysiskt eller psykiskt handikapp. Det kan till exempel vara stölder, rån och bedrägerier. Annan benämning som hänför till gärningsmannens ”förslagenhet” vore önskvärd.</td></tr>
</table>

7. Brottsobjekt

Brottsobjekt är den egendom eller liknade som varit föremål för brottet. Förutom att ange vilket brottsobjekt anges för vissa brottsobjekt antal och kvantitet.

Uppgifter om brottsobjekt borde i de flesta fall kunna hämtas automatiskt från andra system såsom polisens kommande systemsystem för godshantering. Detta innebär att uppgifterna då inte behöver registreras särskilt för STUK.

I förslaget har stödtabellen för brottsobjekt anpassats efter respektive brott, det vill säga lagrum och rubricering i tabellen nedan anger för vilka brott som respektive alternativ är aktuella. Så långt det har varit möjligt har dock de olika stödtabellerna utformats på ett likartat sätt för att användaren ska känna igen sig i stödtabellerna. Det innebär att vissa alternativ inte är så vanligt förekommande för vissa brott.

Rubrikerna till respektive stödtabell har dessutom anpassats efter innehållet i tabellen för att vägleda den som registrerar uppgifterna, till exempel ”Typ av gods” samt ”Typ av register”. Brottsobjekt anges inte för de brott som inte är upptagna i nedanstående tabell.

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
BrB 4 kap 8 §	Brytande av post- eller telehemlighet	*Typ gods:*				
		Försändelse	Brev			
			Paket			
			Värdeförsändelse			
			Övrigt:…..			
BrB 4 kap 9c §	Datorintrång	*Typ av register:*				Till register räknas även journal eller akt.
		Register m.m.	Sjukvårdsregister			
			Straffregister e.d.			
			Socialtjänsten personregister			
			Anställningsregister			
			Kreditupplysningsregister			
			Banksystem			
			Annat register med sekretessbelagd information: …..			
			Annat register utan sekretessbelagd information: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
BrB 8 kap 1 § BrB 8 kap 2 § BrB 8 kap 4 § BrB 8 kap 5 § BrB 8 kap 6 § BrB 8 kap 8 §	Stöld Snatteri Grov stöld Rån Grovt rån Egenmäktigt förfarande	*Typ av gods:*				
		Alkohol	Öl			*Mäsk* avser sådan vätska som är avsedd för sprit-tillverkning.
			Vin			
			Sprit			
			Teknisk sprit			
			Mäsk			
		Tobak	Cigaretter			
			Röktobak			
			Snus			
		Misstänkta narkotika preparat och dopingmedel	Pulver	Gram: …..		*Misstänkta droger och dopingmedel* avser före analys
			Tabletter	Antal: ….		
			Vätska	Milliliter: …..		
			Övrigt: …..			
		Konstaterade narkotika preparat	Cannabis	Hasch	Gram: …..	*Konstaterade droger* avser efter analys.
				Cannabisolja	Milliliter:…..	
				Marijuana	Gram: …..	
				Andra växtdelar	Gram: …..	
			Opiater	Heroin, vitt	Gram: …..	
				Heroin, brunt	Gram: …..	
				Råopium	Gram: …..	
				Morfin	Gram: …..	
				Metadon	Tabletter/ml: …	
			Centralstimu-lantia	Amfetamin	Gram: …..	
				Amfetaminolja	Gram: …..	
				Metamfetamin	Gram: …..	
				Fenmerazin	Gram: …..	
				Kokain	Gram: …..	
				Crack-kokain	Gram: …..	
				Kat	Kilogram: ….	
				Övrigt:…..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning stöld m.m.	Fortsättning stöld m.m.	Fortsättning narkotiska preparat	Ecstasy (inkl. ecstasyanaloger)	MDMA	Tabletter:….	
				MDA	Tabletter:….	
				Övrigt:….		
			Hallucinogener	LSD	Doser: …..	
				Psilocin	Gram: …..	
				Psilocybin	Gram: …..	
				DOB (Brom-STB)	Gram?: …..	
				PCP	Gram/milliliter:..	
				Meskalin	Milliliter:…..	
				Övrigt:…..		
			GHB	Milliliter: …..		
			Narkotikaklass-ade läkemedel	Bensodia-zepiener	Tabletter:	
				Smärtstillande	Tabletter: …..	
				Övrigt:		
		Konstaterade dopingmedel	Anabola andro-gen steroider (AAS) inkl. teststeron	Tabletter/milliliter: …..		
			Tillväxthormoner	Tabletter/milliliter: …..		
			Övrigt:…..	Tabletter/milliliter: …..		
		Motordrivet fortskaffnings-medel	Bil	Märke: ….. Modell: ….. Tillverkningsår:	Antal:…..	Uppgifter om *bilmärke, modell och tillverkningsår* skulle eventuellt kunna fås från fordonsregistret. *Motorbåtar* exkl. segelbåt med hjälpmotor.
			Moped	Antal: …..		
			Motorcykel	Antal: …..		
			Buss	Antal: …..		
			Lastbil	Antal: …..		
			Snöskoter	Antal: …..		
			Motorbåt	Antal: …..		
			Övrigt fordon:..	Antal:…..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning stöld m.m.	Fortsättning stöld m.m.	Tillbehör till motorfordon	Registreringsskylt			
			Övriga tillbehör: …..			
		Ej motordrivet fortskattnings-medel	Cykel	Antal: …..		*Ej motordrivna båtar* inkl. segelbåt med hjälpmotor
			Båt	Antal: …..		
			Husvagn	Antal: …..		
			Släpkärra	Antal: …..		
			Övrigt fordon:….	Antal:…..		
		Teknisk utrustning	Dator			*Musikanläggning* t.ex. inkl radio, bandspelare, för-stärkare, högtalare, CD-spelare, skiv-spelare.
			Mobiltelefon			
			Video-, fotokamera			
			Musikanläggning			
			TV, video			
			Övrig teknisk utrustning: …..			
		Vapen m.m.	Civila skjutvapen	Jaktvapen		
				Övriga gevär		
				Pistol, revolver		
				Övriga civila skjutvapen:…..		
			Militära skjutvapen	Automatvapen		
				Övriga militära skjutvapen:…..		
			Ammunition			
			Sprängämnen			
			Tårgasanordning			
			Kniv	Springkniv, stilett		
				Övriga delar: …..		
			Vapendelar			
			Vapentillbehör			
			Vapenskåp			
			Övrigt vapen: …..			
		Djur	Skyddade arter			Ej rån och egen-mäktigt förfarande
			Icke skyddade arter			
		Växter	Skyddade arter			Ej rån och egen-mäktigt förfarande
			Icke skyddade arter			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning stöld m.m.	Fortsättning stöld m.m.	Handlingar m.m.	Identitets-handling m.m.	Pass	Svenskt	*Värdepapper* inkl. t.ex. aktie, obligation, pantsedel, pantbrev. *Övrig värdehandling* t.ex. rese-, färdbevis, riks-kuponger, present-kort.
					Utländskt	
				Körkort	Svenskt	
					Utländskt	
				Identitetsgrundande dokument för ansökan om svensk id-handling		
				Övrig id-handling: …..	Svenskt	
					Utländskt	
			Värdehandling, kontanter	Sedlar, mynt		
				Check		
				Kontant-, telefonkort		
				Betal-, kontokort		
				Värdepapper		
				Bankbok, kontobevis		
				Medlems-, rabatt-, lånekort		
				Övrig värdehandling:…..		
			Övrigt	Kontrollmärke för fordon		
				Faktura		
				Kvitto		
				Lotteri, spel		
				Recept		
				Testamente		
				Betyg		
				Växel		
				Övrigt:…..		
		Försändelse	Brev			
			Paket			
			Värdeförsändelse			
			Övrig försändelse:…..			

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Fortsättning stöld m.m.	Fortsättning stöld m.m.	Övrigt	Konst-, prydnadsföremål			
			Samling			
			Smycken, ur, ädelmetaller			
			Kläder, pälsvaror, skinnvaror, skor o.d.			
			Sport-, fritidsutrustning			
			Musikinstrument			
			Bohag			
			Verktyg, maskiner, redskap			
			Nycklar			
			Väska			
			Plånbok			
			Kassa-, värdeskåp			
			Ej narkotikaklassade läkemedel			
			Livsmedel			
			Bränsle			
			Husvagn			
			Släpkärra			
			Byggvaror			
			Annat gods: …..			
BrB 8 kap 7 §	Tillgrepp av fortskaffningsmedel	*Typ av fordon:*				Uppgifter om *bilmärke, modell och tillverkningsår* skulle eventuellt kunna fås från fordonsregistret. *Motorbåtar* exkl. segelbåt med hjälpmotor.
		Motordrivet fortskaffnings-medel	Bil	Märke: ….. Modell: ….. Tillverkningsår:	Antal: …..	
			Moped	Antal: …..		
			Motorcykel	Antal: …..		
			Buss	Antal: …..		
			Lastbil	Antal: …..		
			Snöskoter	Antal: …..		
			Motorbåt	Antal: …..		
			Övrigt fordon: …	Antal:…..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
BrB 9 kap 1 § BrB 9 kap 2 § BrB 9 kap 3 § BrB 9 kap 3a § BrB 9 kap 5 § BrB 9 kap 8 § BrB 9 kap 9 § BrB 9 kap 10 §	Bedrägeri Grovt bedrägeri Bedrägligt beteende Subventionsmissbruk Ocker Oredligt förfarande Svindleri Ockerpantning	*Typ av objekt:*				
		Handlingar m.m.	Identitets-handling m.m.	Pass	Svenskt	
					Utländskt	
				Körkort	Svenskt	
					Utländskt	
				Identitetsgrundande dokument för ansökan om svensk id-handling		
				Övrig id-handling: …..	Svenskt	
					Utländskt	
			Värdehandlingar, kontanter	Sedlar, mynt		*Värdepapper* inkl. t.ex. aktie, obligation, pantsedel, pantbrev.
				Check		
				Kontant-, telefonkort		
				Betal-, kontokort		
				Värdepapper		
				Bankbok, kontobevis		
				Medlems-, rabatt-, lånekort		
				Övrig värdehandling:…..		*Övrig värdehandling* t.ex. rese-, färdbevis, riks-kuponger, present-kort.
			Övrigt	Kontrollmärke för fordon		
				Faktura		
				Kvitto		
				Lotteri, spel		
				Recept		
				Testamente		
				Betyg		
				Växel		
				Annan handling: …..		
		Försändelse	Brev			
			Paket			
			Värdeförsändelse			
			Övrig försändelse:….			

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Fortsättning bedrägerier	Fortsättning bedrägerier	Register m.m.	Sjukvårdsregister			Till register räknas även journal eller akt.
			Straffregister e.d.			
			Socialtjänsten personregister			
			Anställningsregister			
			Kreditupplysningsregister			
			Banksystem			
			Annat register med sekretessbelagd information: …..			
			Annat register utan sekretessbelagd information: …..			
		Annat objekt: …..				
BrB 9 kap 6 § BrB 9 kap 6a § BrB 9 kap 7 § BrB 9 kap 7a §	Häleri Penninghäleri Häleriförseelse Penninghäleriförseelse	*Typ av gods:*				
		Alkohol	Öl			*Mäsk* avser sådan vätska som är avsedd för sprit-tillverkning.
			Vin			
			Sprit			
			Teknisk sprit			
			Mäsk			
		Tobak	Cigaretter			
			Röktobak			
			Snus			
		Motordrivet fortskaffnings-medel	Bil	Märk: ….. Modell: ….. Tillverkningsår:	Antal: …..	Uppgifter om *bilmärke, modell och tillverkningsår* skulle eventuellt kunna fås från fordonsregistret.
			Moped	Antal: …..		
			Motorcykel	Antal: …..		
			Buss	Antal: …..		
			Lastbil	Antal: …..		
			Snöskoter	Antal: …..		
			Motorbåt	Antal: …..		*Motorbåtar* exkl. segelbåt med hjälpmotor.
			Övrigt fordon:….	Antal:…..		
		Tillbehör till motorfordon	Registreringsskylt			
			Övriga tillbehör:…..			
		Ej motordrivet fortskaffnings-medel	Cykel	Antal: …..		*Ej motordrivna båtar* inkl. segelbåt med hjälpmotor.
			Båt	Antal: …..		
			Övrigt fordon: …	Antal:…..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning häleri	Fortsättning häleri	Teknisk utrustning	Dator			*Musikanläggning* t.ex. inkl radio, bandspelare, förstärkare, högtalare, CD-spelare, skivspelare.
			Mobiltelefon			
			Video-, fotokamera			
			Musikanläggning			
			TV, video			
			Övrig teknisk utrustning: …..			
		Vapen m.m.	Civila skjutvapen	Jaktvapen		
				Övriga gevär		
				Pistol, revolver		
				Övriga civila skjutvapen: …..		
			Militära skjutvapen	Automatvapen		
				Övriga militära skjutvapen: …..		
			Ammunition			
			Sprängämnen			
			Tårgasanordning			
			Kniv	Springkniv, stilettkniv		
				Övriga knivar: …..		
			Vapendelar			
			Vapentillbehör			
			Vapenskåp			
			Övrigt vapen: …..			
		Djur	Skyddade djurarter			
			Icke skyddande djurarter			
		Växter	Skyddande växtarter			
			Icke skyddade växtarter			
		Handlingar m.m.	Identitets-handling m.m.	Pass	Svenskt	
					Utländskt	
				Körkort	Svenskt	
					Utländskt	
				Identitetsgrundande dokument för ansökan om svensk id-handling		
				Övrig id-handling: …..	Svenskt	
					Utländskt	

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning häleri	Fortsättning häleri	Fortsättning handlingar m.m.	Värdehandlingar, kontanter	Sedlar, mynt		*Värdepapper* inkl. t.ex. aktie, obligation, pantsedel, pantbrev. *Övrig värdehandling* t.ex. rese-, färdbevis, riks-kuponger, present-kort.
				Check		
				Kontant-, telefonkort		
				Betal-, kontokort		
				Värdepapper		
				Bankbok, kontobevis		
				Medlems-, rabatt-, lånekort		
				Övrig värdehandling:…..		
			Övrigt	Kontrollmärke för fordon		
				Faktura		
				Kvitto		
				Lotteri, spel		
				Recept		
				Testamente		
				Betyg		
				Växel		
				Annan handling: …..		
		Försändelse	Brev			
			Paket			
			Värdeförsändelse			
			Övrig försändelse: …..			
		Övrigt	Konst-, prydnadsföremål			
			Samling			
			Smycken, ur, ädelmetaller			
			Kläder, pälsvaror, skinnvaror, skor o.d.			
			Sport-, fritidsutrustning			
			Musikinstrument			
			Bohag			
			Verktyg, maskiner, redskap			
			Nycklar			
			Väska			
			Plånbok			

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Fortsättning häleri	Fortsättning häleri	Fortsättning övrigt	Kassa-, värdeskåp			
			Ej narkotikaklassade läkemedel			
			Livsmedel			
			Bränsle			
			Husvagn			
			Släpkärra			
			Byggvaror			
			Annat gods: …..			
BrB 12 kap 1 § BrB 12 kap 2 § BrB 12 kap 3 §	Skadegörelse Åverkan Grov skadegörelse	*Skadat objekt:*				
		Motordrivet fortskaffnings-medel	Bil	Märk: ….. Modell: ….. Tillverknings-år: ….	Antal: …..	Uppgifter om *bilmärke, modell och tillverkningsår* skulle eventuellt kunna fås från fordonsregistret. *Motorbåtar* exkl. segelbåt med hjälpmotor..
			Moped	Antal: …..		
			Motorcykel	Antal: …..		
			Buss	Antal: …..		
			Tåg	Antal: …..		
			Tunnelbana	Antal: …..		
			Lastbil	Antal: …..		
			Snöskoter	Antal:…..		
			Färja	Antal: …..		
			Övriga fartyg	Antal: …..		
			Motorbåt	Antal:…..		
			Övrigt fordon: …..	Antal:…..		
		Tillbehör till motorfordon	Registreringsskylt			
			Övriga tillbehör: …..			
		Ej motordrivet fortskaffnings-medel	Cykel	Antal: …..		*Ej motordrivna båtar* inkl. segelbåt med hjälpmotor.
			Båt	Antal: …..		
			Övrigt fordon: ……..	Antal:…..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning skadegörelse	Fortsättning skadegörelse	Teknisk utrustning	Dator			*Musikanläggning* t.ex. inkl radio, bandspelare, förstärkare, högtalare, CD-spelare, skivspelare.
			Mobiltelefon			
			Video-, fotokamera			
			Musikanläggning			
			TV, Video			
			Övrig teknisk utrustning: …..			
		Vapen m.m.	Civila skjutvapen	Jaktvapen		
				Övriga gevär		
				Pistol, revolver		
				Övriga civila skjutvapen: …..		
			Militära skjutvapen	Automatvapen		
				Övriga militära skjutvapen: …..		
			Ammunition			
			Sprängämnen			
			Tårgasanordning			
			Kniv	Springkniv, stilett		
				Övriga knivar: …..		
			Vapendelar			
			Vapentillbehör			
			Vapenskåp			
			Övrigt vapen: …..			
		Fast egendom	Bostad			
			Totalförsvarsobjekt			
			Övrig fast egendom: …..			
		Övrigt	Konst-, prydnadsföremål			
			Samling			
			Smycken, ur, ädelmetaller			
			Kläder, pälsvaror, skinnvaror, skor o.d.			
			Sport-, fritidsutrustning			
			Musikinstrument			
			Bohag			
			Verktyg, maskiner, redskap			
			Nycklar			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning skadegörelse	Fortsättning skadegörelse	Fortsättning övrigt	Väska			
			Plånbok			
			Kassa-, värdeskåp			
			Ej narkotikaklassade läkemedel			
			Livsmedel			
			Bränsle			
			Husvagn			
			Släpkärra			
			Byggvaror			
			Annat objekt: …..			
BrB 13 kap 1 § BrB 13 kap 2 § BrB 13 kap 6 §	Mordbrand Grov mordbrand Allmänfarlig vårdslöshet	*Utsatt objekt:*				
		Fast egendom	Bostad			
			Totalförsvarsobjekt			
			Övrig fast egendom: …..			
BrB 14 kap 1 § BrB 14 kap 2 § BrB 14 kap 3 § BrB 14 kap 4 § BrB 14 kap 5 § BrB 14 kap 6 § BrB 14 kap 7 § BrB 14 kap 8 § BrB 14 kap 9 § BrB 14 kap 10 §	Urkundsförfalskning Förvanskning av urkund Grov urkundsförfalskning Undertryckande av urkund Signaturförfalskning Penningförfalskning Märkesförfalskning Förfalskning av fast märke Brukande av det förfalskade Olaga spridning av efterbildning	*Utsatt objekt:*				*Värdepapper* inkl. t.ex. aktie, obligation, pantsedel, pantbrev. *Övrig värdehandling* t.ex. rese-, färdbevis, riks-kuponger, present-kort.
		Handlingar m.m.	Identitets-handling m.m.	Pass	Svenskt	
					Utländskt	
				Körkort	Svenskt	
					Utländskt	
				Identitetsgrundande dokument för ansökan om svensk id-handling		
				Övrig id-handling: …..	Svenskt	
					Utländskt	
			Värdehandlingar, kontanter	Sedlar, mynt	Valuta: ….. Valör: ….. Antal mynt, sedlar:	
				Check		
				Kontant-, telefonkort		
				Betal-, kontokort		
				Värdepapper		
				Bankbok, kontobevis		
				Medlems-, rabatt-, lånekort		
				Övrig värdehandling:…..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning urkundsförfalskning	Fortsättning urkundsförfalskning	Fortsättning handlingar m.m.	Övrigt	Kontrollmärke för fordon		
				Faktura		
				Kvitto		
				Lotteri, spel		
				Recept		
				Testamente		
				Betyg		
				Växel		
				Övrig handling: …..		
BrB 16 kap 13 §	Djurplågeri	*Typ av djur:*				
		Djur	Skyddade djurarter			
			Icke skyddade djurarter			
MB 29 kap 8 § MB 29 kap 9 § MB 29 kap 10 §	Övriga brott mot Miljöbalken	*Typ av djur- eller växtart:*				
		Djur	Skyddade djurarter			
			Icke skyddade djurarter			
		Växter	Skyddade växtarter			
			Icke skyddade växtarter			
SFS (1971:69) 2 § SFS (1971:69) 3 § SFS (1971:69) 4 § SFS (1971:69) 5 § SFS (1971:69) 6 § SFS (1971:69) 7 § SFS (1971:69) 8 § SFS (1971:69) 10 §	Skattebrott Skatteförseelse Grovt skattebrott Vårdslös skatteuppgift Skatteavdragsbrott Skatteredovisningsbrott Vårdslös skatteredovisning Försvårande av skattekontroll	*Typ av skatt:*				
		Inkomstskatt				
		Mervärdeskatt				
		Arbetsgivaravgifter				
		Punktskatt				

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
SFS (1996:67)	Brott mot Vapenlagen	*Typ av vapen:*				
		Vapen m.m.	Civila skjutvapen	Jaktvapen		
				Övrig gevär		
				Pistol, revolver		
				Övriga civila skjutvapen: …..		
			Militära skjutvapen	Automatvapen		
				Övriga militära skjutvapen: …..		
			Ammunition			
			Sprängämnen			
			Tårgasanordning			
			Kniv	Springkniv, stilett		
				Övriga knivar: …..		
			Vapendelar			
			Vapentillbehör			
			Vapenskåp			
			Övrigt vapen: …..			
SFS (1995:1738)	Brott mot Alkohollagen	*Typ av alkohol*				
		Alkohol	Öl	Liter: …..		*Mäsk* avser sådan vätska som är avsedd för sprit-tillverkning.
			Vin	Liter: …..		
			Sprit	Liter: …..		
			Teknisk sprit	Liter: …..		
			Mäsk	Liter: …..		
SFS (1991:1969)	Brott mot Lagen om förbud mot vissa dopingmedel	*Typ av preparat:*				
		Misstänkta dopingmedel	Pulver	Gram:…		*Misstänkta doping-medel* avser före analys
			Tabletter	Antal:…		
			Vätska	Milliliter:…		
			Övrigt:			
		Konstaterade dopingmedel	Anabola andro-gena steroider (AAS) inkl. testosteron	Tabletter, milliliter: …		*Konstaterade dopingmedel* avser efter analys.
			Tillväxthormoner	Tabletter, milliliter: …		
			Övrigt	Tabletter, milliliter: …		

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
SFS (1968:64)	Brott mot Narkotikastrafflagen	Typ av preparat:				
		Misstänkta narkotiska preparat	Pulver	Gram: …..		*Misstänkta droger* avser före analys
			Tabletter	Antal: ….		
			Vätska	Milliliter: …..		
			Övrigt: …..			
		Konstaterade narkotiska preparat	Cannabis	Hasch	Gram: …..	*Konstaterade droger* avser efter analys
				Cannabisolja	Milliliter:…..	
				Marijuana	Gram: …..	
				Andra växtdelar	Gram: …..	
			Opiater	Heroin, vitt	Gram: …..	
				Heroin, brunt	Gram: …..	
				Råopium	Gram: …..	
				Morfin	Gram: …..	
				Metadon	Tabletter/ml: …	
			Central-stimulantia	Amfetamin	Gram: …..	
				Amfetaminolja	Gram: …..	
				Metaamfetamin	Gram: …..	
				Fenmetrazin	Gram: …..	
				Kokain	Gram: …..	
				Crack-kokain	Gram: …..	
				Kat	Kilogram: …..	
				Övrigt:…..		
			Ecstasy (inkl. ecstasyanaloger	MDMA	Tabletter: ….	
				MDA	Tabletter: ….	
				Övrigt:…..		
			Hallucinogener	LSD	Doser: …..	
				Psilocin	Gram: …..	
				Psilocybin	Gram: …..	
				DOB (Brom-STP)	Gram?: …..	
				PCP	Gram/milliliter:..	
				Meskalin	Milliliter:…..	
				Övrigt:…..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning brott mot Narkotika-strafflagen	Fortsättning brott mot Narkotikastrafflagen	Fortsättning narkotiska preparat	GHB	Milliliter		
			Narkotika-klassade läkemedel	Bensodiazepien	Tabletter: ….	
				Smärtstillande	Tabletter: ….	
				Övrigt: …..		
SFS (2000:1225)	Brott mot Lagen om straff för smuggling	*Typ av gods*:				
		Alkohol	Öl	Liter: …..		*Mäsk* avser sådan vätska som är avsedd för sprit-tillverkning.
			Vin	Liter: …..		
			Sprit	Koncentrerad	Liter: …..	
				Drickfärdig	Liter: …..	
			Teknisk sprit	Liter: …..		
			Mäsk	Liter: …..		
		Tobak	Cigaretter	Antal: ….		
			Röktobak	Gram: …..		
			Snus	Gram: …..		
		Misstänkta droger och narkotiska preparat	Pulver	Gram: …..		*Misstänkta droger och dopingmedel* avser före analys
			Tabletter	Antal: ….		
			Vätska	Milliliter: …..		
			Övrigt:…..			
		Konstaterade narkotiska preparat	Cannabis	Hasch	Gram: …..	*Konstaterade droger* avser efter analys.
				Cannabisolja	Milliliter:…..	
				Marijuana	Gram: …..	
				Andra växtdelar	Gram: …..	
			Opiater	Heroin, vitt	Gram: …..	
				Heroin, brunt	Gram: …..	
				Råopium	Gram: …..	
				Morfin	Gram: …..	
				Metadon	Tabletter/ml: …	

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning smugglingsbrott	Fortsättning smugglingsbrott	Fortsättning narkotiska preparat	Centralstimulatia	Amfetamin	Gram: …..	
				Amfetaminolja	Gram: …..	
				Metaamfetamin	Gram: …..	
				Fenmetrazin	Gram: …..	
				Kokain	Gram: …..	
				Crack-kokain	Gram: …..	
				Kat	Kilogram: …..	
				Övrigt: …..		
			Ecstasy (inkl. ecstasyanaloger)	MDMA	Tabletter: ….	
				MDA	Tabletter: ….	
				Övrigt: …..		
			Hallucinogener	LSD	Doser: …..	
				Psilocin	Gram: …..	
				Psilocybin	Gram: …..	
				DOB (Brom-STP)	Gram?: …..	
				PCP	Gram/milliliter:..	
				Meskalin	Milliliter:…..	
				Övrigt: …..		
			GHB	Milliliter		
			Narkotika-klassade läkemedel	Bensodiazepien	Tabletter: ….	
				Smärtstillande	Tabletter: ….	
				Övrigt:…..		
		Konstaterade dopingmedel	Anabola andro-gena steroider (AAS) inkl. testosteron	Milliliter/tabletter: …..		*Konstaterade dopingmedel* avser efter analys.
			Tillväxthormoner	Milliliter: …..		
			Övrigt: ….			

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Fortsättning smugglingsbrott	Fortsättning smugglingsbrott	Motordrivet fortskaffnings-medel	Bil	Märke: ….. Modell: ….. Tillverkningsår:	Antal: …..	Uppgifter om *bilmärke, modell och tillverkningsår* skulle eventuellt kunna fås från fordonsregistret. *Motorbåtar* exkl. segelbåt med hjälpmotor.
			Moped	Antal: …..		
			Motorcykel	Antal: …..		
			Buss	Antal: …..		
			Lastbil	Antal: …..		
			Snöskoter	Antal: …..		
			Motorbåt	Antal: …..		
			Övriga fordon: …	Antal:…..		
		Tillbehör till motorfordon	Registreringsskylt			
			Övriga tillbehör:…..			
		Teknisk utrustning	Dator	Antal: …..		*Musikanläggning* t.ex. inkl radio, bandspelare, för-stärkare, högtalare, CD-spelare, skiv-spelare
			Mobiltelefon	Antal: …..		
			Video-, fotokamera	Antal: …..		
			Musikanläggning	Antal: …..		
			TV, video	Antal: …..		
			Övrig teknisk utrustning:..	Antal: …..		
		Vapen m.m.	Civila skjutvapen	Jaktvapen	Antal: …..	
				Övriga gevär	Antal: …..	
				Pistol/revolver	Antal: …..	
				Övriga civila skjutvapen: …..	Antal: …..	
			Militära skjutvapen	Automatvapen	Antal: …..	
				Övriga militära skjutvapen: …..		
			Ammunition			
			Sprängämnen			
			Tårgasanordning	Antal: …..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning smugglingsbrott	Fortsättning smugglingsbrott	Fortsättning vapen m.m.	Kniv	Springkniv, stilett	Antal: …..	
				Övriga knivar: ….	Antal: …..	
			Vapendelar			
			Vapentillbehör			
			Vapenskåp			
			Övrigt vapen: …..			
		Djur	Skyddade djurarter	Art: …..	Antal: …..	
			Icke skyddade djurarter			
		Växter	Skyddade växtarter	Art: …..	Antal: …..	
			Icke skyddade växtarter			
		Annat gods: …..				

8. Utsatt person

Utsatt person är den fysiska eller juridiska personen som utsatts för brottet. Den fysiska personen kan vara både identifierad och oidentifierad. Utsatta personer kan även vara grupper av okända fysiska personer.

Vissa uppgifter om utsatt person såsom ålder, kön kan för det mesta erhållas genom personidentiteten det vill säga personnummer eller samordningsnummer som registreras i samband med anmälan. Det kan finnas behov av att inhämta ytterligare uppgifter om personerna från andra register via person identiteten. Det kan till exempel vara uppgifter om medborgarskap, födelseland och bokföringskommun som skulle kunna fås från folkbokföringsregistret. För vissa brott är uppgifter om vilken egenskap eller roll som personen har vid brottstillfället av intresse. I vissa fall är branschen som den utsatte arbetar i lika intressant information som vilken egenskap eller roll som personen har vid brottstillfället. Uppgifter om bransch bygger på standard för svensk näringsgrensindelning 1992 (SNI 92). Fördelen med detta är att det är möjligt att få uppgifter om antalet företag inom respektive bransch. På så sätt kan utsattheten i respektive bransch relateras till branschens storlek.

Den föreslagna stödtabellen är gemensam för alla brott även om vissa alternativ inte är relevanta eller ovanliga för vissa brott. Aktuellt lagrum anges därför inte för respektive alternativ. För vissa brott är uppgifter om utsatt person mindre intressant. Till exempel för

ekonomiska brott är den utsatte personen mer diffus. I dessa fall skulle man kunna tänka sig att skyddsintresset anges automatiskt efter vilket lagrum som är aktuellt för händelsen. Fördelen med detta skulle vara att det även för dessa brott blev möjligt att söka på utsatt person.

Person	**Uppgift**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Kommentar**
Fysisk person - identifierad	Ålder	…. år			Kan fås från personidentitet. Ålder vid brottstillfället.
	Kön	Man			Kan fås från personidentitet.
		Kvinna			
	I egenskap av (roll) vid brottstillfället.	Polis			*Övriga med särskilda befogenheter t.ex.* sjukvårdspersonal, kriminalvårds-personal.
		Ordningsvakt			
		Socialtjänsteman			
		Taxichaufför			
		Personal inom kollektivtrafiken			
		Övriga med särskilda befogenheter: ….			
		Trafikanter	Gående		
			Cyklist		
			Motorcyklist	Lätt motorcykel	
				Tung motorcykel	
			Mopedist	Klass 1 moped	
				Klass 2 moped	
			Bilist		
			Övriga trafikanter: …..		
		Turist			
		Kund, besökare			
		Annan roll: ….			
	I egenskap av anställd inom bransch (SNI-kod) vid brottstillfället.	Jordbruk, jakt och service till jordbruk			
		Skogsbruk och service till skogsbruk			
		Fiske, vattenbruk inkl. service i anslutning härtill			
		Utvinning av mineral			

Person	Uppgift	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Fortsättning Fysisk person - identifierad	Fortsättning bransch	Tillverkning	Livsmedels- dryckes- och tobaks-framställning		*Trävarutillverkning* exkl. möbeltillverkning *Ickemetalliska mineralprodukter* t.ex. glas, keramiska produkter, cement, kalk, betong, gips m.m. *Maskintillverkning* ej tillverkning av sådana maskiner som ingår i andra kategorier. *El- och optikprodukter* t.ex. kontorsmaskiner, datorer, elmotorer, belysningsarmatur, radio, TV och ur.
			Textil-, beklädnads- läder- och lädervaru-tillverkning		
			Trävarutillverkning		
			Massa-, pappers- och pappersvaru-tillverkning		
			Förlagsverksamhet; grafisk produktion och reproduktion av inspelningar		
			Tillverkning av stenkols-, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle		
			Tillverkning av kemikalier, kemiska produkter, gummi och plastvaror		
			Tillverkning av ickemetalliska mineralprodukter		
			Metallframställning, metallvaru- och maskintillverkning		
			Tillverkning av el- och optikprodukter		
			Tillverkning av transportmedel		
			Återvinning		
			Möbeltillverkning och övrig tillverkning		
		El-, gas-, värme-, vattenförsörjning			
		Byggverksamhet			
		Parti och detaljhandel	Handel med och service av motorfordon; detaljhandel med drivmedel		*Parti- och agenturhandel* avser försäljning till producenter och återförsäljare. *Detaljhandel* avser försäljning till enskilda och hushåll. *Detaljhandel med brott sortiment* avser butiker, varuhus, stormarknader med brett sortiment. .
			Parti- och agenturhandel (ej med motorfordon)		
			Detaljhandel med brett sortiment		
			Butikshandel med livsmedel, drycker och tobak		
			Butikshandel med läkemedel, sjukvårdsprodukter, kosmetika och hygienartiklar.		

Person	Uppgift	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Fortsättning Fysisk person - identifierad	Fortsättning bransch	Fortsättning parti- och detaljhandel	Butikshandel med textilier, kläder, skor, pälsar och väskor		
			Butikshandel med möbler, elprodukter och andra bosättningsvaror		
			Butikshandel med vitvaror, radio- och TV-varor		*Butikshandel med vitvaror, radio- och TV-varor* avser ej uthyrning av dessa produkter.
			Butikshandel med datorer, kontorsmaskiner, programvara och telekommunikationsutrustning		
			Butikshandel med järnhandels- bygg-, VVS-varor, färg, tapeter och golvbeläggning		
			Butikshandel med böcker, tidningar och pappersvaror		
			Butikshandel med glasögon, andra optiska produkter, fotoutrustning och fotoservice		
			Butikshandel med ur, guldsmedsvaror och smycken		*Butikshandel med vapen och ammunition* ingår i SNI-koden för butikshandel med sport och fritidsartiklar.
			Butikshandel med vapen och ammunition		
			Butikshandel leksaker och sportartiklar		
			Butikshandel med konst, mynt och frimärken, galleriverksamhet		
			Butikshandel med antikviteter och andra begagnade varor		
			Övrig specialiserad butikshandel		
			Postorderhandel		*Annan detaljhandel* t.ex. provisionshandel, försäljning från automater.
			Torg och marknadshandel, ambulerande och tillfällig handel		
			Annan detaljhandel, ej i butik		
			Reparation av hushållsartiklar och personliga artiklar		

Person	Uppgift	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Fortsättning Fysisk person - identifierad	Fortsättning bransch	Hotell och restaurang-verksamhet	Hotellverksamhet inkl. restaurang och konferensverksamhet		
			Campingplatsverksamhet och annan logiverksamhet		
			Restaurangverksamhet		
			Bar- och pubverksamhet		
			Drift av personalmatsalar, centralkök och cateringföretag		
		Transport, magasinering och kommunikation	Järnvägstransport		*Annan landtransport av passagerare* t.ex. charterbussföretag
			Kollektivtrafik-, linjebussverksamhet		
			Taxitrafik		
			Annan landtransport av passagerare		
			Vägransport av gods		
			Transporter i rörsystem		
			Sjötransport		
			Lufttransport		
			Stödtjänster till transport, resebyråverksamhet		
			Post- och telekommunikationer		
		Finansiell verksamhet	Bankverksamhet		
			Annan finansförmedling: …..		
			Försäkring och pensionsfondsverksamhet utom obligatorisk socialförsäkring		
			Stödtjänst till finansiell verksamhet		
		Fastighetsverksamhet			
		Uthyrning	Biluthyrning och uthyrning av andra transportmedel		Videofilmsuthyrning ingår i SNI-koden för uthyrning av andra varor för personligt bruk
			Uthyrning av maskiner och utrustning		
			Videofilmsuthyrning		
			Uthyrning av andra varor för personligt bruk		
		Databehandlingsverksamhet m.m.			
		Forskning och utveckling			

Person	**Uppgift**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Kommentar**
Fortsättning Fysisk person - identifierad	Fortsättning bransch	Andra företags-tjänster	Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet, holdingverksamhet		*Övriga företagstjänster* t.ex. foto-, reklamatiljéer, formgivningsbyråer, konferensarrangörer.
			Arkitekt-, teknisk konsultverksamhet o.l.		
			Teknisk provning och analys		
			Reklam		
			Arbetsförmedling och rekrytering		
			Bevaknings och säkerhetstjänst	Värdetransport	
				Andra uppdrag:	
			Rengöring och sotning		
			Övriga företagstjänster: …..		
		Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	Offentlig förvaltning		
			Utrikesförvaltning		
			Totalförsvar		
			Polis- , åklagar- och domstolsverksamhet samt kriminalvård		
			Brand- och rättnignsverksamhet		
			Obligatorisk sockalförsäkring		
		Utbildning	Grundskole- och gymnasieutbildning		
			Högskoleutbildning		
			Vuxenutbildnings och övriga utbildning		
		Hälso- och sjukvård, sociala tjänster	Hälso- och sjukvård		Barnomsorg t.ex. förskolor, fritidshem *Äldre och handikappomsorg* t.ex. hemtjänst, dagcentraler *Individ och familjeomsorg* dvs socialkontor
			Veterinärverksamhetr		
			Vård och service till boende i servicehus, servicelägenheter och ålderdomshem		
			Särkskild omsorg för psykiskt utvecklingsstörda		
			Drift av hem för vård och boende		
			Drift av flyktingförläggningar		
			Drift av inackorderingshem		
			Barnomsorg		
			Äldre och handikappomsorg		
			Individ och familjeomsorg		
			Humanitära verksamhet		

Person	Uppgift	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Fortsättning Fysisk person - identifierad	Fortsättning bransch	Rekreations-, kultur- och sport-verksamhet	Film-, video-, radio- och TV-programverksamhet		*Övriga kulturell och underhållsverksamhet* t.ex. artister, konstnärer, författare, teater, nöjesparker
			Övriga kulturell och underhållsverksamhet		
			Nyhetsservice		
			Biblioteks-, arkiv- och museiverksamhet m.m.		
			Drift av sportanläggningar		
			Idrottsutövning, tävling och övrig sportverksamhet		
			Spel- och vadhållningsverksamhet		
			Övrig rekreationsverksamhet		
		Andra samhälleliga, personliga tjänster och annan serviceverksamhet	Avloppsrening, avfallshantering, renhållning o.l.		
			Intressebevakning, religiös verksamhet		
			Tvätteriverksamhet		
			Hår-, skönhets- och kroppsvård		
			Övriga serviceverksamhet		
		Förvärvsarbete i hushåll			
		Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.l.			
Fysisk person - ej identifierad	Ålder	- 20 år			Uppskattad ålder vid brottstillfället.
		21-30 år			
		31-50 år			
		51 - år			
		Okänd			
	Kön	Man			
		Kvinna			
		Okänt			
Grupp av fysiska per-soner – ej identifierade	Antal personer	2-4 personer			Uppskattat antal.
		5-9 personer			
		10- personer			

Person	Uppgift	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Juridisk person	Associationsform	Offentlig	Statliga enheter		Med *utländsk verksamhet* avses verksamhet som inte är registrerad i Sverige.
			Landsting		
			Kommun, kommunalförbund		
			EU		
			Utländsk verksamhet		
		Privat	Enskild firma, näringsverksamhet		Med *utländsk verksamhet* avses verksamhet som inte är registrerad i Sverige.
			Handelsbolag, kommanditbolag		
			Aktiebolag (privat)		
			Aktiebolag (publikt)		
			Ekonomisk förening		
			Ideell förening		
			Stiftelse		
			Partsrederi		
			Utländsk verksamhet		
			Övriga associationsformer: …..		
	Bransch (SNI-kod)	Samma alternativ som för fysisk person identifierad (se ovan)			
	Företagets storlek	Antal anställda vid brottstillfället: …..			Uppdelning av antal anställda och omsättning i olika klasser kan vara mer lämpligt
		Omsättning det senaste året: …..			

9. Anmäld person och person som utfört brottet

En anmäld person är en person som anmälaren påstår har begått ett visst brott. Person som utfört brottet är en samlingsbeteckning för de olika roller som kan innehas av den person som rättsväsendet misstänker ha utfört ett brott. De olika roller som en person som utfört brott kan ha är person som kan misstänkas, skäligen misstänkt person, på sannolika skäl misstänkt person, tilltalad person, person som förelagts strafföreläggande eller ordningsbot (ej godkänt eller godkänt) samt dömd person (ej laga kraft respektive laga kraft).

En anmäld person kan vara både en juridisk och en fysisk person medan person som utfört brottet enbart kan vara en fysisk person. En anmäld fysisk person kan antingen vara oidentifierad och identifierad. Anmälda personer kan även vara grupper av okända fysiska personer. Den fysiska personen som utfört brottet måste alltid vara identifierad.

Det är möjligt att koppla flera personer till ett och samma brott för att se brottslighet som begås av flera gärningsmän. Det är inte bara intressant att se kopplingen mellan olika fysiska personer. För till exempel ekonomiska brott kan det vara viktigt att se kopplingen mellan olika företag (juridiska personer) som är inblandade i brottet.

Vissa uppgifter om anmäld person och person som utfört brottet såsom ålder, kön kan för det mesta erhållas genom personidentiteten det vill säga personnummer eller samordningsnummer som registreras i samband med anmälan. Det kan finnas behov av att inhämta ytterligare uppgifter om personerna från andra register via person identiteten. Det kan till exempel vara uppgifter om medborgarskap, födelseland och bokföringskommun som skulle kunna fås från folkbokföringsregistret. Det kan även vara intressant med tidigare belastningar på den person som utfört brottet, personens sociala bakgrund m.m.

För vissa brott är uppgifter om vilken egenskap eller roll som personen har vid brottstillfället av intresse. I vissa fall är branschen som den anmälda personen eller den person som utfört brottet arbetar i lika intressant information som vilken egenskap eller roll som personen har vid brottstillfället. Uppgifter om bransch bygger på standard för svensk näringsgrensindelning 1992 (SNI 92). Fördelen med detta är att det är möjligt att få uppgifter om antalet företag inom respektive bransch. På så sätt kan antal anmälda i respektive bransch relateras till branschens storlek.

Uppgifter om anmäld fysisk person som ej är identifierad skulle kunna kopplas ihop med signalement. Till exempel för våldsbrott såsom rån kan det vara intressant att veta om personen vid brottstillfället var maskerad eller ej.

Den föreslagna stödtabellen är gemensam för alla brott även om vissa alternativ inte är relevanta eller ovanliga för vissa brott. Aktuellt lagrum anges därför inte för respektive alternativ. För vissa brott anges inte uppgifter om anmäld person.

Person	**Uppgift**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Kommentar**
Fysisk person - identifierad (anmäld person och person som utfört brottet)	Ålder	….. år			Kan fås från personidentitet. Ålder vid brottstillfället.
	Kön	Man			Kan fås från personidentitet.
		Kvinna			
	I egenskap av (roll) vid brottstillfället	Trafikanter m.m.	Privat förare		Framförallt för trafikbrott
			Yrkesförare		
			Passagerare		
			Fordonsägare		
			Övrig trafikant: …..		

Person	Uppgift	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Fortsättning Fysisk person - identifierad	Fortsättning roll	Tjänstebefattning eller roll i företag eller brottslig verksamhet m.m.	VD		Framförallt för ekonomiska brott.
			Aktieägare, ägare eller delägare		
			Styrelseledamot		
			Revisor		
			Annan ledande befattning		
			Faktisk företrädare		
			Annat bolag i koncern		
			Relaterad position (sambo m.m.)		
			Köpare		
			Säljare		
			Målvakt		
			Långivare		
			Finansiär		
		Tjänstebefattning med särskild befogenhet	Polis		*Övriga med särskilda befogenheter t.ex.* kriminalvårdspersonal.
			Ordningsvakt		
			Läkare		
			Präst		
			Socialtjänsteman		
			Övriga med särskilda befogenheter: …..		
	I egenskap av anställd inom bransch (SNI-kod) vid brottstillfället.	Samma alternativ som för utsatt fysisk person identifierad (se ovan)			
	Misstankegrad (ej anmäld fysisk person)	Kan misstänkas			
		Skäligen misstänkt			
		På sannolika skäl misstänkt			
		Tilltalad			
		Förelagd strafföreläggande eller ordningsbot	Utfärdat föreläggande		
			Godkänt föreläggande		
		Dömd	Ej laga kraft		
			Laga kraft		

Person	**Uppgift**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Kommentar**
Fysisk person – ej identifierad (anmälda personer)	Kön	Man			
		Kvinna			
		Okänt			
	Ålder	- 20 år			Uppskattad ålder vid brottet
		21-30 år			
		31-50 år			
		51 - år			
		Okänd			
Grupp av fysiska personer – ej identifierade (anmälda personer)	Antal personer	-5 personer			Uppskattat antal
		6-10 personer			
		11-20 personer			
		20- personer			
Juridisk person (anmäld person)	Associationsform	Offentlig	Statliga enheter		Med *utländsk verksamhet* avses verksamhet som inte är registrerad i Sverige.
			Landsting		
			Kommun, kommunalförbund		
			EU		
			Utländsk verksamhet		
		Privat	Enskild firma, näringsverksamhet		Med *utländsk verksamhet* avses verksamhet som inte är registrerad i Sverige.
			Handelsbolag, kommanditbolag		
			Aktiebolag (privat)		
			Aktiebolag (publikt)		
			Ekonomisk förening		
			Ideell förening		
			Stiftelse		
			Partsrederi		
			Utländsk verksamhet		
			Övriga associationsformer: …..		
	Bransch	Samma alternativ som för utsatt fysisk person identifierad (se ovan)			

Person	**Uppgift**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Kommentar**
Fortsättning juridisk person	Företagets storlek	Antal anställda vid brottstillfället: …..			Uppdelning av antal anställda och omsättning i olika klasser kan vara mer lämpligt.
		Omsättning det senaste året: …..			

10. Relation

Relation avser den utsatte personens relation till den person som är anmäld eller misstänkt för ha utfört brottet. Till exempel betyder okänd i tabellen nedan att den person som anmälaren påstår ha begått brottet är okänd för den person som utsatts för brottet.

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Okänd	Känner till utseendet sedan tidigare.		Med innebörden att man inte har någon personlig relation. En TV-kändis är till exempel okänd om personerna i fråga inte har någon relation mellan sig.
	Känner ej igen sedan tidigare		
Tillfällig bekant, ytligt bekant			Tillfälligt bekant kan t.ex. inneburit att man träffat på krogen en gång.
Känd	Familj/släkt	Förälder	*Gärningsmannen är …till offret.*
		Förälders partner	
		Barn	Med *förälder* avses även föräldrar som ej är biologiska.
		Partners barn	
		Partner	
		Syskon	
		Annan släkt: …..	
	Före detta partner		
	Vän, nära bekant		
	Yrkesrelation	Arbetsgivare, uppdragsgivare	*Gärningsmannen är …till offret.*
		Anställd, uppdragstagare	
		Arbetskamrat	*Personal på skola etc.* t.ex. inkl. dagispersonal, skolpersonal, förskola.
		Tillfälligt inhyrd, anlitad personal	
		Lärare eller annan personal på skola etc.	

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Fortsättning känd	Fortsättning yrkesrelation	Elev	
		Skolkamrat	
		God man m.m.	
		Huvudman till god man	
		Vårdnadsgivare	
		Vårdnadstagare	
		Annan yrkesrelation: …	

11. Övriga faktorer

I samband med arbetet med den kriminologiska informationen har det framkommit att det finns annan information som inte täcks av den föreslagna modellen. Det är till exempel för miljöbrott uppgifter om vem som anmält brottet, vem som upptäckt brottet och hur brottet har upptäckts. Nedan redovisas exempel på information som inte ingår i den föreslagna modellen. De olika förslagen är inte bearbetade och kan därför vara ofullständig. Vid ett fortsatt arbete med förslaget bör man överväga om denna information ska inkluderas i den strukturerade informationen om brott, STUK.

Anmälare:

Brott	**Anmälare:**	**Kommentar**
Miljöbrott	Tillsyningsmyndighet	
	Polisman	
	Kustbevakning	
	Räddningstjänst	
	Företag, privaträttslig organisation	
	Anställd i berörd verksamhet	
	Enskild	
	Anonym	
	Annan: …..	

Brott	**Anmälare:**	**Kommentar**
Våldsbrott	Polis	
	Läkare	
	Sociala myndigheter	
	Kvinnojour	
	Släkting till utsatt person	
	Bekant till utsatt person	
	Utsatt person	
	Annan person: …..	
”Ekonomiska brott”	Målsägande (enskild)	
	Målsägande (organisation)	
	Polismyndighet	
	Åklagarmyndighet	
	Skattemyndighet	
	Skattebrottsenhet	
	Finansinspektionen	
	Konkursförvaltare	
	Revisor	
	Kronofogdemyndighet	
	Länsstyrelsen	
	Kommun	
	Tullen	
	Försäkringskassan	
	Arbetslöshetskassan	
	Annan tillsynsmyndighet: …..	
	Annan person: …..	

Upptäckare:

Brott	**Upptäckare:**	**Kommentar**
”Ekonomiska brott”	Målsägande (enskild)	
	Målsägande (organisation)	
	Polismyndighet	
	Åklagarmyndighet	
	Skattemyndighet	
	Skattebrottsenhet	
	Finansinspektionen	
	Konkursförvaltare	
	Revisor	
	Kronofogdemyndighet	
	Länsstyrelsen	
	Kommun	
	Tullen	
	Försäkringskassan	
	Arbetslöshetskassan	
	Annan tillsynsmyndighet: …..	
	Annan person: …..	
Miljöbrott	Tillsyningsmyndighet	
	Polisman	
	Kustbevakning	
	Räddningstjänst	
	Företag, privaträttslig organisation	
	Anställd i berörd verksamhet	
	Enskild	
	Anonym	
	Annan: …..	

Hur brottet upptäckts:

Brott	Hur brottet upptäckts:	Kommentar
”Ekonomisk brottslighet”	Vid konkursförvaltning	
	Vid skatteredovisning	
	Genom Skrivbordsgranskning	
	Vid taxeringsbesök	
	Vid revision av organisationens revisor	
	Vid tillsyn, inspektion	
	Vid tullkontroll	
	Genom spaning	
	Vid kronofogdes indrivningsverksamhet	
	Genom tips från enskild	
	Genom tips från annan organisation	
	Annat sätt: …..	
Miljöbrott	Tillsynsbesök	
	Granskning av handling	
	Iakttagna skador	
	Lycka	
	I samband med utredning	
	Annat sätt: …..	

Brottets karaktär:

Brott	Omständigheter:	Kommentar
Våldsbrott, fridsbrott, sexualbrott, Ärekränkning Stöldbrott Bedrägeri, häleri, utpressning och ocker Ekonomisk brottslighet Skadegörelse Förfalskningsbrott m.m.	Tillfällig	Skulle eventuellt kunna införas i särskilt fokusområde eller tillvägagångssätt
	Systematisk, seriekaraktär	
	Organiserat	
	Inom näringsverksamhet	
	Stor omfattning	

Skyddsåtgärder:

Brott	**Vidtagna skyddsåtgärder:**	**Kommentar**
Rån.	Övervakningskamera	Skulle eventuellt kunna införas under den kriminologiska faktorn situation. Kan även vara aktuellt för andra brottstyper.
	Larm till polisen	
	Larm till bevakningsföretag	
	Annan skyddsåtgärd: ……	

Körkort:

Brott	**Körkortsbehörighet:**		**Kommentar**
Trafikbrott	Har behörighet	Svenskt körkort	
		Nordiskt körkort	
		Körkort inom EU-land	
		Körkort från annat land: …..	
	Har ej behörighet		

Last:

Brott	**Typ av last:**	**Kommentar**
Trafikbrott	Styckegods	
	Tanktransport	
	Bulktransport	
	Annat typ av last: …..	

Bilaga 3 Förslag till lagrumsgrupper

För att den som registrerar uppgifter i den nya strukturen för information om brott, STUK, inte ska tvingas ta ställning till enskilda lagrum när informationen inte är tillräcklig finns det en möjlighet att göra den juridiska klassificeringen på en mer övergripande nivå i ett inledningsskede. I STUK kallas denna övergripande nivå för lagrumsgrupper. Förslaget till lagrumsgrupper innebär att klassificeringen får göras för grupper av brott. Det är dock alltid möjligt att ta ställning till enskilda lagrum om den som registrerar uppgifterna så önskar.

Om en händelse registrerats med en lagrumsgrupp, ska handläggaren *i ett senare skede* av utredningsprocessen alltid ta ställning till de enskilda lagrummen för de brott för vilka STUK särskilt kräver detta (detaljerad och strukturerad juridisk information). Enskilda lagrum ska till exempel alltid ges för brott mot Brottsbalken och ett antal specialstraffrättsliga författningar såsom brott mot Narkotikastrafflagen. För mer information se kap 5, Innehållet i STUK, avsnitt, Beskrivning av den juridiska informationen.

Lagrumsgrupperna består av brott som kan vara svåra att särskilja i ett inledningsskede av en utredning. Lagrumsgrupperna bygger även på de grupper av lagrum som finns i dagens brottskodningssystem. Högsta nivån för lagrumsgrupperna är kapitel eller författning men i vissa fall finns det behov av att dessa underindelas. Lagrumsgrupperna består dock inte av brott i olika kapitel eller författningar.

Lagrumsgrupperna har i detta förslag inte givits någon benämning. Vid en vidareutveckling av förslaget kan det finnas behov av att ge de olika lagrumsgrupperna sådana benämningar.

Nedan redovisas förslaget på olika lagrumsgrupper:

Lagrum	**Rubricering**	**Kommentar**
Brottsbalken		
BrB 3 kap 1 § BrB 3 kap 2 § BrB 3 kap 3 § BrB 3 kap 5 § BrB 3 kap 6 § BrB 3 kap 7 §	Mord Dråp Barnadråp Misshandel Grov misshandel Vållande till annans död	Det är viktigt att kunna skilja på våld som lett till döden och våld som inte lett till döden. Detta kan antingen göras genom dessa två lagrums-grupper eller att lagrumsgrupperna slås samman och den kriminologiska faktorn effekt (avliden, ej avliden) anges.
BrB 3 kap 1 § BrB 3 kap 2 § BrB 3 kap 5 § BrB 3 kap 6 § BrB 3 kap 8 §	Försök/förberedelse/stämpling till mord Försök/förberedelse/stämpling till dråp Misshandel Grov misshandel Vållande till kroppsskada eller sjukdom	
BrB 3 kap 9 §	Framkallande av fara för annan	

Lagrum	Rubricering	Kommentar
BrB 3 kap 10 §	Arbetsmiljöbrott	Är egentligen inte en lagrumsgrupp utan en ”etikett” som sätts på brotten mot BRB 3 kap 7-9 §§.
BrB 4 kap 1 § BrB 4 kap 2 § BrB 4 kap 3 §	Människorov Olaga frihetsberövande Försättande i nödläge	
BrB 4 kap 4 § BrB 4 kap 5 §	Olaga tvång Olaga hot	
BrB 4 kap 4a §	Grov fridskränkning Grov kvinnofridskräning	Är egentligen inte en lagrumsgrupp utan en ”etikett” som sätts på brotten mot BRB 3-6 kap.
BrB 4 kap 6 §	Hemfridsbrott, olaga intrång	
BrB 4 kap 7 §	Ofredande	
BrB 4 kap 8 § BrB 4 kap 9 § BrB 4 kap 9a §	Brytande av post- eller telehemlighet Intrång i förvar Olovlig avlyssning	
BrB 4 kap 9c §	Datorintrång	
BrB 5 kap 1 § BrB 5 kap 2 § BrB 5 kap 3 § BrB 5 kap 4 §	Förtal Grovt förtal Förolämpning Gro förolämpning Förtal av avliden	
BrB 6 kap 1 §	Våldtäkt, grov våldtäkt	
BrB 6 kap 2 § BrB 6 kap 3 § BrB 6 kap 4 § BrB 6 kap 6 §	Sexuellt tvång, grovt sexuellt tvång Sexuellt utnyttjande, grovt sexuellt utnyttjande Sexuellt utnyttjande av underårig, grovt sexuellt utnyttjande av underårig Sexuellt umgänge med avkomling Sexuellt umgänge med syskon	
BrB 6 kap 7 §	Sexuellt ofredande	

Lagrum	Rubricering	Kommentar
BrB 6 kap 8 § BrB 6 kap 9 §	Koppleri Grovt koppleri	
BrB 6 kap 10 §	Förförelse av ungdom	
BrB 7 kap 1 § BrB 7 kap 1a § BrB 7 kap 3 §	Tvegifte Olovligt ingående av äktenskap Olovligt partnerskap Förvanskande av familjeställning	
BrB 7 kap 4 §	Egenmäktighet med barn	
BrB 8 kap 1 § BrB 8 kap 2 § BrB 8 kap 4 § BrB 8 kap 7 §	Stöld Snatteri Grov stöld Tillgrepp av fortskaffningsmedel	Det är viktigt att kunna särskilja olika grupper inom stöld, snatteri, grov stöld, tillgrepp av fort-skaffningsmedel t.ex. fordon och inbrotts-stöld. Detta kan åstad-kommas genom den kriminologiska informationen.
BrB 8 kap 5 § BrB 8 kap 6 §	Rån Grovt rån	
BrB 8 kap 8 § BrB 8 kap 9 § BrB 8 kap 10 §	Egenmäktigt förfarande Självtäkt Olovlig kraftavledning	
BrB 9 kap 1 § BrB 9 kap 2 § BrB 9 kap 3 § BrB 9 kap 3a §	Bedrägeri Bedrägligt beteende Grovt bedrägeri Subventionsmissbruk	
BrB 9 kap 4 §	Utpressning	
BrB 9 kap 5 §	Ocker	
BrB 9 kap 6 § BrB 9 kap 6a § BrB 9 kap 7 § BrB 9 kap 7a§	Häleri Penninghäleri Häleriförseelse Penninghäleriförseelse	

Lagrum	Rubricering	Kommentar
BrB 9 kap 8 § BrB 9 kap 9 § BrB 9 kap 10 §	Oredligt förfarande Svindleri Ockerpantning	
BrB 10 kap 1 § BrB 10 kap 2 § BrB 10 kap 3 §	Förskingring Undandräkt Grov förskingring	
BrB 10 kap 4 §	Olovligt förfogande	
BrB 10 kap 5 § BrB 10 kap 5 § 2 st	Trolöshet mot huvudman Grov trolöshet mot huvudman	
BrB 10 kap 6 §	Behörighetsmissbruk	
BrB 10 kap 7 §	Olovligt brukande	
BrB 10 kap 8 §	Fyndförseelse	
BrB 11 kap 1 § BrB 11 kap 2 §	Oredlighet mot borgenär Grov oredlighet mot borgenär	
BrB 11 kap 3 § BrB 11 kap 4 §	Vårdslöshet mot borgenär Mannamån mot borgenär	
BrB 11 kap 5 §	Bokföringsbrott	
BrB 12 kap 1 § BrB 12 kap 2 § BrB 12 kap 3 §	Skadegörelse Åverkan Grov skadegörelse	
BrB 12 kap 4 §	Tagande av olovlig väg	
BrB 13 kap 1 § BrB 13 kap 2 §	Mordbrand Grov mordbrand	
BrB 13 kap 3 §	Allmänfarlig ödeläggelse	
BrB 13 kap 4 § BrB 13 kap 5 §	Sabotage Grovt sabotage	
BrB 13 kap 5a § BrB 13 kap 5b §	Kapning, sjö- eller luftfartssabotage Flygplatssabotage	

Lagrum	Rubricering	Kommentar
BrB 13 kap 6 §	Allmänfarlig vårdslöshet	
BrB 13 kap 7 § BrB 13 kap 8 § BrB 13 kap 9 §	Spridande av gift eller smitta Förgöring Vårdslöshet med gift eller smittämne/vållande till miljöförstöring	
BrB 13 kap 10 §	Underlåtenhet att avvärja allmänfara	
BrB 14 kap 1 § BrB 14 kap 2 § BrB 14 kap 3 § BrB 14 kap 4 § BrB 14 kap 9 §	Urkundsförfalskning Förvanskning av urkund Grov urkundsförfalskning Undertryckande av urkund Brukande av det förfalskade	Det kan i ett inledningsskede av undersökningen vara svårt att särskilja tillverkningen av det förfalskade från brukandet. Brukandet av det förfalskade förekommer därför i flera lagrumsgrupper.
BrB 14 kap 5 § BrB 14 kap 9 §	Signaturförfalskning Brukande av det förfalskade	
BrB 14 kap 6 § BrB 14 kap 9 § BrB 14 kap 10 §	Penningförfalskning Brukande av det förfalskade Olaga spridande av efterbildning	
BrB 14 kap 7 § BrB 14 kap 8 § BrB 14 kap 9 §	Märkesförfalskning Förfalskning av fast märke Brukande av det förfalskade	
BrB 15 kap 1 §	Mened	
BrB 15 kap 2 § BrB 15 kap 3 §	Osann partutsaga Ovarsam utsaga	
BrB 15 kap 5 § BrB 15 kap 6 § BrB 15 kap 7 § BrB 15 kap 8 § BrB 15 kap 9 § BrB 15 kap 10 § BrB 15 kap 11 §	Falskt samt obefogat åtal Falsk angivelse/obefogad angivelse Falsk tillvitelse/Vårdslös tillvitelse Bevisförvanskning Underlåtenhet att avvärja rättsfel Osann försäkran/vårdslös försäkran Osant intygande/brukande av osann urkund	
BrB 15 kap 12 §	Missbruk av urkund	
BrB 15 kap 13 §	Förnekande av underskrift	

Lagrum	Rubricering	Kommentar
BrB 16 kap 1 § BrB 16 kap 2 § BrB 16 kap 3 § BrB 16 kap 4 § BrB 16 kap 5 § BrB 16 kap 6 §	Upplopp Våldsamt upplopp Ohörsamhet mot ordningsmakten Störande av förrättning eller av allmän sammankomst Uppvigling Myteri	
BrB 16 kap 8 §	Hets mot folkgrupp	
BrB 16 kap 9 §	Olaga diskriminering	
BrB 16 kap 10 §	Brott mot griftefrid	
BrB 16 kap 10a §	Barnpornografibrott	
BrB 16 kap 10b § BrB 16 kap 10c § BrB 16 kap 11 § BrB 16 kap 12 §	Olaga våldsskildring Otillåten utlämning av film eller videogram Otillåtet förfarande med pornografisk film Förledande av ungdom	
BrB 16 kap 13 §	Djurplågeri	
BrB 16 kap 14 § BrB 16 kap 14a §	Dobbleri Grovt dobbleri	
BrB 16 kap 15 § 1 st	Falskt larm	
BrB 16 kap 15 § 2 st	Missbruk av larmanordning	
BrB 16 kap 16 §	Förargelseväckande beteende	
BrB 17 kap 1 § BrB 17 kap 5 §	Våld mot tjänsteman	Våld och hot mot tjänsteman återfinns i samma lagrum men bör ändå särskiljas.
BrB 17 kap 1 § BrB 17 kap 2 § BrB 17 kap 5 §	Hot mot tjänsteman Förgripelse mot tjänsteman	
BrB 17 kap 4 § BrB 17 kap 5 §	Våldsamt motstånd	
BrB 17 kap 7 §	Bestickning	

Lagrum	Rubricering	Kommentar
BrB 17 kap 8 § BrB 17 kap 9 §	Otillbörligt verkande vid röstning Tagande av otillbörlig belöning vid röstning Brott mot rösthemlighet	
BrB 17 kap 10 §	Övergrepp i rättssak	
BrB 17 kap 11 § BrB 17 kap 12 § BrB 17 kap 13 §	Skyddande av brottsling Främjande av flykt Överträdelse av myndighets bud Hindrande av förrättning	
BrB 17 kap 15 §	Föregivande av allmän ställning	
BrB 18 kap 1-6 §§	Högmålsbrott	
BrB 19 kap 1-10 §§, 12-13 §§	Brott mot rikets säkerhet	
BrB 20 kap 2 §	Mutbrott	
BrB 20 kap 1 § BrB 20 kap 3 §	Tjänstefel Brott mot tystnadsplikt	
Förbud mot köp av sexuella tjänster		
SFS (1998:408)	Brott mot Förbud mot köp av sexuella tjänster	
Lagen om besöksförbud		
SFS (1988:688)	Överträdelse av besöksförbud	
Skattebrottslagen		
SFS (1971:69) 2 § SFS (1971:69) 3 § SFS (1971:69) 4 § SFS (1971:69) 5 §	Skattebrott Skatteförseelse Grovt skattebrott Vårdslös skatteuppgift	
SFS (1971:69) 6 §	Skatteavdragsbrott	
SFS (1971:69) 7 § SFS (1971:69) 8 §	Skatteredovisningsbrott Vårdslös skatteredovisning	
SFS (1971:69) 10 §	Försvårande av skattekontroll	

Lagrum	Rubricering	Kommentar
Insiderlagen		
SFS (2000:1086), 2-7 §§	”Insiderbrott mm”	
Näringsförbud		
SFS (1986:436), 25 §	”överträdelse av näringsförbud”	
Aktiebolagslagen		
SFS (1975:1385) 19 kap 1 §	Brott mot aktiebolagslagen	
Lagen om handel med finansiella instrument		
SFS (1991:980) 7 kap 1 §	”otillbörlig kurspåverkan m.m.”	
Vapenlagen		
SFS (1996:67) 9 kap 1-3 §§	”Vapenbrott m.m.”	
Personuppgiftslagen		
SFS (1998:204) 49 §	Brott mot personuppgiftslagen	
Lagen om förbud beträffande knivar m.m.		
SFS (1988:254) 4 §	”Olaga innehav, överlåtelse eller saluhållande av knivar m.m.”	
Ordningslagen		
SFS (1993:1617) 2 kap 29 § 3 kap 22 §	Brott mot ordningslagen	
Sjölagen, Sjötrafikförordningen		
SFS(1994: 1009) 20 kap 1-11§§ SFS(1986: 300) 5 kap 1 §	Brott mot sjölagen Brott mot sjötrafikförordningen	
Miljöbalken		
MB 29 kap 1 § MB 29 kap 2 §	Miljöbrott Vållande till miljöstörning	
MB 29 kap 3 §	Miljöfarlig kemikaliehantering	
MB 29 kap 4 § 1 st	Otillåten miljöverksamhet – ”avsaknad av tillstånd m.m.”	
MB 29 kap 4 § 2 st	Otillåten miljöverksamhet – ”brott mot tillstånd, villkor m.m.”	

Lagrum	Rubricering	Kommentar
MB 29 kap 5 § MB 29 kap 6 §	Försvårande av miljökontroll Bristande miljöinformation	
MB 29 kap 7 §	Nedskräpning	
MB 29 kap 8 § 1-5, 8-11, 16, 17, 28 p	”Naturvård och artskydd”	
MB 29 kap 8 § 6, 7, 12-15 p	”Miljöskydd och vattenvård”	
MB 29 kap 8 § 18-27 p	”Kemikaliehantering m.m.”	
MB 29 kap 9 § 2, 4-6, 9-10 p	”Djurhållning, fiske m.m.”	
MB 29 kap 9 §, 1, 3 p	”Allmänhetens uppträdande m.m.”	
MB 29 kap 9 §, 7, 8? P	”Transport av avfall m.m.”	
MB 29 kap 9 §, 11 p	”Artskydd”	
MB 29 kap 10 §	”Obehörig befattning med djur och växtarter”	
Lagen om åtgärder mot föroreningar från fartyg		
SFS (1980:424) 10 kap. 1-5 §§	”utsläpp från fartyg m.m.”	
Djurskyddslagen		
SFS (1988:534) 36 §	”vanvård av djur m.m.”	
Fiskelagen		
SFS (1993:787), 37-42 §§	Brott mot fiskelagen – ”olovligt fiske m.m.”	
Jaktlagen		
SFS (1987:259) 43-45 §§	”Jaktbrott m.m.”	

Lagrum	Rubricering	Kommentar
Alkohollagen		
SFS (1994:1738) 10 kap 1 §, 1a §, 3 § SFS (1994:1738) 10 kap 2 §, 3 § SFS (1994:1738) 10 kap 4 § SFS (1994:1738) 10 kap 5 § SFS (1994:1738) 10 kap 6 § SFS (1994:1738) 10 kap 7 §	”Olovlig sprittillverkning mm” Olovlig försäljning av alkoholdrycker (inkl grovt brott) ”Olovlig tillverkning av vin mm” Olovligt innehav av alkoholdrycker Olovligt anskaffande av alkoholdrycker Olovlig dryckeshantering	
Lagen om förbud mot vissa dopningsmedel		
SFS (1991:1969) 3 §	Dopningsbrott	
Narkotikastrafflagen		
SFS (1968:64) 1 § SFS (1968:64) 2 § SFS (1968:64) 3 §	Narkotikabrott Ringa narkotikabrott Grovt narkotikabrott	
SFS (1968:64) 3a §	Vårdslöshet med narkotika	
Lagen om kontroll av narkotika		
SFS (1992:860) 13 §	Brott mot lagen om kontroll av narkotika	
Lagen om straff för smuggling		
SFS (2000:1225) 3 § SFS (2000:1225) 4 § SFS (2000:1225) 5 § SFS (2000:1225) 6 § 1 st SFS (2000:1225) 6 § 2 st SFS (2000:1225) 6 § 3 st SFS (2000:1225) 7 §	Smuggling Ringa smuggling Grov smuggling Narkotikasmuggling Ringa narkotikasmuggling Grov narkotikasmuggling Olovlig införsel Olovlig utförsel	
SFS (2000:1225) 8 § SFS (2000:1225) 9 § SFS (2000:1225) 10 §	Tullbrott Ringa tullbrott Grovt tullbrott	

Lagrum	Rubricering	Kommentar
SFS (2000:1225) 11 §	Vårdslös tullredovisning	
SFS (2000:1225) 12 § 1-2 st SFS (2000:1225) 12 §	Olovlig befattning med smuggelgods Grov olovlig befattning med smuggelgods	
Trafikbrottslagen		
SFS (1951:649) 1 §	Vårdslöshet i trafik	
SFS (1951:649) 3 §	Olovlig körning	
SFS (1951:649) 4 § SFS (1951:649) 4a §	Rattfylleri Grovt rattfylleri	
SFS (1951:649) 2 §	Hinder i trafik	
SFS (1951:649) 5 §	Smitning från olycksplats	

Lagrum	Rubricering	Kommentar
Diverse trafikbrott		
SFS (1998:1276) SFS (1975:1313) SFS (1978:594) SFS (1972:595) SFS (1962:595) 83-85, 87, 90, 93 §§ SFS (1986:1386) SFS (1991:1481) SFS (1998:488), 3 kp 15 § SFS (1998:980) SFS (2001:558) SFS(2001:650) SFS (1998:490) SFS (1998:799) SFS (1994:1297) SFS (1975:1410) SFS (1988:327) SFS (1993:1028) SFS (1974:681) SFS (1998:492) SFS (1998:780) SFS (1982:821) SFS(1982:923)	Trafikförordningen Terrängkörningslagen Terrängkörningsförordningen Terrängtrafikkungörelsen Fordonskungörelsen Bilavgaslagen Bilavgasförordningen Körkortslagen Körkortsförordningen Lagen om vägtrafikregister Förordningen om vägtrafikregister Yrkestrafiklagen Yrkestrafikförordningen Förordningen om vilotider inom landet Förordningen om behöriga myndigheter Om kör- och vilotider och färdskrivare vid transporter Trafikskadelagen Fordonsskattelagen Fordonsskatteförordningen Kungörelsen om internationella vägtransporter Lagen om biluthyrning Förordningen om biluthyrning Lagen om transport av farligt gods Förordningen om transport av farligt gods	Bör eventuellt delas upp i olika grupper.
Arbetsmiljölagen		
SFS (1977:1160) 8 kap 1 §	Brott mot arbetsmiljölagen	
Utlänningslagen		
SFS(1989:529) 10 kap 2, 2a, 3-5 §§	Brott mot utlänningslagen	

Bilaga 4. Förslag till kriminologisk information

Detta är ett förslag på vilken information vid sidan av den juridiska informationen som ska registreras i STUK för olika typer av brott, det vill säga de alternativ som de så kallade stödtabellerna ska innehålla för olika typer av brott. Informationen kallas – möjligen något oegentligt – för kriminologisk information. Den kan innehålla information om när, var, hur, i vilken situation, avseende vilka föremål, mot vem och av vem brottet begicks liksom uppgifter om effekter och särskilda fokusområden. En mer detaljerad beskrivning av den kriminologiska informationen ges i kap 5, avsnittet De kriminologiska delarna.

Förslaget har tagits fram med hjälp av arbetsgrupper sammansatta av representanter för verksamheten inom rättsväsendet samt forskningen på detta område. Dessutom har förslaget på olika sätt kvalitetsgranskats. Det måste ändå konstateras att förslaget helt och hållet har byggts upp på teoretiska grunder. Förslaget måste därför praktiskt testas av användarna på ett större antal brottsliga händelser som inträffat och därefter finslipas. Ett sådant användartest kan förslagsvis göras antingen som en parallelldrift eller som en omregistrering av tidigare upptagna anmälningar. Detta förslag bör därför ses som ett **första utkast** till vilken kriminologisk information som skulle kunna vara intressanta att registrera för olika typer av brott.

Generella eller skräddarsydda stödtabeller?

Förslagen till dessa stödtabeller har byggts upp efter två olika principer. Den ena principen är att stödtabellerna i princip är gemensamma för samtliga brott. Detta gör att det i stödtabellerna finns alternativ som inte är relevanta för alla typer av brott. Tabellerna kan dessutom innehålla relativt många alternativ. Fördelen är dock att den som registrerar uppgifterna känner igen sig i stödtabellen oavsett vilket brott som ska registreras, vilket skulle kunna tänkas underlätta registreringsarbetet. Denna princip har till exempel tillämpats för de kriminologiska faktorerna ”fysisk miljö” och ”objekt”, se avsnitt 2.2 och 7 nedan. Den andra principen är att stödtabellerna endast innehåller de alternativ som är mest relevanta för det enskilda brottet. Detta gör att stödtabellerna kommer att se olika ut för olika brott. Fördelen är dock att stödtabellerna innehåller få alternativ för varje brott, vilket skulle kunna tänkas underlätta registreringsarbetet. Denna princip har till exempel tillämpats för den kriminologiska faktorn ”tillvägagångssätt”, se avsnitt 3 nedan. En viktig faktor vid valet av stödtabellernas utformning är även sekretessfrågan. För vissa brott bör man inte registrera allt för detaljerade uppgifter eftersom det kan leda till en identifiering av enskilda personer vid en statistisk presentation. De mer generella stödtabellerna kan därför utifrån denna aspekt i vissa fall vara mer olämpliga. Vilken princip som är bäst för den som ska registrera uppgifterna eller om det är möjligt att använda båda principerna bör testas i det användartest som föreslagits.

Stödtabellernas uppbyggnad

De flesta stödtabellerna är uppbyggda i två eller flera nivåer utifrån en hierarkisk ordning. Vissa nivåer bör vara obligatoriska att registrera andra kan vara frivilliga. Vad som bör vara obligatoriskt eller ej har inte tagits fram i detta förslag men bör framkomma vid en vidareutveckling av förslaget utifrån ett användartestet.

Stödtabellerna innehåller även möjligheter till viss fritext i samband med alternativen som övrigt och annat. Anledningen till detta är att det för den som registrerar uppgifterna ska vara möjligt att registrera relevant information om händelsen även om alternativet inte finns upptaget i stödtabellen. Denna information kan även användas för att vidareutveckla innehållet i stödtabellerna.

För vissa stödtabeller innehåller förslaget även stödrubriker för att vägleda den som ska registrera informationen. För den kriminologiska faktorn tillvägagångssätt har rubriken ”dödad, skadad med eller genom” används för brotten mord, dråp samt misshandel. Nyttan med denna typ av rubriker och om detta i så fall behöver vidareutvecklas för samtliga stödtabeller bör utvärderas i det föreslagna användartestet.

Nedan följer förslaget på stödtabeller för den kriminologiska informationen uppdelat på tio olika faktorer:

1. Tid

Tid avser den tid då brottet begicks:

Datum (fr.o.m. - t.o.m.)	
Klockslag (fr.o.m. - t.o.m.)	
Veckodag (fr.o.m. - t.o.m.)	Genereras automatiskt via datum.

2. Plats

Plats avser brottsplats, det vill säga den plats där brottet begicks. Plats anges dels som den *geografiska belägenheten* (2.1 nedan) och dels den *fysiska miljön* (2.2 nedan).

2.1 Geografisk belägenhet

Geografisk belägenhet anger om brottet begicks i utomlands eller i Sverige och i så fall var.

Nivå 1	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**
I Sverige	Län	Kommun	Delområde
Utomlands	Land Internationellt luftrum Internationellt vatten		

Indelning i lämpliga delområden görs lokalt. Det kan vara närpolisområden, stadsdelar, eller mindre geografiska områden. När delområde anges genereras automatiskt uppgift om kommun och län. I de fall uppgift om delområde saknas anges istället kommun.

Vid behov kan landet anges i det fall brottet skett utomlands. Internationellt luftrum och vatten behandlas som ett annat land.

Vid till exempel ekonomiska brott inom ett företag skulle man kunna tänka sig att brottet registrerat i den kommun som företaget har sitt huvudkontor. Detta ger en sned bild över omfattningen av denna typ av brott i olika delar av landet. Framför allt kommer Stockholm att vara överrepresenterat eftersom många har sitt huvudkontor där. Detta medför självfallet att geografisk belägenhet blir mindre intressant för denna typ av brott. Geografisk belägenhet skulle därför istället kunna användas för att ange om brottet är begånget enbart i Sverige eller om det även har kopplingar till utlandet. Brottet kan både ha skett fysiskt i ett annat land men även abstrakt (via datorkommunikation).

2.2. Fysisk miljö

Fysisk miljö anger vilken typ av miljö brottet begicks. För de flesta brott är den fysiska miljön intressant. Till exempel är den fysiska miljön viktig för våldsbrott, inbrottsstölder, snatterier, hot och kränkningar, trafikbrott, miljöbrott och narkotikabrott. För vissa andra brott som till exempel ekonomiska brott är denna information mindre relevant.

I vissa fall är informationen om den fysiska miljön likartad med informationen om bransch för den person som utsätts för brottet (se avsnitt 8). Om en person rånas på en restaurang är den fysiska miljön restaurangen men det behöver inte vara restaurangen (det vill säga en anställd på restaurangen) som utsätts för brottet. Det kan vara en privatperson som befinner sig som gäst på restaurangen som rånas. De utsatta personerna är i dessa fall olika. Likaså behöver inte ett rån som begås mot restaurangen (det vill säga den anställda på restaurangen) ske i den fysiska miljön restaurang utan kan ske på gatan i samband med att intäkterna för en kväll transporteras till banken. Det finns dock en stor risk för dubbelregistrering av information i samband med uppgifter om fysisk miljö och bransch för den utsatta personen registreras. Justeringar av dessa stödtabeller kan därför bli nödvändiga utifrån denna aspekt. Ett användartest är viktigt för att kontrollera detta.

Den föreslagna stödtabellen är gemensam för alla brott även om vissa alternativ inte är relevanta eller ovanliga i samband med vissa brott. Aktuellt lagrum anges därför inte för respektive alternativ.

För de brott där miljö är aktuellt finns det möjlighet att ange en eller flera miljöer för samma brott. Den fysiska miljön anges med högst fyra nivåer. Då förvaringsutrymme anges ska även den yttre fysiska miljön anges. Förvaringsutrymme är inte uppdelat i nivåer.

Nivå 1	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Bostad och byggnader i anslutning därtill	Flerbostadshus	Lägenhet	Offret och gärnings-mannens gemen-samma hem	I *bostad* ingår även tillhörande trädgård. Information om vem som bor i bostaden är framförallt intressant vid våldsbrott. *Enfamiljshus* t.ex. villa, radhus. *Fritidshus* - om en person är folkbokförd i huset räknas det inte som fritidshus. *Garage* och *förråd* avser både när dessa ligger i anslutning till och friliggande från bostadshuset.
			Gärningsmannens hem	
			Offrets hem	
			Annans hem: …..	
		Tvättstuga		
		Källare, vind, annat förrådsutrymme		
		Garage, p-plats		
		Soprum		
		Övrig del av huset:…..		
	Enfamiljshus	Bostadsdel	Offret och gärnings-mannens gemen-samma hem	
			Gärningsmannens hem	
			Offrets hem	
			Annans hem: …..	
		Förråd		
		Garage		
		Trädgården och annan del av huset: …..		
	Fritidshus o.l.			
	Övrig bostad:…..			
Mat- och över-nattningsställe samt områden i anslutning därtill	Hotell	Hotellrum		
		Hotellrestaurang	Med tillstånd för alkohol	
			Utan stillstånd för alkohol	
		Hotellkonferensrum		
		Annan del av hotell:…..		

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning matställen m.m.	Vandrarhem			
	Campingplats, stugby o.l.			
	Annat övernattningsställe:…..			
	Konferensanläggning (ej i anslutning till hotell)			
	Restaurang (ej i anslutning till hotell)	Med tillstånd för alkohol		
		Utan stillstånd för alkohol		
	Pub, bar, danslokal, nattklubb o.l.	Med tillstånd för alkohol		
		Utan stillstånd för alkohol		
	Kö till restaurang, pub, bar, danslokal, nattklubb o.l.			
	Café, fik			
	Korvkiosk, hamburgerbar			
	Personalmatsal, centralkök			
	Annat matställe: …..			
Rekreations-, kultur och sportanläggning	Sportanläggning	Badhus, simhall o.l.	Omklädningsrum	
			Annan lokal: …..	
		Ridhus, trav- och galoppbana	Omklädningsrum	
			Annan lokal: …..	
		Motorbana		
		Golfbana		
		Skidsportanläggning		
		Skjutbana		
		Sporthall, idrottsplats och annan sportanläggning: …	Omklädningsrum	
			Annan lokal: …..	
	Föreningslokal för sport-, idrottsförening			
	Spelhall, spel- och vadhållningsbutik			
	Biograf och annan filmvisningslokal			
	Teater, dans- och konserthus			
	Nöjespark, festplats			
	Fritidsgård			
	Bibliotek, arkiv, museum och annan kulturminneslokal			
	Botanisk trädgård, djurpark och naturreservat			
	Annan kultur- eller rekreationsanläggning: …..			

Nivå 1	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Butik och affärslokal	Affärsgalleria, köpcentrum			Med *privata serviceinrättningar* avses till exempel frisörssalong, skomakarbutik, skrädderi och kemtvätt.
	Varuhus, stormarknad			
	Specialiserade butiker, affärslokaler och privata serviceinrättningar			
	Kiosk, mindre servicebutik			
Penninginrättning o.l..	Bank			*Bank och post* inkluderar de fall då denna service sköts i butik. Eventuellt inkludera värdebefodran som egentligen inte är en fysisk miljö utan snarare en situation.
	Post			
	Växelkontor			
	Pantbank			
	Låneinstitut			
	Värdetransport			
	Övrig penninginrättning:…..			
Vård- och omsorgs-anläggning o.l.	Öppenvårdsmottagning			*Öppenvårdsmottagning* avser t.ex. hälso- och sjukvårdsmottagning såsom sjukhus och vårdcentraler.
	Slutenvårdsklinik, sjukhem	Patientrum		
		Övrig lokal:…..		
	Tandläkarmottagning			
	Veterinärklinik			
	Servicehus, service-lägenhet, ålder-domshem	Bostadsrum		
		Övrig lokal: …..		
	Gruppbostad för psykiskt utvecklings-störda	Bostadsrum		
		Övrig lokal: …..		
	Hem för vård och boende	Avseende barn och ungdomar		
		Avseende missbrukare		
		Avseende övriga: …..		
	Inackorderingshem			
	Flyktingförläggning			
	Förskola, fritidshem, familjedaghem o.l.			
	Socialkontor			
	Övrig vård- och omsorgsanläggning…..			
Kriminalvårdsanstalt, häkte, polisarrest				

Nivå 1	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Utbildningsan-läggning eller lokal	Grundskola, gymnasieskola			*Övrig utbildningslokal* t.ex. lokal för AMU-center, studieförbund, utbildningsföretag, kommunal vuxenskola, trafikskola.
	Högskole- och universitetslokal			
	Övrig utbildningslokal eller anläggning:…..			
	Skolgård			
Civil och militär myndighetsanläggning, kyrkor och föreningslokaler o.dyl..	Civil myndighetslokal			
	Ambassad, konsulat			
	Kyrka, församlingshem			
	Föreningslokal (ej sport- och idrottsförening)			
	Militäranläggning, totalförsvarsobjekt	Vapenförråd, sprängämnesförråd		
		Annat militärförråd		
		Annan del av militäranläggning: …..		
Transport- och kommunikations-medel och områden i anslutning därtill	Yrkestrafik	Taxibil		
		Taxihållplats, taxikö		
		Buss, spårvagn		
		Buss-, spårvagnshållplats, kö		
		Tåg	Personvagn	
			Godsvagn	
		Tågstation		
		Tunnelbanevagn		
		Tunnelbanestation		
		Båt , fartyg	Godsutrymme	
			Personhytt	
			Övrigt utrymme: …..	
		Väntsal för båttrafik		
		Hamnområde		
		Lastbil		
		Flygplan		
		Flygplats		
		Övrigt transportmedel för yrkestrafik: …….		
		Godsterminaler		

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning transportmedel m.m.	Privat transport	Bil		
		Båt		
		Husvagn		
		Övrigt transportmedel för privatbruk:…..		
		P-hus, p-plats, p-garage (ej i samband med bostad)		
Industri-, kontorsanläggning	Industri- och fabrikslokal			
	Kontorslokal			
	Arbetsförråd	Sprängmedelsförråd		
		Övrigt förråd		
	Arbetsbod			
	Byggarbetsplats			
	Gruvor, täktområde			
	Soptipp			
	El- , gas-, värme- och vattenverk			
	Reningsverk			
	Övrig industribyggand, övrigt industriområde: …..			
Mark, vatten och luft	Jordbruksmark			
	Skogsmark			
	Övrig terräng: ….			
	Bebyggelseområde			
	Vatten	Hav	Inre vatten	
			Territorialhav	
			Ekonomisk zon	
			Övrig del av havet:..…	
		Sjö, vattendrag		
	Strandområde, badplats			
	Luft			
Väg, gata o.l.	Väg	Europaväg		Information om vägtyp kan fås genom vägnummer.
		Riksväg		
		Länsväg		
		Övriga vägar:…..		

Nivå 1	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Fortsättning väg	Gata, gatuutrymmet	Cykelled, cykelväg, cykelbana		*Gaturummet i övrigt* avser område utomhus inom tätbebyggt område dit allmänheten har tillträde. *Park* t.ex. inklusive lekpark
		Trottoar, gångbana, gångväg		
		Gångtunnel		
		Torg		
		Bilväg, gatuutrymmet i övrigt		
	Parkområde, lekplats			
	Begravningsplats			
Övrig fysisk miljö	Inomhus:…..			
	Utomhus:…..			

Nivå 1	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Förvarings-utrymme	Bankomat, servicebox o.d.			*Övriga automater* t.ex. parkerings-, telefon-, varu-, frimärks-, biljett-, tvättstugs-, toalett-, spel-, mynt-sedel- och bensinautomat.
	Övriga automater (ej bankomat)			
	Kassaskåp, kassavalv			
	Brevlåda, postgirolåda			
	Postförvaringsskåp			
	Vapenskåp			
	Vapenkassun			
	Telefonstation, kopplingsskåp			
	Telefonkiosk			
	Låst värdeskåp, förvaringsbox eller annat förvaringsutrymme			
	Container			
	Väska			
	Garderob			
	Övrigt förvaringsutrymme:…..			

3. Tillvägagångssätt

Tillvägagångssätt beskriver hur förövaren gått till väga vid brottet. Tillvägagångssätt anges inte när detta framgår av lagrum, vilket är vanligt för t.ex. ekonomiska brott. Fler tillvägagångssätt kan anges för varje typ av brott, till exempel vid misshandel kan en person både bli skadad med ”kniv eller annat stickande eller skärande föremål” och genom ”slag, sparkar eller annat fysiskt våld”.

I förslaget har stödtabellen för tillvägagångssätt anpassats efter respektive brott, det vill säga lagrum och rubricering i tabellen nedan anger för vilka brott som respektive alternativ är aktuella. Dessutom har rubrikerna till respektive stödtabell anpassats efter innehållet i tabellen för att vägleda den som registrerar uppgifterna, till exempel ”dödad/skadad med/genom” samt ”fara framkallad med”. Tillvägagångssätt anges inte för de brott som inte är angivna i nedanstående tabell.

Huvuddelen av informationen om tillvägagångssätt anges senast vid beslut om att inleda utredning eller ej. I vissa fall kan det dock vara befogat att vänta tills utredningen avslutats för att höja kvaliteten på uppgifterna. Till exempel information om hur en person mördats kan inhämtas via rättsläkarens dödsbevis senast när åklagaren redovisar utredningen.

De olika alternativen för tillvägagångssätt, såsom metod och hjälpmedel, som redovisas för de ekonomiska brotten är inte fullständiga. Det förslag som lämnats behöver ytterligare bearbetas av experter för att få en mer heltäckande bild av tillvägagångssätt för respektive lagrum som kan hänföras till de ekonomiska brotten.

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Kommentar**
BrB 3 kap 1 § BrB 3 kap 2 § BrB 3 kap 3 § BrB 3 kap 5 § BrB 3 kap 6 § BrB 3 kap 7 § BrB 3 kap 8 §	Mord Dråp Barnadråp Misshandel Grov misshandel Vållande till annans död Vållande till kroppsskada eller sjukdom	*Dödad, skadad med, genom:*			Vid mord, dråp anges endast den huvud-sakliga dödsorsaken. Kan vara under-liggande brott till grov fridskränkning, grov kvinnofrids-kränkning.
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Luft- eller fjädervapen			
		Tårgas			
		Droger eller gift			
		Tillhygge			
		Kvävning, strypning			
		Slag, sparkar eller annat fysiskt våld			
		Påkörd, överkörd av motorfordon			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 3 kap 9 §	Framkallande av fara för annan	*Fara framkallad med:*			
		Skjutvapen			
		Motorfordon			
		Annat sätt: …..			
BrB 3 kap 10 §	Arbetsmiljöbrott	*Typ av försummelse:*			
		Avsaknad av skyddsanordning			
		Avsaknad av instruktioner, skyddsföreskrifter			
		Övrig försummelse: ……			
BrB 4 kap 1 §	Människorov	*Tillvägagångssätt:*			
		Med utpressningshot			
		Utan utpressningshot			
BrB 4 kap 4 § BrB 4 kap 5 §	Olaga tvång Olaga hot	*Tvingad, hotad med, genom:*			*Skriftlig meddelande* kan även avse bild, film och video.
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Luft- eller fjädervapen			
		Skjutvapenattrapp			
		Tillhygge			
		Verbalt	Utpekad tar direktkontakt		
			Ombud tar direktkontakt		
			Utpekad tar kontakt via telefon e.d.		
			Ombud tar kontakt via telefon e.d.		
		Skriftligt meddelande (brev, e-post etc.)			
		Annat sätt: …..			
BrB 4 kap 7 §	Ofredande	*Ofredad med, genom:*			*Skriftlig meddelande* kan även avse bild, film och video.
		Spott			
		Knuff eller annan berörning			
		Kastat föremål			
		Verbalt	Utpekad tar direktkontakt		
			Ombud tar direktkontakt		
			Utpekad tar kontakt via telefon e.d.		
			Ombud tar kontakt via telefon e.d.		
		Skriftligt meddelande (brev, e-post etc.)			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 4 kap 8 § BrB 4 kap 9 § BrB 4 kap 9a § BrB 4 kap 9c §	Brytande av post- eller telehemlighet Intrång i förvar Olovlig avlyssning Datorintrång	*Bereder sig tillgång:*			
		Via datorförbindelse	Missbruk av egen behörighet		
			Missbruk av annans behörighet		
			Teknisk manipulation		
			Annat sätt: …..		
		Via telefonförbindelse	Missbruk av egen behörighet		
			Missbruk av annans behörighet		
			Teknisk manipulation		
			Annat sätt: …..		
		Genom att bryta sig in i utrymme			
		Annan metod:…..			
BrB 6 kap 1 § BrB 6 kap 2 § BrB 6 kap 3 § BrB 6 kap 4 § BrB 6 kap 6 §	Våldtäkt, grov våldtäkt Sexuellt tvång, grovt sexuellt tvång Sexuellt utnyttjande, grovt sexuellt utnyttjande Sexuellt utnyttjande av under-årig, grovt sexuellt utnyttj-ande av underårig Sexuellt umgänge med av-komling, sexuellt umgänge med syskon	*Tvingad, hotad med, genom:*			
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Tårgas			
		Droger eller gift			
		Tillhygge			
		Slag, sparkar och annat fysiskt våld			
		Verbalt			
		Annat sätt: …….			
BrB 6 kap 7 §	Sexuellt ofredande	*Ofredad genom:*			*Skriftlig meddelande* kan även avse bild, film och video.
		Berörning			
		Blottning			
		Verbalt	Utpekad tar direktkontakt		
			Ombud tar direktkontakt		
			Utpekad tar kontakt via telefon e.d.		
			Ombud tar kontakt via telefon e.d.		
		Skriftligt meddelande (brev, e-post etc.)			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 8 kap 1 § BrB 8 kap 2 § BrB 8 kap 4 § BrB 8 kap 7 §	Stöld Snatteri Grov stöld Tillgrepp av fortskaffningsmedel	*Stöldmetod:*			
		Medelst inbrott	Bryter, slår sönder	Fönster ovan markplan	
				Källarfönster	
				Entrédörr	
				Källardörr	
				Balkong, altandörr	
			Dyrkar, låser upp, startar (med nyckel, kod) e.d.		
			Kör in med bil eller annat fordon		
			Spränger		
			Annat sätt: …..		
		Medelst intrång			
		Ej medelst inbrott eller intrång	På innehavaren	Väskryckning	
				Fickstöld	
				Annan sätt: ...	
			I innehavarens direkta närhet (under uppsikt)		
			Ej i innehavarens närhet		
BrB 8 kap 5 § BrB 8 kap 6 §	Rån Grovt rån	*Skadad, hotat med, genom:*			
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Luft- eller fjädervapen			
		Skjutvapenattrapp			
		Tårgas			
		Tillhygge			
		Slag, sparkar och annat fysiskt våld			
		Verbalt			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 8 kap 8 §	Egenmäktigt förfarande	*Metod:*			
		Olovligt nyttjande av annans parkering			
		Annat sätt: …..			
BrB 9 kap 1 § BrB 9 kap 2 § BrB 9 kap 3 §	Bedrägeri Bedrägligt beteende Grovt bedrägeri	*Metod:*			*Missbrukat automat* innebär att lurat automaten genom att använda sådant föremål som automaten ej varit avsedd för.
		Saluhållit, sålt fiktiv vara, tjänst	Annonstjänst		
			Hantverkstjänst		
			Annan tjänst: ….		
			Vara: …..		
		Saluhållit, sålt felaktig eller bristfällig vara, tjänst	Tjänst:		
			Vara: …..		
		Utgett sig för att vara annan	Genom annans eller falsk id-handling		
			Annat sätt:…..		
		Lämnat oriktiga, ofullständiga uppgifter om sig själv, sakförhållanden			
		Bytt prislappar			
		Underlåtit att erlägga kontant betalning (snyltningsbrott)			
		Övertrasserat eget konto			
		Missbrukat automat			
		Använt annans eller falsk kontokort			
		Påverkat datorbehandlad information	Ändrat indata		
			Ändrat, undertryckt utdata		
			Ändrat programvara		
		Annat sätt: ……			
BrB 9 kap 4 §	Utpressning	*Utpressad, hotad med, genom:*			
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Luft- eller fjädervapen			
		Skjutvapenattrapp			
		Tillhygge			
		Verbalt	Via direktkontakt		
			Via telefonkontakt		
		Skriftligt meddelande (brev, e-post etc)			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 10 kap 7 §	Olovligt brukande	*Typ av brukande:*			
		Olovligt ringer på annans telefon			
		Följt med i stulen bil			
		Använt förhyrd egendom efter uthyrningstidens slut			
		Annat sätt: …..			
BrB 11 kap 5 §	Bokföringsbrott	*Metod:*			
		Räkenskapsmaterial saknas helt			
		Räkenskapsmaterial saknas delvis			
		Löpande bokföring saknas			
		Årsbokslut, redovisning saknas			
		Oriktiga uppgifter lämnats i bokföring			
		Annat: …..			
BrB 12 kap 1 § BrB 12 kap 2 § BrB 12 kap 3 §	Skadegörelse Åverkan Grov skadegörelse	*Skadan uppkomst:*			
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Tillhygge			
		Brand			
		Klotter			
		Färg (ej klotter)			
		Sprängmedel			
		Överkörd, söndersliten med hjälp av fordon			
		Datorintrång			
		Annat sätt: …..			
BrB 13 kap 1 § BrB 13 kap 2 §	Mordbrand Grov mordbrand	*Brandorsak:*			
		Elektronik			
		Brännbart material, vätska			
		Annan orsak: …..			
BrB 13 kap 6 §	Allmänfarlig vårdslöshet	*Typ av vårdslöshet:*			
		Vållande av brand			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 14 kap 1 § BrB 14 kap 2 § BrB 14 kap 3 § BrB 14 kap 9 §	Urkundsförfalskning Förvanskning av urkund Grov urkundsförfalskning Brukande av det förfalskade	*Förfalskningsmetod:*			*Förfalskningsmetod* anges oavsett om den utpekade brukat det förfalskade eller gjort förfalskningen.
		Undertecknat med annans namnunderskrift e.d.			
		Framställt falsk urkund			
		Ändrat i äkta urkund			
		Annat sätt: …..			
BrB 14 kap 6 §, 9 §	Penningförfalskning/ brukande	*Tillverkningssätt:*			
		Kopiering			
		Tryckning			
		Annat sätt: …..			
BrB 15 kap 12 §	Missbruk av urkund	*Urkund missbrukats genom:*			
		Utger sig för att vara annan person			
		Lånar ut urkund för missbruk			
		Använder falsk kopia va original urkund			
		Annat sätt: …..			
BrB 16 kap 8 §	Hets mot folkgrupp	*Metod:*			*Skriftlig meddelande* kan även avse bild, film och video.
		Verbalt			
		Skriftligt meddelande (brev, e-post etc.)			
		Gester			
		Annat sätt: …..			
BrB 16 kap 10a §	Barnpornografibrott	*Metod:*			
		Framställning av bild			
		Spridning av bild via Internet			
		Spridande av bild på annat sätt: …..			
BrB 16 kap 13 §	Djurplågeri	*Typ av djurplågeri:*			
		Vanvård av djuret, djuren			
		Överanstränger, pressar djuret, djuren			
		Fysiskt våld mot djuret, djuren			
		Annat: …..			
BrB 16 kap 15 § 1 st	Falskt larm	*Typ av larm:*			
		Bombhot			
		Annan oriktig uppgift: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 16 kap 15 § 3 st	Missbruk av larmanordning	*Typ av larmanordning:*			*Nödsignal* t.ex. inklusive nödraket.
		Nödsignal			
		Nödbroms			
		Brandalarm			
		Annan larmanordning:…..			
BrB 16 kap 16 §	Förargelseväckande beteende	*Typ av beteende:*			
		Oljud			
		Urinering			
		Annat beteende: …..			
BrB 17 kap 1 § BrB 17 kap 5 §	Våld mot tjänsteman	*Skadad, hotad med, genom:*			
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Luft- eller fjädervapen			
		Tårgas			
		Tillhygge			
		Slag, sparkar och annat fysiskt våld			
		Påkörd, överkörd av motorfordon			
		Annat sätt: …..			
BrB 17 kap 1 § BrB 17 kap 5 § BrB 17 kap 2 § BrB 17 kap 5 §	Hot mot tjänsteman Förgripelse mot tjänsteman	*Hotad med, genom:*			*Skriftlig meddelande* kan även avse bild, film och video.
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Luft- eller fjädervapen			
		Skjutvapenattrapp			
		Tillhygge			
		Verbalt	Genom direktkontakt med utpekad		
			Genom direktkontakt med ombud		
			Via telefon o.d..		
		Skriftligt meddelande (brev, e-post etc.)			
		Annat sätt: …..			
BrB 20 kap 1 §	Tjänstefel	*Felaktigt myndighetsutövning genom:*			
		Agerat motstridigt mot regler, föreskrifter			
		Underlåtit att agera enligt regler, föreskrifter			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
BrB 17 kap 7 §	Bestickning	*Tillvägagångssätt:*			
		Utlovar eller erbjuder muta			
		Lämnar muta			
BrB 17 kap 10 §	Övergrepp i rättssak	*Våld, hot med, genom:*			*Skriftlig meddelande* kan även avse bild, film och video.
		Kniv eller annat stickande, skärande föremål			
		Skjutvapen			
		Tillhygge			
		Slag, sparkar eller annat fysiskt våld			
		Verbalt			
		Skriftligt (brev, e-post etc.)			
		Annat sätt: …..			
SFS(1988:688) 24 §	Lagen om besöksförbud	*Bryter besöksförbudet genom:*			*Skriftlig meddelande* kan även avse bild, film och video.
		Person som har förbud tar direktkontakt			
		Annan person (ombud) tar direktkontakt			
		Uppehållit sig i förbjudet område			
		Telefonkontakt			
		Skriftligt meddelande (brev, e-post etc.)			
		Annat sätt: …..			
SFS (1971:69) 2 § SFS (1971:69) 3 § SFS (1971:69) 4 § SFS (1971:69) 5 §	Skattebrott Skatteförseelse Grovt skattebrott Vårdslös skatteuppgift	*Typ av överträdelse:*			
		Lämnat oriktig uppgift i deklaration	Oredovisade inkomster		
			Felaktigt kostnadsavdrag		
			Felaktigt värderade balansposter		
			Annat: ….		
		Lämnat oriktig kontrolluppgift			
		Lämnat annan oriktig föreskriven uppgift			
		Underlåtit att lämna deklaration			
		Underlåtit att lämna kontrolluppgift			
		Underlåtit att lämna annan föreskriven uppgift			
SFS (1971:69) 7 § SFS (1971:69) 8 §	Skatteredovisningsbrott Vårdslös skatteredovisning	*Typ av överträdelse:*			Med annan avses t.ex. arbetsgivare, uttdragsgivare.
		Lämnat oriktig uppgift till skattemyndighet			
		Lämnat oriktig uppgift till annan			
		Underlåtit att lämna uppgifter till skattemyndighet			
		Underlåtit att lämna uppgifter till annan			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
SFS (1971:69) 10 §	Försvårande av skattekontroll	*Typ av överträdelse:*			
		Underlåtit att bokföra			
		Ej bevarat räkenskaper			
		Lämnat oriktig uppgift			
		Annat: …..			
SFS (1996:67) 9 kap 1-3 §§	Brott mot vapenlagen	*Typ av överträdelse:*			
		Ej tillstånd inneha vapen m.m.			
		Lånar ut, överlåter till obehörig person			
		Tillstånd att inneha men missbrukat föreskrifter			
		Driver handel utan tillstånd			
		Annat: …..			
SFS (1988:254) 4 §	Brott mot Lagen om förbud beträffande knivar m.m. - ”Olaga innehav, överlåtelse eller saluhållande av knivar m.m.”	*Metod:*			
		Innehav på allmän plats			
		Överlåtelse			
		Saluhållande			
		Annan metod: …..			
SFS (1993:1617) 2 kap 29 § 3 kap 22 §	Brott mot ordningslagen	*Metod:*			
		Saknar tillstånd			
		Bryter mot villkor i tillstånd			
		Lämnar oriktig uppgift			
		Annat: …..			
MB 29 kap 1 § MB 29 kap 2 § MB 29 kap 3 §	Miljöbrott, grovt miljöbrott Vållande till miljöstörning Miljöfarlig kemikaliehantering	*Metod för miljöbrottet:*			
		Förorenar genom utsläpp	Av olja		
			Av annat gift, smittämne: …..		
		Förorenar genom överproduktion			
		Bristande säkerhet	Vid förvaring, hantering av avfall och andra farliga ämnen		
			Vid handel, transport av avfall och andra farliga ämnen		
		Orsakar buller, skakningar eller strålning			
		Annat sätt: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
MB 29 kap 4 §	Otillåten miljöverksamhet	*Metod:*			
		Saknar tillstånd			
		Bryter mot villkor i tillstånd			
MB 29 kap 5 § MB 29 kap 6 §	Försvårande av miljökontroll Bristande miljöinformation	*Typ av informationsbrist:*			
		Ej lämnat uppgifter			
		Lämnat oriktiga uppgifter			
MB 29 kap 8 § MB 29 kap 9 §	Övrig brott mot Miljöbalken	Innehåller många olika typer av miljöbrott. Kräver genomgång av ärenden för att kunna gruppera olika metoder.			
SFS (1993:787), 37-42 §§	Brott mot fiskelagen	*Metod:*			Vid behov kan typ av tillåtet redskap specificeras t.ex. nät, ryssja, bur , ljuster, snara och sax.
		Ej tillåtet redskap, tillåten metod			
		Ej tillåten tid			
		Ej tillåten art			
		Ej tillåtet vatten			
		Saknar tillstånd			
		Hindrat kontroll			
		Annat sätt: …..			
SFS (1987:259) 43-45 §§	Brott mot Jaktlagen	*Metod:*			Vid behov kan typ av tillåtet redskap specificeras. .
		Ej tillåtet redskap, tillåten metod			
		Ej tillåten tid			
		Ej tillåten art			
		Ej tillåtet område			
		Saknar tillstånd			
		Hindrat kontroll			
		Annat: …..			
SFS (1994:1738) 10 kap 1 §, 1a §, 2-7 §§	Brott mot Alkohollagen	*Typ av överträdelse:*			
		Olovlig tillverkning			
		Olovlig anskaffande till för ung person			
		Olovlig anskaffande till annan ej behörig person			
		Försäljning till för ung person			
		Försäljning till annan ej behörig person			
		Olovlig försäljning, ej tillstånd			
		Olovlig försäljning, bryter mot regler i tillstånd			
		Olovligt innehav			
		Annat sätt: ……			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
SFS (2000:1225) 3 §, 4 §, 5 §, 6 § 1 st, 6 § 2 st, 6 § 3 st, 7 §	Smuggling Ringa smuggling Grov smuggling Narkotikasmuggling Ringa narkotikasmuggling Grov narkotikasmuggling Olovlig införsel, Olovlig utförsel	*Metod för smuggling:*			
		Transportmedel	Container	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Trailer	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Lastbil	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Buss	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Personbil	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Husvagn, släpkärra	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			MC, Moped	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Fritidsbåt	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Handelsbåt	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Flyg	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Tåg	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
			Annat:…..	Lönnrum/fack	
				Ej lönnrum	
		Resande	I bagage	Dubbelbottnad	
				Ej dubbelbottnad	
			I barnvagn		
			I rullstol		
			På kroppen	Insytt i kläder	*I kroppen*, inklusive proteser.
				Ej insytt i kläder	
			I kroppen		
			Övrigt: ……..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Fortsättning smuggling m.m.	Fortsättning smuggling m.m.	Postförsändelse			*Postförsändelse*, ej kurirföretag
		Okänd metod			
		Annan metod: …..			
SFS (2000:1225) 8 § 9 § 10 §	Tullbrott Ringa tullbrott Grovt tullbrott	*Metod för tullbrottet:*			
		Felaktig deklarationsuppgift			
		Ej deklarerat			
SFS (1989:529) 10 kap. 2, 2a, 3-5 §§	Brott mot utlänningslagen	*Metod:*			
		Uppehåller sig olagligt i Sverige			
		Arbetar utan tillstånd			
		Anställer person utan arbetstillstånd			
		Överträder föreskrifter för tillåten vistelse			
		Lämnar oriktiga uppgifter, underlåter att lämna uppgifter			
		Hjälper person att komma till Sverige mot betalning			
		Hjälper person att komma till Sverige ej mot betalning			
		Hindrar utvisning, avvisning			
		Annat sätt: …..			

4. Situation

Situation anger i vilket sammanhang eller under vilka omständigheter brottet begicks. Normalt anges en situation per typ av brott. Flera situationer kan dock anges.

I förslaget har stödtabellen för situation anpassats efter respektive brott, det vill säga lagrum och rubricering i tabellen nedan anger för vilka brott som respektive alternativ är aktuella. Dessutom har rubrikerna till respektive stödtabell anpassats efter innehållet i tabellen för att vägleda den som registrerar uppgifterna. Situation anges inte för de brott som inte är angivna i nedanstående tabell.

Huvuddelen av informationen om situation anges senast vid beslut om att inleda utredning eller ej. I vissa fall kan det dock vara befogat att vänta tills utredningen avslutats.

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Kommentar
BrB 9 kap 5 §	Ocker	*I samband med:*		
		Kreditgivning		
		Andra sammanhang: …..		
BrB 11 kap 1 § BrB 11 kap 2 §	Oredlighet mot borgenär Grov oredlighet mot borgenär	*Typ av situation:*		
		Konkurs		
		Offentligt ackord		
		Skuldsanering		
		Exekutiv förrättning		
		Fara för obestånd		
BrB 15 kap 1 §	Mened	*I samband med:*		
		Brottmål	Vittnesed	
			Tolked	
			Sakkunniged	
			Annan ed: …….	
		Tvistemål	Vittnesed	
			Tolked	
			Sakkunniged	
			Annan ed: …….	
		Förvaltningsmål	Vittnesed	
			Tolked	
			Sakkunniged	
			Annan ed: …….	
		Konkursmål och dylikt	Vittnesed	
			Tolked	
			Sakkunniged	
			Annan ed: …….	
		Domstolsärende	Vittnesed	
			Tolked	
			Sakkunniged	
			Annan ed: …….	

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Kommentar
BrB 17 kap 10 §	Övergrepp i rättssak	*I samband med:*		
		Anmälan, förundersökning	Hindra rättsprocess	
			Annan orsak: …..	
		Domstolsförhör	Hindra rättsprocess	
			Annan orsak: …..	
		Övrigt: ……..	Hämnd för rättsprocess	
			Hindra rättsprocess	
			Annan orsak: …..	
SFS (2000:1086), 2-7, 9 §§	Brott mot insiderstrafflagen	*I samband med:*		
		Uppköpserbjudande		
		Prognosförändring		
		Erhållna order		
		Marknadsinformation		
		Ränteförändring		
		Annat: ….		
Trafikbrottslagen SFS (1951:649) 1 §, 3 §, 4 §, 4a §	Vårdslöshet i trafik Olovlig körning, grov olovlig körning Rattfylleri Grovt rattfylleri	*Typ av fordon:*		
		Personbil	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	
		Buss	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	
		Lätt lastbil	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	
		Tung lastbil	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Kommentar
Fortsättning trafikbrottslagen	Fortsättning trafikbrottslagen	Lätt motorcykel	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	
		Tung motorcykel	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	
		Moped – klass 1		
		Moped – klass 2		
		Terrängskoter		
		Terrängvagn		
		Traktor		
		Motorredskap		
		Spårvagn		
		Annat fordon: …..		
Trafikbrottslagen SFS (1951:649) 5 §	Smitning från olycksplats	*Smitning från:*		
		Trafikolycka med personskada som kräver sjukvård		
		Trafikolycka med personskada som ej kräver sjukvård		
		Trafikolycka utan personskada		
		Parkeringsskada eller liknande		
		Annat: …..		
SFS (1998:1276) SFS (1975:1313) SFS (1978:594) SFS (1972:594) SFS (1972:595) 11, 66, 83-85, 87, 90, 93 §§ SFS (1986:1386)	Brott mot Trafikförordningen Brott mot Terrängkörningslagen Brott mot Terrängkörningsförordningen Brott mot Terrängtrafikkungörelsen Brott mot Fordonskungörelsen Brott mot Bilavgaslagen	*Typ av fordon:*		Anpassningar till de enskilda lagrummen kan behöva göras för att underlätta registreringen av fordonstyper som är aktuella för det enskilda brottet.
		Personbil	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	
		Buss	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Kommentar
SFS (1991:1481)	Brott mot Bilavgasförordningen	Lätt lastbil	Svenskregistrerat	Fortsättning
			Ej svenskregistrerad	
SFS (1998:488)	Brott mot Körkortslagen		Registrering saknas	
SFS (1998:980)	Brott mot Körkortsförordningen		Okänt	
SFS (2001:558)	Brott mot Lagen om vägtrafikregister	Tung lastbil	Svenskregistrerat	
			Ej svenskregistrerad	
SFS (2001:650)	Brott mot Förordning om vägtrafikregister		Registrering saknas	
			Okänt	
SFS (1998:490)	Brott mot Yrkestrafiklagen	Lätt motorcykel	Svenskregistrerat	
SFS (1998:779)	Brott mot Yrkestrafikförordningen		Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
			Okänt	
SFS (1994:1297)	Brott mot Förordningen om vilotider inom landet	Tung motorcykel	Svenskregistrerat	
(EEG 3820/85,	Brott mot Förordningen om behöriga myndigheter		Ej svenskregistrerad	
			Registrering saknas	
(EEG 3821/85)	Brott mot Om kör- och vilotider och färdskrivare vid transporter		Okänt	
		Moped – klass 1		
		Moped – klass 2		
SFS (1975:1410)	Brott mot Trafikskadelagen	Cykel		
SFS (1988:327)	Brott mot Fordonsskattelagen	Terrängskoter		
SFS (1993:1028)	Brott mot Fordonsskatteförordningen	Terrängvagn		
		Traktor		
SFS (1974:681)	Brott mot Kungörelsen om internationella vägtransporter	Motorredskap		
		Husvagn		
SFS (1998:492)	Brott mot Lagen om biluthyrning	Trailer		
		Tunnelbana		
SFS (1998:780)	Brott mot Förordningen om biluthyrning	Spårvagn		
SFS (1982:821)	Brott mot Lagen om transport av farligt gods	Annat fordon: …		
SFS (1982:923)	Brott mot Förordningen om transport av farligt gods			

5. Effekt

Effekt anger vilka konsekvenser brottet lett till. Flera effekter kan dock anges, till exempel om skador finns både på huvudet och armar.

I förslaget har stödtabellen för effekt anpassats efter respektive brott, det vill säga lagrum och rubricering i tabellen nedan anger för vilka brott som respektive alternativ är aktuella. Dessutom har rubrikerna till respektive stödtabell anpassats efter innehållet i tabellen för att vägleda den som registrerar uppgifterna. Effekt anges inte för de brott som inte är angivna i nedanstående tabell.

Huvuddelen av informationen om effekt anges senast vid beslut om att inleda utredning eller ej. I vissa fall kan det dock vara befogat att vänta tills utredningen avslutats.

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Kommentar**
BrB 3 kap 1 § BrB 3 kap 2 § BrB 3 kap 3 § BrB 3 kap 5 § BrB 3 kap 6 § BrB 3 kap 7 § BrB 3 kap 8 §	Mord Dråp Barnadråp Misshandel Grov misshandel Vållande till kroppsskada eller sjukdom Vållande till annans död	*Typ av skada:*		
		Avliden		
		Ej avliden, synliga skador, kräver sjukvård	På huvud, hals	
			På bål	
			På armar, ben	
		Ej avliden, synliga skador, kräver ej sjukvård	På huvud, hals	
			På bål	
			På armar, ben	
		Ej avliden, ej synliga skador		
BrB 4 kap 8 § BrB 4 kap 9 § BrB 4 kap 9a § BrB 4 kap 9c §	Brytande av post- eller telehemlighet Intrång i förvar Olovlig avlyssning Datorintrång	*Effekt av intrång:*		
		Informationen har enbart lästs		
		Informationen har läckt ut, stulits		
		Informationen har ändrats, utplånats		
		Systemet har förstörts		
		Annat: …..		
BrB 6 kap 1 § BrB 6 kap 2 § BrB 6 kap 3 § BrB 6 kap 4 §	Våldtäkt, grov våldtäkt Sexuellt tvång, grovt sexuellt tvång Sexuellt utnyttjande, grovt sexuellt utnyttjande Sexuellt utnyttjande av underårig, grovt sexuellt	*Typ av skada:*		
		Synliga skador, kräver sjukvård	På huvud, hals	
			På bål	
			På armar, ben	
		Synliga skador, kräver ej sjukvård	På huvud, hals	
			På bål	
			På armar, ben	

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Kommentar
BrB 6 kap 6 §	utnyttjande av underårig Sexuellt umgänge med avkomling, sexuellt umgänge med syskon	Ej synliga skador		Fortsättning
BrB 8 kap 1 § BrB 8 kap 2 § BrB 8 kap 4 § BrB 8 kap 7 §	Stöld Snatteri Grov stöld Tillgrepp av fortskaffningsmedel	*Resultat:*		Anges enbart när det stulna, tillgripna objektet är bil och MC.
		Återfunnen	Plats: …. Tidpunkt: ….	
		Ej återfunnen		
BrB 8 kap 1 § BrB 8 kap 2 § BrB 8 kap 4 § BrB 8 kap 7 § BrB 9 kap 1 § BrB 9 kap 2 § BrB 9 kap 3 § BrB 9 kap 6 § BrB 9 kap 6a § BrB 9 kap 7 § BrB 9 kap 7a §	Stöld Snatteri Grov stöld Tillgrepp av fortskaffningsmedel Bedrägeri Bedrägligt beteende Grovt bedrägeri Häleri Penninghäleri Häleriförseelse Penninghäleriförseelse	*Värde på det tillgripna:*		Uppskattat värde på det tillgripna. Klasserna på det tillgripna bör motsvara relevanta brytpunkter i straffmätningen
		0-999 kr		
		1 000-9 999 kr		
		10 000-99 999 kr		
		100 000 kr eller mer		
BrB 10 kap 1 § BrB 10 kap 2 § BrB 10 kap 3 §	Förskingring Undandräkt Grov förskingring	*Effekt av brottet:*		Värdet och beloppet kan anges i olika klasser
		Sakförskingring	Värde på förskingrad sak: …..	
		Penningförskingring	Förskingrat belopp: …..	
BrB 11 kap 1 § BrB 11 kap 2 § BrB 11 kap 3 § BrB 11 kap 4 §	Oredlighet mot borgenär Grov oredlighet mot borgenär Vårdslöshet mot borgenär Mannamån mot borgenär	*Effekt av brottet:*		
		Obestånd	Konkurs	
			Offentligt ackord	
			Skuldsanering	
			Exekutiv förrättning	
		Fara för obestånd		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Kommentar
BrB 8 kap 5 § BrB 8 kap 6 § BrB 17 kap 1 § BrB 17 kap 5 §	Rån Grovt rån Våld mot tjänsteman	*Typ av skada:*		
		Synliga skador, kräver sjukvård	På huvud, hals	
			På bål	
			På armar, ben	
		Synliga skador, kräver ej sjukvård	På huvud, hals	
			På bål	
			På armar, ben	
		Ej synliga skador		
SFS (1971:69) 2 § SFS (1971:69) 3 § SFS (1971:69) 4 § SFS (1971:69) 5 §	Skattebrott Skatteförseelse Grovt skattebrott Vårdslös skatteuppgift	*Effekt av brottet:*		
		Skatt undandras det allmänna	Belopp: …..	
		Skatt felaktigt tillgodoräknad	Belopp: …..	
		Skatt felaktigt återbetald	Belopp: …..	
SFS (1951:649) 1 §, 3 §, 4 §, 4a §	Vårdslöshet i trafik Olovlig köring Rattfylleri Grovt rattfylleri	*Typ av skada:*		
		Personskada som kräver sjukvård		
		Personskada som ej kräver sjukvård		
		Sakskada		

6. Särskilt fokusområde

Med särskilt fokusområde avses sådana brott som begåtts i ett särskilt sammanhang som det finns ett särkilt intresse av att följa men som det inte är möjligt att särskilja med hjälp av övrig information. Det kan till exempel finnas behov av att använda fokusområde för att särskilja olika typer av händelser som avser ett och samma lagrum. För att till exempel kunna särredovisa miljöbrott måste en bedömning av varje enskilt fall göras när det gäller brott mot Jaktlagen, Lagen om straff för smuggling, Brottsbalkens 13 kap 7-9 §§, Brottsbalkens 16 kap 13 §, Djurskyddslagen och Fiskelagen samt i vissa fall andra lagrum i Brottsbalken. Däremot är samtliga händelser, som är brott mot Miljöbalken och Lagen om åtgärder för förorening från fartyg, miljöbrott. Dessa bör då ”automatiskt” märkas upp som miljöbrott.

Det är möjligt att ange fler fokusområden för ett och samma brott inom en händelse.

Antalet fokusområden bör begränsas för att inte belasta den som ska registrera uppgifterna mer än nödvändigt.

Bedömningen av om ett brott ska anses vara begånget inom något särskilt fokusområde bör – för att hålla kvalitet på uppgifterna – ske med stöd av tydliga definitioner och regler. Ett exempel på en sådan definition som skulle kunna användas i STUK är den internationella definitionen på organiserad brottslighet, se nedan.

Exempel på definition av det särskilda fokusområdet organiserad brottslighet

Följande exempel på definition skulle kunna tillämpas för fokusområdet organiserad brottslighet. Definitionen används inom ett samarbetsprojekt mellan polisen, tullen, Riksåklagaren och ekobrottsmyndigheterna för att identifiera organiserad brottslighet. Exemplet lyfts fram i detta sammanhang för att visa på en metod för hur olika fokusområden skulle kunna identifieras. Liknade system med definitioner bör tas fram för övriga fokusområden. Däremot har STUK-projektet inte tagit ställning till själva definitionen. Lämpliga definitioner måste tas fram av de som är experter på respektive fokusområde.

Principen för att identifiera den organiserade brottslighetens kännetecken är att svara på ett antal frågor. För att uppfylla kriterierna för organiserad brottslighet ska ett antal frågor besvaras jakande. Formuläret är uppbyggt på följande sätt:

Den organiserade brottslighetens kännetecken
Följande frågor är till för att urskilja kriminella grupper/nätverk som har sådana egenskaper att deras struktur och verksamhet kan betraktas som organiserad brottslighet. Gå igenom följande frågor och besvara var och en med avseende på den identifierade kriminella gruppen/nätverket. Vid insamling av data inom Sverige för nationell analys av organiserad brottslighet skall frågorna 1, 2 och 3 vara besvarade med ja. För brottsligheten skall anses vara organiserad och rapporteras till EU skall dessutom fråga 4 och ytterligare två valfria frågor vara besvarade med ja.

1. *Förekommer samarbete mellan tre personer eller fler?*

- De aktuella personerna skall utföra, främja eller stödja brottslig verksamhet. De kan antingen ingå i en fast grupp eller tillhöra ett löst organiserat nätverk.

Ja Nej Vet ej

2. *Föreligger misstanke om allvarlig brottslig verksamhet?*

- Brott för vilket är föreskrivet fängelse i två år eller därutöver, seriebrottslighet och andra brott som kan åsamka samhället stor skada. Exempelvis genom att
    - de sammantaget leder till snedvriden konkurrens på legala ekonomiska marknader
    - allvarliga miljöskador uppstår
    - allmänheten tappar förtroende för offentliga institutioner (korruption genom t.ex. mutor, bestickning eller odlande av vänskapsband)
    - de hotar den svenska skattebasen eller i övrigt utgör ett hot mot grundläggande system eller regelverk (t.ex. utnyttjande av skatteparadis i syfte att undgå beskattning).

Ja Nej Vet ej

3. *Är den brottsliga verksamheten återkommande eller har en lång utsträckning i tiden?*

- Kriteriet hänför sig till gruppens/nätverkets stabilitet och potentiella varaktighet. Gruppen/nätverket skall antingen ha bedrivit sin brottsliga verksamhet under lång tid eller vara uppbyggda på sådant sätt att det finns anledning att anta att avsikten är att bedriva brottslig verksamhet under lång tid.

Ja Nej Vet ej

4. *Är motivet för den brottsliga verksamheten strävan efter vinning?*

- Vinning avser en ökning av tillgångar i ekonomiskt, materiellt eller immateriellt hänseende. Här ingår också tillgångar som inte kan eller är avsedda att realiseras ekonomiskt på en legal eller illegal marknad, men som ändå för innehavaren representerar ett värde t.ex. barnpornografi, konst eller utrotningshotad flora/fauna.

Ja Nej Vet ej

5. *Har gruppen/nätverkets medlemmar personligt tillfördelade arbetsuppgifter?*

Ja Nej Vet ej

6. *Förekommer någon form av disciplin och kontroll?*

- Disciplin och kontroll är medel för att åstadkomma lydnad och lojalitet i syfte att hålla samman gruppen/nätverket. Det kan ske i en hierarkisk struktur eller genom familjeband och avse positiva och negativa sanktioner. Positiva sanktioner kan t.ex. innebära att gruppen tar på sig ett ansvar för att ekonomiskt stödja en fängslad medlems familjemedlemmar. Negativa sanktioner kan t.ex. innebära att illojalitet bestraffas med våld.

Ja Nej Vet ej

7. *Bedriver gruppen/nätverket brottslig verksamhet på internationell nivå?*

- Verksamheten anses som internationell om varor, tjänster, personer eller kapital i ett kriminellt sammanhang överskrider Sveriges gränser i någon riktning (tjänster kan t.ex. avse s.k. turistrånare eller yrkesmördare). Kriteriet avser inte ursprung och nationalitet på medlemmar i kriminella grupper/nätverk.

Ja Nej Vet ej

8. *Använder gruppen/nätverket våld och/eller hot i sin brottsliga verksamhet?*

- Skall vara riktad mot personer utanför den egna kriminella gruppen/nätverket. Ett hot kan också vara förtäckt.

Ja Nej Vet ej

9. *Utnyttjar gruppen/nätverket kommersiella eller affärsmässiga strukturer i sin brottsliga verksamhet?*

- Innebär att bolag, stiftelse, ekonomisk förening eller annan association används i syfte att nå vinning av kriminell verksamhet, dölja kriminell verksamhet eller skydda kriminellt åtkomna pengar.

Ja Nej Vet ej

10. *Ägnar sig gruppen/nätverket åt penningtvätt?*

Ja Nej Vet ej

11. *Utföra gruppen/nätverket inflytande/makt på politik, medier, offentliga förvaltning, rättsliga myndigheter eller på ekonomin?*

- Kan ske genom korruption (t.ex. mutor, bestickning eller odlande av vänskapsband), våld, hot om våld eller PR-aktiviteter. Aktiviteterna kan ofta vara direkt riktade mot enskilda personer, även om syftet är att påverka de institutioner där dessa personer är verksamma.

Ja Nej Vet ej

Nedan listas några *förslag* på tänkbara fokusområden. Förklaringen är *inte* en verdertagen definition utan en beskrivning av vilka händelser som dessa fokusområden *kan tänkas* innefatta. Definitioner för respektive fokusområde måste tas fram av experter. En del av fokusområdena bygger på problemområden som idag finns definierade av Rikspolisstyrelsen.

Fokusområde	**Förklaring**
Miljöbrottslighet	Miljöbrott är alla brott som har sin utgångspunkt i överträdelser av de materiella miljöreglerna i miljöbalken, dess förordningar och föreskrifter som utfärdats med stöd av dessa och /eller har sin utgångspunkt i angrepp på den yttre miljön eller den biologiska mångfalden. Det innebär att alla brott mot Miljöbalken, Lagen om föroreningar från fartyg är att betraktas som miljöbrott. Brott mot Jaktlagen, Lagen om straff för smuggling, Djurskyddslagen, Fiskelagen och 13 kap 7-8 §§ BrB samt 16 kap 13 § BrB måste bedömas från fall till fall om det är miljöbrott.

<table>
<tr><th colspan="2">Fokusområde</th><th>Förklaring</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Ekonomisk brottslighet</td><td>Företagsbrottslighet (Corporate crime)</td><td rowspan="2">Ekonomisk brottslighet är vanligtvis vinningsbrott (direkt eller indirekt) som sker inom ramen för en näringsverksamhet för dess eller ägarnas intresse. Även vinningsbrott som sker inom organisationer kan behandlas som ekobrott. En definition på ekobrott bör även fånga upp vinningsbrott som är riktade mot den egna arbetsgivaren eller uppdragsgivaren. Vanligtvis räknas brott mot 9 kap BrB (bedrägeribrott, penninghäleri), 10 kap BrB (förskingring och trolöshet), 11 kap BrB (borgenärsbrott), BrB 17 kap 7 § (bestickning), BrB 20 kap 2 § (mutbrott), Aktiebolagslagen, Skattebrottslagen, Arbetsmiljölagen och Insiderlagen som ekobrott. Samtliga händelser inom dessa lagrum är inte att betrakta som ekonomiska brott. Det finns även flera hundra brott mot framförallt specialstraffrätten som kan vara ekonomisk brottslighet, framförallt de bestämmelser som reglerar näringsverksamhet.</td></tr>
<tr><td>Yrkesrelaterad brottslighet (Occupational crime)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Aktivistrelaterade brott/aktivism</td><td>Brott som begås av personer som försöker förhindra t.ex. legal handel med djur, vapen och pornografi.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Huliganism</td><td>Våld och vandalism som kan kopplas ihop med supportergrupper till olika idrottslag.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Handel med stulna fordon</td><td>Brottsliga händelser som kan kopplas ihop med en brottslig verksamhet som bland annat innefattar stöld, kapning och häleri av personbilar, lastbilar och dess last, bussar, motorcyklar, husvagnar, jordbruksfordon, fordonsreservdelar och dylikt.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Människohandel</td><td>Brottsliga händelser som kan kopplas ihop med brottslig verksamhet där män, kvinnor och barn utnyttjas för bland annat prostitution.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rasistiska brott</td><td>Brott där kränkande ord eller handling begås mot någon på grund av dennes ras, hudfärg, nationella eller etiska ursprung eller trosbekännelse. Det kan till exempel vara våldsbrott, fridsbrott eller skadegörelse.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Homofobiska brott</td><td>Brott där kränkande ord eller handling begås mot någon på grund av dennes sexuella läggning. Det kan till exempel vara våldsbrott, fridsbrott eller skadegörelse.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ungdomsgängsbrottslighet</td><td>Brott som begås av ungdomar inom ramen för ett ungdomsgängs verksamhet.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Organiserad brottslighet</td><td>MC-gäng</td><td rowspan="2">Se ovan formuläret om den organiserade brottslighetens kännetecken.</td></tr>
<tr><td>Anda grupper</td></tr>
<tr><td colspan="2">Åldringsbrott</td><td>Brott där gärningsmannen utnyttjat att den person som utsatts för brottet har nedsatt motståndskraft till exempel på grund av hög ålder, fysiskt eller psykiskt handikapp. Det kan till exempel vara stölder, rån och bedrägerier. Annan benämning som hänför till gärningsmannens ”förslagenhet” vore önskvärd.</td></tr>
</table>

7. Brottsobjekt

Brottsobjekt är den egendom eller liknade som varit föremål för brottet. Förutom att ange vilket brottsobjekt anges för vissa brottsobjekt antal och kvantitet.

Uppgifter om brottsobjekt borde i de flesta fall kunna hämtas automatiskt från andra system såsom polisens kommande systemsystem för godshantering. Detta innebär att uppgifterna då inte behöver registreras särskilt för STUK.

I förslaget har stödtabellen för brottsobjekt anpassats efter respektive brott, det vill säga lagrum och rubricering i tabellen nedan anger för vilka brott som respektive alternativ är aktuella. Så långt det har varit möjligt har dock de olika stödtabellerna utformats på ett likartat sätt för att användaren ska känna igen sig i stödtabellerna. Det innebär att vissa alternativ inte är så vanligt förekommande för vissa brott.

Rubrikerna till respektive stödtabell har dessutom anpassats efter innehållet i tabellen för att vägleda den som registrerar uppgifterna, till exempel ”Typ av gods” samt ”Typ av register”. Brottsobjekt anges inte för de brott som inte är upptagna i nedanstående tabell.

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
BrB 4 kap 8 §	Brytande av post- eller telehemlighet	*Typ gods:*				
		Försändelse	Brev			
			Paket			
			Värdeförsändelse			
			Övrigt:…..			
BrB 4 kap 9c §	Datorintrång	*Typ av register:*				Till register räknas även journal eller akt.
		Register m.m.	Sjukvårdsregister			
			Straffregister e.d.			
			Socialtjänsten personregister			
			Anställningsregister			
			Kreditupplysningsregister			
			Banksystem			
			Annat register med sekretessbelagd information: …..			
			Annat register utan sekretessbelagd information: …..			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
BrB 8 kap 1 § BrB 8 kap 2 § BrB 8 kap 4 § BrB 8 kap 5 § BrB 8 kap 6 § BrB 8 kap 8 §	Stöld Snatteri Grov stöld Rån Grovt rån Egenmäktigt förfarande	*Typ av gods:*				
		Alkohol	Öl			*Mäsk* avser sådan vätska som är avsedd för sprit-tillverkning.
			Vin			
			Sprit			
			Teknisk sprit			
			Mäsk			
		Tobak	Cigaretter			
			Röktobak			
			Snus			
		Misstänkta narkotika preparat och dopingmedel	Pulver	Gram: …..		*Misstänkta droger och dopingmedel* avser före analys
			Tabletter	Antal: ….		
			Vätska	Milliliter: …..		
			Övrigt: …..			
		Konstaterade narkotika preparat	Cannabis	Hasch	Gram: …..	*Konstaterade droger* avser efter analys.
				Cannabisolja	Milliliter:…..	
				Marijuana	Gram: …..	
				Andra växtdelar	Gram: …..	
			Opiater	Heroin, vitt	Gram: …..	
				Heroin, brunt	Gram: …..	
				Råopium	Gram: …..	
				Morfin	Gram: …..	
				Metadon	Tabletter/ml: …	
			Centralstimu-lantia	Amfetamin	Gram: …..	
				Amfetaminolja	Gram: …..	
				Metamfetamin	Gram: …..	
				Fenmerazin	Gram: …..	
				Kokain	Gram: …..	
				Crack-kokain	Gram: …..	
				Kat	Kilogram: ….	
				Övrigt:…..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning stöld m.m.	Fortsättning stöld m.m.	Fortsättning narkotiska preparat	Ecstasy (inkl. ecstasyanaloger)	MDMA	Tabletter:….	
				MDA	Tabletter:….	
				Övrigt:….		
			Hallucinogener	LSD	Doser: …..	
				Psilocin	Gram: …..	
				Psilocybin	Gram: …..	
				DOB (Brom-STB)	Gram?: …..	
				PCP	Gram/milliliter:..	
				Meskalin	Milliliter:…..	
				Övrigt:…..		
			GHB	Milliliter: …..		
			Narkotikaklass-ade läkemedel	Bensodia-zepiener	Tabletter:	
				Smärtstillande	Tabletter: …..	
				Övrigt:		
		Konstaterade dopingmedel	Anabola andro-gen steroider (AAS) inkl. teststeron	Tabletter/milliliter: …..		
			Tillväxthormoner	Tabletter/milliliter: …..		
			Övrigt:…..	Tabletter/milliliter: …..		
		Motordrivet fortskaffnings-medel	Bil	Märke: ….. Modell: ….. Tillverkningsår:	Antal:…..	Uppgifter om *bilmärke, modell och tillverkningsår* skulle eventuellt kunna fås från fordonsregistret. *Motorbåtar* exkl. segelbåt med hjälpmotor.
			Moped	Antal: …..		
			Motorcykel	Antal: …..		
			Buss	Antal: …..		
			Lastbil	Antal: …..		
			Snöskoter	Antal: …..		
			Motorbåt	Antal: …..		
			Övrigt fordon:..	Antal:…..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning stöld m.m.	Fortsättning stöld m.m.	Tillbehör till motorfordon	Registreringsskylt			
			Övriga tillbehör: …..			
		Ej motordrivet fortskattnings-medel	Cykel	Antal: …..		*Ej motordrivna båtar* inkl. segelbåt med hjälpmotor
			Båt	Antal: …..		
			Husvagn	Antal: …..		
			Släpkärra	Antal: …..		
			Övrigt fordon:….	Antal:…..		
		Teknisk utrustning	Dator			*Musikanläggning* t.ex. inkl radio, bandspelare, för-stärkare, högtalare, CD-spelare, skiv-spelare.
			Mobiltelefon			
			Video-, fotokamera			
			Musikanläggning			
			TV, video			
			Övrig teknisk utrustning: …..			
		Vapen m.m.	Civila skjutvapen	Jaktvapen		
				Övriga gevär		
				Pistol, revolver		
				Övriga civila skjutvapen:…..		
			Militära skjutvapen	Automatvapen		
				Övriga militära skjutvapen:…..		
			Ammunition			
			Sprängämnen			
			Tårgasanordning			
			Kniv	Springkniv, stilett		
				Övriga delar: …..		
			Vapendelar			
			Vapentillbehör			
			Vapenskåp			
			Övrigt vapen: …..			
		Djur	Skyddade arter			Ej rån och egen-mäktigt förfarande
			Icke skyddade arter			
		Växter	Skyddade arter			Ej rån och egen-mäktigt förfarande
			Icke skyddade arter			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning stöld m.m.	Fortsättning stöld m.m.	Handlingar m.m.	Identitets-handling m.m.	Pass	Svenskt	*Värdepapper* inkl. t.ex. aktie, obligation, pantsedel, pantbrev. *Övrig värdehandling* t.ex. rese-, färdbevis, riks-kuponger, present-kort.
					Utländskt	
				Körkort	Svenskt	
					Utländskt	
				Identitetsgrundande dokument för ansökan om svensk id-handling		
				Övrig id-handling: …..	Svenskt	
					Utländskt	
			Värdehandling, kontanter	Sedlar, mynt		
				Check		
				Kontant-, telefonkort		
				Betal-, kontokort		
				Värdepapper		
				Bankbok, kontobevis		
				Medlems-, rabatt-, lånekort		
				Övrig värdehandling:…..		
			Övrigt	Kontrollmärke för fordon		
				Faktura		
				Kvitto		
				Lotteri, spel		
				Recept		
				Testamente		
				Betyg		
				Växel		
				Övrigt:…..		
		Försändelse	Brev			
			Paket			
			Värdeförsändelse			
			Övrig försändelse:…..			

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Fortsättning stöld m.m.	Fortsättning stöld m.m.	Övrigt	Konst-, prydnadsföremål			
			Samling			
			Smycken, ur, ädelmetaller			
			Kläder, pälsvaror, skinnvaror, skor o.d.			
			Sport-, fritidsutrustning			
			Musikinstrument			
			Bohag			
			Verktyg, maskiner, redskap			
			Nycklar			
			Väska			
			Plånbok			
			Kassa-, värdeskåp			
			Ej narkotikaklassade läkemedel			
			Livsmedel			
			Bränsle			
			Husvagn			
			Släpkärra			
			Byggvaror			
			Annat gods: …..			
BrB 8 kap 7 §	Tillgrepp av fortskaffningsmedel	*Typ av fordon:*				Uppgifter om *bilmärke, modell och tillverkningsår* skulle eventuellt kunna fås från fordonsregistret. *Motorbåtar* exkl. segelbåt med hjälpmotor.
		Motordrivet fortskaffnings-medel	Bil	Märke: ….. Modell: ….. Tillverkningsår:	Antal: …..	
			Moped	Antal: …..		
			Motorcykel	Antal: …..		
			Buss	Antal: …..		
			Lastbil	Antal: …..		
			Snöskoter	Antal: …..		
			Motorbåt	Antal: …..		
			Övrigt fordon: …	Antal:…..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
BrB 9 kap 1 § BrB 9 kap 2 § BrB 9 kap 3 § BrB 9 kap 3a § BrB 9 kap 5 § BrB 9 kap 8 § BrB 9 kap 9 § BrB 9 kap 10 §	Bedrägeri Grovt bedrägeri Bedrägligt beteende Subventionsmissbruk Ocker Oredligt förfarande Svindleri Ockerpantning	*Typ av objekt:*				
		Handlingar m.m.	Identitets-handling m.m.	Pass	Svenskt	
					Utländskt	
				Körkort	Svenskt	
					Utländskt	
				Identitetsgrundande dokument för ansökan om svensk id-handling		
				Övrig id-handling: …..	Svenskt	
					Utländskt	
			Värdehandlingar, kontanter	Sedlar, mynt		*Värdepapper* inkl. t.ex. aktie, obligation, pantsedel, pantbrev.
				Check		
				Kontant-, telefonkort		
				Betal-, kontokort		
				Värdepapper		
				Bankbok, kontobevis		
				Medlems-, rabatt-, lånekort		
				Övrig värdehandling:…..		*Övrig värdehandling* t.ex. rese-, färdbevis, riks-kuponger, present-kort.
			Övrigt	Kontrollmärke för fordon		
				Faktura		
				Kvitto		
				Lotteri, spel		
				Recept		
				Testamente		
				Betyg		
				Växel		
				Annan handling: …..		
		Försändelse	Brev			
			Paket			
			Värdeförsändelse			
			Övrig försändelse:….			

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Fortsättning bedrägerier	Fortsättning bedrägerier	Register m.m.	Sjukvårdsregister			Till register räknas även journal eller akt.
			Straffregister e.d.			
			Socialtjänsten personregister			
			Anställningsregister			
			Kreditupplysningsregister			
			Banksystem			
			Annat register med sekretessbelagd information: …..			
			Annat register utan sekretessbelagd information: …..			
		Annat objekt: …..				
BrB 9 kap 6 § BrB 9 kap 6a § BrB 9 kap 7 § BrB 9 kap 7a §	Häleri Penninghäleri Häleriförseelse Penninghäleriförseelse	*Typ av gods:*				
		Alkohol	Öl			*Mäsk* avser sådan vätska som är avsedd för sprit-tillverkning.
			Vin			
			Sprit			
			Teknisk sprit			
			Mäsk			
		Tobak	Cigaretter			
			Röktobak			
			Snus			
		Motordrivet fortskaffnings-medel	Bil	Märk: ….. Modell: ….. Tillverkningsår:	Antal: …..	Uppgifter om *bilmärke, modell och tillverkningsår* skulle eventuellt kunna fås från fordonsregistret.
			Moped	Antal: …..		
			Motorcykel	Antal: …..		
			Buss	Antal: …..		
			Lastbil	Antal: …..		
			Snöskoter	Antal: …..		
			Motorbåt	Antal: …..		*Motorbåtar* exkl. segelbåt med hjälpmotor.
			Övrigt fordon:….	Antal:…..		
		Tillbehör till motorfordon	Registreringsskylt			
			Övriga tillbehör:…..			
		Ej motordrivet fortskaffnings-medel	Cykel	Antal: …..		*Ej motordrivna båtar* inkl. segelbåt med hjälpmotor.
			Båt	Antal: …..		
			Övrigt fordon: …	Antal:…..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning häleri	Fortsättning häleri	Teknisk utrustning	Dator			*Musikanläggning* t.ex. inkl radio, bandspelare, förstärkare, högtalare, CD-spelare, skivspelare.
			Mobiltelefon			
			Video-, fotokamera			
			Musikanläggning			
			TV, video			
			Övrig teknisk utrustning: …..			
		Vapen m.m.	Civila skjutvapen	Jaktvapen		
				Övriga gevär		
				Pistol, revolver		
				Övriga civila skjutvapen: …..		
			Militära skjutvapen	Automatvapen		
				Övriga militära skjutvapen: …..		
			Ammunition			
			Sprängämnen			
			Tårgasanordning			
			Kniv	Springkniv, stilettkniv		
				Övriga knivar: …..		
			Vapendelar			
			Vapentillbehör			
			Vapenskåp			
			Övrigt vapen: …..			
		Djur	Skyddade djurarter			
			Icke skyddande djurarter			
		Växter	Skyddande växtarter			
			Icke skyddade växtarter			
		Handlingar m.m.	Identitets-handling m.m.	Pass	Svenskt	
					Utländskt	
				Körkort	Svenskt	
					Utländskt	
				Identitetsgrundande dokument för ansökan om svensk id-handling		
				Övrig id-handling: …..	Svenskt	
					Utländskt	

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning häleri	Fortsättning häleri	Fortsättning handlingar m.m.	Värdehandlingar, kontanter	Sedlar, mynt		*Värdepapper* inkl. t.ex. aktie, obligation, pantsedel, pantbrev. *Övrig värdehandling* t.ex. rese-, färdbevis, riks-kuponger, present-kort.
				Check		
				Kontant-, telefonkort		
				Betal-, kontokort		
				Värdepapper		
				Bankbok, kontobevis		
				Medlems-, rabatt-, lånekort		
				Övrig värdehandling:…..		
			Övrigt	Kontrollmärke för fordon		
				Faktura		
				Kvitto		
				Lotteri, spel		
				Recept		
				Testamente		
				Betyg		
				Växel		
				Annan handling: …..		
		Försändelse	Brev			
			Paket			
			Värdeförsändelse			
			Övrig försändelse: …..			
		Övrigt	Konst-, prydnadsföremål			
			Samling			
			Smycken, ur, ädelmetaller			
			Kläder, pälsvaror, skinnvaror, skor o.d.			
			Sport-, fritidsutrustning			
			Musikinstrument			
			Bohag			
			Verktyg, maskiner, redskap			
			Nycklar			
			Väska			
			Plånbok			

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Fortsättning häleri	Fortsättning häleri	Fortsättning övrigt	Kassa-, värdeskåp			
			Ej narkotikaklassade läkemedel			
			Livsmedel			
			Bränsle			
			Husvagn			
			Släpkärra			
			Byggvaror			
			Annat gods: …..			
BrB 12 kap 1 § BrB 12 kap 2 § BrB 12 kap 3 §	Skadegörelse Åverkan Grov skadegörelse	*Skadat objekt:*				
		Motordrivet fortskaffnings-medel	Bil	Märk: ….. Modell: ….. Tillverknings-år: ….	Antal: …..	Uppgifter om *bilmärke, modell och tillverkningsår* skulle eventuellt kunna fås från fordonsregistret. *Motorbåtar* exkl. segelbåt med hjälpmotor..
			Moped	Antal: …..		
			Motorcykel	Antal: …..		
			Buss	Antal: …..		
			Tåg	Antal: …..		
			Tunnelbana	Antal: …..		
			Lastbil	Antal: …..		
			Snöskoter	Antal:…..		
			Färja	Antal: …..		
			Övriga fartyg	Antal: …..		
			Motorbåt	Antal:…..		
			Övrigt fordon: …..	Antal:…..		
		Tillbehör till motorfordon	Registreringsskylt			
			Övriga tillbehör: …..			
		Ej motordrivet fortskaffnings-medel	Cykel	Antal: …..		*Ej motordrivna båtar* inkl. segelbåt med hjälpmotor.
			Båt	Antal: …..		
			Övrigt fordon: ……..	Antal:…..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning skadegörelse	Fortsättning skadegörelse	Teknisk utrustning	Dator			*Musikanläggning* t.ex. inkl radio, bandspelare, förstärkare, högtalare, CD-spelare, skivspelare.
			Mobiltelefon			
			Video-, fotokamera			
			Musikanläggning			
			TV, Video			
			Övrig teknisk utrustning: …..			
		Vapen m.m.	Civila skjutvapen	Jaktvapen		
				Övriga gevär		
				Pistol, revolver		
				Övriga civila skjutvapen: …..		
			Militära skjutvapen	Automatvapen		
				Övriga militära skjutvapen: …..		
			Ammunition			
			Sprängämnen			
			Tårgasanordning			
			Kniv	Springkniv, stilett		
				Övriga knivar: …..		
			Vapendelar			
			Vapentillbehör			
			Vapenskåp			
			Övrigt vapen: …..			
		Fast egendom	Bostad			
			Totalförsvarsobjekt			
			Övrig fast egendom: …..			
		Övrigt	Konst-, prydnadsföremål			
			Samling			
			Smycken, ur, ädelmetaller			
			Kläder, pälsvaror, skinnvaror, skor o.d.			
			Sport-, fritidsutrustning			
			Musikinstrument			
			Bohag			
			Verktyg, maskiner, redskap			
			Nycklar			

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning skadegörelse	Fortsättning skadegörelse	Fortsättning övrigt	Väska			
			Plånbok			
			Kassa-, värdeskåp			
			Ej narkotikaklassade läkemedel			
			Livsmedel			
			Bränsle			
			Husvagn			
			Släpkärra			
			Byggvaror			
			Annat objekt: …..			
BrB 13 kap 1 § BrB 13 kap 2 § BrB 13 kap 6 §	Mordbrand Grov mordbrand Allmänfarlig vårdslöshet	*Utsatt objekt:*				
		Fast egendom	Bostad			
			Totalförsvarsobjekt			
			Övrig fast egendom: …..			
BrB 14 kap 1 § BrB 14 kap 2 § BrB 14 kap 3 § BrB 14 kap 4 § BrB 14 kap 5 § BrB 14 kap 6 § BrB 14 kap 7 § BrB 14 kap 8 § BrB 14 kap 9 § BrB 14 kap 10 §	Urkundsförfalskning Förvanskning av urkund Grov urkundsförfalskning Undertryckande av urkund Signaturförfalskning Penningförfalskning Märkesförfalskning Förfalskning av fast märke Brukande av det förfalskade Olaga spridning av efterbildning	*Utsatt objekt:*				*Värdepapper* inkl. t.ex. aktie, obligation, pantsedel, pantbrev. *Övrig värdehandling* t.ex. rese-, färdbevis, riks-kuponger, present-kort.
		Handlingar m.m.	Identitets-handling m.m.	Pass	Svenskt	
					Utländskt	
				Körkort	Svenskt	
					Utländskt	
				Identitetsgrundande dokument för ansökan om svensk id-handling		
				Övrig id-handling: …..	Svenskt	
					Utländskt	
			Värdehandlingar, kontanter	Sedlar, mynt	Valuta: ….. Valör: ….. Antal mynt, sedlar:	
				Check		
				Kontant-, telefonkort		
				Betal-, kontokort		
				Värdepapper		
				Bankbok, kontobevis		
				Medlems-, rabatt-, lånekort		
				Övrig värdehandling:…..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning urkundsförfalskning	Fortsättning urkundsförfalskning	Fortsättning handlingar m.m.	Övrigt	Kontrollmärke för fordon		
				Faktura		
				Kvitto		
				Lotteri, spel		
				Recept		
				Testamente		
				Betyg		
				Växel		
				Övrig handling: …..		
BrB 16 kap 13 §	Djurplågeri	*Typ av djur:*				
		Djur	Skyddade djurarter			
			Icke skyddade djurarter			
MB 29 kap 8 § MB 29 kap 9 § MB 29 kap 10 §	Övriga brott mot Miljöbalken	*Typ av djur- eller växtart:*				
		Djur	Skyddade djurarter			
			Icke skyddade djurarter			
		Växter	Skyddade växtarter			
			Icke skyddade växtarter			
SFS (1971:69) 2 § SFS (1971:69) 3 § SFS (1971:69) 4 § SFS (1971:69) 5 § SFS (1971:69) 6 § SFS (1971:69) 7 § SFS (1971:69) 8 § SFS (1971:69) 10 §	Skattebrott Skatteförseelse Grovt skattebrott Vårdslös skatteuppgift Skatteavdragsbrott Skatteredovisningsbrott Vårdslös skatteredovisning Försvårande av skattekontroll	*Typ av skatt:*				
		Inkomstskatt				
		Mervärdeskatt				
		Arbetsgivaravgifter				
		Punktskatt				

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
SFS (1996:67)	Brott mot Vapenlagen	*Typ av vapen:*				
		Vapen m.m.	Civila skjutvapen	Jaktvapen		
				Övrig gevär		
				Pistol, revolver		
				Övriga civila skjutvapen: …..		
			Militära skjutvapen	Automatvapen		
				Övriga militära skjutvapen: …..		
			Ammunition			
			Sprängämnen			
			Tårgasanordning			
			Kniv	Springkniv, stilett		
				Övriga knivar: …..		
			Vapendelar			
			Vapentillbehör			
			Vapenskåp			
			Övrigt vapen: …..			
SFS (1995:1738)	Brott mot Alkohollagen	*Typ av alkohol*				
		Alkohol	Öl	Liter: …..		*Mäsk* avser sådan vätska som är avsedd för sprit-tillverkning.
			Vin	Liter: …..		
			Sprit	Liter: …..		
			Teknisk sprit	Liter: …..		
			Mäsk	Liter: …..		
SFS (1991:1969)	Brott mot Lagen om förbud mot vissa dopingmedel	*Typ av preparat:*				
		Misstänkta dopingmedel	Pulver	Gram:…		*Misstänkta doping-medel* avser före analys
			Tabletter	Antal:…		
			Vätska	Milliliter:…		
			Övrigt:			
		Konstaterade dopingmedel	Anabola andro-gena steroider (AAS) inkl. testosteron	Tabletter, milliliter: …		*Konstaterade dopingmedel* avser efter analys.
			Tillväxthormoner	Tabletter, milliliter: …		
			Övrigt	Tabletter, milliliter: …		

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
SFS (1968:64)	Brott mot Narkotikastrafflagen	Typ av preparat:				
		Misstänkta narkotiska preparat	Pulver	Gram: …..		*Misstänkta droger* avser före analys
			Tabletter	Antal: ….		
			Vätska	Milliliter: …..		
			Övrigt: …..			
		Konstaterade narkotiska preparat	Cannabis	Hasch	Gram: …..	*Konstaterade droger* avser efter analys
				Cannabisolja	Milliliter:…..	
				Marijuana	Gram: …..	
				Andra växtdelar	Gram: …..	
			Opiater	Heroin, vitt	Gram: …..	
				Heroin, brunt	Gram: …..	
				Råopium	Gram: …..	
				Morfin	Gram: …..	
				Metadon	Tabletter/ml: …	
			Central-stimulantia	Amfetamin	Gram: …..	
				Amfetaminolja	Gram: …..	
				Metaamfetamin	Gram: …..	
				Fenmetrazin	Gram: …..	
				Kokain	Gram: …..	
				Crack-kokain	Gram: …..	
				Kat	Kilogram: …..	
				Övrigt:…..		
			Ecstasy (inkl. ecstasyanaloger	MDMA	Tabletter: ….	
				MDA	Tabletter: ….	
				Övrigt:…..		
			Hallucinogener	LSD	Doser: …..	
				Psilocin	Gram: …..	
				Psilocybin	Gram: …..	
				DOB (Brom-STP)	Gram?: …..	
				PCP	Gram/milliliter:..	
				Meskalin	Milliliter:…..	
				Övrigt:…..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning brott mot Narkotika-strafflagen	Fortsättning brott mot Narkotikastrafflagen	Fortsättning narkotiska preparat	GHB	Milliliter		
			Narkotika-klassade läkemedel	Bensodiazepien	Tabletter: ….	
				Smärtstillande	Tabletter: ….	
				Övrigt: …..		
SFS (2000:1225)	Brott mot Lagen om straff för smuggling	*Typ av gods*:				
		Alkohol	Öl	Liter: …..		*Mäsk* avser sådan vätska som är avsedd för sprit-tillverkning.
			Vin	Liter: …..		
			Sprit	Koncentrerad	Liter: …..	
				Drickfärdig	Liter: …..	
			Teknisk sprit	Liter: …..		
			Mäsk	Liter: …..		
		Tobak	Cigaretter	Antal: ….		
			Röktobak	Gram: …..		
			Snus	Gram: …..		
		Misstänkta droger och narkotiska preparat	Pulver	Gram: …..		*Misstänkta droger och dopingmedel* avser före analys
			Tabletter	Antal: ….		
			Vätska	Milliliter: …..		
			Övrigt:…..			
		Konstaterade narkotiska preparat	Cannabis	Hasch	Gram: …..	*Konstaterade droger* avser efter analys.
				Cannabisolja	Milliliter:…..	
				Marijuana	Gram: …..	
				Andra växtdelar	Gram: …..	
			Opiater	Heroin, vitt	Gram: …..	
				Heroin, brunt	Gram: …..	
				Råopium	Gram: …..	
				Morfin	Gram: …..	
				Metadon	Tabletter/ml: …	

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning smugglingsbrott	Fortsättning smugglingsbrott	Fortsättning narkotiska preparat	Centralstimulatia	Amfetamin	Gram: …..	
				Amfetaminolja	Gram: …..	
				Metaamfetamin	Gram: …..	
				Fenmetrazin	Gram: …..	
				Kokain	Gram: …..	
				Crack-kokain	Gram: …..	
				Kat	Kilogram: …..	
				Övrigt: …..		
			Ecstasy (inkl. ecstasyanaloger)	MDMA	Tabletter: ….	
				MDA	Tabletter: ….	
				Övrigt: …..		
			Hallucinogener	LSD	Doser: …..	
				Psilocin	Gram: …..	
				Psilocybin	Gram: …..	
				DOB (Brom-STP)	Gram?: …..	
				PCP	Gram/milliliter:..	
				Meskalin	Milliliter:…..	
				Övrigt: …..		
			GHB	Milliliter		
			Narkotika-klassade läkemedel	Bensodiazepien	Tabletter: ….	
				Smärtstillande	Tabletter: ….	
				Övrigt:…..		
		Konstaterade dopingmedel	Anabola andro-gena steroider (AAS) inkl. testosteron	Milliliter/tabletter: …..		*Konstaterade dopingmedel* avser efter analys.
			Tillväxthormoner	Milliliter: …..		
			Övrigt: ….			

Lagrum	**Rubricering**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Nivå 4**	**Kommentar**
Fortsättning smugglingsbrott	Fortsättning smugglingsbrott	Motordrivet fortskaffnings-medel	Bil	Märke: ….. Modell: ….. Tillverkningsår:	Antal: …..	Uppgifter om *bilmärke, modell och tillverkningsår* skulle eventuellt kunna fås från fordonsregistret. *Motorbåtar* exkl. segelbåt med hjälpmotor.
			Moped	Antal: …..		
			Motorcykel	Antal: …..		
			Buss	Antal: …..		
			Lastbil	Antal: …..		
			Snöskoter	Antal: …..		
			Motorbåt	Antal: …..		
			Övriga fordon: …	Antal:…..		
		Tillbehör till motorfordon	Registreringsskylt			
			Övriga tillbehör:…..			
		Teknisk utrustning	Dator	Antal: …..		*Musikanläggning* t.ex. inkl radio, bandspelare, för-stärkare, högtalare, CD-spelare, skiv-spelare
			Mobiltelefon	Antal: …..		
			Video-, fotokamera	Antal: …..		
			Musikanläggning	Antal: …..		
			TV, video	Antal: …..		
			Övrig teknisk utrustning:..	Antal: …..		
		Vapen m.m.	Civila skjutvapen	Jaktvapen	Antal: …..	
				Övriga gevär	Antal: …..	
				Pistol/revolver	Antal: …..	
				Övriga civila skjutvapen: …..	Antal: …..	
			Militära skjutvapen	Automatvapen	Antal: …..	
				Övriga militära skjutvapen: …..		
			Ammunition			
			Sprängämnen			
			Tårgasanordning	Antal: …..		

Lagrum	Rubricering	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Kommentar
Fortsättning smugglingsbrott	Fortsättning smugglingsbrott	Fortsättning vapen m.m.	Kniv	Springkniv, stilett	Antal: …..	
				Övriga knivar: ….	Antal: …..	
			Vapendelar			
			Vapentillbehör			
			Vapenskåp			
			Övrigt vapen: …..			
		Djur	Skyddade djurarter	Art: …..	Antal: …..	
			Icke skyddade djurarter			
		Växter	Skyddade växtarter	Art: …..	Antal: …..	
			Icke skyddade växtarter			
		Annat gods: …..				

8. Utsatt person

Utsatt person är den fysiska eller juridiska personen som utsatts för brottet. Den fysiska personen kan vara både identifierad och oidentifierad. Utsatta personer kan även vara grupper av okända fysiska personer.

Vissa uppgifter om utsatt person såsom ålder, kön kan för det mesta erhållas genom personidentiteten det vill säga personnummer eller samordningsnummer som registreras i samband med anmälan. Det kan finnas behov av att inhämta ytterligare uppgifter om personerna från andra register via person identiteten. Det kan till exempel vara uppgifter om medborgarskap, födelseland och bokföringskommun som skulle kunna fås från folkbokföringsregistret. För vissa brott är uppgifter om vilken egenskap eller roll som personen har vid brottstillfället av intresse. I vissa fall är branschen som den utsatte arbetar i lika intressant information som vilken egenskap eller roll som personen har vid brottstillfället. Uppgifter om bransch bygger på standard för svensk näringsgrensindelning 1992 (SNI 92). Fördelen med detta är att det är möjligt att få uppgifter om antalet företag inom respektive bransch. På så sätt kan utsattheten i respektive bransch relateras till branschens storlek.

Den föreslagna stödtabellen är gemensam för alla brott även om vissa alternativ inte är relevanta eller ovanliga för vissa brott. Aktuellt lagrum anges därför inte för respektive alternativ. För vissa brott är uppgifter om utsatt person mindre intressant. Till exempel för

ekonomiska brott är den utsatte personen mer diffus. I dessa fall skulle man kunna tänka sig att skyddsintresset anges automatiskt efter vilket lagrum som är aktuellt för händelsen. Fördelen med detta skulle vara att det även för dessa brott blev möjligt att söka på utsatt person.

Person	**Uppgift**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Kommentar**
Fysisk person - identifierad	Ålder	…. år			Kan fås från personidentitet. Ålder vid brottstillfället.
	Kön	Man			Kan fås från personidentitet.
		Kvinna			
	I egenskap av (roll) vid brottstillfället.	Polis			*Övriga med särskilda befogenheter t.ex.* sjukvårdspersonal, kriminalvårds-personal.
		Ordningsvakt			
		Socialtjänsteman			
		Taxichaufför			
		Personal inom kollektivtrafiken			
		Övriga med särskilda befogenheter: ….			
		Trafikanter	Gående		
			Cyklist		
			Motorcyklist	Lätt motorcykel	
				Tung motorcykel	
			Mopedist	Klass 1 moped	
				Klass 2 moped	
			Bilist		
			Övriga trafikanter: …..		
		Turist			
		Kund, besökare			
		Annan roll: ….			
	I egenskap av anställd inom bransch (SNI-kod) vid brottstillfället.	Jordbruk, jakt och service till jordbruk			
		Skogsbruk och service till skogsbruk			
		Fiske, vattenbruk inkl. service i anslutning härtill			
		Utvinning av mineral			

Person	Uppgift	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Fortsättning Fysisk person - identifierad	Fortsättning bransch	Tillverkning	Livsmedels- dryckes- och tobaks-framställning		*Trävarutillverkning* exkl. möbeltillverkning *Ickemetalliska mineralprodukter* t.ex. glas, keramiska produkter, cement, kalk, betong, gips m.m. *Maskintillverkning* ej tillverkning av sådana maskiner som ingår i andra kategorier. *El- och optikprodukter* t.ex. kontorsmaskiner, datorer, elmotorer, belysningsarmatur, radio, TV och ur.
			Textil-, beklädnads- läder- och lädervaru-tillverkning		
			Trävarutillverkning		
			Massa-, pappers- och pappersvaru-tillverkning		
			Förlagsverksamhet; grafisk produktion och reproduktion av inspelningar		
			Tillverkning av stenkols-, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle		
			Tillverkning av kemikalier, kemiska produkter, gummi och plastvaror		
			Tillverkning av ickemetalliska mineralprodukter		
			Metallframställning, metallvaru- och maskintillverkning		
			Tillverkning av el- och optikprodukter		
			Tillverkning av transportmedel		
			Återvinning		
			Möbeltillverkning och övrig tillverkning		
		El-, gas-, värme-, vattenförsörjning			
		Byggverksamhet			
		Parti och detaljhandel	Handel med och service av motorfordon; detaljhandel med drivmedel		*Parti- och agenturhandel* avser försäljning till producenter och återförsäljare. *Detaljhandel* avser försäljning till enskilda och hushåll. *Detaljhandel med brott sortiment* avser butiker, varuhus, stormarknader med brett sortiment. .
			Parti- och agenturhandel (ej med motorfordon)		
			Detaljhandel med brett sortiment		
			Butikshandel med livsmedel, drycker och tobak		
			Butikshandel med läkemedel, sjukvårdsprodukter, kosmetika och hygienartiklar.		

Person	Uppgift	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Fortsättning Fysisk person - identifierad	Fortsättning bransch	Fortsättning parti- och detaljhandel	Butikshandel med textilier, kläder, skor, pälsar och väskor		
			Butikshandel med möbler, elprodukter och andra bosättningsvaror		
			Butikshandel med vitvaror, radio- och TV-varor		*Butikshandel med vitvaror, radio- och TV-varor* avser ej uthyrning av dessa produkter.
			Butikshandel med datorer, kontorsmaskiner, programvara och telekommunikationsutrustning		
			Butikshandel med järnhandels- bygg-, VVS-varor, färg, tapeter och golvbeläggning		
			Butikshandel med böcker, tidningar och pappersvaror		
			Butikshandel med glasögon, andra optiska produkter, fotoutrustning och fotoservice		
			Butikshandel med ur, guldsmedsvaror och smycken		*Butikshandel med vapen och ammunition* ingår i SNI-koden för butikshandel med sport och fritidsartiklar.
			Butikshandel med vapen och ammunition		
			Butikshandel leksaker och sportartiklar		
			Butikshandel med konst, mynt och frimärken, galleriverksamhet		
			Butikshandel med antikviteter och andra begagnade varor		
			Övrig specialiserad butikshandel		
			Postorderhandel		*Annan detaljhandel* t.ex. provisionshandel, försäljning från automater.
			Torg och marknadshandel, ambulerande och tillfällig handel		
			Annan detaljhandel, ej i butik		
			Reparation av hushållsartiklar och personliga artiklar		

Person	Uppgift	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Fortsättning Fysisk person - identifierad	Fortsättning bransch	Hotell och restaurang-verksamhet	Hotellverksamhet inkl. restaurang och konferensverksamhet		
			Campingplatsverksamhet och annan logiverksamhet		
			Restaurangverksamhet		
			Bar- och pubverksamhet		
			Drift av personalmatsalar, centralkök och cateringföretag		
		Transport, magasinering och kommunikation	Järnvägstransport		*Annan landtransport av passagerare* t.ex. charterbussföretag
			Kollektivtrafik-, linjebussverksamhet		
			Taxitrafik		
			Annan landtransport av passagerare		
			Vägransport av gods		
			Transporter i rörsystem		
			Sjötransport		
			Lufttransport		
			Stödtjänster till transport, resebyråverksamhet		
			Post- och telekommunikationer		
		Finansiell verksamhet	Bankverksamhet		
			Annan finansförmedling: …..		
			Försäkring och pensionsfondsverksamhet utom obligatorisk socialförsäkring		
			Stödtjänst till finansiell verksamhet		
		Fastighetsverksamhet			
		Uthyrning	Biluthyrning och uthyrning av andra transportmedel		Videofilmsuthyrning ingår i SNI-koden för uthyrning av andra varor för personligt bruk
			Uthyrning av maskiner och utrustning		
			Videofilmsuthyrning		
			Uthyrning av andra varor för personligt bruk		
		Databehandlingsverksamhet m.m.			
		Forskning och utveckling			

Person	**Uppgift**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Kommentar**
Fortsättning Fysisk person - identifierad	Fortsättning bransch	Andra företags-tjänster	Juridisk och ekonomisk konsultverksamhet, holdingverksamhet		*Övriga företagstjänster* t.ex. foto-, reklamatiljéer, formgivningsbyråer, konferensarrangörer.
			Arkitekt-, teknisk konsultverksamhet o.l.		
			Teknisk provning och analys		
			Reklam		
			Arbetsförmedling och rekrytering		
			Bevaknings och säkerhetstjänst	Värdetransport	
				Andra uppdrag:	
			Rengöring och sotning		
			Övriga företagstjänster: …..		
		Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	Offentlig förvaltning		
			Utrikesförvaltning		
			Totalförsvar		
			Polis- , åklagar- och domstolsverksamhet samt kriminalvård		
			Brand- och rättnignsverksamhet		
			Obligatorisk sockalförsäkring		
		Utbildning	Grundskole- och gymnasieutbildning		
			Högskoleutbildning		
			Vuxenutbildnings och övriga utbildning		
		Hälso- och sjukvård, sociala tjänster	Hälso- och sjukvård		Barnomsorg t.ex. förskolor, fritidshem *Äldre och handikappomsorg* t.ex. hemtjänst, dagcentraler *Individ och familjeomsorg* dvs socialkontor
			Veterinärverksamhetr		
			Vård och service till boende i servicehus, servicelägenheter och ålderdomshem		
			Särkskild omsorg för psykiskt utvecklingsstörda		
			Drift av hem för vård och boende		
			Drift av flyktingförläggningar		
			Drift av inackorderingshem		
			Barnomsorg		
			Äldre och handikappomsorg		
			Individ och familjeomsorg		
			Humanitära verksamhet		

Person	Uppgift	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Fortsättning Fysisk person - identifierad	Fortsättning bransch	Rekreations-, kultur- och sport-verksamhet	Film-, video-, radio- och TV-programverksamhet		*Övriga kulturell och underhållsverksamhet* t.ex. artister, konstnärer, författare, teater, nöjesparker
			Övriga kulturell och underhållsverksamhet		
			Nyhetsservice		
			Biblioteks-, arkiv- och museiverksamhet m.m.		
			Drift av sportanläggningar		
			Idrottsutövning, tävling och övrig sportverksamhet		
			Spel- och vadhållningsverksamhet		
			Övrig rekreationsverksamhet		
		Andra samhälleliga, personliga tjänster och annan serviceverksamhet	Avloppsrening, avfallshantering, renhållning o.l.		
			Intressebevakning, religiös verksamhet		
			Tvätteriverksamhet		
			Hår-, skönhets- och kroppsvård		
			Övriga serviceverksamhet		
		Förvärvsarbete i hushåll			
		Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.l.			
Fysisk person - ej identifierad	Ålder	- 20 år			Uppskattad ålder vid brottstillfället.
		21-30 år			
		31-50 år			
		51 - år			
		Okänd			
	Kön	Man			
		Kvinna			
		Okänt			
Grupp av fysiska per-soner – ej identifierade	Antal personer	2-4 personer			Uppskattat antal.
		5-9 personer			
		10- personer			

Person	Uppgift	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Juridisk person	Associationsform	Offentlig	Statliga enheter		Med *utländsk verksamhet* avses verksamhet som inte är registrerad i Sverige.
			Landsting		
			Kommun, kommunalförbund		
			EU		
			Utländsk verksamhet		
		Privat	Enskild firma, näringsverksamhet		Med *utländsk verksamhet* avses verksamhet som inte är registrerad i Sverige.
			Handelsbolag, kommanditbolag		
			Aktiebolag (privat)		
			Aktiebolag (publikt)		
			Ekonomisk förening		
			Ideell förening		
			Stiftelse		
			Partsrederi		
			Utländsk verksamhet		
			Övriga associationsformer: …..		
	Bransch (SNI-kod)	Samma alternativ som för fysisk person identifierad (se ovan)			
	Företagets storlek	Antal anställda vid brottstillfället: …..			Uppdelning av antal anställda och omsättning i olika klasser kan vara mer lämpligt
		Omsättning det senaste året: …..			

9. Anmäld person och person som utfört brottet

En anmäld person är en person som anmälaren påstår har begått ett visst brott. Person som utfört brottet är en samlingsbeteckning för de olika roller som kan innehas av den person som rättsväsendet misstänker ha utfört ett brott. De olika roller som en person som utfört brott kan ha är person som kan misstänkas, skäligen misstänkt person, på sannolika skäl misstänkt person, tilltalad person, person som förelagts strafföreläggande eller ordningsbot (ej godkänt eller godkänt) samt dömd person (ej laga kraft respektive laga kraft).

En anmäld person kan vara både en juridisk och en fysisk person medan person som utfört brottet enbart kan vara en fysisk person. En anmäld fysisk person kan antingen vara oidentifierad och identifierad. Anmälda personer kan även vara grupper av okända fysiska personer. Den fysiska personen som utfört brottet måste alltid vara identifierad.

Det är möjligt att koppla flera personer till ett och samma brott för att se brottslighet som begås av flera gärningsmän. Det är inte bara intressant att se kopplingen mellan olika fysiska personer. För till exempel ekonomiska brott kan det vara viktigt att se kopplingen mellan olika företag (juridiska personer) som är inblandade i brottet.

Vissa uppgifter om anmäld person och person som utfört brottet såsom ålder, kön kan för det mesta erhållas genom personidentiteten det vill säga personnummer eller samordningsnummer som registreras i samband med anmälan. Det kan finnas behov av att inhämta ytterligare uppgifter om personerna från andra register via person identiteten. Det kan till exempel vara uppgifter om medborgarskap, födelseland och bokföringskommun som skulle kunna fås från folkbokföringsregistret. Det kan även vara intressant med tidigare belastningar på den person som utfört brottet, personens sociala bakgrund m.m.

För vissa brott är uppgifter om vilken egenskap eller roll som personen har vid brottstillfället av intresse. I vissa fall är branschen som den anmälda personen eller den person som utfört brottet arbetar i lika intressant information som vilken egenskap eller roll som personen har vid brottstillfället. Uppgifter om bransch bygger på standard för svensk näringsgrensindelning 1992 (SNI 92). Fördelen med detta är att det är möjligt att få uppgifter om antalet företag inom respektive bransch. På så sätt kan antal anmälda i respektive bransch relateras till branschens storlek.

Uppgifter om anmäld fysisk person som ej är identifierad skulle kunna kopplas ihop med signalement. Till exempel för våldsbrott såsom rån kan det vara intressant att veta om personen vid brottstillfället var maskerad eller ej.

Den föreslagna stödtabellen är gemensam för alla brott även om vissa alternativ inte är relevanta eller ovanliga för vissa brott. Aktuellt lagrum anges därför inte för respektive alternativ. För vissa brott anges inte uppgifter om anmäld person.

Person	**Uppgift**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Kommentar**
Fysisk person - identifierad (anmäld person och person som utfört brottet)	Ålder	….. år			Kan fås från personidentitet. Ålder vid brottstillfället.
	Kön	Man			Kan fås från personidentitet.
		Kvinna			
	I egenskap av (roll) vid brottstillfället	Trafikanter m.m.	Privat förare		Framförallt för trafikbrott
			Yrkesförare		
			Passagerare		
			Fordonsägare		
			Övrig trafikant: …..		

Person	Uppgift	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Fortsättning Fysisk person - identifierad	Fortsättning roll	Tjänstebefattning eller roll i företag eller brottslig verksamhet m.m.	VD		Framförallt för ekonomiska brott.
			Aktieägare, ägare eller delägare		
			Styrelseledamot		
			Revisor		
			Annan ledande befattning		
			Faktisk företrädare		
			Annat bolag i koncern		
			Relaterad position (sambo m.m.)		
			Köpare		
			Säljare		
			Målvakt		
			Långivare		
			Finansiär		
		Tjänstebefattning med särskild befogenhet	Polis		*Övriga med särskilda befogenheter t.ex.* kriminalvårdspersonal.
			Ordningsvakt		
			Läkare		
			Präst		
			Socialtjänsteman		
			Övriga med särskilda befogenheter: …..		
	I egenskap av anställd inom bransch (SNI-kod) vid brottstillfället.	Samma alternativ som för utsatt fysisk person identifierad (se ovan)			
	Misstankegrad (ej anmäld fysisk person)	Kan misstänkas			
		Skäligen misstänkt			
		På sannolika skäl misstänkt			
		Tilltalad			
		Förelagd strafföreläggande eller ordningsbot	Utfärdat föreläggande		
			Godkänt föreläggande		
		Dömd	Ej laga kraft		
			Laga kraft		

Person	**Uppgift**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Kommentar**
Fysisk person – ej identifierad (anmälda personer)	Kön	Man			
		Kvinna			
		Okänt			
	Ålder	- 20 år			Uppskattad ålder vid brottet
		21-30 år			
		31-50 år			
		51 - år			
		Okänd			
Grupp av fysiska personer – ej identifierade (anmälda personer)	Antal personer	-5 personer			Uppskattat antal
		6-10 personer			
		11-20 personer			
		20- personer			
Juridisk person (anmäld person)	Associationsform	Offentlig	Statliga enheter		Med *utländsk verksamhet* avses verksamhet som inte är registrerad i Sverige.
			Landsting		
			Kommun, kommunalförbund		
			EU		
			Utländsk verksamhet		
		Privat	Enskild firma, näringsverksamhet		Med *utländsk verksamhet* avses verksamhet som inte är registrerad i Sverige.
			Handelsbolag, kommanditbolag		
			Aktiebolag (privat)		
			Aktiebolag (publikt)		
			Ekonomisk förening		
			Ideell förening		
			Stiftelse		
			Partsrederi		
			Utländsk verksamhet		
			Övriga associationsformer: …..		
	Bransch	Samma alternativ som för utsatt fysisk person identifierad (se ovan)			

Person	**Uppgift**	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Kommentar**
Fortsättning juridisk person	Företagets storlek	Antal anställda vid brottstillfället: …..			Uppdelning av antal anställda och omsättning i olika klasser kan vara mer lämpligt.
		Omsättning det senaste året: …..			

10. Relation

Relation avser den utsatte personens relation till den person som är anmäld eller misstänkt för ha utfört brottet. Till exempel betyder okänd i tabellen nedan att den person som anmälaren påstår ha begått brottet är okänd för den person som utsatts för brottet.

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Okänd	Känner till utseendet sedan tidigare.		Med innebörden att man inte har någon personlig relation. En TV-kändis är till exempel okänd om personerna i fråga inte har någon relation mellan sig.
	Känner ej igen sedan tidigare		
Tillfällig bekant, ytligt bekant			Tillfälligt bekant kan t.ex. inneburit att man träffat på krogen en gång.
Känd	Familj/släkt	Förälder	*Gärningsmannen är …till offret.*
		Förälders partner	
		Barn	Med *förälder* avses även föräldrar som ej är biologiska.
		Partners barn	
		Partner	
		Syskon	
		Annan släkt: …..	
	Före detta partner		
	Vän, nära bekant		
	Yrkesrelation	Arbetsgivare, uppdragsgivare	*Gärningsmannen är …till offret.*
		Anställd, uppdragstagare	
		Arbetskamrat	*Personal på skola etc.* t.ex. inkl. dagispersonal, skolpersonal, förskola.
		Tillfälligt inhyrd, anlitad personal	
		Lärare eller annan personal på skola etc.	

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Kommentar
Fortsättning känd	Fortsättning yrkesrelation	Elev	
		Skolkamrat	
		God man m.m.	
		Huvudman till god man	
		Vårdnadsgivare	
		Vårdnadstagare	
		Annan yrkesrelation: …	

11. Övriga faktorer

I samband med arbetet med den kriminologiska informationen har det framkommit att det finns annan information som inte täcks av den föreslagna modellen. Det är till exempel för miljöbrott uppgifter om vem som anmält brottet, vem som upptäckt brottet och hur brottet har upptäckts. Nedan redovisas exempel på information som inte ingår i den föreslagna modellen. De olika förslagen är inte bearbetade och kan därför vara ofullständig. Vid ett fortsatt arbete med förslaget bör man överväga om denna information ska inkluderas i den strukturerade informationen om brott, STUK.

Anmälare:

Brott	**Anmälare:**	**Kommentar**
Miljöbrott	Tillsyningsmyndighet	
	Polisman	
	Kustbevakning	
	Räddningstjänst	
	Företag, privaträttslig organisation	
	Anställd i berörd verksamhet	
	Enskild	
	Anonym	
	Annan: …..	

Brott	**Anmälare:**	**Kommentar**
Våldsbrott	Polis	
	Läkare	
	Sociala myndigheter	
	Kvinnojour	
	Släkting till utsatt person	
	Bekant till utsatt person	
	Utsatt person	
	Annan person: …..	
”Ekonomiska brott”	Målsägande (enskild)	
	Målsägande (organisation)	
	Polismyndighet	
	Åklagarmyndighet	
	Skattemyndighet	
	Skattebrottsenhet	
	Finansinspektionen	
	Konkursförvaltare	
	Revisor	
	Kronofogdemyndighet	
	Länsstyrelsen	
	Kommun	
	Tullen	
	Försäkringskassan	
	Arbetslöshetskassan	
	Annan tillsynsmyndighet: …..	
	Annan person: …..	

Upptäckare:

Brott	**Upptäckare:**	**Kommentar**
”Ekonomiska brott”	Målsägande (enskild)	
	Målsägande (organisation)	
	Polismyndighet	
	Åklagarmyndighet	
	Skattemyndighet	
	Skattebrottsenhet	
	Finansinspektionen	
	Konkursförvaltare	
	Revisor	
	Kronofogdemyndighet	
	Länsstyrelsen	
	Kommun	
	Tullen	
	Försäkringskassan	
	Arbetslöshetskassan	
	Annan tillsynsmyndighet: …..	
	Annan person: …..	
Miljöbrott	Tillsyningsmyndighet	
	Polisman	
	Kustbevakning	
	Räddningstjänst	
	Företag, privaträttslig organisation	
	Anställd i berörd verksamhet	
	Enskild	
	Anonym	
	Annan: …..	

Hur brottet upptäckts:

Brott	Hur brottet upptäckts:	Kommentar
”Ekonomisk brottslighet”	Vid konkursförvaltning	
	Vid skatteredovisning	
	Genom Skrivbordsgranskning	
	Vid taxeringsbesök	
	Vid revision av organisationens revisor	
	Vid tillsyn, inspektion	
	Vid tullkontroll	
	Genom spaning	
	Vid kronofogdes indrivningsverksamhet	
	Genom tips från enskild	
	Genom tips från annan organisation	
	Annat sätt: …..	
Miljöbrott	Tillsynsbesök	
	Granskning av handling	
	Iakttagna skador	
	Lycka	
	I samband med utredning	
	Annat sätt: …..	

Brottets karaktär:

Brott	Omständigheter:	Kommentar
Våldsbrott, fridsbrott, sexualbrott, Ärekränkning Stöldbrott Bedrägeri, häleri, utpressning och ocker Ekonomisk brottslighet Skadegörelse Förfalskningsbrott m.m.	Tillfällig	Skulle eventuellt kunna införas i särskilt fokusområde eller tillvägagångssätt
	Systematisk, seriekaraktär	
	Organiserat	
	Inom näringsverksamhet	
	Stor omfattning	

Skyddsåtgärder:

Brott	**Vidtagna skyddsåtgärder:**	**Kommentar**
Rån.	Övervakningskamera	Skulle eventuellt kunna införas under den kriminologiska faktorn situation. Kan även vara aktuellt för andra brottstyper.
	Larm till polisen	
	Larm till bevakningsföretag	
	Annan skyddsåtgärd: ……	

Körkort:

Brott	**Körkortsbehörighet:**		**Kommentar**
Trafikbrott	Har behörighet	Svenskt körkort	
		Nordiskt körkort	
		Körkort inom EU-land	
		Körkort från annat land: …..	
	Har ej behörighet		

Last:

Brott	**Typ av last:**	**Kommentar**
Trafikbrott	Styckegods	
	Tanktransport	
	Bulktransport	
	Annat typ av last: …..	

Bilaga 5. Jämförelse av dagens brottskod och informationen i STUK

För att kunna följa brottsutvecklingen över en längre tid måste så mycket som möjligt av informationen i STUK kunna översättas till informationen enligt nuvarande brottskodningssystem. I de flesta fall kan man genom att välja kombinationer av uppgifter från STUK skapa information som motsvarar de nuvarande brottskoderna.

I vissa fall finns inte någon översättning i STUK som är exakt jämförbar med nuvarande brottskoder. Det kan till exempel. vara vissa typer av miljöer som inte finns specificerade, såsom hembygdsgård eller ungdomslokal. En del benämningar i nuvarande brottskoder ter sig ganska omoderna. Andra benämningar, till exempel om brottet begåtts inomhus eller utomhus, ger otillräcklig information om i vilken miljö brottet begåtts. I STUK får man istället information om brottet skedde i hemmet, på nöjesställe, i gaturummet och så vidare, vilket ger helt andra möjligheter att analysera miljöer för brott. STUK ger dock inte möjlighet till en fullständigt exakt jämförbarhet, men man kan komma ganska nära dagens uppdelning om man så önskar. Därtill finns en del information som man borde överväga att föra in, men som projektgruppen av olika anledningar valt att inte ta med i förslaget. Ett exempel är att rån mot privatperson, som i STUK inte kan anges med samma precision som i dagens brottskod (se nedan).

Projektgruppen gör bedömningen att skillnaderna är hanterbara och att utgångspunkten inte behöver vara att alla nuvarande brottskoder behöver finnas med i STUK. Några av de nuvarande koderna kan förefalla inaktuella och bör därför inte föras vidare.

Diskrepanserna mellan nuvarande brottskodningssystem och STUK är redovisade i nedanstående tabell.

Brottstyp enligt nuvarande kodlista	**Definition enligt nuvarande kodlista**	**Konsekvenser för jämförelser med STUK/kommentarer**
Misshandel enligt BrB 3 kap 5,6 §§		
bekant /obekant med offret	För att belysa brott av gatufridskaraktär o.d. har misshandel delats upp efter relation mellan gärningsman och offer. *Till bekant med offret* räknas när offret och gärningsmannen är bekanta med varandra (mer än till namn eller utseende) eller någon av följande omständigheter föreligger: - Offret har själv tagit aktiv del i en kontakt med gärningsmannen. - Offret och gärningsmannen har gemensamt gått till en bostad eller annat mål eller åkt bil tillsammans	I STUK finns huvudgrupperna känd, tillfällig bekant och obekant Till *känd* räknas familj/släkt, f.d. partner, vän/bekant, professionella relationer. *Tillfällig bekant* är tillfälliga kontakter, t.ex. från krogbesök eller tillfällig langning. *Obekant* är övriga, d.v.s. sådana som man inte har haft någon relation med. Uppgifterna finns för alla typer av brott där en fysisk person kan vara utsatt person. Det kommer inte att gå att översätta vare sig obekant

Brottstyp enligt nuvarande kodlista	Definition enligt nuvarande kodlista	Konsekvenser för jämförelser med STUK/kommentarer
	- Kontakten gäller langning eller prostitution - Offret är taxiförare, ordningsvakt e.dyl. i tjänst Till *obekant med offret* räknas när offret och gärningsmannen *inte* är bekanta med varandra enligt de omständigheter som inte täcks av definitionen för bekant med offret eller det är okänt om en tidigare relation finns.	eller bekant exakt, men för vissa fall där den utsatta personens roll redovisas (t.ex. taxiförare), kan den gamla definitionen härledas.
Misshandel / våldtäkt / rån enligt BrB 3 kap 5, 6 §§, 6 kap 1 §, 8 kap 5, 6 §§		
utomhus/inomhus	Uppdelningen är främst avsedd för polisens övervakande verksamhet. I begreppet *utomhus* ingår samtliga platser där ordning och brottslighet kan påverkas genom polisens övervakning eller i vilka polisen har insyn under patrullering. Till utomhus räknas gator, parker och torg, men även fortskaffningsmedel (bil, buss, tåg, spårvagn, tunnelbana), områden och lokaler i anslutning till järnväg, tunnelbana och trafikterminal till vilka allmänheten har tillträde samt affärs- och servicecentra under tak (innetorg), gångtunnlar och passager. Till *inomhus* räknas lokaler i byggnader av olika slag, t.ex. bostäder, arbetsplatser, butiker, restauranger och danslokaler. En sportanläggning eller annan anläggning för publika evenemang bör bedömas allt efter sin karaktär av inomhus- eller utomhusanläggning. En sporthall bör t.ex. betraktas som inomhus medan en öppen idrottsplats utan tak bör ses som utomhus.	I STUK anges en mängd olika fysiska miljöer, men i princip utan hänsyn till begreppen utomhus och inomhus. För de brott det är av intresse finns t.ex. bostad, nöjesställe, affärslokaler, utbildningsanläggningar, transport, gaturummet m.m. Här finns möjligheter till en mängd kombinationer av urval för att göra jämförelser med dagens brottskod. Två mindre problem kan dock anges: Det ena problemet avser affärs- och servicecentra (i dagens brottskod) och affärslokal - köpcentrum, affärsgalleria, varuhus, stormarknad (i STUK), där STUK inte direkt anger om det var tak på köpcentret. Det andra problemet med exakt jämförbara uppgifter är om t.ex. en sportanläggning ska anses vara utomhus eller inomhus. I STUK anges vare sig det ena eller det andra, men istället vet man att det var för typ av sportanläggning. Trädgård till t.ex. bostad klassas enligt förslaget som tillhörande bostaden.

Brottstyp enligt nuvarande kodlista	Definition enligt nuvarande kodlista	Konsekvenser för jämförelser med STUK/kommentarer
Sexuellt tvång, sexuellt utnyttjande m.m.enligt BrB 6 kap 2-4, 6 §§		
nära relation (om offret är under 15 år)	Med *nära relation* avses att den misstänkte är barnets biologiska förälder, adoptivförälder, styvförälder, fosterförälder eller är ”sambo” med barnets förälder.	Enligt STUK anges var för sig förälder (biologiska förälder eller adoptivförälder) eller förälders partner var för sig.
Stöld medelst/utan inbrottenligt BrB 8 kap 1, 2, 4 §§		
av skjutvapen, ammunition och sprängämne	Som stöld av skjutvapen räknas stöld av alla tillståndspliktiga skjutvapen inklusive delar av dessa enligt vapenlagen (1996:67). Undantagna från tillståndsplikt är sådana luft- och fjädervapen som har en i förhållande till andra jämförliga skjutvapen begränsad effekt. (Se RPS:s föreskrifter för innehav av luft- och fjädervapen.)	Skjutvapen delas upp som följande typer av objekt: Civila skjutvapen (jakt, övriga gevär, pistol/revolver, övrigt), militära vapen (automat, övrigt), ammunition, sprängämnen, vapendelar, vapentillbehör, tårgasanordning, kniv. Under typ av miljö anges var för sig militärförråd, ickemilitärt sprängämnes/ammunitionsförråd, vapenskåp, vapenkassun Vid utsatt person kan vapen/ammunitionshandel anges.
från skytteorganisations lokal eller förråd		
från vapenhandels lokal eller förråd		
från sprängämnesförråd (ej militärt)		
övrig stöld av skjutvapen, ammunition och sprängämnen		
ur eller från motordrivet fordon, släpfordon och husvagn, dock ej motorredskap		Enligt förslaget finns inte stöld ur eller från släpfordon och husvagn representerade.
från cykel		Finns inte i STUK.
i kyrka, museum, hembygdsgård o.d. (ej kommersiella utställningslokaler)		Kan översättas med bibliotek, arkiv, museum och annan kulturminneslokal samt kyrka, församlingshem
i biograf, teater, nöjes-, samlings- och ungdomslokal		Kan översättas med Biograf och annan filmvisningslokal, teater, dans- och konserthus samt fritidsgård

Brottstyp enligt nuvarande kodlista	Definition enligt nuvarande kodlista	Konsekvenser för jämförelser med STUK/kommentarer
i fabrik, lager, verkstad (ej bilverkstad)		I STUK finns miljöerna industri- och fabrikslokal, arbetsförråd, samt för utsatt person, bransch/olika typer av industri.
i garage, bensinstation, bilverkstad		I STUK finns miljö p-hus/p-plats, p-garage (ej i anslutning till bostad) samt, för utsatt person, bransch: bensinstation, handel med och service för motorfordon.
annan stöld medelst inbrott		På grund av det stora antalet koder för stöld i dagens kodning så kan det bli svårt att exkludera alla kombinationer av information i STUK för att kunna få en jämförbar grupp kallad annan stöld.
annan stöld eller snatteri utan inbrott i övrigt		Se ovan
Rån enligt BrB 8 kap 5, 6 §§		
mot värdebefordran	*Värdebefordran* avser rån mot näringsidkare eller privatperson som transporterar värde.	Finns inte i STUK
mot privatperson (ej handikappad)	*Rån mot privatperson (ej handikappad)* avser rån mot privatpersoner d.v.s. ej personer i sin yrkesroll	Någon exakt jämförbar grupp finns inte att tillgå i STUK. Man kan exkludera utsatta personen som varit kopplad till någon bransch som är relevant för brottet.
övriga rån		På grund av det stora antalet koder för rån i dagens kodning så kan det bli svårt att exkludera alla kombinationer av information i STUK för att kunna få en jämförbar grupp kallad övriga rån.
Bedrägeri enligt BrB 9 kap 1-3 §§		
datorbedrägeri		I STUK finns tillvägagångssättet påverkat datorbehandlad information.

Brottstyp enligt nuvarande kodlista	**Definition enligt nuvarande kodlista**	**Konsekvenser för jämförelser med STUK/kommentarer**
automatmissbruk	Till *automatmissbruk* hänförs alla brott som avser missbruk av automat genom användning av kontokort (betal- och kreditkort), falska eller främmande sedlar eller mynt samt andra för automaten inte avsedda föremål.	I STUK finns bankomat och servicebox o.d. tillsammans samt övriga automater.
mot hotell, restaurang, taxi, buss, tåg, spårvagn etc. (”snyltningsbrott”)		I STUK finns tillvägagångssättet underlåtit att erlägga kontant betalning. Man kan även välja utsatt person och t.ex. övernattningsverksamhet, matställe, taxiföretag och övriga landtransportföretag, rederi samt flygbolag
övrigt bedrägeri		Liksom för en del andra kapitel med många koder kan det bli svårt att exkludera alla kombinationer av information i STUK för att kunna få en jämförbar grupp kallad övrigt bedrägeri.
Skadegörelse enligt BrB 12 kap 1-3 §§		
datasabotage	Till *datasabotage* räknas skadegörelse som innebär att någon avsiktligt raderar bort eller ändrar data. Mindre angrepp kodas som dataintrång (4 kap 9c §)	För skadegörelsebrott som finns tillvägagångssättet datorintrång (finns även under 4 kap) ***IDAG Dataintrång.*** Till koden 0415 förs de brott där någon olovligen bereder sig tillgång till upptagning för automatisk databehandling eller olovligen ändrar eller utplånar eller i register för in sådan upptagning. Med upptagning avses härvid även uppgifter som är under befordran via elektroniskt eller annat liknade hjälpmedel för att användas för automatisk databehandling.

Brottstyp enligt nuvarande kodlista	Definition enligt nuvarande kodlista	Konsekvenser för jämförelser med STUK/kommentarer
Urkundsförfalskning, grov urkundsförfalskning, förvanskning av urkund, undertryckande av urkund samt brukande av det förfalskade, *dock ej i samband med bedrägeri* enligt BrB 14 kap 1-4, 9 §§		
handling som använts för illegal invandring: svenskt eller utländskt pass, resedokument, främlingspass, stickers för visering och uppehållstillstånd		I STUK kan man som objekt ange identitetsgrundande dokument för ansökan om svensk identitetshandling
tjänste- eller identitetskort		I STUK finns objekten pass (svenskt/utländskt), övrig identitetshandling (svensk/utländsk), förutom körkort
annan legitimationshandling		
övrig urkundsförfalskning		På grund av kopplingen till bedrägeri så kan det bli svårt att exkludera alla kombinationer av information i STUK för att kunna få en jämförbar grupp kallad övrig urkundsförfalskning.
Våld mot tjänsteman enligt BrB 17 kap 1, 5 §§		
mot polisman, om våldet beräknas medföra att polismannen är arbetsoförmögen under kortare tid än ett dygn		Som effekt av brottet kan man i STUK ange synliga skador, kräver sjukvård (på huvud/hals, på bål, på armar/ben), synliga skador, kräver ej sjukvård (på bål, på armar/ben), ej synliga skador
mot polisman, om våldet befaras medföra att polismannen är arbetsoförmögen under ett dygn eller längre tid		
Vapenlagen 1996:67 9 kap 1-3 §§		
olaga innehav av pistol, revolver eller kulsprutepistol		De objekt som finns i STUK är civila skjutvapen (jakt, övriga gevär, pistol/revolver, övrigt), militära vapen (automat, övrigt), ammunition, sprängämnen, vapendelar, vapentillbehör, tårgasanordning, kniv samt annat vapen
olaga innehav av annat vapen		
annat brott mot vapenlagstiftningen		Finns inte i STUK

Bilaga 6. Strukturen för antalsräkningen

För att antalsräkningen ska kunna automatiseras krävs en tydlig struktur för antalsräkningen. Dagens regler för antalräkningen har därför systematiserats utifrån sex olika beräkningsgrunder som används, beroende på vilken typ av brott som avses - antal tillfällen, antal utsatta personer, antal gärningsmän, antal utsatta objekt, antal ställen och antal verksamheter. De faktorer som är aktuella för antalsräkningen av ett visst brott multipliceras och resultatet ger antalet brott. En mer detaljerad beskrivning av antalsräkningens beräkningsgrunder ges i kap 8, Statistisk antalsräkning av brott. Dagens regler är inte helt entydiga varför vissa tolkningar har gjorts.

Det finns ett behov av att göra en översyn av antalsräkningen för vissa brott. En sådan översyn har påbörjats inom projektet. I det arbetsmaterial som projektet tagit fram finns ett första förslag till vissa korrigeringar. Materialet behöver dock arbetas igenom ytterligare. För en automatisering krävs även ytterligare förenklingar av antalsräkningen. Undantag från en huvudregel för enskilda händelser inom ett brott är svåra att implementera i en automatiserad antalsräkning. Till exempel är huvudregeln för olaga hot att antalet tillfällen som enskilda personer eller grupper av personer utsätts ska räknas. Undantaget är en serie telefonpåringningar (flera tillfällen) som ska räknas som ett brott.

Teckenförklaring:
Utsatta personer/gärningsmän E = Enskilda personer
Utsatta personer/gärningsmän G = Grupper av enskilda personer
Utsatta personer J = Juridisk person
(...) anger att det finns ett undantag från huvudregeln. Undantaget står i kommentaren.

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
BrB		**Brott mot brottsbalken**							
3		*Brott mot liv och hälsa*							
3	1 §	Mord	E		(Ja)				Även försök räknas. Vid försök räknas även tillfällen.
3	2 §	Dråp	E		(Ja)				Även försök räknas. Vid försök räknas även tillfällen.
3	3 §	Barnadråp	E						

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
3	5 §	Misshandel	E		(Ja)				Preciserade tillfällen. Då misshandeln leder till dödlig utgång räknas ej tillfällen
3	6 §	Grov misshandel	E		(Ja)				Preciserade tillfällen. Då misshandeln leder till dödlig utgång räknas ej tillfällen
3	7 §	Vållande till annans död	E						
3	7 §	Vållande till annans död, grovt brott	E						
3	8 §	Vållande till kroppsskada eller sjukdom	E		Ja				
3	8 §	Vållande till kroppsskada eller sjukdom, grovt brott	E		Ja				
3	9 §	Framkallande av fara för annan			Ja				Varje sådan fara räknas
3	10 §	Arbetsmiljöbrott			Ja				Räknas som 7-9 §§ beroende på vilken kombination
4		*Brott mot frihet och frid*							
4	1 §	Människorov	E						
4	1 §	Människorov, mindre grovt brott	E						
4	2 §	Olaga frihetsberövande	E						
4	2 §	Olaga frihetsberövande, mindre grovt brott	E						
4	3 §	Försättande i nödläge	E						
4	3 §	Försättande i nödläge, mindre grovt brott	E						
4	4 §	Olaga tvång	E						
4	4 §	Olaga tvång, grovt brott	E						
4	4a §	Grov fridskränkning	E						Ej antalet underliggande brott
4	4a §	Grov kvinnofridskränkning	E						Ej antalet underliggande brott
4	5 §	Olaga hot	E/G		(Ja)				Preciserat tillfälle. Flera telefonpåringningar=ett brott
4	5 §	Olaga hot, grovt brott	E/G		(Ja)				Preciserat tillfälle. Flera telefonpåringningar=ett brott
4	6 §	Hemfridsbrott			Ja			Ja	Preciserat tillfälle, ställe=bostad
4	6 §	Olaga intrång			Ja			Ja	Preciserat tillfälle, ställe=bostad
4	6 §	Hemfridsbrott eller olaga intrång, grovt brott			Ja			Ja	Preciserat tillfälle, ställe=bostad

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
4	7 §	Ofredande	E/G		(Ja)				Preciserat tillfälle. Flera telefonpåringningar=ett brott
4	8 §	Brytande av post- eller telehemlighet			Ja		(Ja)		Varje angripet meddelande, men om det sker vid samma tillfälle så räknas det som ett brott
4	9 §	Intrång i förvar			Ja			Ja	Varje intrång
4	9a §	Olovlig avlyssning			Ja				Varje avlyssning
4	9b §	Förberedelse till olovlig avlyssning eller brytande av post- eller telehemlighet			Ja		(Ja)	Ja	Varje angripet meddelande, men om det sker vid samma tillfälle så räknas det som ett brott
4	9c §	Dataintrång			Ja				Preciserat tillfälle
5		*Ärekränkning*							
5	1 §	Förtal	E/G						
5	2 §	Grovt förtal	E/G						
5	3 §	Förolämpning	E/G						
5	3 §	Förolämpning, grovt brott	E/G						
5	4 §	Förtal av avliden	E/G						
6		*Sexualbrott*							
6	1 §	Våldtäkt	E	E	Ja				Preciserade tillfällen
6	1 §	Våldtäkt, mindre allvarlig	E	E	Ja				Preciserade tillfällen
6	1 §	Grov våldtäkt	E	E	Ja				Preciserade tillfällen
6	2 §	Sexuellt tvång	E	E	Ja				Preciserade tillfällen
6	2 §	Grovt sexuellt tvång	E	E	Ja				Preciserade tillfällen
6	3 §	Sexuellt utnyttjande	E	E					
6	3 §	Grovt sexuellt utnyttjande	E	E					
6	4 §	Sexuellt utnyttjande av underårig	E	E					
6	4 §	Grovt sexuellt utnyttjande av underårig	E	E					
6	6 §	Sexuellt umgänge med avkomling	E	E					
6	6 §	Sexuellt umgänge med syskon	E	E					
6	7 §	Sexuellt ofredande	(E)	E	(Ja)				Exibitionism: varje tillfälle och gärningsman räknas Annat sexuellt ofredande: varje offer och gärningsman räknas

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
6	8 §	Koppleri				Ja			
6	9 §	Grovt koppleri				Ja			
6	10 §	Förförelse av ungdom	E						
7		*Brott mot familj*							
7	1 §	Tvegifte			Ja				
7	1 §	Olovligt ingående av äktenskap			Ja				
7	1a §	Olovligt partnerskap			Ja				
7	3 §	Förvanskande av familjeställning			Ja				
7	4 §	Egenmäktighet med barn			Ja				
7	4 §	Egenmäktighet med barn, grovt brott			Ja				
8		*Tillgreppsbrott*							
8	1 §	Stöld			Ja			Ja	Preciserat tillfälle. Ställe=varje fordon, källarkontor, förvaringsfack och automat (flera utsatt fack i samma automat =1 brott)
8	2 §	Snatteri			Ja			Ja	Preciserat tillfälle. Ställe=varje fordon, källarkontor, förvaringsfack och automat (flera utsatt fack i samma automat =1 brott)
8	4 §	Grov stöld			Ja			Ja	Preciserat tillfälle. Ställe=varje fordon, källarkontor, förvaringsfack och automat (flera utsatt fack i samma automat =1 brott)
8	5 §	Rån			Ja				
8	6 §	Grovt rån			Ja				
8	7 §	Tillgrepp av fortskaffningsmedel			Ja		Ja		Försök till tillgrepp av motordrivet fortskaffningsmedel räknas
8	7 §	Tillgrepp av fortskaffningsmedel, grovt brott			Ja		Ja		Försök till tillgrepp av motordrivet fortskaffningsmedel räknas
8	8 §	Egenmäktigt förfarande			Ja			Ja	Olovlig parkering på annan parkeringsplats räknas inte
8	8 §	Egenmäktigt förfarande, grovt brott			Ja			Ja	Olovlig parkering på annan parkeringsplats räknas inte
8	9 §	Självtäkt			Ja			Ja	

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
8	10 §	Olovlig kraftavledning			Ja			Ja	
8	10 §	Olovlig kraftavledning, grovt brott			Ja			Ja	
9		*Bedrägeri och annan oredlighet*							
9	1 §	Bedrägeri	E/J		Ja		(Ja)		Preciserat tillfälle. Varje värdehandling, varje utkvitterad ersättning från försäkringskassan, bostadsbidrag ett brott per ansökningsperiod. Varje utsatt automat. Vi datorbedrägeri räknas tillfällen någon ändrar i program e.d.
9	1 §	Bedrägligt beteende	E/J		Ja		(Ja)		Se bedrägeri
9	3 §	Grovt bedrägeri	E/J		Ja		(Ja)		Se bedrägeri
9	4 §	Utpressning	E/J		Ja				Se bedrägeri
9	4 §	Utpressning, grovt brott	E/J		Ja				Se bedrägeri
9	5 §	Ocker	E/J		Ja				Se bedrägeri
9	5 §	Ocker, grovt brott	E/J		Ja				Se bedrägeri
9	6 §	Häleri			Ja	Ja			Varje olovlig befattning. Inköp, omarbetning och försäljning räknas som en ”olovlig befattning”
9	6 §	Häleri, grovt brott			Ja	Ja			Se häleri
9	7 §	Häleriförseelse			Ja	Ja			Se häleri
9	8 §	Oredligt förfarande	E/J		Ja		Ja		Se bedrägeri
9	9 §	Svindleri				Ja			
9	9 §	Svindleri, grovt brott				Ja			
9	10 §	Ockerpantning	E/J		Ja		Ja		Se bedrägeri
10		*Förskingring och annan trolöshet*							
10	1 §	Förskingring	E/J	E					Varje förtroendeförhållande räknas
10	2 §	Undandräkt	E/J	E					Varje förtroendeförhållande räknas
10	3 §	Grov förskingring	E/J	E					Varje förtroendeförhållande räknas
10	4 §	Olovligt förfogande			Ja				
10	5 §	Trolöshet mot huvudman	E/J						Varje förtroendeförhållande. Antalet gärningsmän räknas ej
10	5 §	Trolöshet mot huvudman, grovt brott	E/J						Se trolöshet mot huvudman
10	6 §	Behörighetsmissbruk	E/J	E					Varje förtroendeförhållande räknas

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
10	7 §	Olovligt brukande	Ja			Ja			Brukande av kontokort räknas som bedrägeri
10	7 §	Olovligt brukande, grovt brott	Ja			Ja			Se olovligt brukande
10	8 §	Fyndförseelse			Ja				Antal fynd räknas inte
11		*Brott mot borgenärer m.m.*							
11	1 §	Oredlighet mot borgenärer			Ja				Varje gärning räknas
11	2 §	Grov oredlighet mot borgenärer			Ja				Varje gärning räknas
11	3 §	Vårdslöshet mot borgenärer			Ja				Varje gärning räknas
11	4 §	Mannamån mot borgenärer			Ja				Varje gärning räknas
11	5 §	Bokföringsbrott			Ja				Varje gärning räknas
11	5 §	Bokföringsbrott, grovt brott			Ja				Varje gärning räknas
12		*Skadegörelsebrott*							
12	1 §	Skadegörelse			Ja		(Ja)	Ja	Ett brott per preciserat tillfälle. Om skadegörelsen avser fordon så så räknas antal objekt (fordon)
12	2 §	Åverkan			Ja		(Ja)	Ja	Se Skadegörelse
12	3 §	Grov skadegörelse			Ja		(Ja)	Ja	Se Skadegörelse
12	4 §	Tagande av olovlig väg				Ja			Upprepade tillfällen räknas inte utan är snarast en förutsättning
13		*Allmänfarliga brott*							
13	1 §	Mordbrand			Ja				
13	1 §	Mordbrand, mindre allvarligt			Ja				
13	2 §	Grov mordbrand			Ja				
13	3 §	Allmänfarlig ödeläggelse			Ja				
13	3 §	Allmänfarlig ödeläggelse, mindre allvarligt			Ja				
13	3 §	Allmänfarlig ödeläggelse, grovt brott			Ja				
13	4 §	Sabotage			Ja				
13	5 §	Grovt sabotage			Ja				
13	5a §	Kapning			Ja				
13	5b §	Sjö- eller luftfartssabotage			Ja				
13	5b §	Flygplatssabotage			Ja				
13	5b §	Flygplatssabotage, grovt brott			Ja				
13	6 §	Allmänfarlig vårdslöshet			Ja				

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
13	6 §	Allmänfarlig vårdslöshet, grovt brott			Ja				
13	7 §	Spridande av gift eller smitta			Ja				
13	7 §	Spridande av gift eller smitta, grovt brott			Ja				
13	8 §	Förgöring			Ja				
13	8 §	Förgöring, grovt brott			Ja				
13	9 §	Vårdslöshet med gift eller smittämne			Ja				
13	9 §	Vållande till miljöstörning			Ja				
13	10 §	Underlåtenhet att avvärja allmänfara			Ja				
14		*Förfalskningsbrott*							
14	1 §	Urkundsförfalskning					Ja		Varje förfalskat föremål. Förfalskade växlar som omsätts med andra förfalskade växlar = 1 brott . Flera falska namn på samma handling = 1 brott.
14	2 §	Förvanskning av urkund					Ja		Se urkundsförfalskning
14	3 §	Grov urkundsförfalskning					Ja		Se urkundsförfalskning
14	4 §	Undertryckande av urkund					Ja		Se urkundsförfalskning
14	4 §	Undertryckande av urkund, grovt brott					Ja		Se urkundsförfalskning
14	5 §	Signaturförfalskning					Ja		Se urkundsförfalskning
14	5 §	Signaturförfalskning, grovt brott					Ja		Se urkundsförfalskning
14	6 §	Penningförfalskning			Ja		Ja	Ja	Per mynt- och sedelslag (och tillfälle). Varje ställe dessa påträffas (t.ex. bankkontor).
14	6 §	Penningförfalskning, grovt brott			Ja		Ja	Ja	Se penningförfalskning
14	7 §	Märkesförfalskning					Ja		Se urkundsförfalskning
14	7 §	Märkesförfalskning, grovt brott					Ja		Se urkundsförfalskning
14	8 §	Förfalskning av fast märke					Ja		Se urkundsförfalskning
14	9 §	Brukande av förfalskning					Ja		Se urkundsförfalskning
14	10 §	Olaga spridande av efterbildning					Ja		Se urkundsförfalskning

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
15		*Mened, falskt åtal m.m.*		E					
15	1 §	Mened		E					Upprepning i samma rättssak räknas ej
15	1 §	Mened, grovt brott		E					Upprepning i samma rättssak räknas ej
15	2 §	Osann partsutsaga		E	Ja				Varje förhör e. liknande
15	3 §	Ovarsam utsaga		E	Ja				Varje förhör e. Liknande
15	5 §	Falskt åtal	E						
15	5 §	Falskt åtal, grovt brott	E						
15	5 §	Obefogat åtal	E						
15	6 §	Falsk angivelse	E						
15	6 §	Obefogad angivelse	E						
15	7 §	Falsk tillvitelse	E						
15	7 §	Vårdslös tillvitelse	E						
15	8 §	Bevisförvanskning					Ja		Per rättssak
15	8 §	Bevisförvanskning, grovt brott					Ja		Per rättssak
15	9 §	Underlåtenhet att avvärja rättsfel		E			Ja		Per rättsfel och gärningsman
15	10 §	Osann försäkran					Ja		Per särskild sak
15	10 §	Vårdslös försäkran					Ja		Per särskild sak
15	11 §	Osant intygande					Ja		Per särskild sak
15	11 §	Osant intygande, grovt brott					Ja		Per särskild sak
15	11 §	Brukande av osann urkund					Ja		Per särskild sak
15	12 §	Missbruk av urkund		E					
15	13 §	Förnekande av underskrift		E			Ja		Om underskrifterna rör samma sak räknas ej varje underskrift
16		*Brott mot allmän ordning*							
16	1 §	Upplopp, anstiftare			Ja				
16	1 §	Upplopp, annan deltagare			Ja				
16	1 §	Upplopp (2 st.)			Ja				
16	2 §	Våldsamt upplopp, anstiftare			Ja				
16	2 §	Våldsamt upplopp, annan deltagare			Ja				
16	3 §	Ohörsamhet mot ordningsmakten			Ja				
16	4 §	Störande av förrättning eller av allmän sammankomst			Ja				Varje sammankomst

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
16	5 §	Uppvigling	G			Ja			Varje verksamhet riktad mot samma personkrets.
16	5 §	Uppvigling, grovt brott	G						Varje verksamhet riktad mot samma personkrets.
16	6 §	Myteri, hot om våld (1 st. 1 p.)				Ja			
16	6 §	Myteri, hot om våld (1 st. 2 p.)				Ja			
16	6 §	Myteri, bruk av våld (2 st. 1 p.)				Ja			
16	6 §	Myteri, bruk av våld (2 st. 2 p.)				Ja			
16	6 §	Myteri, grovt brott				Ja			
16	8 §	Hets mot folkgrupp			Ja				
16	9 §	Olaga diskriminering			Ja				
16	10 §	Brott mot griftefrid			Ja				
16	10a §	Barnpornografibrott				Ja			Bilder och utsatta personer räknas ej
16	10b §	Olaga våldsskildring				Ja			
16	10c §	Otillåten utlämning av film eller videogram				Ja			
16	11 §	Otillåtet förfarande med pornografisk bild			Ja				Varje skyltning/utdelning/utsändning
16	12 §	Förledande av ungdom			Ja				
16	13 §	Djurplågeri			Ja				Ett tillfälle kan vara en längre tids vanvård av samma djurbesättning
16	14 §	Dobbleri				Ja			
16	14a §	Grovt dobbleri				Ja			
16	15 §	Falskt larm			Ja				
16	15 §	Falskt larm, grovt brott			Ja				
16	15 §	Missbruk av larmanordning			Ja				
16	16 §	Förargelseväckande beteende							Finns ej med i brottskodningslistan, kodas ej
17		*Brott mot allmän verksamhet*							
17	1 §	Våld eller hot mot tjänsteman	E/G		Ja				
17	2 §	Förgripelse mot tjänsteman	E/G		Ja				
17	2 §	Förgripelse mot tjänsteman, grovt brott	E/G		Ja				
17	4 §	Våldsamt motstånd		E	Ja				

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
17	5 §	Våld/ hot/ förgripelse mot biträdande tjänsteman	E/G		Ja				
17	7 §	Bestickning		E/G					Varje person eller personkrets som lämnat el erbjudit muta. Tillfällen räknas inte.
17	8 §	Otillbörligt verkande vid röstning		E					
17	8 §	Otillbörligt verkande vid röstning, grovt brott		E					
17	8 §	Tagande av otillbörlig belöning vid röstning		E					
17	9 §	Brott mot rösthemlighet		E					
17	10 §	Övergrepp i rättssak	E				(Ja)		Per rättssak
17	10 §	Övergrepp i rättssak, grovt brott	E				(Ja)		Per rättssak
17	11 §	Skyddande av brottsling				Ja			Per sammanhang
17	11 §	Skyddande av brottsling, grovt brott				Ja			Per sammanhang
17	11 §	Skyddande av brottsling (3 st.)				Ja			Per sammanhang
17	12 §	Främjande av flykt				Ja			Per sammanhang
17	12 §	Främjande av flykt, grovt brott				Ja			Per sammanhang
17	13 §	Överträdelse av myndighets bud			Ja				Varje överträdelse som helhet
17	13 §	Hindrande av förrättning			Ja				Varje hindrande som helhet
17	15 §	Föregivande av allmän ställning		E					
17	15 §	Föregivande av allmän ställning, grovt brott		E					
17	15 §	Föregivande av allmän ställning såsom advokat		E					
18		*Högmålsbrott*							
18	1 §	Uppror				Ja			
18	2 §	Förgripelse mot Konungen							Finns ej med i brottskodningslistan, kodas ej
18	3 §	Väpnat hot mot laglig ordning				Ja			
18	4 §	Olovlig kårverksamhet				Ja			
18	5 §	Brott mot medborgerlig frihet			Ja				
18	6 §	Svikande av försvarsplikt		E					
19		*Brott mot rikets säkerhet*							

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
19	1 §	Högförräderi				Ja			
19	2 §	Krigsanstiftan				Ja			
19	3 §	Trolöshet vid förhandling med främmande makt		E					
19	4 §	Egenmäktighet vid förhandling med främmande makt		E					
19	4 §	Egenmäktighet vid förhandling med främmande makt (2 st.)		E					
19	5 §	Spioneri				Ja			
19	6 §	Grovt spioneri				Ja			
19	7 §	Obehörig befattning med hemlig uppgift				Ja			
19	8 §	Grov obehörig befattning med hemlig uppgift				Ja			
19	9 §	Vårdslöshet med hemlig uppgift				Ja			
19	10 §	Olovlig underrättelseverksamhet				Ja			
19	10 §	Olovlig underrättelseverksamhet, grovt brott				Ja			
19	11 §	Förgripelse å främmande makt							Finns ej med i brottskodningslistan, kodas ej
19	12 §	Olovlig värvning				Ja			
19	13 §	Tagande av utländskt understöd		E					
20		*Tjänstefel m.m.*							
20	1 §	Tjänstefel		E					
20	1 §	Grovt tjänstefel		E					
20	2 §	Mutbrott		E/G					Kan pågå under längre tid
20	2 §	Mutbrott, grovt brott		E/G					Kan pågå under längre tid
20	3 §	Brott mot tystnadsplikt			Ja				Om inte direkt samband med annat tillfälle
20	3 §	Brott mot tystnadsplikt, oaktsamhet			Ja				Om inte direkt samband med annat tillfälle

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
1998:808		**Brott mot miljöbalken (MB)**							
29	1 §	Miljöbrott			Ja				Sammanhängande period = 1 brott
29	2 §	Vållande till miljöförstöring			Ja				Sammanhängande period = 1 brott
29	3 §	Miljöfarlig kemikaliehantering				Ja			
29	4 §	Otillåten miljöverksamhet				Ja			
29	5 §	Försvårande av miljökontroll				Ja			
29	6 §	Bristfällig miljöinformation				Ja			
29	7 §	Nedskräpning			Ja				Sammanhängande period = 1 brott
29	8 §	Avseende "naturvård och artskydd", "miljöskydd och vattenverksamhet" eller "i samband med kemikaliehantering”				Ja			
29	9 §	”Förbud mot djurhållning mm”				Ja			
29	10 §	”obehörig befattning med djur eller växtart etc”				Ja			
1980:424		**Lagen om åtgärder mot förorening från fartyg**							
10	1-5 §§						Ja		Varje fartyg
1987:259		**Jaktlagen**							
	43-46 §§	Jaktbrott		E					
		Jaktbrott, grovt		E					
		Jakthäleri		E					
		"Åsidosättande av föreskrift"		E					
1993:787		**Fiskelagen**							
	37 §	”Brott mot fiskelagen”		E					
	38 §	Hindrande av kontroll		E					

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
1951:649		**Brott mot trafikbrottslagen**							
	1 §	Vårdslöshet i trafik			Ja				Tillfälle ses i vidare mening. Kan vara flera handlingar
	1 §	Grov vårdslöshet i trafik			Ja				Tillfälle ses i vidare mening. Kan vara flera handlingar
	2 §	Hinder i trafik							Finns ej med i brottskodningslistan, kodas ej
	3 §	Olovlig körning		E	(Ja)				Varje rapporteringstillfälle (ej för tillåtit olovlig körning, där endast antalet gärningsmän räknas)
	3 §	Olovlig körning, grovt brott		E	(Ja)				Varje rapporteringstillfälle (ej för tillåtit olovlig körning, där endast antalet gärningsmän räknas)
	4 §	Rattfylleri			Ja				Rapporteringstillfällen
	4a §	Grovt rattfylleri			Ja				Rapporteringstillfällen
	4 § 2 st	Rattfylleri under påverkan av narkotika			Ja				Rapporteringstillfällen
	5 §	Smitning från olycksplats			Ja				
	5 §	Smitning från olycksplats, grovt brott			Ja				
1968:64		**Brott mot narkotikastrafflagen**							
	1 §	Narkotikabrott			Ja	Ja			Framställning per verksamhet (sammanhängande period), annars strykt tillfälle. Om innehav och bruk kan styrkas vid samma tillfälle så räknas det som ett brott
	2 §	Ringa narkotikabrott			Ja	Ja			Se Narkotikabrott
	3 §	Grovt narkotikabrott			Ja	Ja			Se Narkotikabrott
	3a §	Vårdslöshet med narkotika			Ja	Ja			Se Narkotikabrott
1992:860		**Lagen om kontroll av narkotika**							
	13 §	”Bedriver verksamhet utan tillstånd”			Ja				
1991:1969		**Lagen om förbud mot viss dopingmedel**							
	3 §	Dopningbrott			Ja	Ja			Se narkotikabrott

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
1994:1738		**Alkohollagen**							
10	1 §	Olovlig sprittillverkning			Ja				Sammanhängande tillverkningsperiod
10	2 §	Olovlig försäljning av alkoholdrycker			Ja				Preciserat överlåtelestillfälle
10	3 §	1 el 2 §§, grovt			Ja				Sammanhängande tillverkningsperiod resp. preciserat överlåtelestillfälle
10	4 §	Olovlig vin-, starköl- och öltillverkning			Ja				Sammanhängande tillverkningsperiod
10	5 §	Olovligt innehav av alkoholdrycker			Ja				Preciserad sammanhängande innehavsperiod
10	6 §	Olovligt anskaffande av alkoholdrycker							Varje anskaffnings- utlämnings- eller försäljningstillfälle
10	7 §	Olovlig dryckerhantering			Ja				Varje anskaffnings- utlämnings- eller försäljningstillfälle
1961:181		**Lagen om försäljning av teknisk sprit mm**							
	9 §	Olovlig försäljning av teknisk sprit			Ja				Tillfälle eller sammanhängande period
	10 §	Olovligt förfarande med teknisk sprit			Ja				Tillfälle eller sammanhängande period
2000:1225		**Lag om straff för smuggling**							
	3 §	Smuggling			Ja				Preciserat tillfälle
	4 §	Ringa smuggling			Ja				Preciserat tillfälle
	5 §	Grov smuggling			Ja				Preciserat tillfälle
	6,7 §§	Narkotikasmuggling			Ja				Preciserat tillfälle
	8-11 §§	Tullbrott eller vårdslös tullredovisning			Ja				Preciserat tillfälle
	12-13 §§	Olovlig befattning med smuggelgods			Ja				Per parti (om inte flera partier samtidigt)
	7 §	Bristande tillsyn över transportmedel							Finns ej med i brottskodningslistan, kodas ej

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
1971:69		**Brott mot skattebrottslagen**							
	2 §	Skattebrott			Ja				Deklarationstillfälle eller dylikt
	3 §	Skatteförseelse			Ja				Deklarationstillfälle eller dylikt
	4 §	Grovt skattebrott			Ja				Deklarationstillfälle eller dylikt
	5 §	Vårdslös skatteuppgift			Ja				
	6 §	Skatteavdragsbrott			Ja				
	6 §	Skattebetalningsbrott							Finns ej med i brottskodningslistan, kodas ej
	7 §	Skatteredovisningsbrott			Ja				
	8 §	Vårdslös skatteredovisning			Ja				
	10 §	Försvårande av skattekontroll			Ja				Ett brott per beskattningsår
1986:436		**Lagen om näringsförbud**							
	25 §	Överträdelse av näringsförbud			Ja				Sammanhängande period
1975:1385		**Aktiebolagslagen**							
19	1 §	Brott mot aktiebolagslagen				Ja			
2000:1086		**Insiderstrafflagen**							
	2-7 §§	Insiderbrott mm				Ja			Per företag
	9 §	Otillbörlig kurspåverkan				Ja			Per företag
1996:67		**Vapenlagen**							
9	1-3 §§	”Innehav eller överlåtelse”			Ja				Per sammanhängande period
1988:254		**Lagen om förbud beträffande knivar och andra föremål**							
	4 §	Olaga innehav av knivar mm på allmän plats, överlåtelse eller saluhållande av knivar mm		(E)	(Ja)				Gärningsman om man påträffas med kniv, annars tillfälle, d.v.s. varje styrkt överlåtalse eller saluhållande

Lagrum			Antal						
Kapitel/ författ-ning	Para-graf	Rubricering	Utsatt person	Gär-nings-män	Till-fällen	Verk-sam-heter	Obj-ekt	Stäl-len	Kommentar till dagens kodning
1989:529		**Utlänningslagen**							
10	2 §	Utlänning som överträder bestämmelser om pass etc el anmälan el lämna oriktig uppgift		E					
10	2 a §	”Hjälper utlänning att illegalt komma in i Sverige”		E					
10	3 §	”Dölja utlänning, utlänning som vistas i annan del av landet än lovlig”		E					
10	4 §	Utlänning som uppehåller sig i Sverige trots utvisningsbeslut		E					
10	5 §	Organiserad verksamhet		E					
1997:1160		**Arbetsmiljölagen**							
8	1 §	”åsidosättande av föreläggande eller förbud enligt arbetsmiljölagen”				Ja			
1998:408		**Lagen om förbud mot köp av sexuella tjänster**							
		Köp av sexuella tjänster		E	Ja				
1988:688		**Lagen om besöksförbud**							
	§ 24	Överträdelse av besöksförbud			Ja				Preciserat tillfälle. Räknas också tillsammans med t.ex. misshandel och ofredande
1998:204		**Personuppgiftslagen**							
	§ 49					Ja			
		Övriga brott			(Ja)	(Ja)			Preciserat tillfälle. I vissa fall varje verksamhet.

Bilaga 7. Förslag till objektsmodell för STUK

Innehållet i objektsmodellen

Objektsmodellen ger en bild över vilka delar som STUK består av och hur dessa delar förhåller sig till varandra (samband). De olika delarna i modellen kallas för objekt. Exempel på objekt i STUK är händelse, tillvägagångssätt, juridisk person och lagrum. Information om objektet kallas för attribut. Attribut till objektet ”juridisk person” är till exempel personidentitet, kön och ålder.

De tre centrala objekten i modellen är händelse, brott och brottsmisstanke. En definition på dessa begrepp finns i huvudrapporten, se kapitel 6, avsnitten Händelse, Brott och Brottsmisstanke. Övriga objekt är så kallad juridisk och kriminologisk information i STUK. En definition på dessa begrepp finns i huvudrapporten, se kap 5, avsnitten Beskrivning av den juridiska informationen respektive Beskrivning av den kriminologiska informationen.

Nedan följer en lista över objekten och deras attribut som förekommer i förslaget till objektsmodell för STUK:

Objekt:	Förklaring till objekt	Attribut	Förklaring till attribut
Händelse	Centralt objekt. En händelse är normalt ett skeende, avgränsat genom ett tidsmässigt samband. En händelse kan men behöver inte vara brottslig. Flera händelser kan knytas samman.	Händelseid	Identitet på händelse.
		Tid_from	Första möjliga tidpunkt för händelsen.
		Tid_tom	Sista möjliga tidpunkt för händelsen.
Särskilt fokusområde	Märkning av händelser som det finns ett särskilt intresse att följa.	Kategori	Typ av fokusområdet t.ex. ekonomisk brottslighet, organiserad brottslighet. Flera fokusområden kan anges för samma händelse.
Plats	Anger var brottet är begånget. Plats består av en geografisk belägenhet och en fysisk miljö.		
Geografisk belägenhet	Anger geografisk plats för händelsen och brottet.	Geografisk kod	Kod för den geografiska platsen, t.ex. kommun. Flera koder kan anges för samma händelse eller brott, även om det normala är enbart en kod.

Objekt:	Förklaring till objekt	Attribut	Förklaring till attribut
Fysisk miljö	Anger typ av plats för händelsen eller brottet.	Kategori	Typ av miljö t.ex. bostad, restaurang. Flera miljöer kan anges för en händelse eller brott.
Brott	Centralt begrepp. Ett brott är en handling eller en underlåtenhet att handla som är belagd med straff i svensk lag, se även kap 5, avsnittet De juridiska delarna. Ett brott ingår alltid i en händelse, men en händelse behöver inte bestå av brott. En händelse kan bestå av ett eller flera brott. Flera brott kan knytas samman.	Brottsid	Identitet på brottet.
		Brottsform	Anger om brottet var fullbordat, försök, förberedelse eller stämpling.
		Tid_from	Första möjliga tidpunkt för brottet.
		Tid_tom	Sista möjliga tidpunkt för brottet.
Situation	Anger i vilket sammanhang som brottet begicks.	Kategori	Typ av situation t.ex. i samband med konkurs. Flera situationer kan anges för ett brott.
Effekt	Konsekvenser brottet lett till.	Kategori	Typ av konsekvens, t.ex. fysiska skador. Flera konsekvenser kan anges för ett brott.
Tillvägagångssätt	Beskriver hur förövaren gått tillväga för att begå brottet.	Kategori	Typ av tillvägagångssätt, t.ex. med skjutvapen. Flera tillvägagångssätt kan anges för ett brott.
Brottsobjekt	Egendom eller liknade som varit föremål för brottet. Vid ett brott kan brottsobjekt t.ex. stulits.	Kategori	Typ av objekt, t.ex. fordon. Flera objekt kan anges för ett brott.
Lagrum	Rubricering. Ett brott och en brottsmisstanke specificeras med hjälp av ett eller flera lagrum. Lagrummen delas också in i grupper, som kallas lagrumsgrupper.	Författning	Författningstyp, t.ex. BrB, SFS, EEG.
		Kapitel	Beteckning för kapitel.
		Paragraf	Beteckning för paragraf.
		Underindelning av paragraf	Löpnummer för brottet inom paragraf t.ex. moment, stycke, punkt.
Lagrumsrelation	För att hänvisa till ett brott krävs ibland flera lagrumsangivelser.	Typ	Varför flera lagrum används t.ex. citering - brottet begånget medelst ett annat.

Objekt:	Förklaring till objekt	Attribut	Förklaring till attribut
Brotts-misstanke	Centralt begrepp. Brottsmiss-tanken knyter samman ett brott med en person som utfört brottet. För varje brottsmiss-tanke får det bara finnas en person och ett brott. Till ett brott kan dock flera brottsmiss-tankar knytas. En person kan dessutom ha flera brottsmiss-tankar.	Bmid	Id för brottsmisstanken
		Misstankegrad	Anger vilken ”status” brotts-misstanken har t.ex. skäligen misstänkt.
		Medverkans-form	Anger personens typ av med-verkan vid brottet, t.ex. med-hjälp.
		Brottsform	Anger om brottet var fullbordat, försök, förberedelse eller stämpling.
Person	En person är antingen en grupp, en juridisk person eller en fysisk person.		
Roll	En person har antingen rollen utsatt person, anmäld person eller person som utfört brottet. Rollen kan ändras över tid.		
Grupp	En grupp är en typ av person som antingen kan ha rollen utsatt eller anmäld person.	Antal	Antal personer i gruppen.
Juridisk person	En juridisk person är en typ av person som antingen kan ha rollen utsatt eller anmäld per-son.	Associations-form	Till exempel aktiebolag, handelsbolag eller enskild näringsidkare.
		Bransch	Bransch på den del av verk-samheten som berörs av brottet.
Fysisk person	En fysisk person är en typ av person som kan ha rollen utsatt person, anmäld person eller person som utfört brottet.	Person-identitet	Personnummer eller sam-ordningsnummer.
		Kön	Man eller kvinna. Kan fås genom personidentiteten.
		Ålder	Personens ålder vid brottet. Kan fås genom personidenitet.
I egenskap av	Utsatt person, anmälda person eller person som utfört brottet kan t.ex. ha egenskapen bilist eller vakt vid brottstillfället.	Typ	Typ av egenskap t.ex. bilist eller vakt
		Bransch	Bransch på den del av verk-samheten som personen är associerad med.
Utsatt person	Är den fysiska eller juridiska personen som varit utsatt för händelsen. En utsatt person kan också vara utsatt för alla eller något av brotten i hän-delsen.		

Objekt:	Förklaring till objekt	Attribut	Förklaring till attribut
Anmäld person	Är den person som anmälaren påstår har begått händelsen. Någon bedömning av de utredande myndigheterna om personen är misstänkt har inte ännu gjorts. Personer kan vara anmälda för alla eller för något brott i händelsen.		
Person som utfört brottet	Samlingsbeteckning för den person som är misstänkt för att ha utfört brottet.		
Relation	Den utsatta personens eventuella samhörighet till den anmälda personen eller personen som utfört brottet .	Typ	Typ av relation t.ex. förälder, partner eller anställd.
Brotts-tillfällen	Uppskattat antal tillfällen som brottet har begåtts.	Antal tillfällen	
Verksamhets-information	Information om de juridiska och kriminologiska uppgifternas tillstånd.	Verksamhets-händelse	Typ av händelse i verksamheten som genererat uppgifterna.
		Tidpunkt	Tidpunkt för verksamhets-händelsen.
		Organisatorisk enhet/ myndighet	Myndighet där verksamhets-händelsen ägt rum.

Läsanvisningar för objektsmodellen:

De centrala delarna i modellen är objekten och dess attribut. I modellen ritas objekten som olika ”boxar”. Rubriken på boxen är objektets benämning. Attributen står angivna inuti boxen.

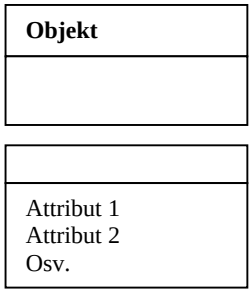

Mellan de olika objekten finns det olika typer av samband. Det finns till exempel ett samband mellan objektet brottsmisstanke och objekten brott samt ett samband mellan brottsmisstanken och person som utfört brottet. Sambandet definieras dessutom av ett regelverk som i detalj talar om hur sambandet ska tolkas. Siffror (till exempel 0…1) preciserar hur sambandet minimalt och maximalt knyter samman två objekt med varandra.

Exempel på olika typer av samband:

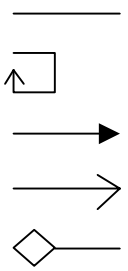

Är en, består av

Exempel på villkor för sambanden:

0…n	ingen till flera
1…n	en till flera
0…1	ingen till en
1	en och endast en

Exempel på en del av objektsmodellen:

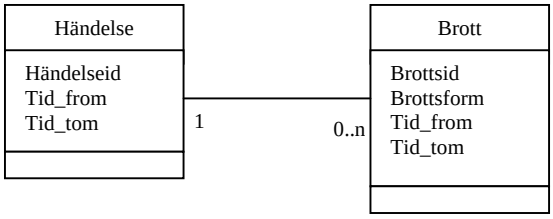

Tolkning:
Händelse och brott är två objekt. Händelse har attributen händelseid, tid_from, tid_tom. Brottet har attributen brottsid, brottsform, tid_from, tid_tom. En händelse behöver inte ha några brott men kan ha flera brott. Ett brott ingår alltid i en och endast en händelse.

Objektsmodell för
Strukturerad information om brott,
STUK

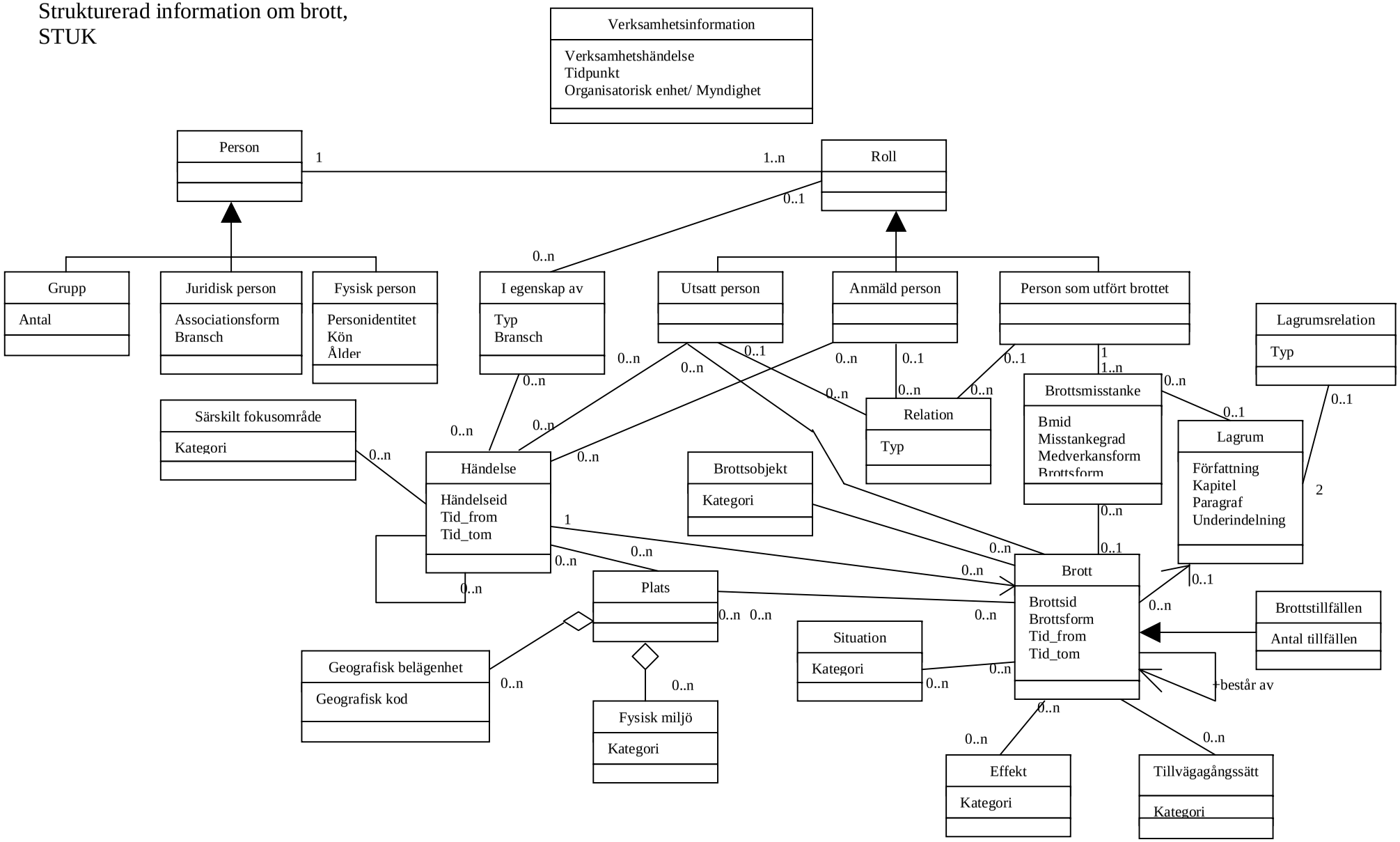

Bilaga 8. Exempel på format för överföring av information i STUK

För att rättsväsendets myndigheter ska kunna utbyta information om brott på ett effektivt, enhetligt och strukturerat sätt måste informationen i STUK kommuniceras i ett informationsformat som är gemensamt för samtliga myndigheter inom rättsväsendet samt maskinellt läsbart. Genom att koda informationen förenklas informationsöverföringen samtidigt som möjligheterna att få en maskinellt läsbart information underlättas.

Vid utbyte av information mellan myndigheterna skickas i STUK kodad information om enskilda brott. För att samtliga av rättsväsendets myndigheter ska kunna tolka informationen om det enskilda brottet och dess omständigheter på ett enhetligt sätt måste samtliga myndigheter även ha tillgång till informationsstrukturen, reglerna och stödtabellerna kodat i ett gemensamt och maskinellt läsbart informationsformat.

För att Illustrera hur detta informationsformat skulle kunna se ut har projektet tagit fram ett exempel på teknisk lösning, baserat på det standardiserade formatet XML (Extensible Markup Language). Exemplet ska inte ses som ett ställningstagande till vilket informationsformat som är bäst lämpligt att överföra STUK-information mellan rättsväsendets myndigheter.

XML och DTD

XML är ett avancerat språk som används för att hantera information på ett strukturerat sätt när man vill överföra information mellan olika datorsystem. XML är ett mycket flexibelt sätt att beskriva information eftersom den som strukturerar informationen kan definiera sina egna märkord och därigenom beskriva vad en viss informationsmängd innehåller och hur den ska presenteras.

En annan fördel med XML är att den är plattforms- och verktygsoberoende eftersom den bygger på ASCII, de mest standardiserade koderna inom datortekniken. XML är därför egentligen en enkel textfil som kan läsas i en vanlig texteditor. Detta gör att XML fungerar för överföring av strukturerad information mellan olika system.

XML-dokumentet består av själva informationsinnehållet, det vill säga information om enskilda brott, händelser och brottsmisstankar. Informationen i XML-dokumentet är märkt med hjälp av olika märkord. Märkorden hänvisar till en så kallad DTD (Document Type Definition). Detta är en uppsättning regler för hur informationen ska struktureras. Regelverket för hur data ska struktureras beskrivs alltså genom märkorden. Detta innebär att DTD-dokumentet bland annat innehåller regler för vilka märkord som får förekomma, hur ofta de får förekomma, i vilken ordning samt vilken datatyp de består av.

Exempel
En XML innehåller märkordet ”tid”, vilket talar om att brottstiden för det misstänkta brottet i en specifik händelse var ”måndagen den 7 januari kl 15.40 år 2002”.

Märkordet ”tid” hänvisar till en DTD som talar om vilka regler som gäller för brottstiden. Regelverket i DTD talar bland annat om att brottstidpunkten är en del av informationen om brottet, brottstiden är en obligatorisk uppgift, brottstiden består av ett datum, en veckodag och ett klockslag samt att det är möjligt att ange en eller två (period) brottstidpunkter.

När myndigheterna ska utbyta information om brott i den nya strukturen behöver de alltså ta del av följande information:

- informationsstrukturen (objektsmodellen)
- regler för informationsstrukturen (obligatoriska uppgifter, datatyp med mera)
- stödtabeller med möjliga val
- själva informationen om de enskilda brotten, händelserna och brottsmisstankarna.

Stödtabellerna, reglerna och informationsstrukturen är regelverket och definieras därmed med hjälp av DTD-dokumentet. Denna distribueras endast när ändringar har gjorts i regelverket. XML-dokumentet innehåller själva informationen om de enskilda brotten, händelserna och brottsmisstankarna och distribueras därför självklart löpande.

För att illustrera informationsöverföringen har ett typexempel på en brottslig händelse tagits fram. Händelsen och regelverket för denna händelse beskrivs i nästa avsnitt med hjälp av ett XML- respektive DTD-dokument.

Exempel på hur regelverket kan struktureras genom en DTD

Genom en DTD kan regelverket i STUK, bestående av objektsmodellen, regler för strukturen och stödtabeller, beskrivas. Detta exempel på DTD innehåller inte hela regelverket för ”STUK-datat”. Exemplet är framförallt en beskrivning av hur objektsmodellen i STUK ser ut (se bilaga 7, Förslag till objektsmodell i STUK). Exemplet innehåller alltså inte det övriga regelverket för strukturen och stödtabellerna.

Grunden i DTD-dokumentet är märkorden eller så kallade element. Elementen kan i sin tur ha olika attribut. Märkorden särskiljs genom ordet ”<!ELEMENT>. Attributen listas under beteckningen ”<!ATTLIST>”.

Exempel:
<!ELEMENT Tillvagagangssatt (#PCDATA) >
<!ATTLIST Tillvagagangssatt kategori CDATA #REQUIRED>

Detta betyder att elementet är ”Tillvagagangssatt”. Attributet till elementet ”Tillvagagångssatt” är ”kategori”. (#PCDATA) och CDATA anger formatet på elementet respektive attributet.

DTD-dokumentet[1] för att beskriva STUK:s objektsmodell skulle kunna se ut enligt följande:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<!-- ____________________________________________________________  -->
<!-- |   STUK DTD version 1.0                                    | -->
<!-- |   Datum: 2002-01-11                                       | -->
<!-- |   Ulf Santesson                                           | -->
<!-- |___________________________________________________________|  -->

<!--  DOCTYPE STUK []-->

<!-- *************** Definition Root Element STUK ****** -->
<!ELEMENT STUK (Verksamhetsinformation, STUK, NULL)>


<!-- *************** Definition Element NULL ****************** -->
<!-- Always have an Element NULL so that references can be empty -->

<!ELEMENT NULL (#PCDATA) >
<!ATTLIST NULL     ObjektId ID #REQUIRED >
```

[1] Det kan förekomma vissa avvikelser från objektsmodellen i bilaga 7.

```
<!-- *************** Definition Element Verksamhetsinformation********** -->

<!ELEMENT Verksamhetsinformation (#PCDATA) >
<!ATTLIST Verksamhetsinformation      objektId ID #REQUIRED
                                      verksamhetshandelse CDATA #REQUIRED
                                      tidpunkt CDATA #REQUIRED
                                      org_enhet_myndighet CDATA #REQUIRED >

<!-- *************** Definition Element STUK ********* -->

<!ELEMENT STUK (Brott, Brottsmisstanke, Handelse, AnmaldPerson,
PersonSomUtfortBrottet, UtsattPerson, JuridiskPerson, FysiskPerson, Grupp,
Brottstillfallen)>

<!-- *************** Definition Element Tidsintervall ****************** -->

<!ELEMENT Tidsintervall (#PCDATA) >
<!ATTLIST Tidsintervall    tid_from_datum CDATA #REQUIRED
                           tid_from_dag CDATA #REQUIRED
                           tid_from_kl CDATA #REQUIRED
                           tid_tom_datum CDATA #REQUIRED
                           tid_tom_dag CDATA #REQUIRED
                           tid_tom_kl CDATA #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element Brott ****************** -->

<!ELEMENT Brott
(Tidsintervall,Plats*,BrottsObjekt*,Situation*,Effekt*,Tillvagagangssatt*,
Lagrum) >
<!ATTLIST Brott            brottsid ID #REQUIRED
                           brottsform CDATA #REQUIRED
                           handelse IDREF #REQUIRED
                           brottsmisstanke IDREFS #REQUIRED
                           utsatt_person IDREFS #REQUIRED
                           brott IDREFS  #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element Brottsmisstanke *************** -->

<!ELEMENT Brottsmisstanke (Lagrum) >
<!ATTLIST Brottsmisstanke  bmid ID #REQUIRED
                           misstankegrad CDATA #REQUIRED
                           medverkansform CDATA #REQUIRED
                           brottsform CDATA #REQUIRED
                           brott IDREF #REQUIRED
                           personSomUtfortBrottet IDREF #REQUIRED   >

<!-- *************** Definition Element BrottsObjekt ****************** -->

<!ELEMENT BrottsObjekt (#PCDATA) >
<!ATTLIST BrottsObjekt     kategori CDATA #REQUIRED>
```

```
<!-- *************** Definition Element Tillvagagangsatt *************** -->

<!ELEMENT Tillvagagangssatt (#PCDATA) >
<!ATTLIST Tillvagagangssatt              kategori CDATA #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element Situation ****************** -->

<!ELEMENT Situation (#PCDATA) >
<!ATTLIST Situation        kategori  CDATA #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element Effekt ****************** -->

<!ELEMENT Effekt (#PCDATA) >
<!ATTLIST Effekt           kategori  CDATA #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element Lagrum ****************** -->

<!ELEMENT Lagrum ((#PCDATA) >
<!ATTLIST Lagrum           forfattning  CDATA #REQUIRED
                           kapitel  CDATA #REQUIRED
                           paragraf  CDATA #REQUIRED
                           underindelad_paragraf  CDATA #REQUIRED
                           lagrumsrelation CDATA #IMPLIED>

<!-- *************** Definition Element Plats ****************** -->

<!ELEMENT Plats ( FysiskMiljo*, Geografisk_Belagenhet* ) >

<!-- *************** Definition Element FysiskMiljo ************ -->

<!ELEMENT FysiskMiljo (#PCDATA) >
<!ATTLIST FysiskMiljo      kategori CDATA #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element Geografisk_Belagenhet ** -->

<!ELEMENT Geografisk_Belagenhet (#PCDATA) >
<!ATTLIST Geografisk_Belagenhet          geografisk_kod CDATA #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element Handelse *************** -->

<!ELEMENT Handelse (FokusOmrade*, Tidsintervall, Plats*) >
<!ATTLIST Handelse                       handelseId ID #REQUIRED
                                         brott IDREFS #REQUIRED
                                         anmaldPerson IDREFS #REQUIRED
                                         utsattPerson IDREFS #REQUIRED
                                         handelse IDREFS #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element FokusOmrade************ -->

<!ELEMENT FokusOmrade (#PCDATA) >
<!ATTLIST FokusOmrade      kategori  CDATA #REQUIRED>
```

```
<!-- *************** Definition Element I_egenskap_av ********* -->

<!ELEMENT I_egenskap_av (#PCDATA) >
<!ATTLIST I_egenskap_av    typ CDATA #REQUIRED
                           bransch CDATA #REQUIRED >

<!-- *************** Definition Element Roll ****************** -->

<!ELEMENT Roll (Personbeskrivning?) >
<!ATTLIST Roll             person IDREF #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element AnmaldPerson ********** -->
<!-- _______________ Inherites from Roll Must have new ObjectId_________ -->

<!ELEMENT AnmaldPerson (Roll,Relation*) >
<!ATTLIST AnmaldPerson     ObjektId ID #REQUIRED
                           handelser IDREFS #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element PersonSomUtfortBrottet ******** -->
<!-- _______________ Inherites from Roll Must have new ObjectId_________ -->

<!ELEMENT PersonSomUtfortBrottet (Roll, Relation*) >
<!ATTLIST PersonSomUtfortBrottet         objektId ID #REQUIRED
                                         brottsmisstankar IDREFS #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element UtsattPerson ****************** -->
<!-- _______________ Inherites from Roll Must have new ObjectId_________ -->

<!ELEMENT UtsattPerson (Roll,Relation*) >
<!ATTLIST UtsattPerson     objektId ID #REQUIRED
                           handelse IDREFS #REQUIRED
                           brott IDREFS #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element Relation ****************** -->

<!ELEMENT Relation (#PCDATA) >
<!ATTLIST Relation         typ CDATA #REQUIRED
                           relateradPerson IDREF #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element Person ****************** -->

<!ELEMENT Person (#PCDATA) >
<!ATTLIST Person           roll IDREFS #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element JuridiskPerson ***************** -->
<!-- _______________ Inherites from Person Must have new ObjectId_______ -->

<!ELEMENT JuridiskPerson (Person) >
<!ATTLIST JuridiskPerson   objektId ID #REQUIRED
                           associationsform  CDATA #REQUIRED
                           branch  CDATA #REQUIRED
```

```
<!-- *************** Definition Element FysiskPerson ****************** -->
<!-- _______________ Inherited from Person Must have new ObjectId______ -->

<!ELEMENT FysiskPerson (Person) >
<!ATTLIST FysiskPerson     objektId ID #REQUIRED
                           personidentitet  CDATA #REQUIRED
                           kon  CDATA #REQUIRED
                           alder  CDATA #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element Grupp ****************** -->
<!-- _______________ Inherites from Person Must have new ObjectId___________
-->

<!ELEMENT Grupp (Person) >
<!ATTLIST Grupp            ObjektId ID #REQUIRED
                           antal CDATA #REQUIRED>

<!-- *************** Definition Element Brotts_tillfallen ************** -->
<!-- _______________ Inherites from Brott Must have new ObjectId________ -->

<!ELEMENT Brotts_tillfallen (Brott) >
<!ATTLIST Brotts_tillfallen              objektId ID #REQUIRED
                                         antal_tillfallen CDATA "NULL">

<!-- _________ DTD END _______________ -->
```

Exempel på hur informationen om brott kan skickas genom XML

XML-dokumentet innehåller information om den brottsliga händelsen i typexemplet. I XML-dokumentet struktureras informationen med hjälp av de märkord som definierades i DTD-dokumentet (se föregående avsnitt).

Nedan beskrivs den brottsliga händelsen i typexemplet. Utifrån beskrivningen identifieras vilken information som tillhör STUK i det efterföljande avsnittet. I det sista avsnittet har STUK-informationen översätts till XML-formatet.

Ett typfall på en brottslig händelse

Den 1 juli 2002 kallas polis till klädbutiken JC, där väktare har gripit en okänd person, misstänkt för att ha tillgripit ett par jeans värda 499 kr. Väktaren hade stoppat mannen efter det att han hade passerat kassan. Väktaren bad därefter mannen följa med till kontoret. Mannen uppger att han saknar legitimation varför polis kallas till platsen.

När poliserna anländer plockar mannen självmant fram sitt körkort.

Vid det kortare förhör som hålls på platsen erkänner mannen att han tagit jeansen i ett försök att spara lite pengar. Han har inga anspråk på dessa varför han godkänner att byxorna lämnas tillbaka till affären. En representant för affären godkänner detta.

”STUK-informationen” i typfallet.

Verksamhetsinformation:

Tidpunkt:	2001-07-01, kl 15.00
Myndighet:	Polismyndigheten i Nirvana
Verksamhetshändelse:	Anmälan

Händelse ID H1:

Särkskilt fokusområde:	-
Starttid:	2002-07-01, kl 13.00
Sluttid:	-

Brott ID H1.B1:

Lagrum:	Snatteri, 8 kap 2 § BrB
Brottsform:	Fullbordad
Starttid:	2002-07-01, kl 13.00
Sluttid:	-
Geografisk plats:	A-stad
Fysisk miljö:	Handel, enskild butik
Brottsobjekt:	Kläder/pälsvaror
Situation:	-
Effekt:	-
Tillvägagångssätt:	-
Brottstillfällen:	-

Utsatt person ID U1/ Juridisk person:

Associationsform:	Privat aktiebolag
Bransch:	Handel, kläd-, sport- och fritidsartiklar
Relation:	-

Brottsmisstanke ID H1.B1.M1:

Lagrum:	:	Snatteri, 8 kap 2 § BrB
Brottsform:		Fullbordad
Medverkansform:		Gärningsman
Misstankegrad:		Skäligen misstänkt

Person som utfört brottet ID H1.B1.MT1/ Fysisk peson:

Personidentitet:	680401-000
Ålder	34 år
Kön	man

Informationen i typexemplet strukturerat med hjälp av XML

Strukturen i XML-dokumentet är uppbyggt med hjälp av märkorden.
<Märkord> anger början på märkordet.
</Märkord> anger slutet på märkordet.
Innehållet i märkorden beskrivs med hjälp av attributen:
<Märkord> attribut 1=”information om brott” attribut 2=”mer information om brottet”</Märkord>

XML-dokumentet för typexemplet skulle kunna se ut på följande sätt:

```
<?xml version='1.0'?>
<!--  Typfall 1

 -->
<STUK>
   <Verksamhetsinformation tidpunkt="2002-07-01 kl 15.00"
                           org_enhet_myndighet="Polisen i Nirvana"
                           objektId="a1" verksamhetshandelse="anmalan">
   </Verksamhetsinformation>
   <STUK>
      <Brott  brottsform="Fullbordad" status="preliminar"
              brottsmisstanke="h1.b1.m1" brottsid="h1.b1" handelse="h1"
              utsatt_person="u1">
         <Tidsintervall    tid_from_datum="2002-07-01" tid_from_kl="13.00"
                           tid_from_dag="Måndag" tid_tom_datum=""
                           tid_tom_dag="" tid_tom_kl="">
         </Tidsintervall>
         <Plats>
            <FysiskMiljo   kategori="Handel, enskild butik">
            </FysiskMiljo>
            <Geografisk_Belagenhet     geografisk_kod="A-stad">
            </Geografisk_Belagenhet>
         </Plats>
```

```
      <BrottsObjekt kategori="Klader/palsvaror">
      </BrottsObjekt>
      <Lagrum  forfattning="BrB" kapitel="8 kap" paragraf="2 §"
               underindelad_paragraf="" lagrumsrelation="" >
      </Lagrum>
   </Brott>
   <Brottsmisstanke  brottsform="Fullbordad" misstankegrad="Skaligen
                     misstankt" personSomUtfortBrottet="MT1"
                     bmid="h1.b1.m1" medverkansform="Garningsman"
                     brott="h1.b1">
      <Lagrum  forfattning="BrB" kapitel="8 kap" paragraf="2 §"
               underindelad_paragraf="" >
      </Lagrum>
   </Brottsmisstanke>
   <Handelse handelseId="h1" anmaldPerson="" utsattPerson="U1"
             brott="h1.b1">
      <Tidsintervall  tid_from_datum="2002-07-01" tid_from_kl="13.00"
                      tid_from_dag="Måndag" tid_tom_datum=""
                      tid_tom_dag="" tid_tom_kl="">
      </Tidsintervall>
   </Handelse>
   <AnmaldPerson ObjektId="r1" handelser="h1">
      <Roll person="MT1">
      </Roll>
   </AnmaldPerson>
   <PersonSomUtfortBrottet brottsmisstankar="h1.b1.m1" objektId="r2">
      <Roll person="MT1">
      </Roll>
              <Relation typ="" relateradPerson="MT1">
             </Relation>
   </PersonSomUtfortBrottet>
   <UtsattPerson objektId="r3" handelse="h1" brott="h1.b1">
      <Roll person="U1">
      </Roll>
   </UtsattPerson>
   <JuridiskPerson   objektId="U1" associationsform="Privat
                     aktiebolag" branch="Handel, klad-, sport- och
                     fritidsartiklar">
      <Person roll="r3">
      </Person>
   </JuridiskPerson>
   <FysiskPerson  objektId="MT1" alder="34" kon="man"
                  personidentitet="680401-0000">
      <Person roll="r1 r2">
      </Person>
   </FysiskPerson>
 </STUK>
 <NULL ObjektId="a14">level 1
 </NULL>
</STUK>
```